

स्वतः कार्यालयीन उपयोगाकरितां

जिल्हा सामाजिक व आर्थिक समालोचन

जालना जिल्हा

१९८९-९०

अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय
महाराष्ट्र शासन,
मुंबई

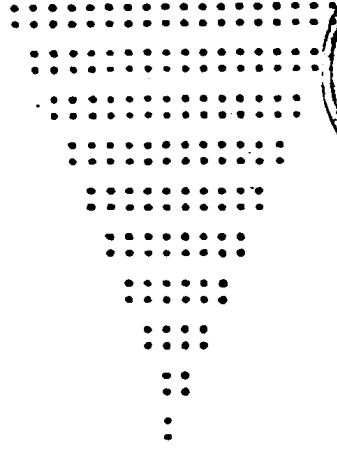
फक्त कार्यालयीन उपयोगाकरिता

जिल्हा
सामाजिक व आर्थिक
समालोचन

१९८९-९०

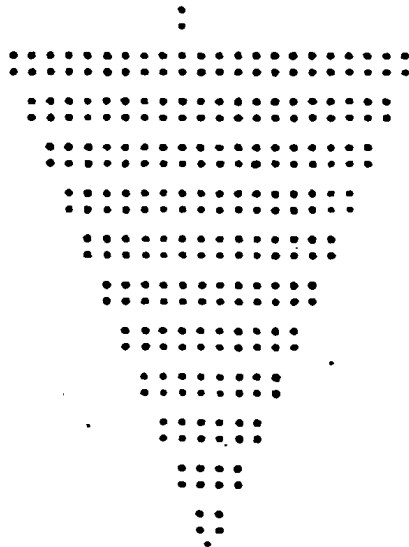
जालना

जिल्हा

जिल्हा सांख्यिकी कार्यालय
अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय,
महाराष्ट्र शासन

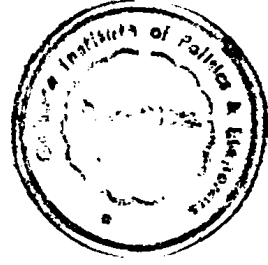
जालना

जिल्हा सामाजिक व आर्थिक समालोचन.

जिल्हा: जालना.

१९८२-९०

अनुक्रमणिका.

विषय.	पृष्ठ क्रमांक
<u>भाग-१</u>	
१] वृष्टीक्षोपात जिल्हा [सामान्य माहिती व महाराष्ट्राची तुलना]	१ ते ६
२] जिल्हा सामाजिक व आर्थिक समालोचन	१ ते २१
<u>भाग-२</u>	
१] जिल्हा सांख्यिकी गोळावारा [विविध माहितीचे सांख्यिकीय तक्ते]	१ ते १२८

जिल्हा सामाजिक व आर्थिक कार्यालय १९८९-९०

दुसरी श्रेणीचा जिल्हा: जालना.

अ.क्र. बाब परिधान जालना जिल्हा महाराष्ट्र राज्य.

१. २. ३.

[एक] प्राकृतिक स्थानाः-

अ] भौगोलिक स्थान.

१. उत्तर अक्षांश	अंश	१९.२३	१६.५३
२. पूर्व रेखांश	अंश	७५.५६.५	७२.६०.९
		१९८९	१९८७

ओरंगाबाद विकलठाणा.

ब] हवामान:-

१. किमान तपमान	सेल्सिअस	उ. ना.	१०.६	६.०
२. कमाल तपमान	"	उ. ना.	४०.१	४६.२
३. पर्जन्यमान [सरासरी] - मि. मीटर		१९८९	१९८९	
		७०६	उ. ना.	

क] प्रशासकीय विभाग:-

१. तालुके	संख्या	५	३०३
२. पंचायत समित्या	संख्या	५	२९८
३. टॅन्डिंग्स्ट तालुके	संख्या	१९८९-९०	१९८८-८९
		५	९०६
४. एकात्मिक ग्रामीण विकास प्रकल्प गट.	संख्या	५	२९८
५. शहरे	संख्या	४	१०७
६. गावे [एकूण]	संख्या	९३३	४९,८३३
१] निर्जन	संख्या	१३	२,४७९
२] वस्ती असलेली	संख्या	९२०	२९,३५४
७. होडाफळ	चौ. कि. मी.	७६१२.४	३,०७,६९०

[दोन] प्रशासकीय संस्था [३१.३.१९९०]

१. पंचायत समित्या	संख्या	५	२९८
२. महानगरपालिका	संख्या	-	११
३. नगरपरिषदा	संख्या	४	२२२
४. कटक मंडळे	संख्या	-	७
५. ग्रामपंचायती	संख्या	६६७	२५,१८२
६. पोलीस स्थानके	संख्या	१९८९-९०	३१,१३,९०
		१६	८१८
७. पोलीस आऊट पोस्ट	संख्या	१९८९-९०	३१,१३,९०
		२	१,४२५

[तीन] लोकसंख्या [१९८१ जनगणना]

१. ग्रामीण लोकसंख्या	आड्डे हजारत	८.७१	४,०७,९१
२. नागरी लोकसंख्या	"	१.६०	२,९९,९३
३. एकूण लोकसंख्या	"	१०.३०	६,२७,८४
४. अनियमित जातीच्या लोकसंख्या	"	६८	४४,८०
५. अनियमित जातीच्या लोकसंख्या एकीकृत स्थानां टक्केवारी	"	६.५७	७.१४

१.	२.	३.	४.	५.
६]	अनुसूचित जमातीची लोकसंख्या	आकडे हजारात	२०	५७.७२
७]	अनुसूचित जमातीच्या लोकसंख्येची एकूण लोकसंख्येशी टक्केवारी	टक्केवारी	१.९६	९.१९
८]	पुरूषी	आकडे हजारात	५.२३	३,२४,१५
९]	स्त्रिया	-----"	५,०७	३,०३,६९
१०]	स्त्रिया पुरूषा प्रमाण.	१००० पुरूषांमागे	९७०	९३७
११]	घनता	स्त्रियांचे प्रमाण. दर चौ. कि.मी.	१३५	२०४
१२]	<u>साक्षरतेचे प्रमाण:-</u>			
१]	एकूण.	टक्केवारी	३०.४९	४७.१८
२]	पुरूषा.	-----"	४५.५४	५८.७९
३]	स्त्रिया.	-----"	१४.९८	३४.७९
४]	राज्यामध्ये जिल्ह्याचा क्रमांक	संख्या.	२८	-----
१३]	<u>कृषि:-</u>		१९८४-८५	१९८८-८९
१]	भौगोलिक क्षेत्र.	हजार हेक्टर	७७३	३०,७५८
२]	जंगल व्याप्त क्षेत्र व त्यांची भौगोलिक क्षेत्राशी टक्केवारी	टक्केवारी	५	५,४०३
३]	<u>शेतेतीला उपलब्ध नसलेली जमीन:-</u>			
अ]	बीगर शेती वापराखालील जमीन	हजार हेक्टर	२८	१,०७९
ब]	पडीत आणि लागवडीलायक नसलेली जमीन.	-----"	१०	१,७२५
	एकूण [अ + ब]	-----"	३८	२,८०४
४]	<u>पडीत जमीनी व्यतीरीक्त लागवड</u>			
	न केलेली इतर जमीन.			
१.	कायम गुरे चरणा आणि इतर	हजार हेक्टर	२९	१,५२३
२.	झाडे झुडपाखालील जमीन	-----"	६	१८०
३.	लागवडी योग्य परंतु पडीत जमीन	-----"	८	१,०२४
५]	<u>पडीत जमीन:-</u>			
१.	चाल पड	हजार हेक्टर	२२	९५९
२.	इतर पड	-----"	२७	१,०१४
६]	<u>पिकाखालील क्षेत्र:-</u>			
१.	पिकाखालील निव्वळ क्षेत्र	हजार हेक्टर	६३८	१७,८५१
२.	दुसोटा क्षेत्र.	-----"	६७	२,८४१
३.	एकूण पिकाखालील क्षेत्र	-----"	७०५	२०,६९२
७]	<u>ओलीत क्षेत्र</u>		१९८४-८५	१९८८-८९
१.	निव्वळ ओलीत क्षेत्र.	हजार हेक्टर	५६	२,०९१
२.	एकूण ओलीत क्षेत्र.	-----"	७५	२,४४८

महत्वाच्या पिकाखालील क्षेत्र [अन्नधान्ये]		हजार हेक्टर	४८५	१४, ४३५
			१९८५-८६ अस्थाई	१९८५-८६ अंतिम.
९] वहीत धारणा जमोनी:				
१] २ हेक्टर पेक्षा कमी:	संख्याहजारात	१, ००१	४५, ४२५	
२] २ ते १० हेक्टर	"	१, १३६	३२, ९७२	
३] १० हेक्टर पेक्षा जास्त	"	६७	२, ४२२	
		१९८९-९०	१९८९-९०	
१०] जमीन महसूल वसुली.	लाखा रुपये	२३.५१	७, ९२९	
११] जिल्हा परिषदांचा उपकर	हजार रुपये	३२.४७	उ. ना.	
१२] पंचायत समित्यांचा उपकर	"	२०.५०	उ. ना.	
[पांच] पशु संवर्धन [पशुगणना १९८७ अस्थाई]:-				
१] पशुधान.	संख्या हजारात	८२२	३३, ८८९	
२] गायी व बैल	"	४३५	१६, ८८२	
३] म्हशी व रेड	"	६३	४, ६०५	
४] मेंढ्या.	"	५२	२, ७७४	
५] घोळ्या	"	२४८	९, १०३	
६] कोबंड्या व बदके.	"	१९९	२४, ६२७	
[सहा] सहकार:-		३०. ६. १९९०	१९८९-९०	
१. सहकारी संस्था	संख्या.	१, २१९	९८, १४८	
२. प्राथमिक कृषी सहकारी पतसंस्था.	"	५७२	१८, ६६८	
३. प्राथमिक कृषी सहकारी पतसंस्थांची संख्या	हजारात	२०३	७, ८२०	
४. दुग्धा शाखा संस्था	संख्या	१२१	१३, ३५७	
५. प्राथमिक कृषीपतसंस्थानी दिलेले कर्जे.	रुपये कोटीत.	१७. ९०	७५०	
[सात] जलसिंचन:-				
पूर्ण झालेले पाटबंधारे प्रकल्प व त्याखालील लाभक्षेत्रे.		३०. ६. १९९० रोजी	३०. ६. १९९० रोजी	
१] मोठे प्रकल्प.	संख्या.	—	२०	
लाभक्षेत्रे.	हजार हेक्टर	—	उ. ना.	
२] मध्यम प्रकल्प.	संख्या	७	१५६	
लाभक्षेत्रे.	हजार हेक्टर	२२	उ. ना.	
३] लघु प्रकल्प [पृष्ठभाग लाभक्षेत्रे.	संख्या	३९	१, ५३०	
हजार हेक्टर	हजार हेक्टर	१३	उ. ना.	
४] सिंचन विहीरीखाली मिजणारे क्षेत्र.	हजार हेक्टर	१९८४-८५		
		४२	१, १९९	

१.	२.	३.	४.	५.
[आठ] उद्योग:-			<u>१९८९अखोर</u>	<u>१९८९ अखोर</u>
१]	नोंदणीकृत कारखान्यांची संख्या. संख्या.		१६०	२६, ८१४
२]	नोंदणीकृत चाल कारखान्यांची संख्या [उत्पादन चालू असलेले]	"--"	१३१	२३, ०५७
			<u>३०/९/१९९०</u>	
३]	साखार कारखान्यांची संख्या. [चालू असलेले खाजगी धारण] संख्या.		२	११६
४]	साखार कारखान्यांतील साखारेचे उत्पादन.	"०००"मे. टन	४५	२, ६२९
५]	सर्व मृत गिरण्याची संख्या.	संख्या.	१	१२२
[नव] वीज:-			<u>३१.३.१९९०</u>	<u>३१.३.१९९०</u>
१]	वीज पुरवठा केलेले शाहरे व छोडी संख्या		९१५	३९, ६६१
२]	विद्यतीकरण झालेल्या गावांची संख्या.	संख्या.	९११	३९, ३५४
३]	वीज पुरवठा केलेले पंपसंच	संख्या हजारात	४५	१, ४७५
			<u>३१.३.१९९०</u>	<u>३१.३.१९९०</u>
४]	गोबर गॅस संयंत्रा.	संख्या	१, ००२	उ. ना.
[दहा] सार्वजनिक आरोग्य:-			<u>१९८९</u>	<u>१९८९</u>
१]	स्पृणालये.	संख्या	६	७६८
२]	दवाखाने.	"--"	१७	१, ८९६
३]	प्राथमिक आरोग्य केंद्र	"--"	३३	१, ५३९
४]	प्राथमिक आरोग्य पथाके	"--"	३	८१ x
५]	स्वात्मिक बाल विकास योजना गट.	"--"	--	१०५
६]	अंगणावाडीत उपस्थात राहणारी मुले.	"--"	उ. ना	उ. ना.
x = प्राथमिक आरोग्य केंद्र म्हणून प्रेणी वाढ झाल्यामुळे संख्या कमी झाली				
[अकरा] शिक्षण:-			<u>१९८८-८९</u>	<u>३०.९.१९८९</u>
१]	एकूण प्राथमिक शाळा.	संख्या.	१, ०८०	५७, १५८
२]	एकी शिक्षाकी शाळा.	"--"	४४०	उ. ना.
३]	प्राथमिक शाळेतील विद्यार्थी	संख्या हजारात	१६४	१०, ११५
४]	प्राथमिक शाळेतील शिक्षक.	"--"	३	२६३
५]	प्राथमिक शाळांमध्ये प्राथमिक शाळेतील विद्यार्थी	संख्या.	४९	३९
[बारा] दुय्यम शिक्षण:-				
१]	दुय्यम शाळा.	संख्या.	१०८	९, ४८०
२]	शाळेतील एकूण विद्यार्थी	संख्या हजारात	४८	५, ६१५
३]	शाळेतील शिक्षक.	"--"	११५	१७५
४]	प्राथमिक शाळांमध्ये दुय्यम शाळेतील विद्यार्थी.	संख्या	३१	३२

१.	२.	३.	४.	५.
<u>[तेरा] उच्च शिक्षण:-</u>			३०.९.१९८८	३०.९.१९८९
१]	संस्था.	संख्या.	५	२,६४९
२]	एकूण विद्यार्थी	संख्या हजारात	६	१,६७८
<u>[चौदा] पौढ शिक्षण:-</u>			१९८९-९०	३०.९.१९८९
१]	पौढ शिक्षण केंद्र	संख्या	८००	२८,४८८
२]	पौढांची उपस्थाती	संख्या हजारात	२४	८६१
<u>ब] तांत्रिक शिक्षण</u>				
<u>औद्योगिक प्रशिक्षण संस्था</u>			१९८८-८९	
१]	शासकीय व शासन सहाय्यीत संख्या.		२	११२
२]	इतर[खाजगी]	"	५२	११२
		उ.ना		९९
२]	शासकीय व शासन सहाय्यीत औद्योगिक प्रशिक्षण संस्थामध्ये मंजूर झालेल्या जागा.	संख्या	उ.ना	४२,८४४
<u>ग] तांत्रिक व व्यावसायिक शिक्षण संस्था.</u>			१९८८-८९	
१]	शासन व शासन सहाय्यीत संख्या.		१	१६६
२]	इतर[खाजगी]	"		५९७
३]	शासकीय व तांत्रिक व्यवसाय शिक्षण संस्थांची प्रवेशाक्षमता संख्या हजारात.		उ.ना	१५५
४]	अभियंत्यांची संख्या.	संख्या.	१५	उ.ना.
<u>[पंधरा] परिवहन आणि दळणावळण:-</u>			३१.३.१९९०	३१.३.१९९०
१]	एकूण रेल्वेमार्गाची लांबी.	कि.मी.	८८	५,४३४ (अस्थायी)
२]	रस्त्यांनी जोडलेली गावे.	संख्या.	उ.ना	उ.ना
३]	एकूण रस्त्याची लांबी [पुष्ठांकित]	कि.मी.	२४१६.९३	१,७२,८५९
४]	राष्ट्रीय महामार्गाची लांबी	"		२,९७८
५]	राज्य महामार्गाची लांबी	"	७२६.६६	३०,७३७
६]	महत्वाच्या जिल्हा रस्त्यांची लांबी.	"	९४७.८८	३८,५३९
७]	इतर जिल्हा रस्त्याची लांबी.	"	८०५.०१	३७,९८४
८]	ग्रामीण रस्त्यांची लांबी.	"	६७६.६०	६२,६२१
<u>[सोळा] पिण्याच्या पाण्याचा पुरवठा:-</u>			१९८९-९०	१९८८-८९
	कठीण गावांची संख्या.	संख्या.	उ.ना	उ.ना.
१]	खोड्यांना केलेला पुरवठा	संख्या.	"	"
अ]	नळाचा पाणीपुरवठा.	"	"	"
ब]	कृष नलीका.	"	"	"
क]	विहीरी.	"	"	"
२]	ट्रॅकर्स, किंवा बैलगाडीने पुरवठा केली जाणारी गावे.	संख्या	"	"
३]	योजनेत समाविष्ट करावयाची गावे.	संख्या.	"	"
<u>[सतरा] धारबाधणी:-</u>			१९८९-९०.	१९८८-८९
	भामीहीन कामगारांसाठी बांधलेल्या झोपड्या.	संख्या.	उ.ना	उ.ना.

१.	२.	३.	४.	५.
[अठरा]	एकात्मिक ग्रामीण विकास कार्यक्रम:-		१९८९-९०	१९८२-८३
१]	दारिद्र्य रेषोखाली कुटुंबे.	संख्या लाखात.	०. ७३	४१
२]	१९८७-८८ मधील जने लाभार्थी.	संख्या	---	१,०८, ७४९
	नवीन लाभार्थी.	संख्या.	४, ५९७	१, २९, ३६९
[एकोणिस]	रोजगार निर्मिती:-		१९८९-९०	१९८९-९०
अ]	रोजगार हमी योजना.	मनुष्य दिवस [कोटीत]	०. १५५४	उ. ना.
ब]	राष्ट्रीय ग्रामीण रोजगार कार्यक्रम.	---	०. २८१	उ. ना.
क]	ग्रामीण भागीहीन रोजगार कार्यक्रम.	---	उ. ना.	उ. ना.
[द्विस]	आदिवासी कल्याणकारी योजना:-		१९८९-९०	१९८९-९०
	आदिवासीकरीता आश्रमशाळा.	संख्या.	निरंक	निरंक
[त्रकविस]	मागासवर्गीयांसाठी कल्याणकारी योजना:-		१९८९-९०	१९८९-९०
अ]	मागासवर्गीयांसाठी वसतीगृहे	संख्या.	४	उ. ना.
ब]	वसतीगृहे राहणारे विद्यार्थी.	---	२२५	उ. ना.
[चाविस]	जिल्हा नियोजन:-		१९८९-९०	१९८९-९०
१]	वार्षिक योजनेतील मंजूर तरतूद	रुपये कोटीत.	९. ३८	२, १४०
२]	अनुशोधा भाल काढण्यासाठी तरतूद.	---	५. ९२	उ. ना.
[चिस]	नागरी पुरवठा		१९८९	१९८९-९०
१]	रास्त भावाची दुकाने.	संख्या	१, १२१	३५, १६९
२]	पुरविलेल्या एकूण साठा	"०००"मे. टन.	१९८९-९०	१९८९-९०
			१९	उ. ना.
३]	शासकीय गुदामे.	संख्या	१९८९	३०. ३. १९९०
४]	साठविण्याची क्षमता	"०००"मे. टन	१९	१, १७८
			१६	७२८

- टिप:- १] आकडे पुष्कळांत केल्याने बेरजा कदाचित जुळणारे नाहीत.
२] उ. ना= उपलब्ध नाही.
३] १९८४-८५ वर्षाची कृषि विषयक जिल्ह्यांची आकडेवारी अस्थाई स्वरूपाची आहे.

सामाजिक व आर्थिक समालोचन

पूर्वीच्या औरंगाबाद जिल्ह्यातील जालना, अंबड, भोकरदन [१४ गावे काढून] व जाफाबाद हे चार तालुके व परभणी जिल्ह्यातील परतूर हा एक तालुका असे ५ [पांच] तालुके मिळून नव्याने बनविलेला जालना जिल्हा, महाराष्ट्र राज्यातील २७ वा जिल्हा व मराठवाड्यातील ६ वा जिल्हा १.५.१९८१ पासून अस्तित्वात आला. पूर्वीच्या भोकरदन तालुक्याची पुनर्रचना करण्यात येऊन त्यातील १४ गावे सोळावे तालुका [जिल्हा औरंगाबाद] यामध्ये समाविष्ट करण्यात आली. भोकरदन तालुक्यातील आणखी दोन गावांचा सोळावे तालुक्यात समावेश ३०.४.१९८३ ना करण्यात आला. इतर ५ तालुक्यांच्या सीमा पूर्वीप्रमाणेच कायम ठेवण्यात आल्या.

भौगोलिक परिस्थिती

२] जालना जिल्हा दक्षिण-पठाराच्या क्षेत्रात येतो. दक्षिण पठारावरील इतर क्षेत्रांप्रमाणेच या जिल्ह्यात खडे उतार आढळतो. जिल्ह्याचे उत्तर भागात सातमाळा व अजिंठा हे पर्वत आहेत. जालना टेकड्यांच्या रांगा या सातमाळा टेकड्यांच्या उपरांगा असून त्या जिल्ह्यात पूर्व-पश्चिम पसरलेल्या आहेत. या जिल्ह्यात अति उंच टेकड्या नाहीत. लहान पर्वतात जालना, अंबड, परतूर, तालुक्यातील टेकड्यांचा समावेश होतो. ह्या टेकड्या अखंड सुळकेच्या असून त्यांचा पूर्ववर्ती पृष्ठभाग पसरट आहे. या भागाचे हळूहळू उपांतर सपाट भागात होते आहे. जमीनीचा उतार दक्षिणेकडे आढळून येतो. जिल्ह्याची समुद्रसपाटीपासून सरासरी उंची ५३५ मीटर आढळते.

१] स्थान व भौगोलिक परिस्थिती

३] जालना जिल्हा १९^०१ व २०^०३ या उत्तर अक्षांश व ५^०५४ व ५६^०४ या पूर्व रेखांशांमध्ये वसलेला आहे. जिल्ह्याचे स्थान महाराष्ट्र राज्यात साधारणपणे मध्यभागी आहे. जिल्ह्यांच्या उत्तर सीमेवर जळगांव जिल्हा, पूर्वेत बुलढाणा व परभणी जिल्हे, दक्षिणेस बीड जिल्हा व पश्चिमेस औरंगाबाद जिल्हा ३ वसलेला आहे.

क्षेत्रफळ व प्रशासकीय विभाग

४] जिल्ह्याचे एकूण क्षेत्रफळ ७६१२.४ चौ. कि.मी. असून ते महाराष्ट्र राज्याच्या क्षेत्रफळाच्या तुलनेत २.५७ टक्के आहे. एकूण क्षेत्रफळाच्या ०.४५ टक्के म्हणजेच ३४.५ चौ. कि.मी. क्षेत्रफळ नागरी विभागाचे आहे व उरलेले ९९.५५ टक्के म्हणजेच ७५७७.९ चौ. कि.मी. क्षेत्रफळ ग्रामीण विभागाचे आहे. प्रशासकीय सोयी साठी जिल्ह्यातील पांच तालुक्यांचा एकच उपविभाग केला असून उपविभागासाठी स्वतंत्र उपजिल्हाधिकारी कार्यालय, जालना येथे आहे. प्रत्येक तालुकास्तरावर एक एक तहसील व पंचायत समिती कार्यालय आहे. जिल्ह्यातील तहसील व पंचायत समितीच्या कार्यक्षेत्राच्या सीमा एकच आहेत. जिल्हा स्तरावरील जिल्हापरिषदेच्या अधिपत्याखाली पंचायत समित्या काम करतात.

[३]

५] जिल्हयात वस्ती असलेली एकूण ९०० गावे असून १३ गावे ओसाड आहेत. या गावांकरिता ४८२ स्वतंत्र ग्रामपंचायत व १८५ गट ग्रामपंचायती आहेत. जिल्हयात जालना, अंबड, परतूर व भोकरदन या चार ठिकाणी नागरी क्षेत्रे असून त्यासाठी नगरपरिषदा आहेत. जाफाबाद येथे नागरी विभाग नसल्याने नगरपरिषद नाही. जालना येथील नगरपरिषद "अ" वर्गीय असून इतर तिन्ही नगरपरिषदा "क" वर्गीय आहेत. जालना, अंबड, भोकरदन येथे प्रत्येकी एक बाजार समिती, असून परतूर तालुक्यातील परतूर व मंठा येथे एक वृद्धि उद्भत्पन्न बाजार समिती, कार्यरत आहे. जालना शहर हे जिल्हयाचे मुख्यालय असल्याने येथे जिल्हाधिकारी कार्यालयसह विविधा खात्यांची जिल्हा पातळीवरील कार्यालये आहेत.

भूविज्ञान

६] जिल्हयातील जमीन बहुतांशी अग्निजन्य गाळ दगडापासून तयार झाली असून ती काळी, मध्यम काळी, चुनडाडी, कमी जास्त खोलीची व निरनिराळ्या प्रतीची आढळून येते. जिल्हयातील भोकरदन, जाफाबाद व जालना तालुक्यातील हलकी व मध्यम प्रतीची आढळते. अंबड व परतूर तालुक्यातील गोदावरी नदी लगतची जमीन भारी, काळी व सुपीक आहे. ही काळी जमीन कापूस उत्पादनात अतिशय पोषक आहे. ज्वालामुखी पासून ही तयार झाली असून त्यात वनस्पती अन्न भरपूर प्रमाणात आढळते. रेन्युड नावाची रेंताळ जमीन ज्वालामुखीपासून अनेक स्थित्यंतरानंतर तयार झाली आहे. स्थान व खोलीनुसार जमीनीच्या प्रतीत बदल आढळतो. स्थितीनुसार जमीनीचे हलकी, मध्यम व भारी असे वर्गीकरण केले जाऊ शकते. नदीच्या किनाऱ्यालागतची जमीन खोल, काळी व सुपीक आढळते. भूशास्त्र रचनेनुसार जमीनीचे वर्गीकरण पुढे दर्शविल्याप्रमाणे होऊ शकते.

अ] दख्खान भूप्रदेशातील मध्यभाग

ब] गोदावरी नदीच्या गाळाचा सुपीक भाग

क] गोदावरी व इतर नद्यांच्या गाळामुळे तयार झालेला स्तर.

नदीनाले

७] जिल्हयाच्या दक्षिण सीमेलगत अदमासे ६० कि.मी. लांबीच्या किनाऱ्यावरून गोदावरी ही जिल्हयातील मुख्य नदी वाहते. त्यामुळे जिल्हयाचा दक्षिण भाग गोदावरीच्या खोल्यात मोडतो. दुधाना व गल्हस्टी या गोदावरीच्या उपनद्या मध्य भागातून वाहतात तर उत्तर भागातून पूर्णा, खोळणा व गिरजा या उपनद्या वाहतात. कुंडलिका ही दुधानाची उपनदी जालना शहरातून वाहते.

हवामान व पर्जन्य

८] जिल्हयाचे हवामान समशीतोष्ण आहे. हवामानाच्या दृष्टीने जिल्हयाचे हवामान तीन विभागात मोडते.

अ] जून ते सप्टेंबर : हे चार महिने पावसाचे असून हवामान साधारण उष्ण असते. १९८९ वर्षात जिल्हयातील तपमान २०.८ अंश ते ३३.१ अंश सेल्सिअस आढळले.

..... ३ वर

ब] ऑक्टोबर ते फेब्रुवारी: या कालावधीत थंडी जाणवते. या काळात थंड व कोरडे वारे वाहतात व रात्री हवेत गारठा आढळतो. कधी कधी थंडीची लाट या काळात येते.

क] मार्च ते मे: या ३ महिन्यात हवा उष्ण व कोरडी असते. एप्रिल व मे महिन्यात कमालीची उष्णता असते. या कालावधीत तपमान सर्वात अधिक १७.० अंश ते ४०.१ अंश सेल्सिअस इतके आढळते. या महिन्यात दिवसा कमालीची उष्णता असली तरी रात्री मात्र हवामान थंड असते. कार्याच्या बहुतांश काळात जिल्ह्यातील हवामान अल्हाददायक असते.

९] जालना जिल्ह्यात तपमान नोंदीचे नोंदकेंद्र नाही. नजीकची तपमान नोंद केंद्रे औरंगाबाद व चिकलठाणा ही आहेत. १९८९ या कार्यात चिकलठाणा चिकलठाणा येथे किमान तपमान १०.६ अंश सेल्सिअस जानेवारी महिन्यात होते. तर कमाल तपमान मे महिन्यात ४०.१ अंश सेल्सिअस होते. १९८६ साली ती अनुक्रमे १०.४ अंश सेल्सिअस व ४०.७ अंश सेल्सिअस मे महिन्यात होती.

१०] जिल्ह्यातील पावसाचे प्रमाणाबेताचेच आढळते. व ब-याच वेळा पाऊस वेळेवर पडत नाही. जिल्ह्यात सरासरी १५० ते ९०० मि. मि. पाऊस पडतो. पर्जन्याच्या दृष्टीने जिल्ह्याचे दोबळमानाने २ भाग होऊ शकतात. पहिल्या भागात जिल्ह्यातील पांचही तालुक्यातील पूर्वेकडील भागांचा समावेश होते. या विभागात पडणाऱ्या पाऊस साधारणपणे ६०० मि. मि. असून तो खारीप पिकासाठी पोषक ठरतो. दुस-या विभागात अंबड व परतूर तालुक्यांच्या पश्चिमेकडील भाग मोडतो. या भागात ७०० ते ७५० मि. मि. पाऊस पडतो. हा पाऊस रब्बी पिकासाठी पोषक असल्याचे आढळून येते. जिल्ह्यात सर्व भागात सरख्या प्रमाणात पाऊस पडत नाही. वेळोवेळी टेंपाईसद्वारा परिस्थिती काही भागात निर्माण होताना आढळते. जालना अंबड हे तालुके विश्वसनीय पावसाचे भाग समजले जातात. अंबड तालुक्यातील काही भागांचा समावेश अर्धव्या प्रवणा क्षेत्रात करण्यात आला आहे. जिल्ह्यातील बहुतांश पाऊस नैऋत्य मोसमी वा-यापासून पडतो. ऑक्टोबर महिन्यात ईशान्य मोसमी वा-यापासून तुरळक पाऊस पडतो.

११] जिल्ह्यातील सर्व तालुका मुख्यालयाच्या ठिकाणी पर्जन्य मापक बसविलेली असून दररोज पडणा-या पावसाची नोंद केली जाते. १९८९ साली सर्वात कमी पाऊस जाफ्राबाद तालुक्यात ६०४ मि. मि. इतकी आढळून आला तर सर्वात जास्त पाऊस परतूर तालुक्यात ८६२ मि. मि. आढळला. मासिक वार्षिक तुलनेत पावसाचे प्रमाणात ३४.१४ टक्के घट आढळते.

जमीनीचा प्रकार

१२] जिल्ह्यातील जमीन सुपीक व काळी असून कापसाच्या पिकासाठी योग्य अशी आढळते. भोरदर, जाफ्राबाद, व जालना तालुक्यातील जमीन हलक्या प्रतीची व मुरमाड आहे. यात खरीपाची पिके प्रामुख्याने घेतली जातात. जिल्ह्याच्या दक्षिणे

भागातील अंबड व परतूर तालुक्यांची जमीन काळी व सुपीक आहे. यम भारी प्रती प्रतीच्या जमीनीत कापूस व रब्बीची पिके चांगल्या प्रमाणात येतात. जिल्ह्याच्या उत्तर भागात विहीरी खोदल्या जाऊ शकत असल्या तरी पाणी अतिशय खोल व अपु-या प्रमाणात आढळते. ते बारमाही पिकासाठी अपुरे भासते.

[२] लोकसंख्या

जनगणना व वार्षिक अंदाज

१३] अ] १९८१ च्या जनगणनेनुसार जिल्ह्याची एकूण लोकसंख्या भोकरदन तालुक्यातील औरंगाबाद जिल्ह्यात समाविष्ट केलेले १६ गावे वगळून १०,३० लक्ष इतकी आहे. तर १९७१ च्या जनगणनेनुसार ती ८,९७ लक्ष होती. त्यानुसार दरवार्षिक लोकसंख्या वाढीचा दर हजारी १४८ येतो. वार्षिक वाढीचा दर विचारात घेतल्यास मार्च १९९० ची जिल्ह्याची अंदाजीत लोकसंख्या ११,७८ लक्ष येते. जिल्ह्याच्या एकूण लोकसंख्येपैकी १५,९३ टक्के भोकरदन ८,१७ टक्के जांफाबाद ३२,८९ टक्के जालना, २४,८८ टक्के अंबड व १८,१३ टक्के परतूर या तालुक्याची लोकसंख्या आढळते.

घनता

१४] अ] महाराष्ट्र राज्याच्या क्षेत्रफळ लोकसंख्येच्या तुलनेत जिल्ह्याचे क्षेत्रफळ २,४७ टक्के व लोकसंख्या १,६४ टक्के-एवढी आहे. १९८१ च्या जनगणनेनुसार जिल्ह्यात लोकसंख्येची घनता दर चौ. कि.मी. १३५ येते. ग्रामीण विभागात दर चौ. कि.मी. ११४ तर नागरी विभागात दर चौ. कि.मी. मागे ४६२६ लोकसंख्या आहे. नागरी विभागात सर्वात जास्त घनता परतूर शहरात असून ग्रामीण भागात सर्वात कमी घनता अंबड शहरात आहे. ग्रामीण भागात सर्वात जास्त घनता भोकरदन तालुक्यात आहे. तर सर्वात कमी घनता अंबड तालुक्यात आहे.

ग्रामीण व नागरी लोकसंख्या

१५] अ] १९८१ च्या जनगणनेनुसार जिल्ह्यातील एकूण लोकसंख्येपैकी ८,७१ लक्ष म्हणजेच ८४.५१ टक्के लोक ग्रामीण भागात आहेत तर उर्वरित १,६० लक्ष म्हणजेच १५.४९ टक्के लोक नागरी भागात आहे. एकूण नागरी लोकसंख्येपैकी ७६.६२ टक्के म्हणजेच १.२२ लक्ष लोकसंख्या जालना शहराची आहे.

स्त्री-पुरुष प्रमाण

१६] जालना जिल्ह्यात १९८१ च्या जनगणनेनुसार दर हजार पुरुषांमागे ९७० स्त्रिया असे प्रमाण आहे तर हेच प्रमाण महाराष्ट्रासाठी दर हजारी पुरुषांमागे ९३७ स्त्रिया असे येते.

अनुसूचित जाती व अनुसूचित जमाती

१७] जनगणना १९८१ नुसार जिल्ह्यात अनुसूचित जमातींची एकूण लोकसंख्या ६८ हजार इतकी आहे. हया लोकसंख्येची एकूण लोकसंख्येची टक्केवारी ६.५७ टक्के आहे. ही महाराष्ट्राच्या राज्याच्या ७.१४ हया टक्केवारीपेक्षा थोडी कमी आहे.

१८] जिल्ह्यातील अनुसूचित जमातीची लोकसंख्या १९८१ च्या जनगणनेप्रमाणे २० हजार आहे. तीची एकूण लोकसंख्येशी टक्केवारी १.९६ टक्के येते. महाराष्ट्र राज्यासाठी हीच टक्केवारी ९.१९ टक्के आहे. अनुसूचित जमातीची लोकसंख्या भोकरदन तालुक्यात जास्त असून त्या खालोखाल अंबड तालुक्यात ती जास्त आहे. यात बंजारा जमातीचे लोक जास्त प्रमाणात आढळतात.

कामक-यांची संख्या

१९] १९८१ च्या जनगणनेत कामक-यांच्या व्याख्येत पुन्हा बदल करून सीमांत कामकरी ही संज्ञा नव्यानेच निर्माण केली आहे. पेशाचे पोटी ज्याला वर्सभर अथवा वर्षातील अधिक काळ काम मिळाले त्याला "कामकरी" ही संज्ञा वापरण्यात आली. अर्थात स्वयं रोजगार करणारे शेतकरी, कुटीर-उद्योगांत काम करणारे व्यापारी इत्यादींची गणना कामाराकामगारात झाली. या उलट वर्षातील एक म्हणून काही दिवस दररोज काही काळ-पेशाचे मोबदल्यात ज्याने काम केले त्याला "सीमांत कामकरी" समजण्यात आले आहे.

२०] जिल्ह्यात १९८१ च्या जनगणनेनुसार ४.५७ लक्ष कामकरी आहेत. एकूण लोकसंख्येशी कामक-यांची टक्केवारी ४४.३८ टक्के येते. सीमांत कामकरी ०.४३ लक्ष म्हणजेच ४.२१ टक्के आहेत. महाराष्ट्रात कामक-यांची व सीमांत कामक-यांची टक्केवारी १९८१ च्या जनगणनेप्रमाणे अनुक्रमे ४३.५६ टक्के व ३.८५ टक्के आहे. त्यामुळे राज्याच्या तुलनेत जिल्ह्यातील कामकरी व सीमांत कामकरी यांची टक्केवारी जास्त आहे.

२१] पुर्वीच्या जनगणनेप्रमाणे काळकामक-यांचे ९ वर्गांत वर्गीकरण न करता १९८१ च्या जनगणनेत ते पुढील चार वर्गांत करण्यात आले आहे.

१] शेतकरी २] शेतमजूर ३] घरगुती उद्योग, वस्तू निर्माण, प्रक्रिया सेवा, दुरुस्ती व इतर काम करणारे ज्यात पशुसंवर्धन जंगलकाम, मच्छीमारी, शिकार, मळे व फळबाग आणि तत्संबंधी क्षेत्र व खाणकाम व दगडकाम करणा-यांचा समावेश आहे. ४] बांधकाम व्यापार व वाणिज्य परिवहन, साठवण, दळणावळण, घरगुती-उद्योगाखोरीज वस्तू निर्माण, प्रक्रिया, दुरुस्ती व इतर यांचा समावेश केलेला आहे.

२२] इतर जिल्ह्याप्रमाणेच या जिल्ह्यात शेतकरी व शेतमजूर यांचे प्रमाणे काळक-यात जास्त आहे. मोठे उद्योगादि जालना शहरात आहेत. इतर नागरी भागांत मोठे उद्योग नाहीत. ग्रामीण विभागातील वर उल्लेखिलेल्या चार वर्गा-तील कामक-यांची एकूण कामक-यांशी टक्केवारी येणे प्रमाणे आहे.

अ] शेतकरी ४६.६३ टक्के आ] शेतमजूर ३६.१६ टक्के इ] घरगुती उद्योग वस्तू निर्माण वीरे १.६१ टक्के व ई] इतर १५.६० टक्के नागरी विभागा-तील कामक-यांशी अशी टक्केवारी अनुक्रमे ७.२५ टक्के ११.९३ टक्के ३.६१ टक्के व ७८.२१ टक्के आहे.

वयोगटानुसार लोकसंख्या

२३] अशा प्रकारची आंकडेवारी जालना जिल्ह्यासाठी स्वतंत्रपणे उपलब्ध नाही. १९८१ चे जनगणनेत औरंगाबाद जिल्ह्याच्या लोकसंख्येची वयोगटात विभागणी करण्यात आली आहे. ह्या जिल्ह्यातील एकूण लोकसंख्येची वयोगटानुसार टक्केवारी पुढीलप्रमाणे आहे.

१] ० ते १४ वर्ष	४०.६५ टक्के
२] १५ ते १९ वर्षे	८.८१ टक्के
३] २० ते २४ वर्षे	७.८४ टक्के
४] २५ ते २९ वर्षे	७.४२ टक्के
५] ३० ते ३९ वर्षे	१२.८१ टक्के
६] ४० ते ४९ वर्षे	९.८२ टक्के
७] ५० ते ५९ वर्षे	६.१३ टक्के
८] ६० वर्षे व त्यावरील	६.३७ टक्के
९] वय अर्जनदर्शित	०.१५ टक्के

साक्षरता प्रमाणा

२४] जनगणना १९८१ नुसार जिल्ह्यातील साक्षरतेचे प्रमाण - ३०.४९ टक्के आहे. तर महाराष्ट्रात राज्यासाठी हे प्रमाण ४७.१८ टक्के आहे. साक्षरता प्रमाणात ग्रामीण व नागरी विभागात फारच तफावत दिसते. नागरी विभागातील टक्केवारी ४८.४९ असून ग्रामीण विभागातील टक्केवारी २७.१९ टक्के आहे. तसेच पुरुषांमध्ये मानाने स्त्रियांमधील साक्षरतेचे प्रमाण खूप कमी आहे. पुरुष साक्षरता टक्केवारी ४५.५४ असून स्त्री साक्षरता टक्केवारी फक्त १४.९८ आढळते.

वापरात असलेली निवासोपयोगी घरे व कुटुंबे

२५] १९८१ च्या जनगणनेप्रमाणे जिल्ह्यात निवासोपयोगी १.८५ लक्ष घरे आहेत. व या घरातून एकूण १.८७ लक्ष कुटुंबे रहात होती. १९७१ च्या जनगणनेनुसार पुर्वीच्या औरंगाबाद जिल्ह्यातील एकूण कुटुंबांपैकी ८३.४६ टक्के कुटुंबे मालकीच्या घरात तर १६.५४ टक्के कुटुंबे भाड्याचे घरात रहात होती.

३] वने

२६] क्षेत्रफळ: जिल्ह्यात वनक्षेत्र फारच कमी व तुरळक असून उत्पादनाच्या दृष्टीने हलक्या दर्जाचे आहे. महसूल खात्याच्या १९८५-८५ सालच्या ऋतु व पिके या बाबतच्या अहवालातील आंकडेवारीनुसार जिल्ह्यातील जंगलव्याप्त क्षेत्र ५१०० हेक्टर आहे जे एकूण भौगोलिक क्षेत्राच्या फक्त ०.६६ टक्के आहे. महाराष्ट्र राज्याच्या १९८८-८९च्या ५४,०९,६०० हेक्टर क्षेत्राशी तुलना करता त्याची टक्केवारी फक्त ०.०९४ येते. सामाजिक वनीकरण विभागातर्फे गांवातील गायराज जमीनीत व रस्त्याचे कडेने वनीकरण केले जात आहे. पर्यावरणाचा समतोल राखाण्याच्या दृष्टीने जंगलव्याप्त क्षेत्र साधारणपणे ३३ टक्के असणे आवश्यक आहे.

२७] १९८९-९० साली जंगलातील एकूण उत्पादन रु. ४.४२ लक्ष होते. ह्या उत्पादनापैकी ८३.०३ टक्के म्हणजे ३.६७ लक्ष विड्यांच्या पानांचे उत्पादन असून उरलेले रु. ०.७६ लक्ष म्हणजेच १६.९७ टक्के उत्पादन गवत व डिकांपासून होते.

४] शेती

जमीनीचा प्रकार

२८] जिल्ह्यातील शेती विषयक पूर्ण सुधारित आंकडेवारी १९८३-८४ वर्षाकरिता उपलब्ध असून जिल्ह्याच्या पुनर्रचनेच्या तालुक्यांसाठी आहे. त्यामुळे ह्या आंकडेवारीमध्ये भोकरदन तालुक्यातून सोयगांव तालुक्यात समाविष्ट झालेल्या १४ गावांच्या माहितीचा समावेश आहे. परंतु पूर्ण जिल्ह्याची १९८४-८५ ची अस्थायी आंकडेवारी उपलब्ध आहे. म्हणून तुलनात्मक दृष्टीने सोयीचे होईल म्हणून समालोचनासाठी अस्थायी आंकडेवारीचा उपयोग करण्यात आलेला आहे.

जिल्ह्याचे भौगोलिक क्षेत्र ७.७३ लक्ष हेक्टर असून त्यापैकी जंगलव्याप्त क्षेत्र ५ हेक्टर हेक्टर म्हणजेच ०.६६ टक्के आहे. शेतीकरिता उपलब्ध नसलेल्या क्षेत्रांमध्ये बिगर शेती वापराखालील जमीन ३८ हजार हेक्टर म्हणजे भौगोलिक क्षेत्राच्या ३.६५ टक्के होती. पडीत व लागवडीलायक नसलेली जमीन १० हजार हेक्टर जमीन म्हणजेच १.३२ टक्के होती. अशा रितीने एकूण भौगोलिक क्षेत्रापैकी ४.९७ टक्के जमीन लागवडीस उपलब्ध नव्हती. पडीत जमीन व्यतिरिक्त लागवडीलायक परंतु वापरात नसलेली ८.३ हजार हेक्टर म्हणजेच १.०७ टक्के होती. कायम गुरे चरणशाण्वि इतर चरण्याची जमीन २९ हजार हेक्टर ३.७७ टक्के होती. या कायम गुरेचरणे शाये जिल्ह्यात असलेल्या गाई-म्हशी याचिशी असलेले प्रमाण फारच कमी म्हणजे ०.१९ हेक्टर आहे. कसलेल्या जमीनीत समाविष्ट न झालेली झाडे-झुडूपे व फळबाग खालील जमीन ५.८ हजार हेक्टर म्हणजे ०.७५ टक्के होती. या खोशीज चालू पड २१.८ हजार हेक्टर [२.८२ टक्के] व इतर पड २६.६ हजार हेक्टर [३.४४ टक्के] होती. ही सर्व वरील प्रकारे उपयोगी नसलेली जमीन वजा जाता निव्वळ कसलेली क्षेत्र ६३६ हजार हेक्टर जे लागवडीखालील एकूण क्षेत्राच्या ९०.४९ टक्के होते. जिल्ह्यातील एकूण निव्वळ कसलेल्या जमीन क्षेत्राची तालुकावार टक्केवारी पुढीलप्रमाणे आहे. भोकरदन १६.८१ टक्के, जाफ्राबाद ९.१४ टक्के, जालना २३.२६ टक्के, अंबड २९.७८ टक्के व परतूर २१.०१ टक्के.

२९] जिल्ह्यातील ओलिताचे प्रमाण कमी असल्याने दुसोटा पिकाखालील क्षेत्र कमी आहे. पाऊस पांगला झाल्यास काही भागात खरीपाचे पीक काढल्यानंतर रब्बीचे दुसरे पीक कोरडवाहू जमीनीत घेतले जाते. १९८४-८५ साली एकापेक्षा अधिक पळा लागवडीखालील क्षेत्र ६७,१०० हेक्टर म्हणजे निव्वळ कसलेल्या क्षेत्राच्या १०.५२ टक्के होते. तालुकावार टक्केवारी यणे प्रमाणी आहे. भोकरदन ६.९० टक्के, जाफ्राबाद १५.७८ टक्के, जालना १६.६६ टक्के, अंबड ९.५३ टक्के व परतूर ५.६७ टक्के

वहीत धारणा केलेली जमिन व वहीती खातेदार

३०] १९८५-८६ च्या कृषि गणनेनुसार एक हेक्टरपेक्षा कमी जमीन धारणा करणारे वहीती खातेदार ३८,४२८ होते व १९८०-८१ च्या कृषिगणनेच्या आंकडेवारीशी तुलना करता या गटातील खातेदारांच्या संख्येत ४५.८२ टक्के वाढ झालेली दिसून येते. एकूण खातेदारांशी या गटातील खातेदारांची टक्केवारी १७.४४ टक्के होते. तर त्यांनी धारणा केलेल्या जमीनीची टक्केवारी ३.४४ येते. एक हेक्टर पेक्षा जास्त व दोन हेक्टरपेक्षा कमी जमीन धारणा केलेले खातेदार ६१६६२ म्हणजेच एकूण खातेदारांच्या ३७.९९ टक्के होते व त्यांनी धारणा केलेली जमीन १३.४७ टक्के होती. दोन हेक्टर पेक्षा जास्त पण ५ हेक्टर पेक्षा कमी जमीन धारणा करणा-यांची संख्या ८२,४३२ म्हणजे ३७.४१ टक्के होती. त्यांनी ३८.०८ टक्के जमीन धारणा केली होती. पाच हेक्टर पेक्षा जास्त पण दहा हजार हेक्टर पेक्षा कमी जमीन धारणा करणारे खातेदार ३१,१२३ म्हणजेच १४.१३ टक्के होते. १० हेक्टरपेक्षा जास्त जमीन धारणा करणा-या खातेदारांची संख्या ६६९० म्हणजे ३.०३ टक्के होते. त्यांनी धारणा केलेली जमीन १४.३१ टक्के होती, वरील आंकडेवारी साहता कमी जमीन धारणा करणा-यांची संख्या जास्त आहे, असे दिसते. १९८०-८१ च्या कृषि गणनेनुसार खातेदाराने सरासरी धारणा केलेली जमीन ४.१६ हेक्टर होती. तर १९८५-८६ च्या गणनेनुसार ती ३.१२ हेक्टर होती.

पिके व पीक पध्दती

३१] या जिल्ह्यात खारीप व रब्बी या दोन्ही हंगामात पीके घेण्यात येतात. दोन्ही हंगामात घेतल्या जाणा-या पिकांमध्ये सर्वात जास्त क्षेत्र एक दल धान्याचे असून त्यानंतर विददल धान्याचे क्षेत्र व त्याखालोखाल तेलवर्णिय पिकांचे क्षेत्र आहे. ज्वारी, बाजरी व गहू ही प्रमुखा एक दल धान्य पिके असून मूग, तुर, हरभरा ही प्रमुखा विददल [दाळवर्णिय] पिके घेण्यात येतात. १९८४-८५ मध्ये एकूण लागवडीखालील क्षेत्रापैकी ४.९७ लक्ष हेक्टर म्हणजे ७०.६४ टक्के जमीन खाद्य पिकां-
त अखाद्य पिकांखाली २९.३६ टक्के जमीन होती. हया वर्षात ज्वारीचे क्षेत्रफळ १९६ लक्ष हेक्टर म्हणजे एकूण पिकांखालील क्षेत्राच्या ३०.७० टक्के क्षेत्र होते. तर बाजरीचे क्षेत्र ५२ हजार हेक्टर म्हणजे ७.३९ टक्के होते. गव्हाचे क्षेत्रफळ ४३ हजार हेक्टर म्हणजेच ६.११ टक्के होते. एकूण तुणा धान्याखालील क्षेत्रफळ ३.२० लक्ष हेक्टर म्हणजे ४५.३४ टक्के होते. कडधान्याखालील क्षेत्र १.६४ लक्ष हेक्टर होते. तेलवर्णिय पिकांत प्रामुख्याने करडी, भुईमूग व जवस ही पीके घेतली जातात. करडीचे पीक रब्बीमध्ये जोरडवाहू जमीनीत बहुधा ज्वारीचे पिकाबरोबर मिश्र पीक म्हणून घेतले जाते. भुईमूग पीक खारीप व रब्बी या दोन्ही हंगामात घेतले जाते. १९८४-८५ साली गळीताच्या धान्याखालील क्षेत्र सुमारे ९० हजार हेक्टर होते. त्याची एकूण पिकांखालील क्षेत्रांची टक्केवारी १२.७७ टक्के येते. करडी पिकांखालील क्षेत्र ६१ हजार हेक्टर म्हणजे ८.७० टक्के होते. गळीत धान्याच्या क्षेत्राशी करडीचे क्षेत्रांची तुलना करता टक्केवारी ६८.०७ टक्के येते. व्यापारी पिकांमध्ये अस, कापूस ही महत्त्वाची पीके आहेत. सिंदनाच्या गोयीमुळे व जिल्ह्यात

स्थापन झालेल्या साखार कारखान्यामुळे उसाखालील क्षेत्रात वरचेवर वाढ होताना दिसते. सन १९८४-८५ मध्ये उसाखालाल-क्षेत्र ७३४२ हेक्टर होते. म्हणजेच पिका-खालील रकूणा क्षेत्राच्या १.०४ टक्के होते. जालना व अंबड तालुक्यातील उसाचे क्षेत्र जास्त प्रमाणात आहे. कपाशी खालील क्षेत्र १९८४-८५ साली १.१२ लक्ष हेक्टर म्हणजेच रकूणा पिकाखालील क्षेत्राच्या १५.८७ टक्के होते.

पिक उत्पादन व मुख्य पिकांचे उत्पादनाचे प्रमाण

३२] जिल्ह्यातील जमीन सर्व साधारणपणे चांगली असल्याने पुरेसा व वेळेवर पाऊस पडल्यास पीके चांगली येऊ शकतात. जिल्ह्यात कोरडवाहू-जमीनीचे प्रमाण जास्त असल्याने पिके व त्यांचे उत्पादन पावसावरच अवलंबून आहे. कृषी संचालक, पुणे यांनी तयार केलेल्या अंतीम अंदाजाप्रमाणे पिकवार रकूणा उत्पादन व त्यांचे दर हेक्टरी उत्पन्नाची १९८९-९० ची मुख्य पिकासाठी माहिती उपलब्ध आहे. ती येणे प्रमाणे [उत्पादनाचे आंकडे टनामध्ये असून कंसातील आंकडे दर हेक्टरी उत्पादनाचे किलो मध्ये आहेत]

१] ज्वारी	२,०४,१००	[९१२]
२] गहू	३५,०००	[९४३]
३] बाजरी	४३,१००	[५४०]
४] तूर	२५,४००	[६४९]
५] हरभरा	६,१००	[४९१]
६] मूग	१९,०००	[३२३]
७] उंस	१३,०९,००	[९९१९६] x
८] कापूस	९१६	[१२५] xx

[x = उसाचे उत्पादन $\frac{1}{100}$ केनच्या स्वरूपात]

[xx = कापसाचे उत्पादन लिंट मध्ये असून एक लिंट १७० कि.ग्रे.]

महाराष्ट्राचे सरासरी उत्पन्नाचे तुलनेत वरील दर हेक्टरी उत्पादनाचे प्रमाण कमी आढळते. यात वाढ होण्यासाठी संकरीत बियाणांचा व रासायनिक खातांचा वापर जास्त प्रमाणात होणे तसेच खताची मात्रा योग्य प्रमाणात देणे आवश्यक आहे.

संकरीत व रासायनिक खतांचा वापर

३३] संकरीत व सुधारित बियाणांच्या वापरा बरोबरच संकरीत व रासायनिक खतांच्या वापराचे प्रमाणात वाढ होताना दिसते. जिल्हापरिषद व स्थानिक संस्था यांचे मार्फत इंधन खतांचे वाटप केले जाते. १९८८-८९ वर्षात ४९,३२८ मे.टन रासायनिक खतांचे वाटप करण्यात आले होते. १९८९-९० वर्षात ४२,६४९ मे.टन वाटप करण्यात आले असून वाटपात ४.७५ टक्के वाढ आढळते.

पीक संरक्षण

३४] विशेष करून कापूस या पिकाचे बाबतीत शेतकरी पीक संरक्षणाची उपाय योजना करतात. जिल्हापरिषदेतर्फे पीक संरक्षण रोग प्रतिबंधक औषधांच्या वापरणी कपाशीच्या पिकासाठी मोहिमा हाती घेतल्या जातात. ग्रामपंचायती मार्फत पीक संरक्षण औषधांचा पुरवठा केला जातो.

कृषी उत्पन्न बाजार समिती

३५] जिल्ह्यात भोकरदन, जालना, अंबड, परतूर व मंठा [ता. परतूर] या पांच ठिकाणी कृषी उत्पन्न बाजार समित्या आहेत. मुख्यत्वेकडून एकदल व द्विदल धान्य शेतकरी कृषी उत्पन्न बाजार समित्यात विक्रीस आणतात. सन १९८८-८९ व १९८९-९० या वर्षात सर्व बाजार समिती मिळून एकदल धान्य अनुक्रमे ७२, २०८ मे. टन व ४३, ४९३ मे. टन विक्रीस आणले गेले. त्याची किंमत अनुक्रमे रु. १४४९.३३ लक्ष रुपये २००४.४० लक्ष होते. व्हारार महामंडळाची जालना येथे धान्य साठविण्यासाठी व्हारी असून त्याची धान्य साठविण्याची क्षमता ९, ३७० मे. टन आहे. अंबड तालुक्यातील विरधपुरी व वडीगोद्री येथील व्हारीची साठवण क्षमता अनुक्रमे १, ८०० मे. टन व १, ८०० मे. टन आहे. या व्हारीतून कापसाच्या साठी, अन्नधान्य, तेलबिया खते, सिमेंट वगैरे वस्तू बळ बहूतांशा साठविल्या जातात.

५] सिंचन

ओलिताची साधने

३६] जिल्ह्यात १९८४-८५ वर्षात एकूण विहीरींच्या सिंचनाखालील क्षेत्र ४२ हजार हेक्टर होते. एकूण निव्वळ कसिल्या क्षेत्राशी त्याची टक्केवारी ६. ६१ येते. जिल्ह्यात मोठे सिंचन प्रकल्प नाहीत. औरंगाबाद जिल्ह्यातील पैठण जवळील जायकवाडी हया मोठ्या प्रकल्पाच्या लाभक्षेत्रापैकी ३८, ८४० हेक्टर लाभक्षेत्र जालना जिल्ह्यात आहे. त्याखेरीज जुन १९९० पर्यंत उ-मध्यम प्रकल्पाची कामे पूर्ण झालेली असून त्याच एकूण लाभक्षेत्र २२, १३३ हेक्टर येते. जिल्ह्यात ३९ लघुपाटबंधारे प्रकल्पाची कामे मार्च १९९० अखेर पूर्ण झाली आहेत. या सर्व कामांवाटे १९८९-९० मध्ये १५३१.०२ हेक्टर निव्वळ ओलित करण्यात आले. १९८४-८५ साली जिल्ह्यात ३०, ११६ सिंचन विहीरी होत्या व २२, ६०९ विद्युतपंप व १, ६२४ डिझेल पंप सिंचनासाठी वापरात होते. गेल्या काही वर्षातील ४ टंचाईसदृश्य परिस्थितीमुळे सिंचन प्रकल्पांवाटे पुरेसे ओलित होऊ शकले नाही.

ओलिताची पिके

३७] अन्नधान्यापैकी रब्बी हंगामात गहू, ज्वारी व हरभरा ही ओलिताची मुख्य पिके आहेत. १९८४-८५ वर्षात गहू, ज्वारी व हरभरा याखाली एकूण ओलिताचे क्षेत्र अनुक्रमे ३७. ९७ टक्के, १६. ६५ टक्के व ५.०५ टक्के क्षेत्र होते. व्यापारी पिकापैकी मुख्यत्वे उस व कापूस ही पिके घेतली जातात. उसाचे क्षेत्र एकूण ओलिताचे क्षेत्राच्या ९. ७४ टक्के होते तर कापसाचे क्षेत्र १७. ५६ टक्के होते.

मोठे, मध्यम, लघु सिंचन साधनांचा विकास कार्यक्रम

३८] जिल्ह्यात एकही मोठा प्रकल्प प्रस्तावीत नाही. औरंगाबाद जिल्ह्यातील पैठण जवळील जायकवाडीच्या मोठ्या प्रकल्पाच्या लाभक्षेत्रापैकी जालना जिल्ह्यात ३८, ८४० हेक्टर लाभक्षेत्र असून १५, ७२५ हेक्टर क्षेत्र ओलितखाली आणले गेले. उभय उ मध्यम पाटबंधारे प्रकल्पाचे काम पूर्ण होऊन एकूण २२, १३३ हेक्टर लाभक्षेत्र निर्माण झाले. या प्रकल्पांवाटे एकूण ४९०४. ७२ हेक्टर क्षेत्र ओलिताखाली आणले गेले. मागील वर्षाच तुलनेत १२.०१ टक्के घट आढळते. या खेरीज ३९ लघुपाटबंधारेची कामे पूर्ण झालेली आहेत.

पूर्ण व पुर निर्माण

३९] गेल्या काही वर्षात ह्या जिल्ह्यात पुरेसा पाऊस पडत नसल्याने पुर परिस्थिती निर्माण झालेली नाही. जिल्ह्यात जास्त पाऊस पडून पुर परिस्थिती निर्माण होण्याची शक्यता दिसून आल्यात पुर निर्माण कार्यक्रमांतर्गत नदीकाठी पाया धाका असलेल्या गावांचे दुस-या जागी पुनर्वसनाचा कार्यक्रम घ्यात येतो.

६] पशु संवर्धन, पशु वैद्यकीय सेवा व दुग्ध व्यवसायपशुधन

४०] सन १९८७ चे पशुगणनेप्रमाणे जिल्ह्यात तीन वर्षांवरील १.२१ हजार गाई होत्या. त्यापैकी ५५ हजार म्हणजे ४५.०६ टक्के गाई-दुधा देणा-या होत्या. अडीच वर्षांवरील विदेशी संकरित गाईंची संख्या ४८७२ होती. जिल्हा एकात्मक ग्रामीण विकास कंपनीमार्फत दुग्ध व्यवसाय हा पुरक उद्योग, शेतकरी-व शेतमजूर यांना मिळावा. म्हणून १९८१ पासून दुग्धतयफ गाईंचे वाटप होत आहे. त्यामुळे आता जास्तिये दुधा जिल्ह्याबाहेर पाठविले जाते. याच पशुगणनेनुसार जिल्ह्यात तीन वर्षांवरील २०८ हजार बैल होते. एकूण ऋ म्हशी व रेड्यांची संख्या ६३ हजार होती. त्यापैकी तीन वर्षांवरील ३६ हजार म्हशी व २,१०३ रेडे होते. दुधा-देणा-या म्हशींची संख्या १७,१३५ होती. १९८४-८५ मध्ये लागवडीखालील एकूण क्षेत्राप्रमाणे दर बैल जोडीमागे ६५८ हेक्टर वहीता द्या येते. जिल्ह्यात रेडे शीती कामाला अगर काहीतूक कामाला वापरावयाची पध्दत नसल्याने रेड्यांचे प्रमाण कमी आहे. १९८७ साली १९८२ वर्षाच्या पशुगणनेच्या तुलनेत गाई म्हशींच्या संख्येत १५.६५ टक्के वाढ दिसून येते.

४१] १९८७ च्या पशुगणनेनुसार जिल्ह्यात एकूण २४८ हजार शोळ्या व ५२ हजार मेंढ्या, १९९ हजार कोंबड्या व बंदके होती. कास्तकार दुधासाठी व शोळारासाठी शोळ्या पाळतात. तसेच अंडी मिळविण्यापुरत्या कोंबड्या शेतकरी व इतर जण पाळतात. सुधारित जातीच्या कोंबड्या पाळण्याचे प्रमाण जिल्ह्यात वाढत आहे. १९८७ साली १९८२ च्या पशुगणनेच्या तुलनेत कोंबड्यांच्या संख्येत ४६.४७ टक्के वाढ दिसून येते.

पशु उत्पादन

४२] जिल्ह्यात दुग्ध व्यवसाय हा शीती उद्योगाला एक पुरक व्यवसाय म्हणून वाढत आहे. जिल्ह्यात १९८९-९० वर्षात एकूण १२१ दुग्ध सहकारी संस्था असून त्या त्यांचेमार्फत या वर्षात ५५.३२लक्ष दुधाची खारेदी करण्यात आली. या संस्थामार्फत संकलित दुधा औरंगाबाद येथील दुधा डेअरीला पाठविले जाते.

४३] १९८९-९० साली जिल्ह्यात ८ नोंदणीकृत पशुवधगृहे होती. त्यांत ५४२८ जनावरे, १६,३५० शोळ्या-मेंढ्याची कत्तल केली गेली. या व्यतिरिक्त अनधिकृतपणे जनावरांची कत्तल पुष्कळ प्रमाणात होत असते. जिल्ह्यात ६ मोठे प्रमाणावर कुक्कुट पालन व्यवसाय चालत नसला तरी जिल्ह्यात आवश्यक असलेली अड्यापैकी बरीचशी स्थानिकरित्या पुरविल्या जातात. आवश्यकतेनुसार अंडी हेराहादमधान आयात केली जाते. आवश्यक अंडी स्थानिकरित्या पुरविले जाण्याचे अटीने कुक्कुटपालन केंद्रात वाढ होत आहे.

पशु उपचार सोयी

७३] शासन व जिल्हा परिषदेमार्फत पशु उपचार सोयी उपलब्ध असून जिल्ह्यांत १९८९-९० साली १ पशु वैद्यकीय सर्व प्रिकित्सालय व १९ पशु वैद्यकीय दवाखाने व २२ पशु वैद्यकीय प्रथमोपचार केंद्रे कार्यरत होती. याशिवाय फिरत्या पशुवैद्यकीय दवाखान्यांची सोय जालना तालुक्यात उपलब्ध होती. २ विभागीय कृत्रिम रेतन केंद्रे व त्यांचे अंतर्गत ३९ कृत्रिम रेतन केंद्रे कार्यरत होती. याशिवाय एक जिल्हा कृत्रिम रेतन केंद्रही चालू आहे. वेळोवेळी जिल्ह्यात होणाऱ्या पशुंच्या माथीच्या रोमांवरही उपचार केला जातो. व रोग प्रतिबंधक लस जनावरांना टोचण्यात येते. सुधारित जनावरांचे संख्येत वाढ होण्याच्या दृष्टीने राज्य शासनांतर्फे ग्रामीण भागातून कृत्रिम गर्भ धारणा केंद्रे उभारण्यात आलेली आहेत. या केंद्रातून कृत्रिम गर्भ धारणेसाठी याच जनावरांवर उपचारही केले जातात. जनावरांचे तुलनेत पशुवैद्यकीय सोयी अपुऱ्या असून त्या वाढविण्याची आवश्यकता वाटते.

विकास कार्यक्रम

७४] जिल्ह्यात पशु कार्यक्रमांतर्गत वैद्यकीय सेवा उपलब्ध करून देण्याकरिता पशु दवाखाने व उपचार केंद्रे यांचे संख्येत वाढ केली जात आहे. तसेच भरपूर प्रमाणात दुग्ध उत्पादन होण्यासाठी संकीत गाईंच्या पैदाशीच्या कार्यक्रमात जिल्ह्यात राबविला जातो. त्याचप्रमाणे गोड्डुग्राम, एकात्मिक ग्रामीण विकास कंपनीमार्फत दुग्ध्या गाई व म्हशींचा पुरवठा होतो. वैश्व विकास कार्यक्रमाची चार प्रेरणा प्रमाणात उपलब्ध व्हावा म्हणून राबविला जातो. दुग्ध संकलनासाठी नवीन दुधा संकलन मार्गात वाढ करण्यात येत आहे.

७] मत्स्य व्यवसाय

७६] जिल्ह्यातील मत्स्य व्यवसाय नदीच्या पाण्यात तसेच प्रकल्पाच्या गोड्या पाण्यात प्रामुख्याने केला जातो. मध्यम प्रकल्पात मत्स्यबीज संवर्धन करून मत्स्य उत्पादन केले जाते. जिल्ह्यात मत्स्य व्यवसायासाठी आणलेले एकूण क्षेत्र १,८२१ हेक्टर आहे. १६ मत्स्य व्यवसाय सहकारी संस्था कार्यरत आहेत. १९८९-९० वर्षात ८६.०० लक्ष रुपयांचे ८६० मे. टन भूजल मासे पकडण्यात आले व अंदाजे ७३.०२ लक्ष मत्स्यबीज उपयोगात आणले गेले. जिल्ह्यात कटपला, रोहा, मिरगळ, सिप्रीनल वगैरे मत्स्य संवर्धन केली जाते. याशिवाय वाम, मरळ, पदम व अहेर या स्थानिक जातीचे मासेही आढळतात.

विकास कार्यक्रम

७७] जिल्ह्यात मत्स्य व्यवसाय विकास होण्याचे दृष्टीने रोहा, कटपला, मिरगळ व सिप्रीनल या जातीचे मत्स्यबीज संवर्धनासाठी वाटले जाते. मत्स्य व्यवसाय सहकारी संस्था स्थापन करून त्यांचे सुधारित बोरी व नायलॉन जाळी इत्यादी साधने पुरविली जातात.

८] विद्युत निर्मिती व विद्युत पुरवठा

७८] १९८९-९० अखेर पर्यंत विद्युत निर्मितीचा एकही प्रकल्प या जिल्ह्यात

प्रकल्पापासन वीज-पुरवठा केला जातो. शहरी विभागात ४ शहरांचे विद्युतीकरण पूर्वीच झालेले आहे. ग्रामीण भागात एकूण ११३ गावांपैकी ९११ गावांचे विद्युतीकरण झालेले असून त्याची टक्केवारी ९९.७८ येते.

शोती करीता पंपाचे विद्युतीकरण

५९] जिल्ह्यात विद्युतीकरणामुळे शोतीकरीता वीजेची मागणी ग्रामीण भागात वाढत आहे. मार्च १९९० अखेर ४४, ९२१ विद्युतपंप बसविण्यात आले.

वीजेचा वापर

५०] जिल्ह्यात १९८९-९० मध्ये ९३६ लक्ष किलोवॉट वीज वापरण्यात आली. यापैकी २१.९८ टक्के घरेगुती वापरासाठी औद्योगिक कामासाठी ४२.८२ टक्के, व्यापार कार्यासाठी ४.५४ टक्के, सार्वजनिक दिवाबत्तीसाठी २.१९ टक्के, शोतीसाठी २८.३२ टक्के व इतर कामासाठी ०.१९ टक्के वीज वापरण्यात आली. १९८८-८९ च्या वीज वापराच्या तुलनेत ३.९८ टक्के वाढ दिसून येते, जी प्रामुख्याने घरेगुती वीज वापरामुळे झालेली आढळते.

१] खाणी व कारखाने

५१] जिल्ह्यात आर्थिक दृष्ट्या महत्वाचे खनिजे अत्यल्प प्रमाणात आढळतात. कातपार, अगटा, कानोलोन, चकीदरी, वॅलओट्रॅप्स व पुनखाडी, पाटरी व मुरड बेसॉल्ट व ग्रेनाईड कोरे दगडाच्या खाणी जिल्ह्यात आहेत. या सर्व खनिजांचा इमारतीच्या बांधकामासाठी प्रामुख्याने वापर केला जातो.

कारखाने

५२] जिल्ह्यात १९८९ अखेर एकूण १६० नोंदणी झालेले कारखाने होते, त्यापैकी ९ कारखाने बंद होते. या कारखान्यातील कामगार संख्या ५७६३ इतकी आहे. १९८८ अखेर १२९ चालू कारखाने व त्यातील कामगार ५२८३ होते. १९९० वर्षाच्या आंकडेवारीचा आधार घेतला असता राज्यातील एकूण कामगारांची जिल्ह्यातील कामगारांची टक्केवारी ०.१५ येते. जिल्ह्यातील नोंदणीकृत कारखान्यांपैकी शोतीचे पदार्थ व पशुजन्य उत्पादनांचा दर्जा ठरविणे व विक्रीक उत्पादन करणारे ६ चालू कारखाने असून त्यांत ३८२ कामगार आहेत. धान्य पेरणी उत्पादनासंबंधी १९ चालू कारखाने असून त्यांत ३०९ कामगार आहेत. तेल व चरबी यांचे उत्पादन करणारे ८ चालू कारखाने असून त्यांत १९६ कामगार आहेत. कापूस व स्वच्छ करून गांठी बांधण्याचे २७ चालू कारखाने असून त्यांत १,३१४ कामगार आहेत. तर कापूस पिंजून सुत काढण्याचे ६ चालू कारखाने असून त्यांत ४४ कामगार आहेत. लाकडी वस्तू तयार करण्याचे २ कारखाने असून त्यांत २६ कामगार आहेत. लोखांडी व पोलादी तळपा, पत्रे बनविण्याचे ९ चालू कारखाने असून त्यांत ३९९ कामगार आहेत. या सर्व कारखान्यातून १९८८-८९ च्या वर्षात ६३५४ लाख रुपयांच्या मालाचे उत्पादन झाले.

विकास कार्यक्रम

५३] जालना जिल्ह्यात महाराष्ट्रातील औद्योगिकदृष्ट्या मागासलेल्या जिल्ह्यांपैकी एक आहे. केंद्र सरकारने हा जिल्हा औद्योगिकदृष्ट्या मागास असल्याचे जाहीर केले आहे. त्यामुळे मागास भागासाठी देण्यात येत असलेल्या विशेष सवलती या जिल्ह्यास देण्यात येत आहेत. जालना जिल्ह्यात अक्कारे, ओतकाम, क्राफ्टस पेपर रोलर बेअरींग, खाद्य तेलावर प्रक्रिया, साखार, ब्रेक्स व लाईनर, लोखांडी सळ्या, बोर्ड अँड टूल्स, मॅलीबलस आयर्न कॉस्टिंग एस. एस. राउंड प्लेबार् इ. उत्पादनांचे मोठे उद्योग स्थापन झाले आहेत. गॅस मिलिंडर उत्पादन, सुत गिरणी वगैरे उद्योगांचे काम प्रगतीपथावर आहे. क्हाकाळा तालुका अंबड व रामनगर ता. जालना येथे साखार कारखाने कार्यान्वित झाले आहेत. तसेच परतूर तालुक्यात बागेश्वरी सहकारी कारखान्याची नोंदणी झाली आहे. औद्योगिक विकासाच्या दृष्ट्या जिल्ह्यातील महाराष्ट्र राज्य औद्योगिक उद्योग व गुंतवणूक मंडळ महाराष्ट्र राज्य लघु उद्योग महामंडळ, वगैरे संस्था कार्य करीत आहेत. ऑक्टोबर १९८२ मध्ये जिल्हा उद्योग केंद्र जालना येथे सुरु करण्यात आले. या केंद्रातर्फे १९८१-९० मध्ये ६८ उद्योजकांना रुपये ७,५०,००० बीज भांडवल वाटप करण्यात आले. सदर केंद्राचे सुशिक्षित बेरोजगार युवकांना स्वयंरोजगार योजनेंतर्गत १९८१-९० मध्ये ६९ बेरोजगारांना रु. १५ लक्ष कर्ज बँकामार्फत वाटप केले.

औद्योगिक वसाहत

१९८२ साली सहकारी औद्योगिक वसाहत जालना येथे स्थापन करण्यात आली. या औद्योगिक वसाहतीचे क्षेत्र महाराष्ट्र राज्य औद्योगिक-महामंडळाच्या पुण्या औद्योगिक क्षेत्रात समाविष्ट करण्यात येऊन तीचे क्षेत्रफळ ५०.५८ हेक्टर आहे. सदर वसाहतीत ८० प्लॉटसचे वाटप करण्यात आले. सध्या येथे ७२ लघु उद्योग चालू आहेत. अंबड येथे महाठवाडा विकास महामंडळाने १ लघु उद्योग वसाहत स्थापन केली असून वसाहतीत उद्योजकांना १२ गाळे [शोडस] बांधून दिलेले आहेत. यात ८ लघु उद्योग चालू आहेत.

अतिरिक्त औद्योगिक वसाहत

५४] ऑगस्ट १९७७ मध्ये स्थापन करण्यात आली. ही वसाहत जालना-जोरगाबाद रोडवर वसलेली असून तीचे क्षेत्रफळ १५८.१० हेक्टर आहे. एकूण २६२ प्लॉटस पैकी २४६ प्लॉटस वाटप करण्यात आले आहेत. सध्या ११७ उद्योग घटक चालू आहेत. याच औद्योगिक क्षेत्रात महामंडळाने १५ गाळे [शोडस] बांधून ते उद्योजकांना वाटप केलेले आहेत.

सन १९८१-९० मध्ये १६१ लघु उद्योग घटकांची नोंद करण्यात आली. ३१.३.१९९० पर्यंत ७९५ लघु उद्योग घटक कार्यान्वित असून त्यामध्ये रुपये-१५८०.०० लक्ष गुंतवणूक केलेली आहे. त्यातील एकूण कामगार संख्या ५,५०० आहे.

१०] वाहतूक व दुरुप्राप्तीरेल्वे

५५] जिल्ह्यात फक्त एकच मीटरगेज रेल्वे मार्ग असून मनमाड ते कापीकुडा रेल्वे मार्ग जिल्ह्यातील भागातून जातो. जिल्ह्यातील त्याची एकूण लांबी ८८ कि.मी. आहे. ह्या मार्गाचे ब्रिडगेज मध्ये रूपांतर करण्याचे नियोजन आहे.

रस्ते

१६] जिल्हयात ३१.३.१९९० अखेर वर्गीकृत रस्त्यांची लांबी ३१५६.१५ कि.मी. इतकी आहे. त्यापैकी राज्य रस्ते ७२६.५६ कि.मी. लांबीचे प्रमुखा जिल्हा मार्ग ९४७.८८ व इतर जिल्हा रस्ते ८०५.०१ कि.मी.चे आहेत. १९८९ च्या तुलनेत वर्गीकृत रस्त्यांच्या लांबीत ११.२६ टक्के वाढ आढळते. खोडयातील रस्त्यांची लांबी ६७६.६० कि.मी. आहे व नगरपालिकांच्या हद्दीतील रस्ते १६९.९१ कि.मी. आहेत. वरील सर्व रस्त्यांपैकी ७५८.०३ कि.मी. रस्त्यांचे डांबरीकरण झालेले असून १७७९.०५ कि.मी. रस्ते खाडीचे आहेत. माल वापरून वाहन चालविण्यात योग्य रस्त्यांची लांबी ७३४.३५ कि.मी. असून ४२.५० कि.मी. रस्ते वाहन चालविण्यात अयोग्य आहे. एकूण सर्व रस्ते विचारात घेता जिल्हयात दर १०० कि.मी. मागे ४३.६९ कि.मी. रस्ते येतात. ३१.३.१९८६ रोजीचे रस्ते लांबीनुसार महाराष्ट्र राज्यासाठी हीच आंकडेवारी ४९.९४ कि.मी. येते.

नोंदणीकृत वाहने

१७] मार्च, १९९० अखेर जिल्हयात १०, ३४३ स्वयंचलीत वाहनांची नोंद करण्यात आली. मार्च, १९८९ च्या तुलनेत वाहनांच्या संख्येत १९.८५ टक्के घट झालेली दिसून येते. एकूण वाहनांपैकी ७०.८२ टक्के वाहने दुचाकी ४.९५ मालवाहू मोटारी व २.०३ टक्के जीप्स मोटारी स्टेशन वॉन ५.८९ टक्के ट्रॅक्टर वाहने येतात. व उर्वरित वाहने ११.२६ टक्के इतकी. ३१.३.१९८६ अखेर महाराष्ट्र राज्यात १५.९१ लक्षा वाहने असून जिल्हयातील वाहनांची टक्केवारी ०.९२ येते.

१८] जिल्हयात रेल्वे व मालवाहू मोटारी द्वारे मालाची वाहतूक केली जाते. मीटर गेज रेल्वे असल्याने व रेल्वे मार्ग कमी असल्याने बहुतांश वाहतूक मोटारीनेच केली जाते. औद्योगिक विकास होत असल्याने मालवाहतूकीचे साधनात वाढ होताना दिसते. वाहतूक करणाऱ्या संस्थांचे प्रमाणात वाढ होत आहे.

महाराष्ट्र राज्य मार्ग परिवहन

१९] महाराष्ट्र राज्य मार्ग परिवहन महामंडळाच्या जिल्हयात १९८९-९० मध्ये २०५ मार्गांवरून १९२ गाड्या धावत होत्या. ह्या मार्गांचे एकूण लांबी १३,४४० कि.मी. असून मार्गांचे सरासरी लांबी ८०.२० कि.मी. येते. १९८८-८९ च्या तुलनेत मार्गांच्या संख्येत ०.४९ टक्के व मार्गांच्या एकूण लांबीत ६.७६ टक्के वाढ दिसून येते. रस्त्यावर धावणाऱ्या गाड्यांची दैनिक सरासरी १७३ असून गाड्यांची दैनिक सरासरी ६९,००० येते. १९८८-८९ च्या तुलनेत १३.११ टक्के वाढ प्रवाशांच्या दैनिक सरासरीत आढळते व २३.६८ टक्के वाढ उत्पन्नात दिसून येते.

टपाल व तार कार्यालये

२०] जिल्हयात १९८९-९० साली १८१ टपाल कार्यालये व १४ तार कार्यालये होती. १९८८-८९ चे तुलनेत पोस्ट कार्यालयात वाढ आढळून येत नाही. जिल्हयातील सर्व खोडयांना टपाल सेवा उपलब्ध आहे. काही फिरती टपाल कार्यालये आहेत. काही अंशकालीक टपाल कार्यालये आहेत.

[१६]

दूर-चित्र-वाणी संघ

६२] जालना जिथे दूरचित्रवाणी संघ प्रक्षेपण केंद्र दिनांक २५.८.१९८४ पासून सुरु झालेले आहेत. १९८९-९० मध्ये ३० दूरदर्शन संघाचे वाटप शासनातर्फे करण्यात आले.

कामगार व रोजगार

रोजगार

६३] सेवायोजनाचे आंकडेवारीनुसार १९८९-९० वर्षात १९५०९ व्यक्ती कामावर होत्या. त्यापैकी ७७६१ व्यक्ती [३९.७८ टक्के] शासकीय सेवेत, ५, ९८४ व्यक्ती [३०.६७ टक्के] निमशासकीय सेवेत तर उर्वरित [२९.५५ टक्के] म्हणजे ५, ७६४ व्यक्ती खाजगी सेवेत कामावर होते. १९८८-८९ च्या तुलनेत कामावर असणा-या व्यक्तीत ५.६३ टक्के वाढ दिसून येते. सर्वात जास्त म्हणजे ९, ६९३ व्यक्ती [४९.६८ टक्के] सामूहिक सामाजिक व व्यक्तीगत सेवा या उद्योग गटात काम करणा-या आहेत.

सेवायोजन कार्यालय

६४] जालना येथील सेवायोजन कार्यालयात-१९८९ वर्षात सेवा पटावर नोकरी मागणा-यांची नोंदविलेली संख्या २८, ३६४ होती. मागील वर्षाच्या तुलनेत १३.५४ टक्क्यांनी वाढ झालेली आढळते. सेवायोजन कार्यालयामार्फत नोकरी मिळवून दिलेल्या २९९ उमेदवारांपैकी ४३ खाजगी क्षेत्रात व २५६ सार्वजनिक क्षेत्रात नोकरीस लागले.

तांत्रिक शिक्षण सोयी

६५] जिल्ह्यात एकही अभियांत्रिकी महाविद्यालय नाही. मात्र डिसेंबर १९८५ पासून तंत्र निकेतन, जालना येथे सुरु करण्यात आलेले आहे. तसेच जिल्ह्यात जालना व अंबड येथे प्रत्येकी एक औद्योगिक प्रशिक्षण संस्था आहे. या दोन संस्थांमध्ये ३४८ विद्यार्थ्यांना तांत्रिक शिक्षणाची सोय असून तंत्रनिकेतन संस्थेमध्ये १२१ विद्यार्थ्यांची शिक्षणाची सोय आहे.

रोजगार हमी योजना

६६] ग्रामीण भागात मागणीनुसार काम देण्याची हमी राज्य शासकाने घेतली आहे. या योजनेतर्गत ग्रामीण भागात तळी, पाझर तलाव व भूसुधार, वृक्षारोपण, नद्य व मध्यम प्रकल्पातील धार दाबविण्याचे काम इ. उत्पादक कामे घेतली जातात. या योजनेवर १९८९-९० वर्षात ४५०.०६ लक्ष रुपये खर्च झाला असून १५.५४ लक्ष मनुष्यदिन रोजगारसः निर्मितीस झाली. रोजगार हमी कार्यक्रमातील खर्चात १९८८-८९चे तुलनेत ६४.३० टक्के वाढ झालेली आढळते.

जवाहर रोजगार योजना

६७] १.४.१९८९ पासून शासनाने राष्ट्रीय रोजगार कार्यक्रम व ग्रामीण स्तरीय रोजगार हमी कार्यक्रमाचे एकत्रिकरण करून जवाहर रोजगार योजना कार्यान्वित करण्यात आली. १.४.१९८९ ला ९७ ग्रामपंचायतीची अपुरी कामे मार्च १९९० ला पूर्ण करण्यात आली. रुपये २१.३८ लाखा खर्च झाले. ०.७० लाखा मनुष्य दिवसे निर्माण झाले. जीवनधारा योजनेतर्गत मार्च १९९० अखेर ३२३

विहीरीयें बांधाकाम पूर्ण करण्यात येऊन त्यावर ४०.७७ लाखा रुपये खर्च करण्यात आला. त्याद्वारे १.५३ लक्ष मनुष्य दिवस निर्माण झाले.

१२] सहकार

६८] - जुन १९९० अखोर जिल्ह्यात १, २१९ सहकारी संस्था असून त्यांचे ३, २८, ६४९ सभासद आहेत. या पतसंस्थांपैकी ४७.०९ टक्के कृषि पत संस्था, कृषि बिगर पत संस्था १५.९१ टक्के, बिगर कृषि बिगर पत संस्था ३१.३४ टक्के असून इतर पत संस्था ५.६६ टक्के आहेत. बिगर कृषि बिगर पत संस्थेत प्रामुख्याने नोकर वर्गाच्या पतसंस्थेचा समावेश होतो. इतर ६९ बिगर पत संस्था आहेत. एकूण संस्थांपैकी दुग्ध उत्पादन संस्था १२१ [९.९३ टक्के] कामगार कॅम्प सहकारी संस्था ९० [७.३८ टक्के] इतर औद्योगिक संस्था ९८ [८.०४ टक्के], विणकर संस्था १६ [१.३१ टक्के], मत्स्य व्यवसाय संस्था १३ [१.३१ टक्के], ग्राहक भांडार व गृहनिर्माण १६६ [१३.६२ टक्के] या जिल्ह्यातील प्रमुखा सहकारी संस्था आहेत. १९८८-८९ च्या तुलनेत जिल्ह्यात सहकारी संस्थेत ६.७४ टक्के वाढ तर सभासद संख्येत ७.७९ टक्के वाढ आढळते.

३०.६.१९९० अखोर जिल्हा मध्यवर्ती सहकारी बँकांनी शेत-हंगामी कामासाठी अल्प मुदतीचे १४५३.९२ लक्ष रुपयांचे कर्ज वाटप केले. कर्ज वाटपाचे प्रमाणात २३.५६ टक्के वाढ आढळते. मध्यम व दीर्घ मुदतीचे वाटलेली कर्जे अनुक्रमे ४१९.३३ लक्ष व ३५.१६ लक्ष आहेत. रुपये २८१३.५३ लक्ष कर्ज अखोर थकबाकी होती. शेतकऱ्यांच्या जमीनी सुधारण्यासाठी भूविकास बँकेमार्फत दीर्घकालीन कर्ज पुरवठा होतो. जिल्हा भूविकास बँकेच्या ६ शाखा जिल्ह्यात कार्यरत आहेत. ३०.६.१९९० अखोर जिल्हा भूविकास बँकेमार्फत शेतकऱ्यांना १३१४.४० लाखा रुपये दीर्घ मुदतीचे कर्ज वाटप झाले.

१३] बँक

६९] १९८९ अखोर जिल्ह्यात १३ कर्णिकृत बँका व त्यांच्या ६७ शाखा कार्यालये कार्यरत होत्या. या कर्णिकृत बँकांच्या ठेवी समये-५१३५.५४ लक्ष असून त्यांनी दिलेल्या आगाऊ रकमा रुपये ५८२८.९५ लक्ष आहेत. १९८८ च्या तुलनेत शाखा कार्यालयात वाढ आढळून येत नाही. त्याशिवाय जिल्ह्यात सहकारी बँका व त्यांच्या शाखा ७४ आहेत. कर्णिकृत शाखेमार्फत १३, ९२१ लोकांना सेवा उपलब्ध होते. रिझर्व बँकेच्या मापदंडाप्रमाणे प्रत्येकी १७ हजार [१७०००] लोकांसह्येमाग १ बँक शाखा पाहिले. ग्रामीण भागात मापदंडाप्रमाणे बँक कार्यालयांची संख्या कमी आढळते.

अग्रक्रम विभागास कर्ज पुरवठा

७०] जिल्ह्यातील अग्रणी बँकेमार्फत बँकांना कर्ज वाटपाचे अग्रक्रम दिले जाते. १९८९-९० वर्षात या सर्व बँकांना मिळून समये २५०५.१३ लक्ष रुपयांचे कर्ज वाटपाचे लक्ष्य-देण्यात आले होते. प्रत्यक्षात २६८४.९० लक्ष रुपयांचे कर्ज वाटप करण्यात आले. म्हणजेच कर्ज वाटप दिलेल्या लक्ष्यापेक्षा ७.१८ टक्क्यांनी जास्त आहे.

१४] किंमतीघाऊक किंमती

७१] जालना जिल्ह्यात १९८२ वर्षाच्या महत्वाच्या निवडक शोती मालाच्या सरासरी घाऊक किंमतीची तुलना-१९८८ च्या किंमतीशी केला असता तांदूळ ३.९७ टक्के, ज्वारी ३०.६१ टक्के, कुलथी १६.३७ टक्के, जवस ५.४० टक्के वाढत्या शोतीमालात दिसून आली. तर तीळ १३.०५ टक्के, जवस ११.३२ टक्के, सुर्यफुल १.६८ टक्के घट या शोतीमालात आढळली.

किरकोळ किंमती

७२] जिल्हा मुख्यालय येथील महत्वाच्या वस्तूंच्या सरासरी १९८९ मधील किरकोळ किंमती व त्या वस्तूंच्या १९८८ सालच्या सरासरी किरकोळ किंमतीची तुलना केली असता १७.२२ ते २७.८० टक्के वाढ घडायची, ज्वारी, तांदूळ, हरभरा, डाळ, मूगडाळ व उडीद-डाळ या वस्तूंच्या किंमतीत वाढ आढळते. तर ९.८९ ते २७.२७ टक्के घट कांदी, बटाटे व हळूकड या वस्तूंच्या भावात आढळून आली.

कामगारांचे गाहक किंमतीचे निर्देशांक

७३] औरंगाबाद केंद्रातील कामगारांचे गाहक किंमतीचे १९८२ हे पन्नासूत १९८९-९० वर्षाच्या सर्वसाधारण सरासरी निर्देशांक २४२ होता.

१५] शिक्षणाच्या सोयी

७४] जालना जिल्ह्यात १९८७-८९ वर्ष अखेर १०८० प्राथमिक व १०० माध्यमिक व ८ उच्च माध्यमिक शाळा होत्या. यापैकी ९४ टक्के प्राथमिक शाळा ग्रामीण भागात आहेत. एक लक्ष लोकसंख्येमागे १०४ प्राथमिक शाळा आढळून येतात. तर माध्यमिक व उच्च माध्यमिक शाळा प्रती लाख लोकसंख्येमागे १० आहेत. जिल्ह्यात ५ महाविद्यालये असून त्यातील विद्यार्थी संख्या ४, २९६ आहे. एकूण २, १६, ८४८ विद्यार्थ्यांपैकी ०.३३ टक्के पूर्व प्राथमिक शाळेत ७५.६६ टक्के विद्यार्थी प्राथमिक शाळेत, २२.०३ टक्के विद्यार्थी माध्यमिक व उच्च माध्यमिक शाळेत, उर्वरित १.९८ टक्के विद्यार्थी महाविद्यालयात आहेत. एकूण विद्यार्थ्यांपैकी ६४.९० टक्के विद्यार्थी असून फक्त ३५.१० टक्के विद्यार्थीनी आहेत.

इतर शिक्षण

जिल्ह्यात १९८९-९० मध्ये ८०० प्रौढ शिक्षण केंद्रे सुरु होती. मागील वर्षाच्या तुलनेत प्रौढ शिक्षण केंद्रात वाढ आढळून येत नाही.

१६] वैद्यकीय व आरोग्य सेवा

७५] जिल्ह्यात वैद्यकीय सेवा राज्य शासन, स्थानिक संस्था व खाजकी संस्थातर्फे प्रविण्यतात येते. १९८९ अखेर जिल्ह्यात ६ रुग्णालये व १७ दवाखाने व ३३ प्राथमिक आरोग्य केंद्रे कार्यरत होती. या सर्व संस्थांमधून ४६० खाटांची तोंड उपलब्ध होती. तसेच ७.८१ लक्ष आंतररुग्ण व बाह्य रुग्णांनी उपचार करून घेतले. ग्रामीण रुग्णालये ही सामान्य रुग्णालये जालनाचे अंतर्गत असून ३३ प्राथमिक आरोग्य केंद्रे जिल्हापरिषदांमार्फत चालविली जातात. दर १४५ हजार ग्रामीण लोकसंख्येसाठी

[१९]

एक रुग्णालय, दर २६ हजार लोकसंख्येमागे एक प्राथमिक आरोग्य केंद्र व दर लाख लोकसंख्येमागे ४४ खाटा असे प्रमाणात सध्या आढळते.

७६] १९८८ व्षात १८, ५७६ जन्म नोंदी व मृत्यू नोंदी ४, ६७५ नोंदविण्यांत आल्या. १९८७ मध्ये त्या अनुक्रमे २०, ३७५ व ५, १६० होत्या. जन्माची नोंद केल्याप्रमाणे दर हजारी १८.०३ जन्माचे प्रमाणात आढळते. तर मृत्यूचे प्रमाणात दर हजारी ४.५४ आढळते.

कुटुंब कल्याण कार्यक्रम.

७७] जिल्ह्यात सदर कार्यक्रम राबविण्यासाठी १९८९-९० मध्ये ३५ कुटुंब कल्याण केंद्र कार्यरत होती. त्यावर्षी ८,०६९ स्त्रियांच्या व ६९ पुस्त्यांच्या नसबंदी शस्त्रक्रिया करण्यांत आल्या. या आधीच्या म्हणजे १९८८-८९ व्षात ७, १५९ स्त्रियांच्या व १५८ पुस्त्यांच्या नसबंदी शस्त्रक्रिया करण्यांत आल्या होत्या. लुप बसवून घेणा-या स्त्रियांची संख्या १९८९-९० मध्ये ८, ५०५ होती. गर्भ प्रतिबंधक उपाय म्हणून तांबी बसवून घेणा-या स्त्रियांच्या संख्येत वाढ होत आहे.

७८] साधीच्या रोगांचा प्रादुर्भाव दूर करण्यासाठी वेळोवेळी रोग प्रतिबंधक लस टोचण्याचे कार्यक्रम आवश्यकतेनुसार घेण्यांत येतो. हिक्ताप निमुलन पथाकडी जिल्ह्यात कार्यरत आहे.

दुर्बल घटक.

७९] जिल्हा नियोजनात दुर्बल घटकाकरीता स्वतंत्र कार्यक्रम राबविण्यांत येत आहे. अनुसूचित जाती व जमातीच्या लोकांकरीता जिल्हा ग्रामीण विकास फाणोमार्फत व जिल्हा परिषदेमार्फत तहसील वीरे इतर कार्यालयामार्फत स्वतंत्र कार्यक्रम राबविला जातो. दुर्बल घटकांना विहीरी खोदून देणे, विद्यार्थी साठसे वसतीगृहे फी-माफी शिष्यवृत्ती, गणवेश वाटप, पुस्तकपेठ्या, स्थापन करणे, धारबांधणी करिता र्ज अनुदान देणे, जमोन सुधारणेसाठी दुभाती-जनावरे घेण्यासाठी लघुउद्योग सुरु करण्यासाठी र्ज व अनुदाने वाटप करणे, हयासारखी इतर कार्यक्रम राबविले जातात. शासकीय व निमशासकीय कार्यालयातून या इतर घटकातील व्यक्तींच्या नेमणूकाही वेळोवेळी केल्या जातात. तसेच जिल्हाजिल्ह्यात महात्मा फुले मागासवर्गीय महामंडळामार्फत अनुसूचित जाती जमातीच्या दुर्बल घटकातील व्यक्तींना स्वतःचा उद्योग सुरु करण्याचे दृष्टीने अर्थ सहाय्य केले जाते. एकात्मिक ग्रामीण विकास कार्यक्रमा अंतर्गत १९८९-९० मध्ये ४, ५९७ नवीन लाभधारकांना आर्थिक सहाय्य व अनुदान देण्यांत आले.

१] सकीर्ण स्थानिक संस्था.

८०] मार्च १९९० अखेर जिल्ह्यात ६६७ ग्रामपंचायती होत्या. ४८२ स्वतंत्र ग्रामपंचायती व १८५ गुप ग्रामपंचायती आहेत. १९८९-९० मध्ये या ग्रामपंचायतीचे एकूण उत्पन्न रु ६८,०७ लक्षा होते. तर खर्च रु ६९.५६ लक्षा होता जिल्ह्यात मार्च ३२-१९९० अखेर ४ नगरपालिका कार्यरत होत्या त्याचे १९८९-९० मधील उत्पन्न ४८६.३६ लक्षा व खर्च ४७३.०६ लक्षा होता. जिल्हापरिषदांचे १९८९-९० चे उत्पन्न रु २०३०.५८ लक्षा व खर्च २०३९ लक्षा होता. १९८९-९० च्या तुलनेत ग्रामपंचायतीच्या उत्पन्नात २०.८० टक्के वाढ व खर्चात २१.४४ टक्के वाढ आढळते. त्याचप्रमाणे नगरपालिकांच्या उत्पन्नात ३.२९ टक्के वाढ व खर्चात १.२९ टक्के घट व जिल्हापरिषदांच्या उत्पन्नात १४.२५ टक्के वाढ व खर्चात १७.८४ टक्के वाढ आढळून येते.

घारबांधणी

८१] जिल्ह्यात ग्रामीण झोपडपट्टी व बेघार मजुरासाठी महसूल खात्यातर्फे १९८७-८८ साली ६५८ घारकुले व ८८-८९ मध्ये ८६४ घारे व १९८९-९० मध्ये इंदिरा आवास योजना अंतर्गत १९७ घारकुले बांधण्यात आली.

वार्षिक योजना.

८२]- अ] १९८९-९० व्षात विविध योजनेअंतर्गत एकूण खर्च रु ९४०.८८ लक्षा झाला मुख्य विकास-निहाय खर्चाची टक्केवारी यणीप्रमाणे आहे. १] कृषी व सलग्न सेवा = ८.१३ २] ग्रामीण विकास = २७.३७ ३] लघू पाटबंधारे = १३.८३ ४] विद्युत विकास = ७.४२ ५] उद्योग व खाणकाम = २.३९ ६] वाहतूक व दळणवळण = ३.६९ ७] सामाजिक व सामुहिक सेवा = ३७.१४ मागील व्षाचे तुलनेत खर्चात ७.४९ टक्क्यांनी घट झालेली आढळते.

ब] १९८९-९० व्षात जालना जिल्ह्यात अबड तालुका हा केंद्र पुरस्कृत अक्षाणी प्रवण कार्यक्रमासाठी निवडला असून त्यावर १३.८० लक्षा खर्च केला गेला. भाषांतर साध्याची दिलेली लक्ष्य पूर्ण करण्यात आली आहे. मागील व्षाचे तुलनेत खर्चात २५.६५ टक्के घट आढळते.

क] १९८९-९० व्षात वीस कलमी कार्यक्रमांतर्गत ६९.३४ हेक्टर अतिरीक्त जमीनीचे वाटप केले गेले. एकूण ६२ लाभधारकांची २३ अनुसूचित जाती व ३९ अनुसूचित जमातीचे आहेत. इंदिरा आवास योजनेअंतर्गत १९७ घारकुले बांधली गेली. १९८९-९० व्षात ४,१७४ पेप संघाचे विद्युतीकरण करण्यात आले. तसेच २६०० सुधारित युली व १००२ बायोगॅस संघ बसविण्यात आले.

[२१]

विशोडा घाटक योजना अंतर्गत १९८९-९० मध्ये १३४.७१५ लक्षा रुपये ८२ टक्के खर्च झाला. त्यात प्रामुख्याने ग्रामीण विकास विशोडा कार्यक्रम ९८ टक्के पाटबंधारे व पुरनिका रणा १२५ टक्के, विद्युत ^{विशोडा} १०२ टक्के, मागास परिव्याये कल्याण १२१ टक्के खर्च झालेला आहे. मागील व्षाचे तुलनेत खर्चात २.४९ टक्के वाढ दिसून येते.

करमणूक.

८३] जिल्ह्यात १९८९-९० अखेर ६ कायम स्वस्थाची घिटापट्टे असून १२ फिरती घिटापट्टे होते. कायम स्वस्थाची घिटापटाची प्रत्येक खोळासाठी असलेली असान क्षमता ४०४३ इतकी तर फिरत्या घिटापट्ट्याची २४०० होती. १९८९-९० मध्ये २२.१२ लक्षा करमणूक कर वसूल करण्यात आला. १९८८-८९ तुलनेत त्यात ६.२५ टक्के घाट आढळते. जालना शहरात फलब्रीकर नाट्यगृह नगरपरिषदादेने बांधलेले असून त्यात निरनिराळ्या करमणूकिये व सांस्कृतिक कार्यक्रम होतात.

इतर.

८४] जिल्ह्यात एकूण ४९ मुद्रणालये असून ७ मराठी प्रकाशित होतात. याचप्रमाणे ३२ मराठी १ हिंदी आणि ४ इतर अशी एकूण ३७ साप्ताहिके तसेच १ मराठी मासिके प्रकाशित होतात. बहुतांश प्रकाशने जालना येथूनच छापून प्रकाशित करण्यात येतात.

पर्यटन.

८५] जालना जिल्ह्यात महत्वाची व प्रसिध्द पर्यटन केंद्रे नाहीत परंतु काही धार्मिक व प्रेक्षणीय स्थळे आहेत. त्यात जालना शहरात मंमादेवी आनंदस्वामी, मठ दुर्गा माता मंदीर, प्रसिध्द असून अबड येथे मत्स्योदरी देवी राजूर येथे गणापती, मदीर जांब येथे समर्थ रामदास स्वामीचे मंदीर ही धार्मिक स्थळे आहेत.

भाग-२

जिल्हा सांख्यिकी गोषवारा

१९८९-९०

[विविध माहितीचे सांख्यिकीय तक्ते]

भाग-२

जिल्हा सांख्यिकी गोळावारा १९८९-९०

[विविध माहिती व सांख्यिकी तक्ते]

अनुक्रमणिका.

अ. क्र.	तफ्ती क्रमांक	विषय	पृष्ठ क्रमांक
१.	२.	३.	४.
१. क्षोत्राफळ व लोकसंख्या.			
१]	१.१	१९८१ च्या जनगणनेनुसार तालुकानिहाय क्षोत्राफळ, धारे व लोकसंख्या.	१.
२]	१.२	१९५१ पासूनचा लोकसंख्येमधील दशावार्षिक फरक .	३.
३]	१.३	१९८१ च्या जनगणनेप्रमाणे लोकसंख्यागटानुसार गावाचे तालुकानिहाय वर्गीकरण.	५.
४]	१.४	१९८१ च्या जनगणनेप्रमाणे लोकसंख्या गटानुसार शहराचे तालुकानिहाय वर्गीकरण.	७.
५]	१.५	१९८१ च्या जनगणनेनुसार तालुकानिहाय काम करणारे व काम न करणारे योगी संख्या.	८.
६]	१.६	लोकसंख्येचे अ] वयोगटानुसार व ब] धामानुसार वर्गीकरण.	१०.
७]	१.७	जालना जिल्ह्यातील १९८१ च्या जनगणनेनुसार अनुसूचित जाती व अनुसूचित जमाती व नवबीधदा करिता सुधारित आकडेवारी.	११.
८]	१.८	१९६१ च्या जनगणनेप्रमाणे भिंती, छपरे यासाठी वापरलेल्या साधन सामुग्रीनुसार धाराचे वर्गीकरण	१२.
९]	१.९	१९६१ च्या जनगणनेप्रमाणे आकार व मालकीच्या स्थितीनुसार ग्रामीण/वागरी क्षोत्रातील कुटुंबाचे वर्गीकरण.	१४.
१०]	१.१०	अपंगतेनुसार जिल्ह्यातील अपंगांची संख्या. [१९६१ जनगणना]	१६.
११]	१.११	१९८१ च्या जनगणनेनुसार जनगणना धारे आणि त्यांचा वापर.	१७.
२. हवामान.			
१२]	२.१	निवडक केंद्रातील पर्जन्य दिवसांची संख्या व रकूण. अ] पर्जन्य.	१९.
१३]	२.२	निवडक केंद्रातील कमाल व किमान तपमान.	२१.

१.	२.	३.	४.
		<u>३. शेती.</u>	
	३.१	तालुकानिहाय जमीनीचा वापर.	२२
१५]	३.२	तालुकानिहाय निरनिराळ्या पिकाखालील क्षेत्र	२४
१६]	३.३	मुख्य पिकांचे दर हेक्टरी उत्पन्न व एकूण उत्पादन	२९
१७]	३.४	विविधा साधनांनी ओलीताखाली असलेली तालुकानिहाय क्षेत्र.	३०
१८]	३.५	निरनिराळ्या पिकाखालील ओलीताचे तालुकानिहाय क्षेत्र.	३१
१९]	३.६	अ] तालुकानिहाय सिंचन विहीरी व इतर विहीरी	३५
२०]	३.६	ब] कुपनलीका, हातपंप, आणि विद्युत पंप	३६
२१]	३.७	विहीरी खोरीज लघुपाटबंधारे ची कामे	३७
२२]	३.८	मोठे व मध्यम पाटबंधारे प्रकल्प यामुळे भाजणारे क्षेत्र व मिळणारे फायदे.	३९
२३]	३.९	१९८५-८६ च्या कृषि गणनेप्रमाणे वहीत धारणा जमीनीची संख्या व त्याचे क्षेत्रफळ ओलीताखालील असलेल्या वहीत धारणा जमीनीची संख्या.	४३.
२४]	३.१०	१९८२ च्या पशागणनेप्रमाणे तालुकानिहाय कृषि विधायक अक्षरं.	४५
२५]	३.११	टंढ्याई, टंढ्याईच्या सद्यपरिस्थितीची तालुकानिहाय माहिती.	४६
२६]	३.१२	टंढ्याईच्या पध्दतीनुसार कठीण व इतर टंढ्याई ग्रस्त भाग ठरविण्याबाबत माहिती.	४७.
		<u>४. पशुसंवर्धन, घेने व मत्स्य व्यवसाय.</u>	
		१९८७	
२७]	४.१	१९८७ च्या पशागणनेप्रमाणे तालुकानिहाय पशुधन	४८.
२८]	४.२	तालुकानिहाय पशुवैद्यकीय संस्थांची आकडेवारी	५४.
२९]	४.३	रोगाच्या प्रकारानुसार पशुच्या मृत्यूची संख्या.	५६.
३०]	४.३	अ] विविधा पशुवैद्यकीय संस्थांचे कार्य.	५७.
३१]	४.४	मान्यता प्राप्त पशुवधागृहे आणि प्रत्येक पशुवधागृहात कत्तल केलेल्या पशुंची संख्या.	५८.
३२]	४.४	जिल्ह्यातील वनक्षेत्रे	५९.
३३]	४.६	जिल्ह्यातील मुख्य व गौण वन उत्पादने	६०.
३४]	४.७	जिल्ह्यातील भू-जल मत्स्य व्यवसाय	६१.

१.	२.	३.	४.
५. उद्योग व वीज.			
३५]	५.१	कारखान्यातील कामगारांची दैनिक सरासरीसंख्या.	६२
३६]	५.२	यात कारखान्याची कामगारांच्या संख्येनुसार उद्योगनिहाय वर्गीकरण.	६५
३७]	५.३	कामाच्या दिवसानुसार कारखान्याची वर्गीकरण.	६७
३८]	५.४	उद्योगाच्या महत्त्वाच्या बाबींची आकडेवारी	६९
३९]	५.५	रोजगार विनिमय केंद्रातील आकडेवारी	७०
४०]	५.६	व्यवसाय मार्गदर्शन कार्यक्रम.	७२
४१]	५.७	कर्मचारी गणना [कर्मचा-यांची संख्या]	७३.
४२]	५.८	निनिराळ्या उद्योगातील रोजगार	७४.
४३]	५.९	जिल्ह्यातील विद्युतीकरण झालेल्या गांहांची व गांवाची संख्या व त्यांची लोकसंख्या.	७५.
४४]	५.१०	विक्रीचा वापर.	७६.
४५]	५.११	१९८० च्या आर्थिक गणनेनुसार बिगर कृषि आस्थापना [आस्थापना व स वयकार्यरत उद्योगासह]	७७.
४६]	५.१२	प्रमुखा उद्योगगटानुसार बिगर कृषि आस्थापनांची संख्या. व सर्वसाधारणपणे नेहमी काम करणा-या कामगारांची संख्या.	७८
४७]	५.१३	महत्त्वाच्या उद्योग गटानुसार बिगर कृषि आस्थापनांची संख्या.	७९.
४८]	५.१४	महत्त्वाच्या उद्योग गटानुसार बिगर कृषि आस्थापनातील कामगारांची संख्या.	८०
४९]	५.१५	बिगर कृषि सहकारी आस्थापना [सर्व उद्योग गट एकत्र]	८१
५०]	५.१६	प्रमुखा उद्योग गटानुसार सहकारी औद्योगिक संस्थांव रोजगार यांची संख्या.	८२
५१]	५.१७]	उत्पादन व दुरुस्ती सेवा या गटातील संस्थांची एकूण संख्या व नेहमी काम करणा-या कामगारांची आकारमान गटानुसार संख्या.	८३
५२]	५.१८	घाऊक व किरकोळ व्यापार संस्थांची एकूण संख्या व नेहमी काम करणा-या कर्मचा-यांची आकारमान गटानुसार संख्या.	८४
५३]	५.१९	सामूहिक सामाजिक व व्यक्तीगत सेवा संस्थांची एकूण संख्या व नेहमी काम करणा-या कर्मचा-यांची आकारमान गटानुसार संख्या.	८५
५४]	५.२०	सर्व उद्योग गट मिळून संस्थांची एकूण संख्या व नेहमी काम करणा-या कर्मचा-यांची आकारमान गटानुसार संख्या.	८६.

१.	२.	३.	४.
<u>६. सहकार.</u>			
५५]	६. १	विविध प्रकारच्या सहकारी संस्था.	५७
५६]	६. २	जिल्ह्यातील सर्व प्रकारच्या संस्थांची माहिती	८९
५७]	६. ३	जिल्ह्यातील सर्व प्रकारच्या सहकारी संस्थांची लेखापरीक्षा कीप्रमाणी कीवारी.	९०.
५८]	६. ४	जिल्ह्यातील राज्य आणि जिल्ह्या पातळीवरील सहकारी बँकेचे कार्य.	९१.
५९]	६. ५	जिल्ह्यातील प्राथमिक कृषि सहकारी संस्थांचे कार्य	९३
६०]	६. ६	जिल्ह्यातील शेतकरी सेवा संस्थांचे कार्य	९६
६१]	६. ७	जिल्ह्यातील लॅम्प संस्थांचे कार्य.	९८
६२]	६. ८	जिल्ह्यातील प्राथमिक कृषि सहकारी संस्थांनी दिलेले पीक कर्जे	९९
६३]	६. ९	जिल्ह्यातील शेतकरी सेवा संस्थांनी दिलेले पीक कर्जे	१००
६४]	६. १०	जिल्ह्यातील आदिवासी शेतकरी संस्थांनी दिलेली पीक कर्जे.	१०१
६५]	६. ११	जिल्ह्यातील बिगर कृषि पत संस्थांचे कार्य	१०२
६६]	६. १२	जिल्ह्यातील जिल्हा आणि पणान संस्थांचे कार्य	१०३.
६७]	६. १३	जिल्ह्यातील उत्पादक संस्था आणि सामाजिक सेवा संस्थांचे कार्य.	१०५
६८]	६. १४	जिल्ह्यातील उत्पादक संस्था आणि सामाजिक सेवा यांचे महत्वाचे कार्य	१०६
६९]	६. १५	जिल्ह्यातील नियंत्रित बाजारपेठांची माहिती	१०८
७०]	६. १६	जिल्ह्यातील सावकारांची संख्या आणि त्यांनी दिलेली कर्जे.	११२
<u>७. जीवन विज्ञायक आंकडेवारी</u>			
७१]	७. १	सार्वजनिक व अर्ध सहाय्यीत संस्थामार्फत उपलब्ध असलेल्या सुविधांची तालुका निहाय माहिती	११३
७२]	७. २	नोंदणी केलेल्या जन्म व मृत्यूची संख्या.	११४
७३]	७. ३	विविध कारणानुसार मृत्यूची संख्या	११५
७४]	७. ४	माता बाल संगोपन कार्यक्रमांतर्गत लसे टोयणी	११६
७५]	७. ५	जिल्ह्यातील कुटुंब नियोजन केंद्राची संख्या	११७

१.	२.	३.	४.
<u>८. शिक्षण</u>			
७६]	८. १	१९८१ च्या जनगणनेनुसार तालुकानिहाय साक्षरता.	११८
७७]	८. २	शैक्षणिक संस्था व शिक्षकांची संख्या व विद्यार्थ्यांची संख्या	११९
७८]	८. ३	पर्व प्राथमिक प्राथमिक, माध्यमिक, महाविद्यालयातील विद्यार्थ्यांची स्थानानुसार संख्या आणि मागासवर्गीय विद्यार्थ्यांची संख्या.	१२०
७९]	८. ४	इतर प्रकारच्या शैक्षणिक संस्थांची माहिती.	१२२
८०]	८. ५	आर्थिकदृष्ट्या मागासलेल्या विद्यार्थ्यांना मिळणारी मोफत शिक्षणाची सवलत याबाबतची माहिती	१२३
८१]	८. ६	प्राथमिक शिक्षणावरील खर्च	१२४
८२]	८. ७	जिल्ह्यातील व्यवसाय मार्गदर्शन [कनिष्ठ महाविद्यालय व तांत्रिक शाळा.	१२५
८३]	८. ८	जिल्ह्यातील प्रौढ शिक्षण केंद्रे	१२६
८४]	८. ९	शिक्षकाकरीता प्रशिक्षण संस्था	१२७
<u>९. परिवहन व दळणावळ.</u>			
८५]	९. १	जिल्ह्यातील रेल्वे मार्गांची लांबी.	१२८
८६]	९. २	प्रकार व पृष्ठभाग यानुसार रस्त्यांची लांबी	१२९
८७]	९. ३	जिल्ह्यातील वायरात असलेली मोटार वाहनांची संख्या	१३०
८८]	९. ४	महाराष्ट्र राज्य मार्ग परिवहन मंडळांची [प्रवासी] वाहतूक आकडेवारी	१३१.
८९]	९. ५	महत्वाच्या रस्त्यावरील वाहतूक गणना	१३२.
९०]	९. ६	जिल्ह्यातील पोस्ट, तार व दूरध्वनी सेवा व दूरदर्शन सेवा यांची आकडेवारी	१३५.
<u>१०. स्थानिक संस्था.</u>			
९१]	१०. १	स्थानिक संस्थांचे उत्पन्न व खर्च	१३६
९२]	१०. २	ग्रामपंचायतीचे उत्पन्न व खर्च	१३७
९३]	१०. ३	जिल्हापरीषदांचे उत्पन्न व खर्च	१३९
९४]	१०. ४	नगरपरीषदांचे उत्पन्न व खर्च.	१४१
९५]	१०. ५	नगरपरीषदा क्षेत्रातील इमारतीची वापरानुसार संस्था व त्यापैकी निवासितर उपयोगी असणाऱ्या इमारती अग्न्याच्या भागांमध्ये घालणाऱ्या उद्योग व्यवसाय संबंधी माहिती.	१४३.

२.	३.	४
----	----	---

११. वार्षिक योजना.

९६]	११.१	विविधा विकास शीळाखाली झालेला योजनांतर्गत खर्च.	१४५
९७]	११.२	योजनाखालील महत्वाची भाषितक साधे	१४६
९८]	११.३	रोजगार हमी योजनेबाबतची आकडेवारी	१५३
९९]	११.४	रोजगार हमी योजनेखाली घेतलेली कामे व त्यावरील रोजगार व खर्च	१५४
१००]	११.५	पिण्याच्या पाण्याच्या सोयी व टंधाईसंबंधी टंधाईसंबंधी केलेल्या उपाय योजना.	१५५
१०१]	११.६	संकरित व अर्धक उत्पादन देणाऱ्या पिकांच्या जाती व त्याखालील होटा	१५७
१०२]	११.७	रासायनिक हाताये वाटप	१५८
१०३]	११.८	साखार कारखान्यांची आकडेवारी	१५९
१०४]	११.९	दुग्धा संस्थांची माहिती	१६०
१०५]	११.१०	जिल्ह्यातील अवर्षाण प्रवण कार्यक्रमांची प्रगती	१६१
१०६]	११.११	एकात्मिक आदिवासी विकास कार्यक्रमांची प्रगती त्यावरील तरतुद व खर्च.	१६२
१०७]	११.१२	जिल्ह्यातील वीस कलमी कार्यक्रम	१६३
१०८]	११.१३	विशेषा घटक योजना	१६६

१२. किमंती व किमंत निर्देशांक.

१०९]	१२.१	निवडक शीतमालाच्या सरासरी घाऊक किमंती	१६७
११०]	१२.२	जिल्हा मुख्यालयांच्या ठिकाणी महत्वाच्या वस्तुच्या सरासरी किरकोळ किमंती.	१६८
१११]	१२.३	कामगारांचे माह्यकिमंतीचे निर्देशांक	१७२
११२]	१३.१	<u>१३. पोलीस गुन्हे आणि कारागृह.</u> जिल्ह्यातील पोलीस दलाची रकूण संख्या	१७३
११३]	१३.२	गुन्ह्यासंबंधी आकडेवारी	१७४
११४]	१३.३	तुसात दाखल केलेले गुन्हेगार	१७५
११५]	१३.४	तुसात दाखल झालेल्या गुन्हेगारांचे वयोगटानुसार शैक्षणिक पात्रानुसार वर्गीकरण.	१७६
११६]	१३.५	दिवाणी व फौजदारी न्यायालयात निकालात काढलेली कामे.	१७७

१.	२.	३.	४.
१४. संयुक्त भांडवली संस्था बँका व विमापत्रो			
११७]	१४.१	बँक कार्यालय, वर्धित बँका यांची संख्या त्यांच्या ठेवी व कर्ज	१७८ १.३
११८]	१४.२	संयुक्त भांडवली संस्था	१७९ १.८
११९]	१४.३	उत्तरविलेख्या विमापत्रांची संख्या व विम्याची रक्कम	१८० १.३
१५. संकीर्णा.			
१२०]	१५.१	चित्रापट्ट्यांचे विषयी आकडेवारी	१८१ १.३
१२१]	१५.२	जिल्ह्यात गोळा केलेली अल्पबंदित गुतवणूक व छातेदारांची संख्या	१८२ १.३
१२२]	१५.३	तालुकानिहाय गोळा केलेला जमीन महसूल	१८३ १.२
१२३]	१५.४	छापखाने आणि छापलेली व प्रकाशित केलेली वर्तमानपत्रे आणि नियतकालिके	१८४ १.२
१२४]	१५.५	स्वस्त धान्य दुकानाना पुरविलेले तांदुळ गहू व साखर	१८५ १.३
१२५]	१५.६	मागणी व वसूल केलेले धान्य	१८६ १.३
१२६]	१५.७	मधील लोकसभा निवडणूक व मधील विधानसभा निवडणूक या संबंधी आकडेवारी	१८७ १.३
१२७]	१५.८	अधिकारी व प्रवासी यांचे साठी असलेल्या बगल्याची तालुकानिहाय यादी.	१८९ १.३
१२८]	१५.९	रेल्वे स्थानकाची तालुकानिहाय यादी	१९० १.३
१२९]	१५.१०	निवडक निर्देशाकांचे कल	१९१ १.३

तक्ता क्रमांक: १.१

१९८१च्या जनगणनेनुसार जालना जिल्ह्यातील तालुकानिहाय क्षेत्रात, घरे व लोकसंख्या

अ. क्र.	तालुका	एकूण गामीण नागरी	क्षेत्र [चौ. कि. मी.]	घरे चौ. कि. मी. मध्ये लोकसंख्या	गावाची संख्या		शहराची संख्या
					वस्ती असलेली	ओसाड	
	जिल्हा	एकूण	७६१२.४	१३५	१००	१३	६
	तालुके	गामीण	७५७७.९	११४	१००	१२	६
		नागरी	३४.५	१, ६२६	—	—	—
१.	भोकरदन	एकूण	१२०१.२	१३६	१४९	६	१
		गामीण	११९८.६	१२८	१४९	—	१
		नागरी	२.६	३, ७३८	—	—	—
२.	जाफाबाद	एकूण	७२७.४	११६	१००	—	—
		गामीण	७२७.४	११६	१००	—	—
		नागरी	—	—	—	—	—
३.	जालना	एकूण	१९१५.६	१७७	२२१	२	१
		गामीण	१८८९.७	१७५	२२१	—	१
		नागरी	२५.९	४, ७२१	—	—	—
४.	अंबड	एकूण	२२४४.८	११४	२३५	१	१
		गामीण	२२३९.६	१०९	२३५	—	१
		नागरी	५.२	२, १६२	—	—	—
५.	परतूर	एकूण	१५२३.४	१३३	१९५	३	१
		गामीण	१५२३.६	१३३	१९५	—	१
		नागरी	०.८	२१, ०६९	—	—	—

[पुढे चालू.....]

[१]

[तुलना अंक: ११ पुढे घालू...]

[आंकडे हजारत]

अ. क्र.	तालुका	सकण गामीण नागरी	वापरातील निवाडीगृहाची संख्या	कुटुंबीयाची संख्या	लोकसंख्या		
					सकण	पुरुष	स्त्रिया
१.	२.	३.	४.	५.	६.	७.	८.
	जिल्हा	सकण गामीण नागरी	१८५ १५२ २६	१८७ १६७ २७	१०३० ८७१ १६०	५२३ ४४१ ८२	५०७ ४३० ७८
	तालुके						
१.	भीकरदन	सकण गामीण नागरी	२१ २७ २	२१ २७ २	१६४ १५४ १०	८३ ७८ ५	८१ ७६ ५
२.	जाफ्राबाद	सकण गामीण नागरी	१५ १५ —	१५ १५ —	८४ ८४ —	४२ ४२ —	४२ ४२ —
३.	जालना	सकण गामीण नागरी	६० ४० २०	६१ ४० २०	३३२ २१७ १२२	१७३ ११० ६३	१६६ १०७ ५२
४.	अंबड	सकण गामीण नागरी	४७ ४५ २	४७ ४५ २	२५६ २४५ ११	१३० १२४ ६	१२७ १२१ ५
५.	परतूर	सकण गामीण नागरी	३५ ३२ ३	३५ ३२ ३	१६७ १७० १६	९५ ८६ ८	९२ ८४ ८

[२]

टीप: आंकडे पूर्णांकित केल्याने बेरजा कदाचित जुळणार नाहीत.

आधार: भाग-२ [अ] मालिका -१२, महाराष्ट्र भारतीय जनगणना १९८१ प्रकाशन

तक्ता क्रमांक: १.३

जालना जिल्ह्यातील १९५१ पासूनचा लोकसंख्येमधील दशावधिक फरक

[लोकसंख्येची आकडे हजाराने]

जिल्हा/तालुका	वर्ष	एकूण व्यक्ती			पुरुष			स्त्रिया		
		एकूण	ग्रामीण	नागरी	एकूण	ग्रामीण	नागरी	एकूण	ग्रामीण	नागरी
जिल्हा	१९८१	१०३०	८७१	१६०	५२३	४७०	८२	५०७	४३०	७८
	१९७१	८९७	७७६	१२१	४५८	३९५	६३	३३९	३८१	५८
	१९६१	७२८	६३९	९०	३७५	३२३	५७	३५९	३१६	४३
	१९५१	५७५	४९८	७७	२९१	२५१	४०	२८५	२४७	३७
१. भोकरदन	१९८१	१६५	१५५	१०	८३	७८	५	८१	७६	५
	१९७१	१३७	१३०	७	७०	६७	३	६७	६५	२
	१९६१	१३०	११५	१५	६१	५८	३	६९	६६	३
	१९५१	८६	८२	४	४५	४१	४	४३	४०	३
२. जाफाबाद	१९८१	८५	८५	---	४२	४२	---	४२	४२	---
	१९७१	७३	७३	---	३६	३६	---	३६	३६	---
	१९६१	६९	६९	---	३४	३४	---	३४	३४	---
	१९५१	४६	४६	---	२३	२३	---	२३	२३	---
३. जालना	१९८१	३३९	२९७	१२२	१७३	११०	६३	१६६	१०७	५९
	१९७१	२८५	२९३	९१	१४६	९९	४७	१३८	९५	४३
	१९६१	२२६	१५९	६७	११५	८०	३५	१११	७८	४३
	१९५१	१८१	१२३	५८	९२	६२	३०	८९	६१	२८
४. अंबड	१९८१	२५६	२५५	११	१३०	१२५	५	१२७	१२१	६
	१९७१	२३६	२३७	१	१२०	११५	५	११६	११२	४
	१९६१	१८९	१८३	६	९६	९२	४	९४	९१	३
	१९५१	१५५	१५९	४	७८	७५	३	७७	७५	२
५. परतूर	१९८१	१८७	१७०	१७	९५	८६	९	९२	८५	७
	१९७१	१६८	१५५	१३	८६	७८	८	८३	७६	७
	१९६१	१३५	१२५	१०	६८	६२	६	६६	६१	५
	१९५१	१०९	९८	११	५४	४९	५	५३	४९	४

[३]

[तदना क्रमांक: १२ पुढे घाल....]

जिल्हा / तालुका	वर्ष	दर चौ. कि. मी. मधील लोकसंख्या	साप्ताहिक प्रकाशी टक्केवारी			
			रुपया	गामीण	नगरी	
जिल्हा	१९८१	१३३	+	१०.८४	+	३१.७२
	१९७१	१२२	+	२४.१३	+	३६.०३
	१९६१	१०६	+	२६.७१	+	३६.९१
	१९५१	७७		उ. ना.		उ. ना.
१. भंडारदन	१९८१	१३६	+	१९.३९	+	३६.६८
	१९७१	११७	+	२०.५३	+	३२.६४
	१९६१	९३	+	३९.०६	+	३०.९६
	१९५१	६८		उ. ना.		उ. ना.
२. जउफाबाद	१९८१	११६	+	१७.७४	+	
	१९७१	१०४	+	२१.६६	+	
	१९६१	७१	+	२८.८६	+	
	१९५१	५६		उ. ना.		
३. तालुका	१९८१	१७७	+	१९.१५	+	३४.२२
	१९७१	१५३	+	२६.८८	+	३६.६५
	१९६१	११३	+	२४.६२	+	३४.८४
	१९५१	९१		उ. ना.		५३.५०
४. अंबड	१९८१	११४	+	८.७०	+	२१.४५
	१९७१	११२	+	२४.४५	+	३९.४३
	१९६१	८४	+	२३.८६	+	२९.८६
	१९५१	६८		उ. ना.		१४.४५
५. परतूर	१९८१	१२३	+	११.३१	+	१९.५०
	१९७१	११०	+	२५.०६	+	२५.४५
	१९६१	९१	+	२६.११	+	१२.६६
	१९५१	७१		उ. ना.		३०.६७

[४]

टीप: १] आंकडे पूर्णांकित केल्याने बेरजा कदाचित जुळणार नाहीत. २] तक्त्यात स्तंभ क्र. ३ ते ११ मध्ये १९६१ व १९५१ व तसेच १२ ते १७ मध्ये १९७१, १९६१ व १९५१ कांरता दर्शविलेले तालुके तालुक्यातून पूर्णचिन्नीयता मिळत नाहीत. उ. ना. उपलब्ध नाही.

धार: १९७१ व १९८१ मधील...

तक्ता क्रमांक: १३

१९८१ च्या जनगणनेप्रमाणे जालना जिल्ह्यातील गावांचे लोकसंख्येच्या गटानुसार तालुकानिहाय वर्गीकरण
[लोकसंख्येची आंकडे शेकड्यात]

अ.क्र.	जिल्हा/तालुका	व स्ती असलेली गावे									
		३०० पेक्षा कमी		३०० ते ५९९		५०० ते ९९९		१००० ते १९९९		३०० ते ५९९९	
		संख्या	लोकसंख्या	संख्या	लोकसंख्या	संख्या	लोकसंख्या	संख्या	लोकसंख्या	संख्या	लोकसंख्या
		३	५	६	१५	७	१५	८	१०	११	१३
	जिल्हा	४८	५५	१८३	६७८	३६७	२,७०४	२४५	३,३३०	४८	१,३७७
	तालुके										
१.	भोकरदन	६	७	२८	१०९	५९	४३०	४४	५८०	१०	३०३
२.	जाफाबाद	४	३	३२	११६	४१	२९३	१८	२३७	३	७१
३.	जालना	९	१२	३९	१४५	८५	६३४	७७	१,०५८	१०	२६१
४.	अंबड	१२	१५	३७	१३९	१०२	७५८	६२	८३२	३०	५९५
५.	परतूर	१७	१८	४७	१६९	८०	५८९	४४	६२२	५	१४६

[पुढे चालू....]

[तक्ता क्रमांक: १.३ पुढे चालू.....]

अ. क्र. जिल्हा/तालुका		वस्ती असलेली गावे						
		५००० ते ९९९९		१०००० आणि त्याहून जास्त		एकूण		ओसाड गावाची संख्या
		संख्या	लोकसंख्या	संख्या	लोकसंख्या	संख्या	लोकसंख्या	संख्या
१.	२.	३.	४.	५.	६.	७.	८.	९.
	जिल्हा	८	५६१	—	—	९००	८७०६	१३
	तालुके							
१.	भोकरदन	२	११४	—	—	१४२	१५४४	४
२.	जाफ्राबाद	२	१२१	—	—	१००	८४२	—
३.	जालना	१	५६	—	—	२२१	२१६६	२
४.	अंबड	२	१११	—	—	२३५	२४५१	१
५.	परतूर	२	१५८	—	—	१९५	१७०३	६

टीप: आंकडे पूर्णांकित केल्याने बेरजा कदाचित जुळणार नाहीत.

आधार: १९८१ जनगणना प्रकाशन

[६]

तक्ता क्रमांक: १.४

१९८१ च्या जनगणनेप्रमाणे जालना जिल्ह्यातील लोकसंख्या गटानुसार शहराधि लोकसंख्येच्या गटानुसार तालुकानिहाय वर्गीकरण
[लोकसंख्या हजारात]

अ. क्र.	जिल्हा/ तालुका	५०० पेक्षा कमी		५००० ते ९९९९		१०००० ते १९९९९		२०००० ते ४९९९९		५०००० ते ९९९९९		१००००० व त्याहून अधिक		एकूण शहरे	
		संख्या	लोक- संख्या	संख्या	लोक- संख्या	संख्या	लोक- संख्या	संख्या	लोक- संख्या	संख्या	लोक- संख्या	संख्या	लोक- संख्या	संख्या	लोक- संख्या
	जिल्हा	---	---	१	१०	२	२८	---	---	---	---	१	१, २२	५	१, ६०
	तालुके														
१.	भोकरदन	---	---	१	१०	---	---	---	---	---	---	---	---	१	१०
२.	जाफाबाद	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---
३.	जालना	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	१	१, २२	१	१, २२
४.	अंबड	---	---	---	---	१	११	---	---	---	---	---	---	१	११
५.	परतूर	---	---	---	---	१	१६	---	---	---	---	---	---	१	१६

टीप: आंकडे पूर्णांकित केल्यामुळे बेरजा कदाचित जुळणार नाहीत.

आधार: भाग २[अ] सामान्य जनगणना तक्ते महाराष्ट्र, भारतीय जनगणना १९८१ प्रकाशन

तक्ता क्रमांक: १.५

जालना जिल्ह्यातील १९८१ च्या जनगणनेनुसार काम करणारे व काम न करणारे यांची संख्या

[अंकडे प्रोव्ह्यात]

अ. क्र.	काम करणा-यांचा वर्ग	ग्रामीण नागरी एकूण	जिल्ह्याची एकूण	तालुके				
				भोकरदन	जाफ्राबाद	जालना	अंबड	परतूर
१.	२.	३.	४.	५.	६.	७.	८.	
१.	शेतकरी	ग्रामीण नागरी एकूण	२,०९८ ३,३४ २,९३२	४३,५ ५ ४४,०	२१,२ — २१,२	५३,३ १,४ ५४,७	५७,७ ७ ५८,४	३४,९ ८ ३५,७
२.	शेतमजूर	ग्रामीण नागरी एकूण	१,५९८ ५,६ १,६५४	२२,७ ८ २३,६	११,७ — ११,७	३७,७ २,४ ४०,०	५२,९ ७ ५२,८	३५,९ ७ ३६,६
३.	घरगती उद्योग वस्तु निर्माण प्रक्रिया सेवा दुरुस्ती इत्यादी	ग्रामीण नागरी एकूण	६,९ १,२ ८,१	१,२ १ २,३	— — —	१,७ — २,३	१,७ १ २,८	१,३ १ २,४
४.	* इतर काम करणारे	ग्रामीण नागरी एकूण	३४,७ ३,६ ३८,३	४,६ ४ ५,०	३,६ — ३,६	२,६ ३ ५,९	६,७ ७ ७,४	२,६ ६ ३,२
५.	सिमांतिक काम करणारे	ग्रामीण नागरी एकूण	४१,९ १,५ ४३,४	७,९ १ ८,०	६,६ — ६,६	१०,९ १ ११,०	१०,७ २ १०,९	६,६ २ ८,८

[>]

[पुढे चालू....]

[तक्ता क्रमांक: १.५ पुढे चालू.....]

		१	२	३	४	५	६	७	८	९
६. सकूण काम करणारे	गाामीण	४,१०,६	७१,९	३६,७	१,०२,०	१,१८,९	८१,०			
	नागरी	४,४६,८	२,८		१,३६,२	१,२३,६	६३,३			
	सकूण	४,५७,२	७४,७	३६,७	१,३९,२	१,२३,६	८६,३			
७. सकूण काम न करणारे	गाामीण	४,१८,२	७४,६	४०,९	१,०४,६	१,१५,६	८२,८			
	नागरी	१,११,३	६,८		१,८६,२	१,७५,६	१०,९			
	सकूण	५,२९,५	८१,३	४०,९	१,२३,८	१,२३,०	९३,७			
८. सकूण लोकसंख्या	गाामीण	८,७०,६	१,५४,४	८४,२	२,१६,६	२,४५,१	१,७०,३			
	नागरी	१,५९,६	९,७		१,२२,३	१,१९,२	१६,४			
	सकूण	१०,३०,२	१,६४,१	८४,२	३,३८,९	३,६४,३	१,८६,८			

टीप: * यात पशुसंवर्धन, जंगलकाम, मच्छीमारी, शिकार, मळे, कळबागा आणि तत्संबंधी क्षेत्र, तसेच दहाणा व दगडकाम करणा-यांचा समावेश आहे. त्याचप्रमाणे बांधकाम, व्यापार व वाणिज्य, परिवहन, साठवण, व दळणावळणा, घरगुती उद्योगाखेरीज वस्तू निर्माण प्रक्रिया, सेवा व दुरुस्ती व इतर यांचा समावेश आहे.

आधार: १९८१ जनगणना प्रकाशन

तक्ता क्रमांक: १६

औरंगाबाद जिल्ह्याचे १९८१ च्या जनगणनेनुसार [अ] वयोगटानुसार व [ब] धर्मानुसार वर्गीकरण [आंकडे शोकड्यात]

[अ] वयोगटानुसार वर्गीकरण [लोकसंख्या]

बाब	सर्व वयोगट	०-१४	१५-१९	२०-२४	२५-२९	३०-३९	४०-४९	५०-५९	६० व त्यावरील वय	अनिर्देशित
१.	२.	३.	४.	५.	६.	७.	८.	९.	१०.	११.
एकूण	२४,३३,४	९,८९,३	२,१४,४	१,९०,७	१,८०,६	३,११,६	२,३८,९	१,४१,१	१,५५,०	३८
ग्रामीण	१८,९५,९	७,७५,०	१,६०,३	१,३७,३	१,३३,७	२,४३,४	१,९३,६	१,२२,०	१,२४,८	२८
नागरी	५,३७,५	२,१४,३	५४,१	५३,४	४६,९	६८,२	४५,३	२९,१	२९,२	१०

[ब] धर्मानुसार लोकसंख्या [१९८१ जनगणना] जालना जिल्हा

[आंकडे शोकड्यात]

बाब	सर्व धर्म	बौद्ध	ख्रिश्चन	हिंदू	जैन	मुस्लिम	शीख	इतर
१.	२.	३.	४.	५.	६.	७.	८.	९.
एकूण	२,८५,४	८५,७	१२,४	८,०५,०	७,६	१,२६,९	४	४
ग्रामीण	८,७८,८	७८,०	७,५	७,०७,०	३,९	८२,२	१	३
नागरी	१,५९,६	७,७	४,९	९८,०	३,७	४४,७	४	१

टीप: १] आंकडे पूर्णांकित केल्याने बेरजा कदाचित् जुळणार नाहीत. २] जालना जिल्ह्याकरिता स्वतंत्र माहिती उपलब्ध नसल्याने जालना औरंगाबाद जिल्ह्याची उपलब्ध असलेली माहिती प्रकाशित केली गेली आहे. ३] १९८१ची जालना जिल्ह्याची धर्मानुसार माहिती दिली असून जिल्ह्याच्या पुनर्रचनेपूर्वीच्या तालुक्याची आहे.

आधार: १९८१ जनगणना प्रकाशन

तक्ता क्रमांक: १.७

जालना जिल्ह्यातील १९८१ च्या जनगणनेनुसार अनुसूचित जाती, अनुसूचित जमाती व नवबोध करिता सुधारित आंकडेवारी
[आंकडे हजारात]

अ. क्र.	जिल्हा/ तालुका	एकूण गामीणा नागरी	अनुसूचित जाती			अनुसूचित जमाती			नवबोध			एकूण		
			व्यक्ती	पुरुष	स्त्रिया	व्यक्ती	पुरुष	स्त्रिया	व्यक्ती	पुरुष	स्त्रिया	व्यक्ती	पुरुष	स्त्रिया
१.	२.	३.	४.	५.	६.	७.	८.	९.	१०.	११.	१२.	१३.	१४.	१५.
	जिल्हा बेरीज	एकूण गामीणा नागरी	६८ ५९ ९	३४ ३० ४	३३ २९ ४	२० १९ १	१० १० ०	१० १० ०	१५ १४ १	८ ७ ०	८ ७ ०	१,०३ ९२ ११	५२ ४७ ५	५१ ४६ ५
१.	ता. भोकरदन	एकूण गामीणा नागरी	१० ९ १	५ ५ ०	५ ५ ०	५ ५ ०	३ ३ ०	३ ३ ०	३ ३ ०	३ ३ ०	३ ३ ०	३ ३ ०	३ ३ ०	३ ३ ०
२.	ता. जाफ्राबाद	एकूण गामीणा नागरी	५ ५ ०	३ ३ ०	३ ३ ०	२ २ ०	१ १ ०	१ १ ०	१ १ ०	१ १ ०	१ १ ०	१ १ ०	१ १ ०	१ १ ०
३.	ता. जालना	एकूण गामीणा नागरी	२० १२ ८	१० ६ ४	१० ६ ४	५ ४ १	२ २ ०	२ २ ०	५ ४ १	२ २ ०	२ २ ०	५ ४ १	२ २ ०	२ २ ०
४.	ता. अंबड	एकूण गामीणा नागरी	२१ २१ ०	११ १० १	११ १० १	५ ५ ०	३ ३ ०	३ ३ ०	५ ५ ०	३ ३ ०	३ ३ ०	५ ५ ०	३ ३ ०	३ ३ ०
५.	ता. परतूर	एकूण गामीणा नागरी	१२ ११ १	६ ५ १	६ ५ १	३ ३ ०	२ १ १	२ १ १	३ ३ ०	२ १ १	२ १ १	३ ३ ०	२ १ १	२ १ १

टीप: १] आंकडे पूर्णांकात केल्याने बेअर कदाचित् जुळणार नाहीत. २] x = आंकडे दिलेल्या प्रमाणाच्या निम्त्यापेक्षा कमी

३] जालना जिल्ह्याकरिता स्तंभ क्रमांक: १०, ११ व १२ची माहिती उपलब्ध नसल्याने जि. जाफ्राबाद तालुक्याच्या माहितीचा वापर केला आहे.

४] स्तंभ क्र. १०, ११ व १२ची माहिती जालना जिल्ह्याच्या तालुक्यांमध्ये उपलब्ध नसल्याने जि. जाफ्राबाद तालुक्याच्या माहितीचा वापर केला आहे. तसेच जुन्नर औरंगाबाद जिल्ह्याच्या तालुक्यांमध्ये उपलब्ध नसल्याने जि. जाफ्राबाद तालुक्याच्या माहितीचा वापर केला आहे. ५] जालना जिल्ह्याच्या तालुक्यांमध्ये उपलब्ध नाही.

तक्ता क्रमांक: १.८

भिंती छप्परे यासाठी वापरलेल्या साधन सामुग्रीनुसार औरंगाबाद
जिल्हयातील घरांचे वर्गीकरण

[१९८१ जनगणनेनुसार]

अ. क्र.	बाब	एकूण ग्रामीण नागरी	संख्या
	<u>एकूण जनगणना घरे</u>	एकूण ग्रामीण नागरी	४, २९, ७७० ३, ३५, ७८५ ९३, ९८५
६.	<u>भिंतीची सामुग्री</u>		
१.	गवंत, पाने, पळू व बांबू	एकूण ग्रामीण नागरी	३२, १४५ २९, ३६५ ३, ७८०
२.	माती	एकूण ग्रामीण नागरी	१, ६९, ७०० १, ५५, ३७५ १४, ३२५
३.	कच्च्या चिटा	एकूण ग्रामीण नागरी	६९, ०५० ५१, ४४५ १७, ६०५
४.	लाकूड	एकूण ग्रामीण नागरी	१, ६२५ १, १२५ ५००
५.	पक्क्या चिटा	एकूण ग्रामीण नागरी	१, १६, ८५० ६७, २८० ४९, ५७०
६.	गॅल्कनाईज्ड लोखंडी किंवा इतर धातूचे पत्रे	एकूण ग्रामीण नागरी	२, ५१० १, ६६५ ८४५
७.	दगड	एकूण ग्रामीण नागरी	२८, ५२० २६, ११० २, ४१०
८.	सिमेंट काँक्रीट	एकूण ग्रामीण नागरी	७, ७३० २, २३० ५, ५००
९.	वर उल्लेखिलेल्या व्यतिरिक्त इतर सामुग्री	एकूण ग्रामीण नागरी	१, ६४० १, १९० ४५०

[पढे घालू.....]

[तक्ता क्रमांक: १.८ पुढे चालू.....]

२. छप्परासाठी वापरलेली सामुग्री

१. गवत, पाने, वेळ, माती, कट्या विटा किंवा बांबू	एकूण गामीणा नागरी	१,२३,५२० १,८५,०३० ८,५६०
२. कौल, तक्तीदगड, कंकर	एकूण गामीणा नागरी	४०,४०५ २८,७४५ ११,६६०
३. मुन्हाळीये लोखंडी पत्रे जस्ताये किंवा धातूये पत्रे	एकूण गामीणा नागरी	१,६३,८४५ १,०८,४७० ५५,३७५
४. अँब्रेस्टॉन सिमेंटये पत्रे	एकूण गामीणा नागरी	५,८३५ ३,२३५ २,६००
५. विटा व चुना	एकूण गामीणा नागरी	५,७८५ ३,८७० १,९१५
६. दगड	एकूण गामीणा नागरी	४६० ३५५ १०५
७. प्रचलित सिमेंट काँक्रीट	एकूण गामीणा नागरी	१३,८४० १,२३५ १०,६०५
८. इतर वर उल्लेखिल्या व्यतिरिक्त वापरलेली सामुग्री	एकूण गामीणा नागरी	७,०१० ५,१४५ १,८६५

टीप: १९८१ जनगणनेतील उपरोक्त माहिती जालना जिल्हयाकरिता स्वतंत्र उपलब्ध नसल्याने १९८१ मधील जुन्या औरंगाबाद जिल्हयाची माहिती दिली आहे.

आधार: १९८१ जनगणना प्रकाशन [भाग आठ ए व बी [१]]
घरबांधणी अहवाल

[१४]

तक्ता क्रमांक: १.९

औरंगाबाद जिल्ह्यातील आकार व मालकीच्या स्थितीनुसार ग्रामीण/नागरी
क्षेत्रातील कुटुंबांचे वर्गीकरण

[१९८१च्या जनगणनेनुसार संख्या]

अ. क्र.	बाब	ग्रामीण	नागरी	एकूण
१.	२.	३.	४.	५.
२.	१] एकूण कुटुंबे	३, ३९, २३५	९४, ४१५	९७, ३४, ३५०
	२] घराच्या मालकीबाबतची स्थिती			
	अ] स्वतःची घरे असलेली	२, ९४, ०५०	४३, २५५	३, ३७, ३०५
	ब] भाड्याच्या घरात राहणारी	४१, ७३५	५०, ७३०	९२, ४६५
३.	एक व्यक्ती कुटुंबे			
	१] एकूण कुटुंबे	१७, २८५	५, ५८५	२२, ८७०
	२] घराच्या मालकीबाबतची स्थिती			
	अ] स्वतःची घरे असलेली	११, ४८०	१, ०७०	१२, ५५०
	ब] भाड्याच्या घरात राहणारी	५, २६५	४, ४१०	९, ६७५
४.	दोन व्यक्तींची कुटुंबे			
	१] एकूण कुटुंबे	२५, ९९०	८, ७४५	३४, ७३५
	२] घराच्या मालकीबाबतची स्थिती			
	अ] स्वतःची घरे असलेली	२०, ८२५	२, ३७५	२३, २००
	ब] भाड्याच्या घरात राहणारी	५, ४४५	६, २६०	१०, ७०५
५.	तीन व्यक्तींची कुटुंबे			
	१] एकूण कुटुंबे	३६, ३३०	१०, २७०	४६, ६००
	२] घराच्या मालकीबाबतची स्थिती			
	अ] स्वतःची घरे असलेली	२९, ५९०	३, ५३५	३३, १२५
	ब] भाड्याच्या घरात राहणारी	५, ९४५	६, ३२०	१२, २६५
	चार व्यक्तींची कुटुंबे			
	१] एकूण कुटुंबे	५०, ५३०	१३, ६९०	६४, २२०
	२] घराच्या मालकीबाबतची स्थिती			
	अ] स्वतःची घरे असलेली	४२, ५३५	५, १३५	४७, ६७०
	ब] भाड्याच्या घरात राहणारी	८, २८०	८, ४७०	१६, ७५०

[पुढे चालू...]

[तक्ता क्रमांक: १.९ पुढे चालू....]

	१.	३.	५.	५.
३. <u>पतिन व्यक्तीची कुटुंबे</u>				
१] एकूण कुटुंबे	५९,०००	१५,०७५	७४,०७५	
२] घराच्या मालकीबाबतची स्थिती				
अ] स्वतःची घरे असलेली	५१,०१०	६,४०५	५७,४१५	
ब] भाड्याच्या घरात राहणारी	८,९९०	८,६७०	१६,०३५	
४. <u>सहा किंवा अधिक व्यक्तींची कुटुंबे</u>				
१] एकूण कुटुंबे	१,५०,८१०	४०,३५०	१,९१,१६०	
२] घराच्या मालकीबाबतची स्थिती				
अ] स्वतःची घरे असलेली	१,३८,६१०	२४,७३५	१,६३,३४५	
ब] भाड्याच्या घरात राहणारी	११,२००	१५,६१५	२६,८१५	
५. <u>निर्दिशात न केलेल्या व्यक्तींची कुटुंबे</u>				
१] एकूण कुटुंबे	—	—	—	
२] घराच्या मालकीबाबतची स्थिती				
अ] स्वतःची घरे असलेली	—	—	—	
ब] भाड्याच्या घरात राहणारी	—	—	—	

टीप: १] यात पूर्वीच्या औरंगाबाद जिल्ह्यातील माहितीचा समावेश आहे. ह्या तक्त्यातील एकूण कुटुंबांच्या संख्येत बेघर कुटुंबांचा समावेश आहे, व संस्था कुटुंबांचा समावेश नाही. त्यामुळे एकूण कुटुंबांची संख्या जुळणार नाही.

२] जालना जिल्ह्याकरिता स्वतंत्र माहिती उपलब्ध नाही.

आधार: १९८१ जनगणना प्रकाशन [भाग २ व बी [11]]

घरबांधणी अहवाल

तक्ता क्रमांक: १.१०

१९८१ च्या जनगणनेप्रमाणे जालना जिल्ह्यातील अर्पणतेनुसार अर्पणाची संख्या

अ. क्र.	जिल्हा/तालुका	पूर्णतः अंध	पूर्णतः पांगळे	पूर्णतः मूक	एकूण
	एकूण जिल्हा बेरीज	१४७	५२६	३५१	१,८२४
	गामीण	८४३	४५६	३१५	१,६१४
	नागरी	१०४	७०	३६	२१०
	<u>तालुके</u>				
१.	भोकरदन	११७	७५	५७	२४९
	गामीण	११७	६८	५७	२४२
	नागरी	३	७	—	१०
२.	जाफाबाद	८७	५७	३३	१७७
	गामीण	८७	५७	३३	१७७
	नागरी	—	—	—	—
३.	जालना	२६८	१६२	१०६	५३६
	गामीण	१८९	१०७	८०	३७६
	नागरी	७९	५५	२६	१६०
४.	अंबड	२७३	१४७	९०	५१०
	गामीण	२६७	१४२	८३	४९२
	नागरी	६	५	७	१८
५.	परतूर	३०५	८८	६८	४६१
	गामीण	१८९	८५	६५	३३९
	नागरी	११६	३	३	१२२

[१६]

टीप: तक्त्यात दर्शविलेले तालुके तालुक्यांच्या पुनर्रचनेपूर्वीच्या स्थितीनुसार आहेत.

आधार: १९८१ जनगणना प्रकाशन मालिका १२, भाग-७

तक्ता क्रमांक: १.११

१९८१ च्या जनगणनेनुसार औरंगाबाद जिल्ह्यातील जनगणना घरे आणि त्यांचा वापर

अ. क्र.	एकूण ग्रामीण नागरी	एकूण जनगणना घरे	जनगणनेच्या सहाय्यीत रिकामी राहण		जनगणना घरांचा वापर				
			सहाय्यीत असलेली घरे	रिकामी राहण	दुकान आणि राहण	यंत्रशाळा आणि राहण	हॉटेल धर्मशाळा पर्यटनघरे इत्यादी	उपहारघरे सोडून दुकाने	व्यवसायाची घरे आणि कार्यालये
१.	२.	३.	४.	५.	६.	७.	८.	९.	१०.
जिल्हा औरंगाबाद									
१.	एकूण	५,५९,०२०	४७,५६०	४,१०,३६५	५,१९०	९,४४५	३९०	१०,८६५	३,३९०
	ग्रामीण	४,४२,८८५	३६,३००	३,२५,८०५	३,९१५	७,७७०	२५०	५,५००	२,९९०
	नागरी	१,१६,१३५	११,२६०	८४,५६०	१,२७५	१,६७५	१४०	५,३६५	१,४००
२.	औरंगाबाद								
	शहर मंडळ [नागरी]	६७,१२०	६,६००	५०,२८५	७५५	९५५	७५	३,१३०	७३५
३.	जालना शहर								
	[न.पा.]	२६,५३०	२,२७०	१८,७००	२८५	६५०	४०	१,१००	२६०
	जालना शहर [नागरी]								

[१६]

[पुढे चालू.....]

[तक्ता क्रमांक: १.११ पुढे चालू.....]

अ. क्र.	सकूण ग्रामीण नागरी	कारखाने यंत्रणाळा कार्यशाळा छप्परे इत्यादी.	रेस्टॉरंट्स मिठाईची दुकाने आणि उपहारगृहे	करमणाक पंचायतीघरे सांस्कृतिक केंद्रे इत्यादी पूजास्थाने मांडने	पूजास्थाने [देवळे, चर्च, मशीदी गुरुद्वारे वगैरे]	इतर
१.	२.	११.	१२.	१३.	१४.	१५.
१.	<u>जिल्हा औरंगाबाद</u>					
	सकूण	७,५८०	१,७८०	८५०	६,२६५	५५,३४०
	ग्रामीण	४,१२०	१,००५	६२५	५,२२०	५०,०४५
	नागरी	३,४६०	७७५	१५५	२४५	५,२२५
२.	<u>औरंगाबाद शहर संकूल</u> [नागरी]	१,२६५	३७०	८५	४२५	२,०४०
३.	<u>जालना शहर [न.पा.]</u> जालना शहर [नागरी]	७३५	१८५	२०	२९५	१,२२०

टीप: जालना जिल्हयाची स्वतंत्र माहिती उपलब्ध नसल्यामुळे जुन्या औरंगाबाद जिल्हयाचीच माहिती देण्यात आली आहे.

आधार: १९८१ जनगणना प्रकाशन

सक्ता क्रमांक: ८२/३१

जालना जिल्ह्यातील निवडक केंद्रातील पर्जन्य दिवसाची संख्या व सक्ता पर्जन्य १९८९ वर्षाकरिता

[पर्जन्य मिलिमिटरमध्ये]

अ. क्र.	माहिना	१. केंद्र: भोकरदन			२. केंद्र: जाफाबाद			३. केंद्र: जालना		
		सामान्य पर्जन्य	पर्जन्य दिवसाची संख्या	पर्जन्य	सामान्य पर्जन्य	पर्जन्य दिवसाची संख्या	पर्जन्य	सामान्य पर्जन्य	पर्जन्य दिवसाची संख्या	पर्जन्य
१.	२.	३.	४.	५.	६.	७.	८.	९.	१०.	११.
१.	जानेवारी	५	---	---	१	---	---	७	---	---
२.	फेब्रुवारी	५	---	---	१	---	६	---	---	---
३.	मार्च	३	---	---	३	---	२	---	---	---
४.	एप्रिल	६	---	---	२	---	७	---	---	---
५.	मे	१८	---	---	२२	---	२३	---	---	---
६.	जून	१९२	१०	१७९	१३७	९	१११	२०३	१२	१७८
७.	जुलै	१६९	११	१२१	२१८	१४	१३०	१५८	११	३६३
८.	ऑगस्ट	१३८	१४	२३६	१६८	१४	२१०	१२७	११	७६
९.	सप्टेंबर	१४४	७	१००	१०८	९	१४३	१६६	१०	७१
१०.	ऑक्टोबर	२८	१	४	१९	२	१०	२७	१	१३
११.	नोव्हेंबर	२२	---	---	३५	---	---	२१	१	९
१२.	डिसेंबर	५	---	---	१६	---	---	८	---	---
सक्ता		७३५	४३	६४०	७३०	४८	६०४	७५५	४६	७१०

[२६]

[पृष्ठे चालू.....]

[तक्ता क्रमांक: २.१ पुढे चालू.....]

अ. क्र.	महिना	४. केंद्र: अंबड			५. केंद्र: परतूर		
		सामान्य पर्जन्य	पर्जन्य दिवसांची संख्या	पर्जन्य	सामान्य पर्जन्य	पर्जन्य दिवसांची संख्या	पर्जन्य
१.	२.	१३.	१३.	१४.	१५.	१६.	१६.
१.	जानवारी	४	--	--	--	--	--
२.	फेब्रुवारी	२	--	--	१३	--	--
३.	मार्च	७	--	--	४	--	--
४.	एप्रिल	१	--	--	३	--	--
५.	मे	१५	--	--	३०	--	--
६.	जून	१२४	८	१३३	१३०	१४	२३०
७.	जुलै	२०२	१०	२७७	२२०	१६	२८६
८.	ऑगस्ट	१९९	१०	१०१	२१२	८	१९५
९.	सप्टेंबर	१८५	११	९७	१७०	१५	१३८
१०.	ऑक्टोबर	४५	१	४	१२१	१	९
११.	नोव्हेंबर	२३	--	--	१५	१	४
१२.	डिसेंबर	१२	--	--	१२	--	--
एकूट		८१८	४०	७१२	६३०	६५	८६२

[४०]

साधार: जिल्हाधिकारी कार्यालय, जालना.

तक्ता क्रमांक: ३.३

जालना जिल्ह्यात १९८९ वर्षातील निवडक केंद्रातील कमाल व किमान तपमात्र

अ. क्र. महिना १. केंद्र: औरंगाबाद, जिल्हा: औरंगाबाद २. केंद्र: पिकलठाणा जिल्हा: औरंगाबाद

क्र.	उ.	कमाल	किमान	कमाल	किमान
१.	जानेवारी	उ. ना.	उ. ना.	२९.४	१०.६
२.	फेब्रुवारी	"	"	३२.१	११.४
३.	मार्च	"	"	३३.५	१७.०
४.	एप्रिल	"	"	३८.२	२१.२
५.	मे	"	"	४०.१	२४.३
६.	जून	"	"	३३.१	२२.६
७.	जुलै	"	"	२९.७	२१.८
८.	ऑगस्ट	"	"	२७.७	२१.१
९.	सप्टेंबर	"	"	२९.९	२०.८
१०.	ऑक्टोबर	"	"	३२.४	१७.४
११.	नोव्हेंबर	"	"	३१.३	१४.३
१२.	डिसेंबर	"	"	२७.७	११.३
वर्षासाठी		उ. ना.	उ. ना.	४०.१	१०.६

टीप: उ. ना. = उपलब्ध नाही.

आधार: कृते प्रादेशिक निर्देशक, प्रादेशिक मौसम केंद्र, कोलाबा, मुंबई.

तक्ता क्रमांक: १

जालना जिल्ह्यात १९८३-८४ व १९८४-८५ वर्सातील जमीनीचा वापर

[क्षेत्रफळ शंभर हेक्टरमध्ये]

जिल्हा/तालुका	वर्ष	एकूण भौगोलिक क्षेत्र	जंगल व्याप्त क्षेत्र	शोथीला उपलब्ध नसलेले क्षेत्र		एकूण पडील जमीनी	व्यतिरिक्त लागवड न केलेली इतर जमीन				
				बिगर शोथी वापराखाली जमीन	पडील आणि लागवडीलायक नसलेली जमीन		लागवडीलायक पण वापरात नसलेली जमीन	कायम गरघरण आणि इतर यरण्याची जमीन	कसलेल्या जमीनीमध्ये समाविष्ट न झालेली झाडे-झाडुपे व फळबागा खालील जमीन	एकूण	
जिल्हा बेरीज	१९८३-८४	७,७२,७	६,९	२८,२	१०,२	३८,७	८,६	२९,९	६,८	८३,३	[२८]
	१९८४-८५	७,७२,७	६,९	२८,२	१०,२	३८,७	८,३	२९,९	६,८	८३,९	
तालुके											
१. मोकरदन	१९८३-८४	१,३०,७	१,३	६,९	२,६	८,६	२,०	३,६	६	६,९	
	१९८४-८५	१,३०,७	१,३	६,९	२,६	८,६	२,०	३,६	६	६,९	
२. जाफावाद	१९८३-८४	७२,७	२	२,२	२,०	४,२	२,४	१,८	२	४,४	
	१९८४-८५	७२,७	२	२,२	२,०	४,२	२,४	१,८	२	४,४	
३. जालना	१९८३-८४	१,९९,६	२,६	९,०	२,९	११,९	३	१२,४	४,३	१६,०	
	१९८४-८५	१,९९,६	२,६	९,०	२,९	११,९	३	१२,४	४,३	१६,०	
४. अंबड	१९८३-८४	२,२४,५	६	८,९	२,७	६,७	२,२	६,६	२	१०,०	
	१९८४-८५	२,२४,५	६	८,९	२,७	६,७	२,०	६,६	२	९,८	
५. परतूर	१९८३-८४	१,५३,२	२	६,९	२,८	८,९	२,६	३,६	६	६,७	
	१९८४-८५	१,५३,२	२	६,९	२,८	८,९	२,६	३,६	६	६,७	

[पुढे चालू.....]

[तक्ता क्रमांक: ३.१ पुढे चालू....]

जिल्हा/तालुका	वर्ष	पडित जमिन			निव्वळ कमिले क्षेत्र	एकापेक्षा अधिक वेळा कमिले क्षेत्र	लागवडी- खालील रकूण क्षेत्र	लागवडीलायक क्षेत्र
		चालू पड	इतर पड	रकूण				
जिल्हा वैरीज	१९८३-८४	३०,६	६१,९	७२,६	६,१३,४	६२,२	६,७५,७	७,००,२
	१९८४-८५	२१,८	२६,६	६८,६	६,२७,७	६७,९	७,०४,७	७,००,९
तालुके								
१. भीकरदन	१९८३-८४	७	१०,६	११,२	१,०३,३	६,४	१,०८,७	१,१७,०
	१९८४-८५	७	६,६	७,३	१,०७,२	७,४	१,१४,६	१,१७,०
२. जाफाबाद	१९८३-८४	१,२	५,६	६,६	६८,४	१२,२	७०,६	६६,६
	१९८४-८५	१,१	५,६	६,७	६८,३	१२,२	६७,६	६६,७
३. जालना	१९८३-८४	१२,२	६,२	१७,४	१,४३,६	२२,६	१,६६,१	१,६५,६
	१९८४-८५	१५,५	३,२	१२,७	१,४८,३	२४,७	१,७३,०	१,६५,६
४. अंबड	१९८३-८४	८,७	१८,९	२७,६	१,८०,४	१७,६	१,९७,९	२,१०,६
	१९८४-८५	७,९	१०,६	१८,४	१,८९,९	१८,९	२,०८,०	२,१०,६
५. परतूर	१९८३-८४	७,८	१,८	१०,६	१,२७,८	४,६	१,३२,०	१,४०,६
	१९८४-८५	२,६	१,८	४,४	१,३४,०	७,६	१,४१,७	१,४०,६

[६६]

टीप: १] आकडे पुर्णत्वात केल्याने बेरजा कदाचित् जुळणार नाहीत. २] १९८३-८४ वर्षाची माहिती पूर्ण संधारित असून १९८४-८५ वर्षाची माहिती अस्थायी स्वरूपाची आहे.

आधार: १] कृषी संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे. २] जिल्हा ऋतू व पीक अहवाल

संख्या क्रमांक: ३.२

जालना जिल्ह्यात १९८३-८४ व १९८४-८५ वर्षातील तालुकानिहाय निरनिराळ्या पिकाखालील क्षेत्र
[क्षेत्र हेक्टरमध्ये]

जिल्हा/तालुका	वर्ष	तांदूळ	गहू	हारीप ज्वारी	रब्बी ज्वारी	ज्वारी एकूण	बाजरी	मका	राळा
	१	२	३	४	५	६	७	८	९
<u>जिल्हा बेरीज</u>	१९८३-८४	२,८९५	४२,६६२	६८,६२७	१,३७,६९६	२,०६,३२३	४८,०२८	२,२१७	३६८
	१९८४-८५	२,७०५	४३,०३५	७७,४७४	१,३८,८६४	२,१६,३३८	५२,१००	३,१३७	३४०
<u>तालुके</u>									
१. मोकरदन	१९८३-८४	४५०	७,२१२	२४,०१२	३,५११	२७,५२३	१३,९००	५८२	१२६
	१९८४-८५	४६५	७,३२०	२५,३००	३,५२०	२८,८२०	१३,६९२	१,४३०	१३०
२. जाफ्राबाद	१९८३-८४	२१२	२,०१५	१५,१५०	८१५	१५,९६५	४,२४०	२४०	८०
	१९८४-८५	२१५	२,०२५	१४,६५५	१,००२	१५,६५७	५,४५०	२५०	—
३. जालना	१९८३-८४	५५९	८,२५०	११,३७१	३८,२९७	४९,६६८	१०,२९०	८०८	३९
	१९८४-८५	५६२	८,३५१	१२,३९१	३७,१०१	४९,४९२	११,३५२	७३७	४१
४. अंबड	१९८३-८४	५६४	१६,१०५	३,४७३	६९,९३४	७३,४०७	१३,२७१	४४५	१३
	१९८४-८५	३७४	१६,१२०	६,८०४	६९,३७३	७६,१७७	१५,२०६	५६८	४९
५. परतूर	१९८३-८४	११०	९,०८०	१४,६२१	२५,१३९	३९,७६०	६,३२७	१४२	११०
	१९८४-८५	१,०८९	९,२१९	१८,३३४	२७,८६८	४६,१९२	६,४००	१५२	१२०

[६८]

..... [पुढे चालू.....]

[तक्ता क्रमांक: ३.२ पुटे चालू....]

जिल्हा/तालुका	वर्ष	इतर	सकण	कुलथी	उडीद	हरभरा	तूर	मूग	इतर	सकण
		तणाधान्य	तणाधान्य						कडधान्य	कडधान्य
जिल्हा वेरीज	१९८३-८४	१,६२०	३,०४,११३	२४,५५६	१५,३०८	१०,४९३	३८,६४८	६३,२३०	१०,५८०	१,५३,३१५
	१९८४-८५	१,८६२	३,१९,५१७	---	---	११,८०९	३३,६८४	६२,७१९	५६,२३०	१,६४,२४२
तालुके										
१. भीकरदा	१९८३-८४	६४७	५०,४४०	७,११५	३,२०५	३,८९०	३,५५०	३,५९०	१,५७२	२१,१२२
	१९८४-८५	१,११५	५२,९७२	---	---	२,०००	२,८४०	४,५४०	१३,६२०	२३,०००
२. जाफावादा	१९८३-८४	१०	२२,७६२	६,४२०	६,१००	१,१००	३,८००	६,२००	२,६३०	२६,२५०
	१९८४-८५	१०	२३,६०७	---	---	१,२००	३,४००	५,०००	१३,०५०	२२,६५०
३. जालना	१९८३-८४	६८	६९,६८२	६,४१३	२,४०८	१,५५३	६,२३३	२२,२३४	४,६७०	४३,५०१
	१९८४-८५	७०	७०,६०५	---	---	१,५५१	७,०००	२२,२२१	१३,३१३	४४,०७५
४. अंबड	१९८३-८४	५४९	१,०४,३५४	२,२८९	६०९	३,०३१	१०,७५०	१४,९७५	१,२८८	३२,९४७
	१९८४-८५	२७२	१,०८,७६६	---	---	३,९५३	११,८५०	१५,८९५	९,३५५	४१,०५५
५. परतूर	१९८३-८४	३४३	५६,८७५	२,३१९	२,९८६	३,२१९	४,३१५	१६,२४१	४,३२०	२९,५००
	१९८४-८५	३९५	३३,५६७	---	---	३,११५	८,३९४	१५,०००	५,८९०	३३,४६२

[पुटे चालू.....]

[५२]

[जस्ता क्रमांक: ३.२ पुढे चालू....]

जिल्हा/तालुका	वर्ष	रकूणा अन्नधान्य	जस	मसाल्याचे पदार्थ	फळे	भाजीपाला	वैकीर्ण बांध पिके	रकूणा बांध पिके	कापूस	इतर तंतूमय पिके
	१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०
जिल्हा बेरीज	१९८३-८४ १९८४-८५	४,५७,४२८ ४,८३,७५९	६,०९६ ७,३५२	३,००८ ३,१४२	८५९ ---	१,६९९ ३,६०७	---	४,६९,०९० ४,९७,८५०	१,११,५८२ १,११,८४१	४,७७१ ४,२४१
ता.के										
१. भोकरदन	१९८३-८४ १९८४-८५	७१,५६२ ७६,९७२	८५० १,५३०	१,००७ १,००८	४२ ---	१९२ २७०	---	७३,६५३ ७८,७८०	१९,१०४ १८,७६०	८८७ ८९५
२. जाफनाबाद	१९८३-८४ १९८४-८५	४९,०१२ ४६,२५७	४६० ४५०	५६२ ५२०	१३ ---	३३५ ३५	---	५०,०८२ ४७,२६२	१२,८५५ १२,७७०	७४० ६३०
३. जालना	१९८३-८४ १९८४-८५	१,१३,१८३ १,१४,६८०	१,५५३ १,५३३	५४२ ५६४	२२० ---	४५१ ६९६	---	१,१५,९४९ १,१७,४७३	२५,८०३ ३१,०५३	१,५०५ १,५११
४. अंबड	१९८३-८४ १९८४-८५	१,३७,२९६ १,४९,८२१	२,५१७ ३,१०९	५४१ ६२२	४३२ ---	५६४ १,०६६	---	१,४९,३५० १,५४,६१८	२७,४०३ २४,००४	६१९ ८२०
५. परतूर	१९८३-८४ १९८४-८५	८९,३७७ ९७,०२२	७१६ ७२०	३६६ ४२८	१५२ ---	४५७ १,५४०	---	८८,०८६ ९९,७१७	२६,४१७ २५,२५४	१,०२० ३८५

[२६]

[पुढे चालू.....]

[तक्ता क्रमांक: ३.२ पुढे चालू....]

जिल्हा/तालुका	वर्ष	एकूण तंतूमय पिके	भूईमूग	तीळ	जवस	करडई	इतर गळीताची धान्य	एकूण गळीताची धान्य	तंबाखा
	१९८३-८४	१९८४-८५	१९८३-८४	१९८४-८५	१९८३-८४	१९८४-८५	१९८३-८४	१९८४-८५	१९८३-८४
जिल्हा बेरीज	१९८३-८४	१,१६,३५३	११,२०७	२,४७०	१२,४६८	६१,१९७	२,२६१	८९,६००	२
	१९८४-८५	१,१६,०८२	१०,९३३	—	११,८९३	६१,२७८	५,९२४	९०,०२८	१
तालुके									
१. भोकरदन	१९८३-८४	१९,९९१	५,२००	१६०	३२०	९,३००	४२	१५,०२२	—
	१९८४-८५	१९,६५५	५,७००	—	५७०	९,३००	६१०	१६,१८०	—
२. जाफ्राबाद	१९८३-८४	१३,५९५	१,१९०	३००	५०	५,३१०	४३	६,६९३	—
	१९८४-८५	१३,४००	१,१००	—	६०	५,४००	२३४	६,७९४	—
३. जालना	१९८३-८४	२७,३०८	६८८	६६०	२,९९७	१७,०४८	१,०६५	२२,४५५	१
	१९८४-८५	२२,५६४	६८९	—	३,००१	१७,०४२	१,७०८	२२,४३२	१
४. अंबड	१९८३-८४	२८,०२२	३,५७८	१,०३५	६,१३९	१७,०३१	३०६	२८,३५९	—
	१९८४-८५	२४,८२४	२,९७४	—	६,१३९	१७,३०१	१,९००	२८,३१४	—
५. परतूर	१९८३-८४	२७,४३७	५५१	३१५	२,९६५	१२,२३५	८०५	१६,८७१	१
	१९८४-८५	२५,६३९	४७८	—	२,१२३	१२,२३५	१,४७२	१६,३०८	—

[३८]

[पुढे चालू....]

[तक्ता क्रमांक: ३.२ पुढे चालू....]

जिल्हा/तालुका	वर्ष	इतर आजधी व मादक पदार्थ	एकूण आजधी व मादक पदार्थ	अखाद्य चा-याची पिके	संकीर्ण अखाद्य पिके	एकूण अखाद्य पिके	लागवडीखालील एकूण क्षेत्र	एकापेक्षा अधिक लागवडीखाली असलेले क्षेत्र	वेळा निव्वळ क्षेत्र
१.	२.	३.	४.	५.	६.	७.	८.	९.	
जिल्हा बेरीज	१९८३-८४ १९८४-८५	३० ३०	३२ ३१	५९९ ७५४	— ३	२,०६,५८४ २,०६,८९८	६,७६,६५७ ७,०४,७४८	६२,२३३ ६७,०७२	६,१३,७४९ ६,३७,६७६
तालुके									
१. भोकरदन	१९८३-८४ १९८४-८५	३० ३०	३० ३०	— —	— —	३५,०४३ ३५,८६५	१,०८,६९६ १,१४,६४५	५,४०० ७,४००	१,०३,२९६ १,०७,२४५
२. जाफाबाद	१९८३-८४ १९८४-८५	— —	— —	— —	— —	२०,४८८ २०,१९४	७०,५७० ६७,४५६	१२,२०४ ९,२००	५८,३६६ ५८,२५६
३. जालना	१९८३-८४ १९८४-८५	— —	१ १	४२४ ५२२	— ३	५०,१८८ ५५,५२२	१,६६,१३७ १,७२,९९५	२२,५९५ २४,७०२	१,४३,५४२ १,४८,२९३
४. अंबड	१९८३-८४ १९८४-८५	— —	— —	१७५ २३२	— —	५६,५५६ ५३,३७०	१,०१,९०६ २,०७,९८८	१७,५०८ १८,१३६	१,८०,३९८ १,८९,८५२
५. परतूर	१९८३-८४ १९८४-८५	— —	१ —	— —	— —	४४,३०९ ४१,९४७	१,३२,३६५ १,४१,६६४	४,५२६ ७,६३४	१,२७,८३९ १,३४,०३०

टिप: १] १९८३-८४ वर्साची माहिती पूर्ण सुधारित असून १९८४-८५ वर्साची माहिती अस्थायी स्वस्वाची आहेत.
 २] १९८४-८५ वर्साची फळे व भाजीपाला पिकाखालील क्षेत्राची स्वतंत्र माहिती उपलब्ध असल्याने तिला एकत्रित माहिती त्तिम क्रमांक २४ मध्ये दिलेली आहे.
 अन्धार: १] कृषी संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य पुणे, २] जिल्हा ऋतु व पीक अहवाल

[२९]

तक्ता क्रमांक: ३.३

जालना जिल्हयातील १९८९-९० काळातील मुख्य पिकांचे दर हेक्टरी उत्पन्न व एकूण उत्पादन

[अंतीम अंदाज]

श. क्र.	पिके	दर हेक्टरी उत्पन्न [किलोमध्ये]	उत्पादन [शेंभर मे. टन]
१.	तांदूळ	६२५	१५
२.	गहू	९४३	३५०
३.	ज्वारी	९१२	२०४१
४.	बाजरी	५४०	४३१
५.	मका	७४१	२३
६.	इतर धान्ये	८८८	८
७.	एकूण धान्ये	८२६	२८६८
८.	हरभरा	४९१	६१
९.	तूर	६४९	२५४
१०.	उडीद	३६३	५६
११.	मुग	३२३	१९०
१२.	इतर कडधान्ये	३८३	१२२
१३.	एकूण कडधान्ये	४३३	६८३
१४.	जवस	२७५	१६
१५.	तीळ	२०७	१६
१६.	भुईमुग [शेंग]	६८८	५३
१७.	सरंडी	५००	१
१८.	ऊस	९९, १९६	१३० ९४ *
१९.	कापूस	१२५	९१६ **
२०.	ताग	२००	४
२१.	मेढटा [अंबाडी]	२४३	२३ ***
२२.	आले	१००	२
२३.	मिरची	४१६	१०
२४.	बटाटे	३६३०	३६३

टीप: * = उसाचे उत्पादन ट्रेड्ड केन्च्या स्वस्मात आहे.

** = मेढटाचे उत्पादन "००" गाठीमध्ये असून एक गाठ १८० किलोग्रॅम वजनाची आहे.

*** = कापसाचे उत्पादन लिंटमध्ये आहे एक लिंट = १७० कि.गॅ.

आधार: कृषी संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य पुणे.

तक्ता क्रमांक: ३.४

जालना जिल्ह्यात १९८३-८४ व १९८४-८५ वर्षातील विविध साधनांनी ओलिताखाली असलेली तालुका निहाय क्षेत्र

[क्षेत्र हेक्टरमध्ये]

अ. क्र.	जिल्हा / तालुका	वर्ष	ओलिताखालील क्षेत्र		ओलिताखालील निव्वळ क्षेत्र	ओलिताखालील एकूण क्षेत्र
			पृष्ठभागीय	विहीरी		
१.	३.	२.	४.	५.	६.	७.
	जिल्हा बेरीज	१९८३-८४	१८,६१८	३७,२५०	५५,८६८	७५,१७१
		१९८४-८५	१३,९३६	४३,१४९	५९,०८५	७५,४०८
	तालुके					
१.	भोकरदन	१९८३-८४	१,९५०	५,२७४	७,२२४	१३,५९४
		१९८४-८५	१,३५०	७,०४६	८,३९६	१३,७४६
२.	जाफ्राबाद	१९८३-८४	८४५	२,३४०	३,१८५	३,६३५
		१९८४-८५	३७५	२,८९९	३,२७४	३,७३४
३.	जालना	१९८३-८४	३,५८७	१२,७९९	१६,३८६	१८,६५४
		१९८४-८५	३,२३४	१३,३७७	१६,६११	१८,८४८
४.	अंबड	१९८३-८४	१०,८९९	८,५५३	१९,३७२	२७,९६१
		१९८४-८५	८,८४५	९,४५९	१८,३०४	२५,९५८
५.	घरतर	१९८३-८४	१,४१७	८,२८४	९,७०१	१३,१२७
		१९८४-८५	१,३३२	९,३५८	९,५००	१३,०९२

[३०]

टीप: १] १९८३-८४ वर्षाची माहिती पूर्ण सुधारित असून १९८४-८५ वर्षाची माहिती अस्थायी स्वरूपाची आहेत.

आधार: १] कृषि संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य पुणे.

२] जिल्हा ऋतु व पीक अहवाल

तक्ता क्रमिक. ३. ५

जालना जिल्ह्यात १९८३-८४ व १९८४-८५ वर्षातील निरनिराळ्या पिकाखालील ओलिताचे तालुकानिहाय क्षेत्राळ
[क्षेत्र हेक्टरमध्ये]

जिल्हा/तालुका	वर्ष	तांदूळ	गहू	खरीप ज्वारी	रब्बी ज्वारी	एकूण ज्वारी	बाजरी	मका मका	इतर तुणाधान्ये	एकूण तुणाधान्ये
जिल्हा बेरीज	१९८३-८४	१,७८९	३०,३२१	४२७	११,८४३	१२,२७०	२२२	१,०१९	—	४५,६२०
	१९८४-८५	१,६४५	२८,६३६	४२७	१२,१२८	१२,५५५	२२१	१,०५३	—	४४,०१०
१. भोकरदन	१९८३-८४	—	६,१२०	—	१,३९०	१,३९०	—	५८२	—	८,०९२
	१९८४-८५	५६५	६,१३०	—	१,३९०	१,३९०	—	५८५	—	८,५५९
२. जाफ्राबाद	१९८३-८४	७	१,४४०	—	५४०	५४०	—	—	—	१,९८७
	१९८४-८५	७	१,४४०	—	५४०	५४०	—	—	—	१,९८७
३. जालना	१९८३-८४	१०८	२,५८३	—	४,१८७	४,१८७	—	२१	—	६,९०९
	१९८४-८५	११०	२,६६४	—	४,३६१	४,३६१	—	२३	—	७,१५८
४. अंबड	१९८३-८४	५६४	११,०९८	४२७	४,९६९	५,३९६	२२१	२०४	—	१७,५८३
	१९८४-८५	३७४	९,९९३	४२७	४,९६९	५,३९६	२२१	२०४	—	१६,९८८
५. परतूर	१९८३-८४	१,११०	९,०८०	—	७५७	७५७	—	१४२	—	११,०८९
	१९८४-८५	६८९	८,४१९	—	८६८	८६८	—	१४२	—	१०,११८

[६३]

[पुढे चालू....]

[तक्ता क्रमांक: ३.५ पुढे चालू....]

जिल्हा/तालुका	वर्ष	हरभरा	तूर	मूग	इतर कडधान्ये	एकूण कडधान्ये	एकूण अन्नधान्ये	उत्त	मसाल्याचे पदार्थ	एकूण फळे	एकूण भाजीपाला	सकीर्ण खाद्य पिके
	१९८३-८४	१९८४-८५	१९८३-८४	१९८४-८५	१९८३-८४	१९८४-८५	१९८३-८४	१९८४-८५	१९८३-८४	१९८४-८५	१९८३-८४	१९८४-८५
जिल्हा बेरीज	१९८३-८४	३,२६९	-	-	-	३,२६९	४८,८८९	६,०९६	३,०२९	६९२	१,३६७	-
तालुके	१९८४-८५	३,८०५	-	-	-	३,८०५	४७,८९५	७,३५३	१,९९९	१,०७९	१,३२८	-
१. भीकरदन	१९८३-८४	१,६६६	-	-	-	१,६६६	९,७५८	८५०	९७९	५९	१८७	-
	१९८४-८५	१,६६६	-	-	-	१,६६६	१०,२२५	१,५३०	९६५	३०	२०६	-
२. जाफाबाद	१९८३-८४	-	-	-	-	-	१,६८७	७६०	४	१९	९	-
	१९८४-८५	-	-	-	-	-	१,६८७	७६०	२	५	-	-
३. जालना	१९८३-८४	४८३	-	-	-	४८३	७,४५२	१,५५३	३००	२२०	२७५	-
	१९८४-८५	४९७	-	-	-	४९७	७,६५२	१,५३३	३०९	२१८	२६८	-
४. अंबड	१९८३-८४	१,१२०	-	-	-	१,१२०	१८,६०३	३,५९७	३९८	३२३	५३६	-
	१९८४-८५	१,११२	-	-	-	१,११२	१७,३००	३,८८२	३७७	२३८	४६६	-
५. परतूर	१९८३-८४	-	-	-	-	-	११,०८९	७९६	३५६	८७	३७९	-
	१९८४-८५	५३३	-	-	-	५३३	१०,६५९	७२०	३३८	५८८	३८८	-

[पुढे चालू.....]

[तक्ता क्रमांक: ३.५ पुढे चालू....]

जिल्हा/तालुका	वर्ष	सकूण खाद्य पिके	कापूस	इतर तृतीय पिके	सकूण तृतीय पिके	* भूईसुगा	तीळ	जवस	करडई	इतर गळीतायी पिके	सकूण गळीतायी पिके	तंबाखू	
	१९८३-८४	१९८४-८५	१९८३-८४	१९८४-८५	१९८३-८४	१९८४-८५	१९८३-८४	१९८४-८५	१९८३-८४	१९८४-८५	१९८३-८४	१९८४-८५	
जिल्हा बेरीज	१९८३-८४	१९८४-८५	१३,१५५	१३,२३८	४५	१३,२००	१,८६४	१३७	२८०	४०	१२३	२,४४४	-
	१९८४-८५	१९८५-८६	१३,२३८	१३,३८७	१४२	१३,३८७	१,३११	-	२९०	५०	३५८	२,००९	१
तालुके													
१. भोकरदन	१९८३-८४	१९८४-८५	७५०	७६०	-	७५०	-	-	-	-	-	-	-
	१९८४-८५	१९८५-८६	७६०	७६०	-	७६०	-	-	-	-	-	-	-
२. जाफाबाद	१९८३-८४	१९८४-८५	१,१२०	१,२३०	९	१,१२९	-	-	४०	-	४३	-	-
	१९८४-८५	१९८५-८६	१,२३०	१,३३०	१०	१,२४०	-	-	५०	-	५०	-	-
३. जालना	१९८३-८४	१९८४-८५	८,४०८	८,४२३	-	८,४०८	१३	-	-	-	२२	-	-
	१९८४-८५	१९८५-८६	८,४२३	८,४२३	-	८,४२३	१९	-	-	२९	४८	१	-
४. अंबड	१९८३-८४	१९८४-८५	२,४४८	२,६२५	३६	२,४८४	१,७६०	१३७	२९०	१२३	२,३००	-	-
	१९८४-८५	१९८५-८६	२,६२५	२,६२५	३३९	२,६६४	१,९८७	-	२९०	२२७	१,७०४	-	-
५. परतूर	१९८३-८४	१९८४-८५	४२६	२००	-	४२९	७९	-	-	-	७९	-	-
	१९८४-८५	१९८५-८६	२००	२००	-	२००	१०५	-	-	१०२	२०७	-	-

[पुढे चालू....]

[तक्ता क्रमांक: ३.५ पुढेचालू.....]

जिल्हा/तालुका	वर्ष	इतर औषधी व मादक पदार्थ	एकूण औषधी व मादक पदार्थ	वा-याची संकीर्ण पिके	संकीर्ण अखाद्य पिके	एकूण अखाद्य पिके	ओलिताखालील एकूण क्षेत्र
१	२	३	४	५	६	७	८
जिल्हा बेरीज	१९८३-८४	३०	३०	४२४	---	१६,०९८	७५,१७१
	१९८४-८५	३०	१९३१	४२६	---	१५,८५३	७५,४०८
१. भोकरदन	१९८३-८४	३०	३०	---	---	७८०	१२,५९४
	१९८४-८५	३०	३०	---	---	७९०	१३,७४६
२. जाफ्राबाद	१९८३-८४	---	---	---	---	१,१७२	३,६३५
	१९८४-८५	---	---	---	---	१,२९०	३,७३४
३. जालना	१९८३-८४	---	---	४२४	---	८,८५४	१८,६५४
	१९८४-८५	---	१	४२६	---	८,८९८	१८,८७८
४. अंबड	१९८३-८४	---	---	---	---	४,७८४	२७,१६१
	१९८४-८५	---	---	---	---	४,७६८	२५,९५८
५. परतूर	१९८३-८४	---	---	---	---	५०८	१३,१२७
	१९८४-८५	---	---	---	---	४०७	१३,०९२

[४६]

टीप: १९८३-८४ वर्साची माहिती पूर्ण सुधारित असून १९८४-८५ वर्साची माहिती अस्थायी स्वरूपाची आहे.

आधार: १] कृषि संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे. २] जिल्हा ऋतू व पिक अहवाल

तल्ला प्रमांक: ३६ [अ]

जालना जिल्ह्यात १९८४-८५ वर्षातील तालुका निहाय सिंचन विहीरी व इतर विहीरीची संख्या

जिल्हा/तालुका	विहीरीची एकूण संख्या [सिंचन विहीरी]	वापरात असलेल्या विहीरीवर बसविलेले डिझेल पंप	वापरात नसलेल्या विहीरीची संख्या	इतर विहीरीची संख्या
जिल्हा बेरीज	३०, ११६	१, ६२४	२३, ६०९	१, २६२
तालुके				
१. भोकरदन	५, ५५०	१७५	४, ६१८	५९०
२. जाफ्राबाद	२, ३३०	३९०	२, १८४	९०
३. जालना	१२, ६७९	५५९	८, ७६२	२५९
४. अंबड	६, २६६	३५०	३, ८८३	६३७
५. परतूर	३, २९१	१५०	३, १६२	२७६

आधार: १] कृषी संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे. २] वेरिस्ट भूवैज्ञानिक ३] जिल्हा ऋतु व पीक अहवाल
४] कार्यकारी अभियंता, महाराष्ट्र राज्य वीज मंडळ, जालना.

तक्ता क्रमांक: ३. ६ [ब]

जालना जिल्ह्यात १९८३-८४ कार्तील तालुकानिहाय कुपनलिका, हातपंप आणि विद्युत पंप

जिल्हा/तालुका	यशास्वी कुपनलिकांची संख्या	बसविलेल्या हातपंपाची संख्या	बसविलेल्या विद्युत पंपाची संख्या	बंद पडलेल्या हातपंपाची संख्या	बंद पडलेल्या हात पंपाची संख्या	बंद पडलेल्या विद्युत पंपाची संख्या
१.	२.	३.	४.	५.	६.	७.
जिल्हा बेरीज	३११०८	१८२८	९७३०	१५१८		१६०८
तालुके						
१. भोकरदन	५५५०	१७५	१२५०	--		५९०
२. जाफ्राबाद	२४२०	३८९	६५०	९०		२१०
३. जालना	१२९३७	५६७	४९९६	२५९		२५४
४. अंबड	७२०३	३४७	१९०४	९३७		३९८
५. परतूर	२९९८	३५०	९३०	२३२		१५६

टीप: १९८४-८५ ची माहिती उपलब्ध नाही म्हणून १९८३-८४ची माहिती देण्यात आलेली आहे.

आधार: १] कृषि संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे-१ २] वरिष्ठ भू-वैज्ञानिक ३] जिल्हा ऋतु व पीक अहवाल

[३६]

तक्ता क्रमांक: ३.७

जालना जिल्ह्यातील विहीरीखोरीज १९८९-९० कार्यातील लघुपाटबंधा-यांगी कामे

अ. क्र.	जिल्हा/ तालुका	उपयोगात नसलेली कामे				उपयोगात असलेली कामे			
		जिल्हा परिषद	राज्य	खाजगी व सहकारी	सकूण	जिल्हा परिषद	राज्य	खाजगी व सहकारी	सकूण
१.	२.	३.	४.	५.	६.	७.	८.	९.	१०.
	सकूण जिल्हा बेरीज	१	-	-	१	१८	२१	-	२९
	तालुके								
१.	भोकरदन	-	-	-	-	८	३	-	११
२.	जाफ्राबाद	-	-	-	-	२	२	-	४
३.	जालना	१	-	-	१	२	४	-	६
४.	अंबड	-	-	-	-	४	५	-	९
५.	परतूर	-	-	-	-	२	६	-	८

[३७]

[पुढे चालू.....]

[तक्ता क्रमांक: ३.७ पुटे चालू.....]

अ. क्र.	जिल्हा/तालुका	ओलिताखालील निष्पन्न क्षेत्र [हेक्टर]			वापरातील कामाचे लाभक्षेत्र [हेक्टर]				
		जिल्हापरिषद	राज्य	खाजगी व सहकारी	जिल्हापरिषद	राज्य	खाजगी व सहकारी		
१.	२.	३.	४.	५.	६.	७.	८.		
	सुगा जिल्हा बेरीन	१५,०२	१,४३६	-	१५३१.०२	१,४८२	११,७१६	--	१३,२०५
	तालुके								
१.	भोकरदन	१२,५५	१४२	-	१५४.५५	६४१	२६६	-	१,६०७
२.	जाफाबाद	१२,३३	४८१	-	५००.३३	१४४	२,१८२	-	२,३३३
३.	जालना	२,३४	२५८	-	२६७.३४	१६८	२,०४०	-	२,२०८
४.	अंबड	१५,१०	५५५	-	५७०.१०	३६०	३,१३७	-	३,४९७
५.	परतूर	३८,७०	--	-	३८,७०	१७६	३,३८४	-	३,५६०

- आधार: १] कार्यकारी अभियंता, जालना-लघु पाटबंधारे विभाग, जालना.
 २] कार्यकारी अभियंता [सिंचन], जिल्हा परिषद, जालना.
 ३] जिल्हा उपनिबंधक, सहकारी संस्था, जालना.

तक्ता क्रमांक: ३.८

जालना जिल्हयातील ३० जून १९९० चे मोठे व मध्यम पाटबंधारे प्रकल्प यामुळे भिजणारे क्षेत्र व मिळणारे फायदे

अ. क्र.	बाब	मोठे प्रकल्प		मध्यम प्रकल्प	
		१.	२.	३.	४.
१.	प्रकल्पाचे नाव	जायकवाडी प्रकल्प	जुई प्रकल्प	अप्पर दुधसा प्रकल्प	गल्हाटी प्रकल्प
२.	प्रकल्पाचे स्थान	पेहण	गाव: दानापूर ता. भोकरदन	गाव: सोमठाणा ता. जालना	गाव: शहापूर ता. अंबड
३.	अ] काम पूर्ण होण्याचे वर्ष	१९७६	१९६०	१९६५	१९६४
	ब] अपूर्ण असल्यास पूर्ण होण्याचे संभाव्य वर्ष	--	--	--	--
	क] प्रकल्पाचा अंदाजे खर्च [लाख रुपयात] सुधारित अंदाजपत्रकानुसार	४,५३,००	३६.०५	८१.११	७७.९१
४.	धरण				
	अ] मंजूर झालेली उंची [मीटरमध्ये]	३७	१४.९५	१७.६४	१६.४६
	ब] पूर्ण झालेली उंची [मीटरमध्ये]	३७	१४.९५	१७.६४	१६.४६
५.	कालवा				
	अ] स्कूपा लांबी [कि.मी.]	२०८ ८२ [जालना जिल्हयात]	१६.६५	८.००	१५.७६
	ब] पूर्ण लांबी [कि.मी.]	२०८ ८२ [जालना जिल्हयात]	१६.६५	८.००	१५.७६
६.	कमाल क्षमता [दशलक्ष घनमीटर]	२९०९.०० [८३३ घनमीटर]	९.१५	१५.३९	१६.४३

[२१]

[तक्ता क्रमांक: ३.८ पुढे चालू.....]

क्र.	विवरण	ए	ब	ग	घ
७.	३१.३.९० रोजीचा प्रत्यक्ष साठा [दशालक्ष घनमीटर]	१६०४.४६५	२.४२	२.७७	१२४.६४
८.	एकूण लाभक्षेत्र [हेक्टर] [जालना जिल्ह्यात]	३८,८४०	३,२९६	५,७०८	२,१००
९.	लाभक्षेत्राखालील लागवडीलायक क्षेत्र [हेक्टर]	३७,४९०	२,६३६	५,२८३	२,१००
१०.	पंकल्प घर्ण झाल्यावर ओलिताखाली येणारे क्षेत्र [हेक्टर]	३७,४९०	२,१६३	३,४०१	२,१००
११.	सध्या [१९८९-९०] ओलिताखालील क्षेत्र [हेक्टर] एकूण [अ+ब]	१५,७२५	७४०	१,२७६	६७०.७२
	अ] बारमाही	---	---	---	---
	ब] हंगामी	१५,७२५	७४०	१,२७६	६७०.७२

[७८]

[पुढे चालू.....]

[तयता क्रमांक: ३, ८ पुढे चालू.....]

अ. क्र.	बाब	मध्यम प्रकल्प			
		पु.	पु.	पु.	पु.
१]	प्रकल्पाचे नांव	जीवशेखा प्रकल्प	कल्याण गिरजा प्रकल्प	धामणा प्रकल्प	कल्याण मध्यम प्रकल्प
२]	प्रकल्पाचे स्थान	गाव: अकोला	गाव: सावर्गी	गाव: रेलुद	गाव: सोडनाथ
		ता. जाफ्राबाद	ता. भोकरदन	ता. भोकरदन	ता. जालना
३]	अ] काम पूर्ण होण्याचे वर्स	१९६६	१९७२	१९७७	१९८७
	ब] अपूर्ण असल्यास पूर्ण होण्याचे संभाव्य वर्स	--	--	--	--
	क] प्रकल्पाचा अंदाजे खर्च [लाख रुपयात] सुधारित अंदाजपत्रकानुसार	४१.६१	६६.६६	७०.९८	४८५.१३
४]	<u>धरणा</u>				
	अ] मंजूर झालेली उंची [मीटरमध्ये]	१५.४६	१४.५०	१३.०७	१६.५०
	ब] पूर्ण झालेली उंची [मीटरमध्ये]	१५.४६	१४.५०	१३.०७	१६.५०
५]	<u>कालवा</u>				
	अ] एकूण लांबी [कॅ. मी.]	१७.०६	१६.२८	१६.०३	१०.००
	ब] पूर्ण लांबी [कि. मी.]	१७.०६	१६.२८	१६.०३	१०.००
६]	कमाल क्षमता [दशलक्ष घनमीटर]	६.८८	१०.१०	१०.७२	१५.३६
७]	३१.३.१९९० रोजीचा प्रकल्प साठा [दशलक्ष घनमीटर]	१.२८	२.५७	जोत्याच्या पातळीखाली	८.२१
८]	एकूण लागवडी [हेक्टर]	३, २३७	१, ७७२	२, ४२९	३, ५९१

[६४]

[पुढे चालू.....]

[सिक्ता क्रमांक: ३.८ पुटे * चालू.....]

१.	३.	५.	६.	७.	१०.
९] लाभक्षेत्राखालील लागवडीलायक क्षेत्र [हेक्टर]		२,५८९	१,७३६	१,६८२	२,६९३
१०] प्रकल्प पूर्ण झाल्यावर ओलिताखाली येणारे क्षेत्र [हेक्टर]		१,०६४	१,३६०	१,३७६	१,९१९
११] सध्या [१९८९-९०] ओलिताखाली असलेले क्षेत्र [हेक्टर]		३८६			
एकूण [अ + ब]		३८६	६०१	७११	५२०
अ] बारमाही		---	---	---	---
ब] हंगामी		३८६	६०१	७११	५२०

आधार: १] अधीक्षक, अभियंता व प्रशासक, लाभक्षेत्र विकास प्राधीकरण, गारखोडा परिसर, औरंगाबाद.

२] अधीक्षक अभियंता, जायकवाडके कालवा मंडळ, औरंगाबाद.

३] शाखाधिकारी, गव्हाटी प्रकल्प शाखा, शहापूर -

४] कार्यकारी अभियंता, जालना लघुमोटबंधारे विभाग, जालना.

तक्ता क्रमांक: ३.९

१९८५-८६ च्या कृषी गणनेनुसार जालना जिल्ह्यातील वहीत धारणा जमीनींची संख्या व त्याचे क्षेत्रफळ ओलिताखाली असलेल्या वहीतधारणा जमीनी आणि ओलिताखालील निव्वळ क्षेत्र व वहीतीच्या प्रकारानुसार आणि क्षेत्रफळ श्रेणीनुसार वहीतधारणा जमीनींची संख्या

[क्षेत्रफळ हेक्टरमध्ये]

अ. क्र.	क्षेत्रफळ श्रेणी	वैयक्तिक धारणा		संयुक्त धारणा		एकूण धारणा		पूर्णपणे ओलिताखाली		पूर्णपणे जिरायती	
		संख्या	क्षेत्रफळ	संख्या	क्षेत्रफळ	संख्या	क्षेत्रफळ	संख्या	क्षेत्रफळ	संख्या	क्षेत्रफळ
१.	०.५ कमी ते १.० हेक्टर	१२,३६८	३,६७७	-	-	१२,३६८	३,६७७	३००	९२	११,७६५	३,५८२
२.	१.०-२.०	२६,०४०	१९,६७७	२०	१४	२६,०६०	१९,६९१	४२६	३०८	२५,५८४	१८,३४८
३.	२.०-३.०	६१,५८२	९२,५७६	८०	१११	६१,६६२	९२,५८७	७८६	१,०८३	६०,५७६	९१,४०६
४.	३.०-४.०	४१,२६७	१,०१,३८५	५०	१३३	४१,३१७	१,०१,५१८	११५	२६०	४०,२०२	९१,१४८
५.	४.०-५.०	२५,५५२	८५,५७९	४१	१३९	२५,५९३	८५,६१८	१०६	३५८	२५,४८७	८५,२६०
६.	५.०-६.०	१६,६०७	७५,५७७	१५	७१	१६,६२२	७५,६४८	११	५१	१६,६११	७५,५९७
७.	६.०-७.०	११,१३४	६१,१०५	२७	१५८	११,१६१	६१,२६३	३६	१६२	११,१२५	६१,०९१
८.	७.०-८.०	११,०८७	७५,३५२	१०	६४	११,०९७	७५,४१६	१०	३२	११,०८७	७५,३८४
९.	८.०-९.०	८,८३५	७५,५९२	३०	२६२	८,८६५	७५,८५४	९	८	८,८५६	७५,८४६
१०.	१०.०-२०.०	६,०२०	७९,१४२	१४	१६२	६,०३४	७९,३०४	५	४३	६,०२९	७९,२६१
११.	२०.०-३०.०	४४८	१०,८६२	-	-	४४८	१०,८६२	-	-	४४८	१०,८६२
१२.	३०.०-४०.०	१७६	६,१७९	-	-	१७६	६,१७९	-	-	१७६	६,१७९
१३.	४०.०-५०.०	१७	७७५	-	-	१७	७७५	-	-	१७	७७५
१४.	५०.०-वरील	१५	१,२५५	-	-	१५	१,२५५	-	-	१५	१,२५५
एकूण सर्व श्रेणी		२,२०,०४८	६,८६,२७२	२८७	१,११४	२,२०,३३५	६,८७,३८६	१,८०४	२,३८७	२,०१,५३१	६,९३,१२२

[पुढे चालू.....]

[तक्ता क्रमांक: ३.९ पुढे चालू.....]

अ.क्र.	क्षेत्रफळ श्रेणी	अंशात: ओलिताखाली			संपूर्ण मालकीचे		पणापणी भाडेपट्टीचे		अंशात: मालकीचे व अंशात: भाडेपट्टीचे			
		संख्या	एकूण	ओलिताखाली क्षेत्र	संख्या	क्षेत्रफळ	संख्या	क्षेत्रफळ	संख्या	एकूण	भाडेपट्टी मालकीचे क्षेत्र	भाडेपट्टीचे एकूण क्षेत्र
१.	०.५०पेक्षा कमी हेक्टर	१६३	५७	३१	१२,१८३	३,६५७	—	—	४६	१८	—	१८
२.	०.५-१.०"-	१,०५०	८८५	३०१	२५,९१३	१९,५९४	२३	१८	१२४	७३	६	७९
३.	१.०-२.०"-	३,३८७	५,१६८	१,६२३	६१,५२४	३२,३५८	५२	७५	८६	१०७	१७	१२४
४.	२.०-३.०"-	२,६७५	६,५८२	१,५४४	४१,१३९	१,०९,०७१	१९	४९	१५९	३३६	६२	३९८
५.	३.०-४.०"-	२,१२४	७,३१६	१,५८७	२४,४१५	८५,३३७	३८	१२७	४०	१०७	३९	१४६
६.	४.०-५.०"-	१,५१६	६,६७६	१,१६९	१६,५११	७४,११४	—	—	१११	२९६	२०८	५०४
७.	५.०-६.०"-	१,३२८	७,०७८	१,१९५	११,०६४	६०,७४८	२२	१११	७६	३०४	१००	४०४
८.	६.०-७.६"-	१,३५९	८,९३८	१,३१८	१९,०३३	७३,९८०	—	—	६४	२६५	१७२	४३७
९.	७.५-१०.०"-	१,४४१	१२,०४१	१,५८०	८,८३१	७५,३९०	१७	१४०	१७	५४	८९	६४३
१०.	१०.०-२०.०"-	१,१७८	१५,०८४	२,००४	५,९२०	७४,७५९	—	—	११५	१,११०	४३६	१,५४६
११.	२०.०-३०.०"-	५१	१,२४३	१७२	४२०	१०,२२२	५	१३२	२३	३४८	१६०	५०८
१२.	३०.०-४०.०"-	—	—	—	७	२३०	—	—	—	—	—	—
१३.	४०.०-५०.०"-	—	—	—	७	३१७	—	—	—	—	—	—
१४.	५०.० वरील	—	—	—	९	८१८	—	—	—	—	—	—

एकूण सर्व श्रेणी १६,२७२ ७०,९७१ १२,५२४ २,१८,९७६ ६,७५,५९५ १७६ ६५२ ८६१ ३,०१८ १,२८९ ४,३०७

तब्बदीप: १] माहिती अस्थायी स्वरूपाची आहे. २] संस्थांची माहिती वैयक्तिक खात्यात समाविष्ट केली आहे. ३] तक्त्यातील आकडेवारी जुळणार नाहीत.

आधार: सांख्यिकी तक्ते, जागतिक कृषी गणना-१९८५-८६ [कृषि खाते, महाराष्ट्र राज्य, पुणे]

तक्ता क्रमांक: ३.१०

१९८२ च्या पशुगणनेप्रमाणे जालना जिल्ह्यातील तालुकानिहाय कृषी विषयक अंकांचे

अ. क्र.	जिल्हा/ तालुका	नांगरांची संख्या		गाड्यांची संख्या	ऊसाचे चरक		ओलितासाठी तेलावर चालणारे पंप	ओलिता- साठी विद्युतपंप	ट्रॅक्टर	तेलघाणी	
		लाकडी	लोखंडी		शक्तीवर चालणारे	बैलाच्या मदतीने- चालणारे				५किलो व त्यापेक्षा अधिक	५किलो त त्यापेक्षा कमी
१.	२.	३.	४.	५.	६.	७.	८.	९.	१०.	११.	१२.
	जिल्हा एकूण	५, ५५७	२२, २५२	३५, २३८	४२५	२९	३, ६५७	७, ५७७	४३५	३१२	१९
	तालुके										
१.	भोकरदन	८०९	५, ०५८	५, ८७१	१५	-	१, ५२१	६४	४०	-	-
२.	जाफ्राबाद	१५०	२, २९९	३, ५८९	४२	१	४५२	८६२	४८	७	-
३.	जालना	१, ५४९	५, ४९१	९, ०९४	१६६	१	७७०	२, ५२२	१३१	२१०	-
४.	अंबड	८६८	४, ७४४	९, १२४	९०	२५	८६३	१, २३४	१३९	२७	३
५.	परतूर	२, १८१	४, ६६०	७, ५६०	११२	२	५१	२, ८९५	७७	६८	६६

आधार: पशुगणना वर्ष १९८२

[५४]

तक्ता क्रमः ३-११

जालना जिल्ह्यात १९८९-९० कार्यातील टॅगाईसदृश्य परिस्थितीची माहिती

अ.क्र.	बाब	जिल्ह्याची					
		एकूण	भोकरदन	जाफ्राबाद	जालना	अंबड	परतूर
१.	२.	३.	४.	५.	६.	७.	८.
अ) टॅगाईसदृश्य परिस्थिती							
१.	तालुक्यातील एकूण गावांची संख्या	९१५	१५३	१००	२२४	२३७	२०१
२.	गुस्त गावांची संख्या	९१५	१५३	१००	२२४	२३७	२०१
३.	गुस्त लोकसंख्या	१०,३०,१७८	१,६४,०५२	८४,१६८	३,३८,९०९	२,५६,२७४	१,८६,७६८
४.	जमीन महसुलामध्ये पूर्ण निलंबन दिलेल्या गावांची संख्या	---	---	---	---	---	---
५.	अंदाजीत हानी [रु. मध्ये]	---	---	---	---	---	---
६.	अ) पीक न येणे	---	---	---	---	---	---
	ब) पशुधन मालमत्ता इत्यादीची हानी	---	---	---	---	---	---
७.	मदतीची हाती घेतलेली कामे	---	---	---	---	---	---
८.	कामावर घेतलेल्यांची संख्या	---	---	---	---	---	---
९.	केलेला खर्च [रु. त]	---	---	---	---	---	---
१०.	शेत जमीन अधिनियमाखाली दिलेल्या तगाईची रक्कम [रु. त]	---	---	---	---	---	---
ब) अर्कूण सदृश्य परिस्थिती							
१ ते १०							
क) पर							
१ ते १०							

[४६]

जिल्हाधिकारी कार्यालय, जालना.

[५७]

तक्ता क्रमांक: ३.१२

जालना जिल्ह्यात १९८९-९० वर्षातील टॅप्पाईट्या पूर्वेतिहासानुसार कठीण व इतर टॅप्पाईट्यास्त भाग ठरविण्याबाबत माहिती

जिल्हा/तालुका	मंडळ	मंडळातील गावांची संख्या	टॅप्पाईट्यास्त गावांची संख्या १९८९-९०
१	२	३	४
रकून जिल्हा बेरीज			
तालुके			
भोकरदन	१] धावडा २] भोकरदन ३] सिपोरा ४] हसनाबाद ५] पिंपळगाव [रेणूकाई]	२३ ३६ २४ ४३ २५	२३ ३६ २४ ४३ २५
		१५३	१५३
जाफाबाद	१] जाफाबाद २] टेंभूर्णा	५० ५०	५० ५०
		१००	१००
जालना	१] मौजपूरी २] नेर ३] बदनापर ४] जालना ५] दाभाडी ६] वाघसळ जहागिर	३९ ४४ ३४ ३८ ३४ ३५	३९ ४४ ३४ ३८ ३४ ३५
		२२४	२२४
४. अंबड	१] अंबड २] राणीउदगाव ३] कुंभारपिंपळगाव ४] वंडीगादी ५] जामहोड ६] जीर्थपरी ७] जामहोड ८] घनसाकी	३४ ३६ २१ ४० ३ ३२ ३९ ३५	३४ ३६ २१ ४० ३ ३२ ३९ ३५
		२३७	२३७
परतूर	१] परतूर २] मंठी ३] आष्टी ४] लुधा ५] श्रेंडटी	४० ४८ २८ ५९ २६	४० ४८ २८ ५९ २६
		२०१	२०१

आधार: जिल्हाधिकारी कार्यालय, जालना.

तक्का क्रमांक: ४२१

१९८७ च्या पशुगणनेप्रमाणे जालना जिल्ह्यातील तालुकानिहाय पशुधान

अ. क्र. जिल्हा/तालुका

विदेशी/संकरित गाई, बैल

अडीच क्वावरील बैल

अडीच क्वावरील गायी

केवळ पैदाशी- केवळ कामा- पैदाशीसाठी एकूण- दुभत्या एकदाही इतर एकूण
करिता ठेवलेले कामाकरिता करिता उपयोगात अथवा कामासाठी [३ ते ६] न व्यालेल्या व आटलेल्या गायी
व्यवहारेत न आणलेले बैल उपयोगात न आणलेले बैल

१.	२.	३.	४.	५.	६.	७.	८.	९.	१०.	११.
जिल्हा	बेरीज									
तालुके										
१. मोकरदन	३६	४८	४६५	१२	५६१	४६३	५२०	१४	११७	
२. जाफाबाद	६	१५	१७०	३	१९४	२०४	२१९	३	४२६	
३. जालना	२८	१६३	६२०	६९	८८०	८३१	८२०	—	१,६५१	
४. अंबड	२५	३५	४१७	८	४८५	६०५	५०३	८	१,३१६	
५. परतूर	१	३२	२१७	४४	२९४	२२२	२३८	२२	४४२	

[पुढे चालू.....]

[तक्ता क्रमांक: ४.१ पुढे चालू....]

अ. क्र.	जिल्हा/तालुका	विदेशी/संकीर्ण अडीच वसापर्यंतची वासर	सकृण विदेशी/ संकीर्ण गांधी व बैल	विेशी गांधी व बैल तीन वसावरील बैल	केवळ पैदाशी- साठी वापरलेले वळ बैल	पैदाशीकरिता व कामाकरिता उपयोगात आणलेले बैल	केवळ कामाकरिता वापरलेले बैल	इतर	सकृण तीन वसावरील बैल
१.	२.	३.	३.	४.	५.	६.	७.	८.	९.
	जिल्हा बेरीज तालुके	५,०६३	१२,७४८	६४४	५,७३२	१,८३,८२३	७,९६१	२,०८,२२०	
१.	भोकरदन	१,३३५	२,८९३	१	१,०६७	३४,५३९	१,३५२	३६,८५९	
२.	जाफाबाद	६७७	१,२९७	५०	३०४	२०,५८८	१०७	२०,९४९	
३.	जालना	१,६७७	४,२०	२५१	६३८	४६,९२४	१,७०१	४९,५१४	
४.	अंबड	१,२२८	३,०२८	१९८	१,१६५	५३,१९७	१,७७३	५६,३३३	
५.	परतूर	५,१६३	१,३२२	१४४	२,५४८	३८,८५५	३,०२८	४४,५६५	

[पुढे चालू.....]

[तत्कालीन क्रमांक: ४.१ पुढे चालू....]

अ. क्र.	जिल्हा/तालुका	देशी गायी व बैल				विदेशी/संकीर्ण व देशी		
		तीन वर्षावरील गायी दुभत्या	आटलेल्या व सकदाही न घ्यालेल्या	इतर सकृण गायी	तीन वर्षे व त्याखालील देशी वासर	सकृण देशी गायी व बैल	सकृण गायी व बैल [रकाना १३-१४]	
१.	२.	१९.	२०.	२१.	२२.	२३.	२४.	२५.
	जिल्हा बेरीज	५४, ५२५	६६, १२६	३५६	१, २१, ००७	१, ०५, ४४९	४, ३४, ६७६	४, ४७, ४२४
	तालुके							
१.	भोकरदन	८, ६५९	९, ४५१	—	१८, ११०	१५, ८९२	७०, ८६१	७३, ७५४
२.	जाफ्राबाद	५, ४२३	६, ३९७	२६	११, ४७६	११, ४५७	४४, २५२	४५, ५४९
३.	जालना	१३, ७३१	१८, ४८०	३७	३२, २४८	२३, ५१३	१, ०५, २७५	१, ०९, ४८३
४.	अंबड	१४, ३५४	१६, ६६६	१६८	३१, १८८	२६, ३७३	१, १५, ८९४	१, १८, ९२२
५.	परतूर	१२, ३५८	१५, १३२	१२५	२७, ६१५	२६, २१४	९८, ३९४	९९, ७१६

[पुढे चालू....]

[०५]

[सकत क्रमांक: ४.१ पुढे चालू.....]

अ. जिल्हा/तालुका	तीन वर्षांवरील रेंडे					तीन वर्षांवरील म्हशी				
	केवळ पेदाशीसाठी ठेवलेले	पेदाशीसाठी व कामासाठी ठेवलेले	फक्त कामा- साठी	इतर	एकूण रेंडे	दुभत्या	आटलेल्या व एकदाही नु व्यालेल्या	इतर	एकूण म्हशी	
जिल्हा/रीज	४६४	३८६	८७२	२८१	२,००३	१७,१३५	१८,८७५	६४	३६,०७४	
तालुके										
१. भोकरदन	२	१६२	४४६	५०	६६०	२,६८६	२,७४६	—	५,४३२	
२. जाफराबाद	१४	२३	१२८	३	१६८	१,२४८	१,६३२	५	२,८९२	
३. जालना	१७२	३०	१०६	१०२	४१०	५,०१४	५,२५८	—	१०,२७२	
४. अंबड	१५६	२९	९४	४६	३२५	४,०११	४,६५४	४६	८,७११	
५. परतूर	११३	७२	९८	७३	३५६	४,१७६	४,५७८	१३	८,७६७	

[पुढे चालू.....]

[६५]

[तक्ता क्रमांक: ४.१ पुढे चालू.....]

अ.क्र.	जिल्हा/तालुका	म्हशी व रेडे	सकूण	भेटया	बक-या	घोडे व शिंगरे	
१.	२.	रेडे ३ वर्स व त्याखालील	सकूण म्हशी व रेडे	गोजातीय			
३.	४.	३५	३६.	३७.	३८.	४०.	
	जिल्हा बेरीज	२४, ४५३	६२, ५३०	५, ०९, ९५४	५१, ७३७	२, ४८, १३७	२, ०२५
	१. भोकरदन	३, ६५९	९, ७५१	८३, ५०५	१६, ११५	३८, ५२८	६०१
	२. जाफाबाद	१, ९८६	५, ०४६	५०, ५९५	८, ४२३	२०, ३८७	८७
	३. जालना	६, ०२८	१६, ७२४	१, २६, २०७	१३, ८५५	५५, ५७२	६१०
	४. अंबड	६, १०७	१५, २१३	१, ३४, १३५	८, ०२६	७८, ६४०	३३१
	५. परतूर	६, ६४३	१५, ७२६	१, १५, ५१२	५, ३१८	५५, ०१०	३९६

[५२]

[पुढे चालू.....]

पत्र क्र. ४१ मुठे व. नं.

अ. क्र.	जिल्हा/तालुका	इतर पशुधन	रकूणा पशुधन	रकूणा कौबड्या	रकूणा कुक्कुटादी पक्षी
		₹	₹	₹	₹
	जिल्हा बेरीज	९, ६९०	८, २१, ५५३	१, ९७, ७१२	१, ९८, ६०२
	तालुके				
१.	भोकरदन	२, ०५३	१, ४०, ८०२	३६, ६०८	३६, ६३२
२.	जाफाबाद	३७३	७९, ८६५	२४, ३६२	२४, ५३३
३.	जालना	२, ०८३	१, ९८, ३२७	४१, ७६३	४२, ०७४
४.	अंबड	२, ५७५	२, २३, ७०७	५३, ५३८	५३, ५४९
५.	परतूर	२, ६०६	१, ७८, ८४२	४१, ४४१	४१, ८१४

टीप: १] माहिती अस्थायी स्वस्माची आहे. २] इतर पशुधनामध्ये डुकरे आणि गाढवे यांचा समावेश आहे.

आधार: - जिल्हा पशुसंवर्धन उपसंचालक, जालना [१४वी पंचवा दिंक पशुधनाना १९८७]

तक्ता क्रमांक: ४.३

जालना जिल्ह्यातील १९८९-९० वर्जातील तालुकानिहाय पशु वैद्यकीय संस्थांची संख्या

अ.क्र. जिल्हा/तालुका

पशु वैद्यकीय संस्थांचा प्रकार

पशुवैद्यकीय सर्व चिकित्सालय	पशुवैद्यकीय दवाखाना राज्यस्तर	पशुवैद्यकीय दवाखाना स्थानिक स्तर	पशुवैद्यकीय प्रथमोपचार केंद्र	पशुरोग अन्वेषण प्रयोगशाळा	फिरती पशुरोग निर्यात पथके	फिरती पशु वैद्यकीय दवाखाने	दथता पथके	कृत्रिम रतन प्रशिक्षण केंद्र	विभागीय कृत्रिम			
१.	२.	३.	४.	५.	६.	७.	८.	९.	१०.	११.	१२.	१३.
जिल्हा बेरीज	१	—	१२	२२	—	—	—	१	—	—	—	२
तालुके												
१. भोकरदन	—	—	२	४	—	—	—	—	—	—	—	—
२. जाफ्राबाद	—	—	२	३	—	—	—	—	—	—	—	—
३. जालना	१	—	५	३	—	—	—	१	—	—	—	१
४. अंबड	—	—	५	७	—	—	—	—	—	—	—	—
५. परतूर	—	—	४	५	—	—	—	—	—	—	—	१

[पुढे चालू.....]

[४५]

[तक्ता क्रमांक: ५.२ पुढे चालू....]

अ. क्र.	जिल्हा/तालुका	जिल्हा कृत्रिम रेतन केंद्र [स्थानिक]	आधारभूत ग्रामकेंद्र	कृत्रिम रेतन केंद्र	पशु सधन पैदास	मेष पैदास	शोबी पैदास
१	२	३	४	५	६	७	८
			जिल्हा परिषदा कडील	आधारभूत ग्रामकेंद्र- खालील	विभागीय कृत्रिम रेतनकेंद्र-खालील	कुक्कुट पैदास	कृत्रिम विकास गट
	जिल्हा बेरीज	१	--	--	--	३२	--
	तालुके						
१.	भीकरदन	--	--	--	--	६	--
२.	जाफ्राबाद	--	--	--	--	--	--
३.	जालना	१	--	--	--	१३	--
४.	अंबड	--	--	--	--	८	--
५.	परतूर	--	--	--	--	१२	--

आधार: जिल्हा पशुसंवर्धन उपसंचालक, जालना.

तक्ता क्रमांक: ४.३

जालना जिल्ह्यात १९८९-९० वर्षातील रोगांच्या प्रकारानुसार पशुंच्या मृत्यूंची संख्या

निर्गज्ज्य व बाडिगुब्ज्ज्य रोग

१९८९-९०

	लागणा	मृत्यू
१.	२.	३.

सकूण पशुधनाची मृत्यू संख्या

२७

१०

१. गायी व म्हशी

अ) घटसर्प

१३

१०

ब) लाल्या छुरकत

१४

क) फ-या

ड) फासा

ई) स-या

फ) इतर

सकूण

२७

१०

२. भेंढ्या व बक-या

अ) फ-या

निरंक

निरंक

ब) न्युमोनिया

क) पायलाग व लाल्या

ड) इतर

सकूण

निरंक

निरंक

३. कोंबड्या

अ) राणीखोत [मानमोडी]

निरंक

निरंक

ब) देवी

क) बुळकाडी

ड) इतर

सकूण

निरंक

निरंक

आधार: जिल्हा पशुसंवर्धन उपसंचालक, जालना.

तक्ता क्रमांक: ४.३ [अ]

जालना जिल्ह्यातील १९८९-९० वर्षातील विविध पशुवैद्यकीय संस्थांचे कार्य

अ. क्र.	जिल्हा/ तालुका	उपचार केलेल्या जनावरांची संख्या	खुच्यीकरण केलेल्या गुरांची संख्या	कृत्रिम गर्भधारणा केलेल्या जनावरांची संख्या	कृत्रिम गर्भधारणातून जन्माला आलेल्या वासरांची संख्या		लस टोचलेल्या जनावरांची संख्या
					एकूण वासरे	संभूट अ पेकी संकरित वासरांची संख्या	
१	२	३	४	५	६	७	८
	जिल्हा बेरीज	२, ४०, २११	३६, ६७२	१५, ५१७	३, ८७३	३, ३१३	८, १३, १२७
	तालुके						
१.	भोकरदन	३८, ९०२	६, ३५४	३, ९५१	१, ०८६	८८१	१, २८, ४७१
२.	जाफाबाद	२०, ५७३	३, २९४	१, ५६४	४५६	२६४	५७, ८७५
३.	जालना	७४, ५८५	१०, ५८६	५, ५६२	१, ५३७	१, ३९२	२, ५९, ७५२
४.	जोड	५३, ५८२	८, ७५०	२, ७७७	४९०	४६४	१, ७७, २८८
५.	परतूर	५२, ५६९	७, ६८८	२, ३४३	३०४	२१२	१, ८९, ७४१

आधार: जिल्हा पशुसंवर्धन उपसंचालक, जालना.

[५७]

तबता क्रमांक: ४.४

जालना जिल्हयातील मान्यता प्राप्त पशुवधगृहे आणि या पशुवधगृहात १९८९-९० वर्जात कत्तल केलेल्या पशुंची संख्या

अ. क्र.	जिल्हा/तालुका	पशुवधगृहाची संख्या	एकूण कत्तल केलिली जनावरे						एकूण
			गायी-बैल	म्हशी-रेडे	मेंढ्या	शेळ्या	डुकरे	इतर	
१.	२.	३.	४.	५.	६.	७.	८.	९.	
	जिल्हा बेरीज	८	५, ३९४	३४	१, ७५०	१४, ६००	-	-	२१, ७९८
	तालुके								
१.	भोकरदन	१	१०७	--	६९	२११	--	--	४८७
२.	जाफ्राबाद	१	२०	--	--	१, ६००	--	--	१, ६२०
३.	जालना	२	४, ९१७	२२	१, ६८१	६, ९७९	--	--	१३, ५९९
४.	अंबड	२	२८७	७	--	४, ०१०	--	--	४, ३३४
५.	परतूर	२	६३	७	--	१, ७००	--	--	१, ७६८

[२५]

आधार: १] पशुधन विकास अधिकारी, जिल्हा परिषद, जालना २] सर्व नगरपालिका जालना जिल्हा

तक्ता क्रमांक: ४.५

जालना जिल्ह्यातील वनक्षेत्र १९८९-९० या वर्गाकरिता [क्षेत्र चौ. कि.मी. मध्ये]

अ. क्र.	विभाग	राखण्वि	सुरक्षित	अवर्णित	सकूण
१.	सकूण	७६.५६	१६.१५	--	९२.७१
२.	महसूल	--	--	--	--
३.	वन	७६.५६	१६.१५	--	९२.७१

आधार: मुख्य वन सांख्यिकी, महाराष्ट्र शासन, नागपूर.

[२५]

[६०]

तक्ता क्रमांक: ५. ६

जालना जिल्ह्यातील मुख्य व गौण वन उत्पादने १९८९-९० या वर्षाकरिता

अ. क्र.	वन उत्पादन	उत्पादन हजार घनमीटर	मूल्य हजार रुपयात
१.	इमारतीचे लाकूड	---	---
२.	जळाऊ लाकूड	---	---
३.	चंदन	---	---
<u>गौण वन उत्पादने [किंमत]</u>			
	अ) बांबू		
	ब) गवत इत्यादी	उ. ना.	६६
	क) चिडी पाने	५६३.८३३ [स्टॅंडर्ड बॅगज]	३, ६७
	ड) डिक	६३.३५ कि. ग्रॅम	१०
	इ) इतर		
	१) आपटा पाने	---	---
	२) मोहाची फळे	---	---
	३) खाण्णी व खनिजे	---	---
	४) हिरडा	---	---
	५) आंबा	---	---
	६) इतर	---	---
	फ) एकूण गौण वन उत्पादने	---	---
४.	एकूण किंमत	---	४, ९२

टीप: आंकडे पूर्णकात केल्याने बेरजा कदाचित जुळणार नाही.

आधार: वनक्षेत्राधिकारी, जालना.

तक्ता क्रमांक: ४७

जालना जिल्ह्यात १९८९-९० वर्षातील भू-जल मत्स्य व्यवसाय

अ. क्र.	जिल्हा/तालुका	नदीची लांबी [कि.मी.]	मत्स्य व्यवसायासाठी अनुकूल क्षेत्र, तळी, सरोवर व जलाशय यांचे एकूण क्षेत्र [हेक्टर]	मत्स्य व्यवसायासाठी आणलेले एकूण क्षेत्र [हेक्टर]	भू-जल मत्स्य उत्पादन [मे. टन]	मकडलेल्या माशांची उत्पादकाला मिळालेली किंमत [रु. लाखात]	मत्स्य व्यवसाय क्षेत्रासाठी वापरलेले मत्स्य बीज संख्या [लाखात]
	जिल्हा बेरीज	४६५	३,९५१	२,८२१	८६०	८६.००	४३.०२
	तालुके						
१.	भीकरदन	उ.ना.	९०८	६५३	४८०	४८.००	२४.००
२.	जाफ्राबाद	उ.ना.	३६६	२६४	८०	८.००	४.००
३.	जालना	उ.ना.	१,४७०	१,०५८	१६०	१६.००	८.००
४.	अंबड	उ.ना.	६००	४३५	१२०	१२.००	६.००
५.	परतूर	उ.ना.	६०७	४११	२०	२.००	१.०२

टीप: उ.ना. = उपलब्ध नाही.

आधार: जिल्हा मत्स्य व्यवसाय विकास अधिकारी, जालना.

[४३]

तक्ता क्रमांक: ५.१

जालना जिल्ह्यात १९८९ वर्षात असलेल्या कारखान्यातील कामगारांची दैनिक सरासरी संख्या

क्र.सं.	उद्योग गट व त्याचा संकेतिक	संख्या		पुत्र			स्तंभ ५ मधील कामगार		काम केलेल्या		संख्या
		नोंदणी झालेले कारखाने	बंद कारखाने	पाठविणारे कारखाने	एकूण	पुरुष	स्त्रिया	श्रमदिनांची एकूण संख्या	पुत्र पाठविणारे कारखाने	स्तंभ १० मधील कारखान्यातील कामगार	
१.	२.	३.	४.	५.	६.	७.	८.	९.	१०.	११.	
१.	०३३ शीतले पदार्थ तसेच पत्राजन्य पदार्थांचा वजा ठरविण्या- किंजक उत्पादन	७	१	६	३८२	१७७	२०५	१,०६,३८१	---	---	
२.	२०१ दुग्धजन्य पदार्थांचे उत्पादन करणे	१	---	१	१५	१५	---	५,४३२	---	---	
३.	२०४ धान्य गिरणी उत्पादने	१९	---	१९	३०९	२७५	३४	२८७,३५९	---	---	
४.	२०६ साखार निर्मिती व वाढिद- करणा [निर्वातपात्र साखर कारखाने]	२	---	२	१,०७०	१,०६९	१	३,३५,५२१	---	---	
५.	२११ इतर खाद्य तेल आणि चरबी यांचे [उदा. राई, भूर्हमण, तीळ कोरे] उत्पादन	१०	---	८	१९६	१५५	४१	३८,७८०	२	४२	
६.	२१५ बर्फाचे उत्पादन	१	---	---	---	---	---	---	२	४	
७.	२३० कापूस घट्टन निष्कासन व गांठी बांधणी	३९	४	२७	१,३१४	५२३	७९१	१,४०,२२७	८	४५४	
८.	२३१ कापूस पिजून साफ करणे सेत कातणी व कापड बनविण्या- साठी त्यावर गिरणीमध्ये इतर प्रक्रिया करणे	८	२	६	४४	२६	१८	१३,३७६	---	---	
९.	२६१ कोणात्याही प्रकारचे दोरखांड दो-या जाळी उत्पादन	२	---	२	२२	२२	---	---	---	---	

[६२]

[तक्ता क्रमांक: ५.१ पुढे चालू....]

क्र.	विवरण	१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११
१०.	२७७. जूझा पब्लिक वित्त निदेशिका	३	२५	७६	७६	७६	७६	७६	७६	७६	७६	७६
१०.	२७८. वॉकड कापण रथा फिरवण	३	२५	७६	७६	७६	७६	७६	७६	७६	७६	७६
१०.	२७९. वॉकड कापण रथा फिरवण	३	२५	७६	७६	७६	७६	७६	७६	७६	७६	७६
११.	२८०. लोखंडी कापण रथा फिरवण	३	२५	७६	७६	७६	७६	७६	७६	७६	७६	७६
१२.	२८१. कागदाच्या व पुठ्यांच्या पेट्ट्या	३	२५	७६	७६	७६	७६	७६	७६	७६	७६	७६
१३.	२८२. रबर व प्लास्टीकचेर पत्रिका	३	२५	७६	७६	७६	७६	७६	७६	७६	७६	७६
१४.	२८३. अकारित प्लास्टीक वस्तू	३	२५	७६	७६	७६	७६	७६	७६	७६	७६	७६
१४.	२९०. उत्पादनासाठी लागणारी	३	२५	७६	७६	७६	७६	७६	७६	७६	७६	७६
१६.	३११. रासायनिक खाते व किटक नाशक	३	२५	७६	७६	७६	७६	७६	७६	७६	७६	७६
१७.	३२२. सिकीण अक्षी तज्ञ पदाधिवि	३	२५	७६	७६	७६	७६	७६	७६	७६	७६	७६
१८.	३३०. लोखंड व पोलाद तयार करण	३	२५	७६	७६	७६	७६	७६	७६	७६	७६	७६
१९.	३३१. लोखंड व पोलादच्या सिक्या	३	२५	७६	७६	७६	७६	७६	७६	७६	७६	७६
२०.	३३२. कृष्य धान्य उत्पादन करण	३	२५	७६	७६	७६	७६	७६	७६	७६	७६	७६

[६३]

[तक्ता क्रमांक: ५.१ पुढे चालू....]

[तक्ता क्रमांक: ५.१ पुढे चालू....]

२१. ३४०	अर्जाकृत नसलेल्या वस्तूचे उत्पादन करणे [उदा. लोखंडी पत्रे, बंदकीची नळी, लोखंडी हाकी, जहाजिये साहित्य, स्वच्छतागृहास लागणारी साहित्ये करे]	१
२२. ३४३	हाताने वापरण्याची हत्यारे व संबधीत सामग्री उदा. छिमे, नट व बोल्ट इ. बनविणे.	१
२३. ३४५	धातूची भांडी, सु-या करे बनविणे	२
२४. ३५१	ड्रील, केन यासारखी अजड यंत्रे बनविणे अगर त्याची दुरुस्ती करणे	१
२५. ३५६	इलेक्ट्रीक यंत्रे व्यतिरिक्त इतर यंत्रे व त्यांचे सुट्टे भाग बनविणे	१
२६. ३५९	उदा. मिक्सर व्हेकम पंप बनविणे किंवा व्यतिरिक्त यंत्रे सामग्रीचे उत्पादन व दुरुस्ती	१
२७. ३६०	किंवा औद्योगिक यंत्रे सामग्री उपकरणे व त्यांचे भागाचे उत्पादन	१
२८. ४०१	घरगुती कारखाने व व्यापार धा- करिते वीज पुस्वठा करणे	१
२९. ६८४	पेट्रोल भरण्याचे स्थानके	१४
३०. ९७३	मोटर वाहन व मोटर सायकलीची दुरुस्ती	३

२१. ३४०	अर्जाकृत नसलेल्या वस्तूचे उत्पादन करणे [उदा. लोखंडी पत्रे, बंदकीची नळी, लोखंडी हाकी, जहाजिये साहित्य, स्वच्छतागृहास लागणारी साहित्ये करे]	१	१३४
२२. ३४३	हाताने वापरण्याची हत्यारे व संबधीत सामग्री उदा. छिमे, नट व बोल्ट इ. बनविणे.	१	१३२
२३. ३४५	धातूची भांडी, सु-या करे बनविणे	२	७३५
२४. ३५१	ड्रील, केन यासारखी अजड यंत्रे बनविणे अगर त्याची दुरुस्ती करणे	१	१३२
२५. ३५६	इलेक्ट्रीक यंत्रे व्यतिरिक्त इतर यंत्रे व त्यांचे सुट्टे भाग बनविणे	१	३५६
२६. ३५९	उदा. मिक्सर व्हेकम पंप बनविणे किंवा व्यतिरिक्त यंत्रे सामग्रीचे उत्पादन व दुरुस्ती	१	१०३
२७. ३६०	किंवा औद्योगिक यंत्रे सामग्री उपकरणे व त्यांचे भागाचे उत्पादन	१	१०३
२८. ४०१	घरगुती कारखाने व व्यापार धा- करिते वीज पुस्वठा करणे	१	२०२
२९. ६८४	पेट्रोल भरण्याचे स्थानके	१४	५२५
३०. ९७३	मोटर वाहन व मोटर सायकलीची दुरुस्ती	३	५९२

जिल्हा- ४२ १६० १

१३४ ५१९४ ४०५२ १,१३५ १२,८७ ६३१ २०,५६२

टीप: जिल्ह्याची पुनर्रचना झाल्याने तालुक्याबद्दलची रकमिते माहितीचा याली समावेश आहे. तालुक्याबद्दलची रकमिते तालुक्याच्या वेळी लागू राहिल्या आहेत.

तक्ता क्रमांक: ५.२

जालना जिल्ह्यात १९८९ वर्षात चालू असलेल्या कारखान्यांचे कामगारांची संख्येनुसार उद्योगनिहाय वर्गीकरण.

अ. क्र.	पुकरणा उद्योग समूह व त्याचे श्रेणीकरण	१०पक्षा	१०ते१९	२०ते४९	५०ते९९	१००ते ४९९	५००ते ९९९	१०००ते ४९९९	५००० व त्याहून अधिक	एकूण									
		अ.	ब.	अ.	ब.	अ.	ब.	अ.	ब.	अ.	ब.								
१.	२.	३.	४.	५.	६.	७.	८.	९.	१०.	११.	१२.	१३.	१४.	१५.	१६.	१७.	१८.	१९.	२०.
१.०३	शोती विकास सेवा.	-	-	१	१४	४	१३४	-	-	१	२३४	-	-	-	-	-	-	६	३८२
२.	२० अन्न पदार्थांचे उत्पादन	३	१९	१२	१५९	५	१४६	-	-	१	४३५	१	६३५	-	-	-	-	२२	१,३९४
३.	२१ अन्नपदार्थांचे उत्पादन	६	३६	२	३५	२	७३	१	९८	-	-	-	-	-	-	-	-	११	२४२
४.	२३ सूती कापडाचे उत्पादन	६	४४	२	२६	२१	६९७	९	६६५	३	३८०	-	-	-	-	-	-	४१	१,८१२
५.	२६ वस्तु निर्माण उद्योग (परिधान करण्यात येणारे घास परत पादाधाने वर्गळ)	-	-	२	२२	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	२	२२
६.	२७ लाडू व लाकडांच्या वस्तु फर्निचर व छिळणाऱ्याचे उत्पादन.	२१	६१	-	-	१	२०	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	२२	८१
७.	२८ कागद व कागदांच्या वस्तु फर्निचर बनविणे छपाई, प्रकाशन आणि मेलगन उद्योग.	-	-	-	-	१	२०	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	१	२०
८.	३० रबर प्लास्टिक पेट्रोलियम आणि कोळसा याचे उत्पादन	-	३	४४	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	३	४४
९.	३१ रसायन आणि रासायनिक पदार्थांचे उत्पादन पेट्रोलियम व कोळसापदार्थांवर वर्गळ.	१	७	-	-	१	४५	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	२	५२
१०	३२ खानिव पदार्थांचे उत्पादन.	-	-	१	१६	२	५७	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	३	७३

[५३]

[तक्ता क्रमांक: ५.२ पुढे चालू.....]

क्र.	व.	व.	व.	व.	व.	व.	व.	व.	व.	व.	व.	व.	व.	व.	व.	व.	व.	व.	व.	व.		
११.	३३	मूळ धातू व तैमिअ्र धातू	१	२	१	१२	४	१४	३	३११	-	-	-	-	-	-	-	-	-	१२	५५०	
		उद्योग																				
१२.	३४	धातूजन्य पदार्थ व त्याच्या भागाचे उत्पादन [सामुगी व दळणावळण सामुगी काळता]	-	-	१	१५	२	५०	-	-	१	४६७	-	-	-	-	-	-	-	-	४	५४.
१३.	३५	यंत्र सामुगी, यांत्रिकी हत्यारे यंत्रांचे तट्टे भाग यांची निर्मिती [विकृत यंत्र सामुगी काळता]	-	-	२	२७	-	-	-	-	१	२८१	-	-	-	-	-	-	-	-	३	३००
१४.	३६	विकृत यंत्र सामुगी उपकरणे सर्वे उपयंत्रे यांचे भाग व पुरवठा यांचे उत्पादन	-	-	-	-	१	३६	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	१	३६
१५.	४०	वीज पुरवठा	-	-	१	१७	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	१	१०
१६.	६८	इतर किरकोळ पस्तूया व्यापार	१४	६३	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	१४	६३
१७.	९७	दुरुस्ती सेवा	-	-	-	-	२	५५	१	६८	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	३	१२३
जिल्हा - ४२			५२	२३९	२८	३८७	४६	१,४८२	१७	१,२२२	७	१,७९७	१	६३५	-	-	-	-	-	-	१५१	५,७६

टीप: १] अ: कारखान्यांची संख्या २] जिल्हयाची पुनर्रचना झाल्याने तालुक्याबघलची रकमित माहितीचा यात समावेश ३ व= कामगार संख्या

आधार: मुख्य कारखाने निरीक्षक, महाराष्ट्र शासन, मुंबई.

तक्ता क्रमांक ५.३
 =बखबख कामाच्या दिवसाच्या संख्येनुसार जालना जिल्ह्यातील चालू असलेल्या कारखान्याचे वर्गीकरण. १९८९ वर्षाकरीता.

अ. क्र.	मुख्य उद्योगगट व त्याचे संकेतांक.	दिवसाचे संख्या अनुलेखीत.	६० दिवस किंवा त्याहून कमी.		१२१ ते १८० दिवस.		१८१ ते २४० दिवस.		२४१ ते ३०० दिवस.		३००हून अधिक दिवस.		एकूण.				
			अ.	ब.	अ.	ब.	अ.	ब.	अ.	ब.	अ.	ब.	अ.	ब.			
१.	२.	३.	४.	५.	६.	७.	८.	९.	१०.	११.	१२.	१३.	१४.	१५.	१६.	१७.	१८.
१.	०३ शोती संबंधी सेवा. -	-	-	-	-	-	२	५६	-	-	-	-	४	३२६	६	३८२	
२.	२० खाद्यपदार्थांचे उत्पादन	-	-	-	१	१०	-	-	२	२९	११	१८६	८	१,१६९	२२	१३९६	
३.	२१ खाद्यपदार्थांचे उत्पादन	-	२	५५	२	२५	१	३	२	१५	-	-	१	९८	८	१९६	
४.	२३ सुती कापडाचे उत्पादन	-	५	९९	१५	७८६	४	३१७	-	-	२	७४	७	८२	३३	१,३५८	
५.	२६ तयार कपडे बनविणे. [परिधान करण्यात येणारे धासू परतू घादगाणे वगळून]	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-२	२२	२	२२	[६७]
६.	२७ लाकड व लाकडाच्या वस्तू व धाबणा यांचे उत्पादन	-	-	-	-	-	-	-	१	२	६	१५	१०	५५	१७	७२	
७.	२८ कागद व कागदाच्या वस्तू बनविणे. [छपाई, प्रकाशन तत्सम धादे]	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	१	२०	१	२०	
८.	३० रबर, प्लास्टिक, पेट्रोलियम आणि कोळशाचे उत्पादन	-	-	-	-	-	-	-	-	-	१	१५	२	२९	३	४४	
९.	३१ रसायन आणि रसायनीक पदार्थांचे उत्पादन [पेट्रोलियम कोळशापासूनचे उत्पादन वगळून]	-	-	-	-	१	७	-	१	४५	-	-	-	-	२	५२	

[तक्ता क्रमांक: ५.३ पुढे चालू.....]

क्र.	वर्ग	विवरण	१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	१६	१७	१८	१९	२०	
१०.	३२	अधातू खाजिजे निर्मिती	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	१	३५	-	-	१	३५	-	-	-
११.	३३	मूळ धातू व मिश्र धातूंचे उद्योग	-	-	-	-	-	-	-	-	-	१	२९	५	२१०	६	३१५	१२	५५४	-	-	-	-
१२.	३४	धातूंच्या वस्तूंचे सुट्टे भाग वनीवणी	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	४	५४०	६	५४०	-	-	-	-
१३.	३५	यंत्र यांत्रिकी हत्यारे व यंत्रांचे सुट्टे भाग यांचे उत्पादन [किेटी यंत्र सोडून]	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	३	३०८	३	३०८	-	-	-	-
१४.	३६	चिडूत यंत्र सामग्री उपकरणे सर्व उपयुक्त यंत्रे भाग व पुरवठा यांचे उत्पादन	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	१	३६	१	३६	-	-	-	-
१५.	४०	वीजे	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	१	१७	१	१७	-	-	-	-	
१६.	६८	इतर किरकोळ वस्तूंचा व्यापार	-	-	-	-	-	-	-	-	-	१	३	-	-	१२	५६	१३	५९	-	-	-	-
१७.	९७	दुरुस्ती सेवा	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	२	१०३	२	१०३	-	-	-	-
जिल्हा-४२			-	-	७	१५४	१९	८२८	७	३७६	८	१२३	२६	५३७	६४	३,१७६	१३९	५,१९४	-	-	-	-	-

टीप: १] अ= कारखान्यांची संख्या
ब= कामगार संख्या

२] जिल्ह्याची पुनर्रचना झाल्यानंतर तालुक्याबद्दलची एकत्रित माहिती यात समाविष्ट आहे.

आधार: मुख्य कारखाने निरीक्षक, महाराष्ट्र शासन, मुंबई.

तक्ता क्रमांक: ५.४

जालना जिल्ह्यातील १९८८-८९ व्षातील उद्योगाच्या महत्वाच्या बाबींची माहिती [आंकडेवारी]

[रूपये हजारात]

अ. क्र.	उद्योगाचा उद्योगाचे वर्गाने स्थित	खोळते सर्व कामगारांचे	सर्व कर्मचारी	कामगारांचे एकूण	सकूण	सकूण	सकूण	मूल्य वृद्धी		
१.	२.	३.	४.	५.	६.	७.	८.	९.		
उद्योगाचा स्थिति	उद्योगाचे वर्गाने स्थित	खोळते सर्व कामगारांचे	सर्व कर्मचारी	कामगारांचे एकूण	सकूण	सकूण	सकूण	मूल्य वृद्धी		
१.	२.	३.	४.	५.	६.	७.	८.	९.		
१.	उद्योगाचा उद्योगाचे वर्गाने स्थित	१८, ४९, ४५	२, ५५, ७	२५२	१, ६९०	७०, ४२	१, ७७, ४२	३४, ८२, ३४	२८, ५९, २८	३, ७५, ५१
२.	उत्पादन तयार करणे	१०, २२	[-]३१, ३४	२२४	२५०	१०, ९५	२२, ३४	२९, ८३	२३, ४६	२, ९३
३.	पेय, तंबाखू व तंबाखू उत्पादन करणे	६, ०५	४, ३१	१७३	१९४	४, ५७	६, ४९	१५, ५९	७, ६४	६, ७७
४.	कापसापासून कापड तयार करणे	४४, ९२	१२, ६८	६६	१००	७, ११	११, ७२	४, ०७, ५९	३, ८८, २७	१, ४५
५.	सुलभत धातू व मिश्रधातू उद्योग	२, ५६, ३५	[-]१०, ४८	४४०	४९८	८४, ८८	१, ३१, ९९	४, ०९, १३	२, ५३, ०१	१, ३६, ७६
६.	धातूची उत्पादने व सुटे भाग [मशीनरी व वाहतूक साहित्या-शिवाय] तयार करणे	३, ६४, ८३	१, ०२, ८४	२४	३८	३, ९६	८, ७८	६६, ७३	८६, ३५	[-]३१, ६४
७.	परिवहन साधने व सुटे भाग	२, २९, ३१	६१, २७	३, १२१	३, ६६५	१, ५५, ५५	१, ९१, ७२	१९, ४१, ४०	२०, १७, ८७	[-]१, ३१, ६५
जिल्हा तहसील		२३, ६१, १५	३, ९१, ०६	५, ०००	६, ४३५	३, ३७, ४५	५, ५०, ६०	६३, ५७, ०१	५६, ३३, ५८	३, ६०, १३

टीप: १) आंकडे पूर्णकात केल्याने बेरजा कदाचित जुळणार नाहीत. २) उद्योग गट निवडणे साहित्यी मोठ्या कारखान्यासाठी दिली असून लहान कारखान्याची [नमूना निवडीवर] साहित्यी "झार" तयार देण्यात आली आहे.

आधार: अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, मुंबई.

तक्ता क्रमांक: ५.५

जालना जिल्ह्यात १९८९ वर्षातील रोजगार विनिमय केंद्रातील आंकडेवारी

अ. क्र.	बाबी	वर्ष १९८९
१.	जाहीर केलेल्या रिकाम्या जागांची संख्या	७६९
२.	सेवायोजनाचा उपयोग करणारे मालक	५१
३.	पटावरील अर्जदारांची संख्या	२८, ३६४
४.	नोकरी मिळालेल्या अर्जदारांची संख्या	२९९
५.	अ) खाजगी क्षेत्र	४३
	ब) सार्वजनिक क्षेत्र	२५६
६.	नोकरी मिळालेल्या अर्जदारांची संख्या	
	अ) अनुसूचित जाती / अनुसूचित जमाती	१३५
	ब) इतर	१६४
	क) एकूण	३९९
७.	राष्ट्रीय वर्गीकरणानुसार व्यवसाय	
	१) व्यावसायिक, तांत्रिक आणि संबंधित कामगार	
	१) नोंदणी केलेले	१९०
	२) नोकरी दिलेले	१०
	२) प्रशासकीय, शासकीय आणि व्यवस्थापकीय कामगार	
	१) नोंदणी केलेले	१३
	२) नोकरी दिलेले	—
	३) लेखनीक व तत्संबंधीचे कामगार	
	१) नोंदणी केलेले	१७४
	२) नोकरी दिलेले	१७२
	४) विक्री कामगार	
	१) नोंदणी केलेले	९
	२) नोकरी दिलेले	—
	५) शेतकरी, मत्स्य व्यवसाय, शिकारी व संबंधित कामगार	
	१) नोंदणी केलेले	४४
	२) नोकरी दिलेले	४२
	६) खाणा कामगार	
	१) नोंदणी केलेले	—
	२) नोकरी दिलेले	—
	७) वाहतूक व दळणवळण व्यवसायातील कामगार	
	१) नोंदणी केलेले	१०८
	२) नोकरी दिलेले	७५

[७१]

तक्ता क्रमांक ५५ पुढे चालू.....]

१	२	३
८] क्राफ्ट्समन, उत्पादन प्रक्रिया कामगार		
१] नोंदणी केलेले		३५
२] नोकरी दिलेले		—
९] सेवा, हॉट या तत्सम कामगार		
१] नोंदणी केलेले		४८
२] नोकरी दिलेले		—
१०] इतर ठिकाणी वर्गिकरण न केलेले कामगार		
१] नोंदणी केलेले		६,२०५
२] नोकरी दिलेले		—
११] एकूण		
१] नोंदणी केलेले		६,८२७
२] नोकरी दिलेले		२९९

आधार: जिल्हा सेवायोजन अधिकारी, जालना.

तक्ता क्रमांक: ५. ६

जालना जिल्हयातील व्यवसाय मार्गदर्शन कार्यक्रमा १९८९-९० या कारकिर्दीत

अ. क्र.	बाब	परिमाणव वर्ष १९८९-९०
१.	<u>सेवायोजन केंद्रातील व्यवसाय मार्गदर्शन केंद्र</u>	
	१] वैयक्तिक मार्गदर्शन/व्यक्तीश: अगर गटांमध्ये सल्ला दिलेल्यांची संख्या	संख्या ३, ९४६
	२] सेवायोजन केंद्रांमध्ये घेण्यात आलेली गटांची संख्या	संख्या
	३] मार्गदर्शन केलेल्या अर्जदारांना नोकरीवर/प्रशिक्षणासाठी/उमेदवारीसाठी दिलेल्यांची संख्या	संख्या
२.	<u>विश्वविद्यालयीन सेवायोजन माहिती मार्गदर्शन केंद्रातील व्यवसाय मार्गदर्शन</u>	
	१] वैयक्तिक मार्गदर्शन/व्यक्तीश: अगर गटांमध्ये सल्ला दिलेल्यांची संख्या	संख्या
	२] सेवायोजन केंद्रांमध्ये घेण्यात आलेली गटांची संख्या	संख्या
	३] मार्गदर्शन केलेल्या अर्जदारांना नोकरीवर/प्रशिक्षणासाठी/उमेदवारीसाठी दिलेल्यांची संख्या	संख्या

आधार: जिल्हा सेवायोजन अधिकारी, जालना.

[२६]

[७३]

तक्ता क्रमांक: ५७

कर्मचारी गणना १९८८

जालना जिल्ह्यातील कर्मचाऱ्यांची संख्या

बाब	शासकीय [रिक्त पदांसह]	जिल्हा परिषद	नगरपरिषद
१.	२.	३.	४.
वर्ग-१	९५	१५	१
वर्ग-२	२६२	१२३	५
वर्ग-३	५,७८०	५,१९४	४१५
वर्ग-४	१,८६०	६७४	६३५
सकूण १ ते ४	७,९९७	६,००६	१,०५६
इतर वर्ग * ५ ते ९ व ०	७१६	१,१२५	५
सकूण १ ते ९ व ०	८,७१३	७,१३१	१,०६१

टीप: इतर * = यामध्ये कार्यव्ययी आस्थापनेवरून आकस्मिक-खार्जातून रोजगार दिले जाणारे, रोजंदारीवरील, अंशकालीन, मानसेवी आणि वरील वर्गात समाविष्ट न झालेले कर्मचारी यांचा समावेश होतो.

आधार: अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, महाराष्ट्र शासन, मुंबई.

तक्ता क्रमांक ५.८

जालना जिल्ह्यात असलेल्या निरनिराळ्या उद्योगातील रोजगार ३१ मार्च १९९७ ला संपणा-या व्हाकिकरिता

अ. क्र.	उद्योगाचे नांव	राष्ट्रीय माहिती देणा-या उद्योग संकेतांक		कर्मचारी वर्गाची संख्या			
		३.	४.	शासकीय	निमशासकीय	खाजमी	एकूण
१.	हॉटेली	०	११	४७३	--	१७	४९०
२.	खानिकाम	१	--	--	--	--	--
३.	वस्तू निर्माण	२ व ३	३८	३०	३०	३,९८७	४,०४७
४.	वीज निर्मिती व गॅस, पाणी व सांडपाणी सेवा	४	१	--	१,०६९	--	१,०६९
५.	बांधकाम	५	१०	१,४८१	१०३	१०	१,५९४
६.	घाऊक व किरकोळ व्यापार व हॉटेल-व्यवसाय	६	१८	--	--	१७७	१७७
७.	परिवहन, गुदामे आणि दळणवळण	७	५	१६६	१,१२८	--	१,२९४
८.	वीज पुरवठा, विमा स्थावर मालमत्ता आणि व्यापार किंवा वैयक्तिक सेवा	८	३२	--	५०२	६४३	१,१४५
९.	सामूहिक, सामाजिक आणि व्यक्तीगत सेवा	९	९२	५,६११	३,१५२	९३०	९,६९३
	एकूण	--	२०७	७,७६१	५,९८४	५,७६७	१९,५०९

आधार: जिल्हा सेवायोजन अधिकारी, जालना.

[४५]

तक्ता क्रमांक: ५.९

जालना जिल्ह्यातील मार्च अखेर विद्युतीकरण झालेल्या शहरांची व गावांची संख्या व त्याची लोकसंख्या

[लोकसंख्या: हजारात]

वर्ष	जिल्ह्यातील संख्या	विद्युतीकरण झालेली गावे		विद्युतीकरण झालेली शहरे		एकूण विद्युतीकरण	
		संख्या	लोकसंख्या	संख्या	लोकसंख्या	संख्या	लोकसंख्या
१. महाराष्ट्र राज्य विद्युत मंडळ, जालना							
३१.३.१९६१	८७३	११	९	१२१	१५	१३०	
३१.३.१९७१	८७३	१४७	१५४	१२१	१५१	२७५	
३१.३.१९८१	८७३	७७०	७१४	१२१	७७४	८३५	
३१.३.१९८७	९१३	९०४	८७०	१६०	९०८	१०२९	
३१.३.१९८८	९१३	९०९	८७०	१६०	९१३	१०३०	
३१.३.१९८९	९१३	९११	८७१	१६०	९१५	१०३०	
३१.३.१९९०	९१३	९११	८७१	१६०	९१५	१०३०	
३. खाजगी कंपन्या							
३१.३.१९६१	---	---	---	---	---	---	
३१.३.१९७१	---	---	---	---	---	---	
३१.३.१९८१	---	---	---	---	---	---	
३१.३.१९८७	---	---	---	---	---	---	
३१.३.१९८८	---	---	---	---	---	---	
३१.३.१९८९	---	---	---	---	---	---	
३१.३.१९९०	---	---	---	---	---	---	
३. जिल्ह्याची एकूण बेरीज							
३१.३.१९६१	८७३	११	९	१२१	१५	१३०	
३१.३.१९७१	८७३	१४७	१५४	१२१	१५१	२७५	
३१.३.१९८१	८७३	७७०	७१४	१२१	७७४	८३५	
३१.३.१९८७	९१३	९०४	८७०	१६०	९०८	१०२९	
३१.३.१९८८	९१३	९०९	८७०	१६०	९१३	१०३०	
३१.३.१९८९	९१३	९११	८७१	१६०	९१५	१०३०	
३१.३.१९९०	९१३	९११	८७१	१६०	९१५	१०३०	

[५६]

टीप: लोकसंख्येची आंकडे पुष्पाकालात केल्याने बेरजा कदाचित्त जुळणार नाहीत.
 आधार: कार्यकारी अभियंता, महाराष्ट्र राज्य विद्युत मंडळ, जालना.

तक्ता क्रमांक: ५.१०

जालना जिल्हयात विजेचा वापर १९८९-९० या वर्षाकरिता

[हजार कि.वॅट तासांमध्ये]

अ. क्र.	वित्तीय प्रकार	विजेच्या वापराचा प्रकार						संबंधनाची कनेक्शनची संख्या	
		घरगुती	व्यापारी कामासाठी लघुप्रवाहनासाठी	औद्योगिक	सार्वजनिक दिवाबत्ती	कृषी	इतर		एकूण
१.	थरमल	२०२५७	४२५४	४००९०	२०४७	२६८००	१८०	९३६२८	१००८२८
२.	हायड्रो	--	--	--	--	--	--	--	--
३.	इतर	--	--	--	--	--	--	--	--
४.	एकूण	२०२५७	४२५४	४००९०	२०४७	२६८००	१८०	९३६२८	१००८२८

आधार: कार्यकारी अभियंता, महाराष्ट्र राज्य विद्युत मंडळ, जालना.

[७७]

तक्ता क्रमांक: ५.११

आर्थिक गणना १९८०

बिगर कृषि आस्थापना

आस्थापना व स्वयं कार्यरत उद्योगासह

जिल्हा: औरंगाबाद

बाब	ग्रामीण	नागरी	एकूण
१.	२.	३.	४.
[एक] सर्व प्रकारच्या आस्थापना एकूण	३२,७४५	१७,७३३	५०,४७८
१.१ आस्थापनांची संख्या	५,८०१	६,६२५	१२,४२६
१.२ आस्थापनांची मालकीच्या प्रकारानुसार संख्या			
अ) सहकारी	३६७	२२०	५८७
ब) सार्वजनिक	२,८९७	१,४२३	४,३२०
क) खाजगी	२,५३७	३,९८२	६,५१९
१.३ मालकीचा विशेष सामाजिक गट [एकूण संख्येची टक्केवारी]			
अ) अनुसूचित जाती	१४,३८	३,७६	१०,६५
ब) अनुसूचित जमाती	३,३७	२,६०	२,५१
१.४ जागेविरहीत कार्यान्वित असलेल्या संस्थांची एकूण संख्येची टक्केवारी	२३,८१	१२,६६	१९,८९
१.५ शक्तीवर चालणा-या संस्थांची एकूण संख्येची टक्केवारी	१४,२३	१६,७५	१५,१२
[दोन] सर्वसाधारणाची काम करणा-या कामगारांची संख्या			
अ) एकूण कामगार	५८,३५१	८२,४४५	१,४०,७९६
ब) वेतनावर काम करणारे कामगार	२०,०७५	३१,६६६	८१,७४१
क) वेतनावरील कामगारांची एकूण कामगारांची टक्केवारी	३४.४०	७४.७८	५८.०६
ड) कामगारांची प्रतिस्थापना सरासरी संख्या	५	११	८

टीप: जालना जिल्ह्याची माहिती स्वतंत्रपणे उपलब्ध नसल्यामुळे जुन्या औरंगाबाद जिल्ह्याचीच माहिती देण्यात आली आहे.

आधार: आर्थिक गणना १९८०

[७८]

तक्ता क्रमांक: ५, १३

मूळा उद्योग गटानुसार-बिगर कृषि आस्थापनाची संख्या व सर्वसाधारणपणे नेहमी काम करणा-या कामगारांची संख्या

		जिल्हा: औरंगाबाद					
क्र.	बाब	ग्रामीण		नागरी		सकूण	
		आस्था-पना	कामगार	आस्था-पना	कामगार	आस्था-पना	कामगार
१.	२.	३.	४.	५.	६.	७.	८.
१.	खाणकाम	२७	१०६	१	१८	२८	१२४
२.	उत्पादन व दुकस्ती सेवा	१४, ९५३	२५, २२२	५, ०१७	२७, ७७९	१९, ९७०	५३, ००१
३.	बीज गैस व पाणी	४	४२	१२	७६	१६	११८
४.	बांधकाम	२७४	५३५	१०६	३७५	३८०	९१०
५.	घाऊक किरकोळ व्यापार	१०, ०४८	११, ९३१	७, ४४१	११, १४१	१७, ४८९	२३, ०७२
६.	निवासगृहे व उपहारगृहे	१, १५८	१, ८०५	१, ०५७	३, ६६९	२, २१५	५, ४७४
७.	वाहतूक	५६	१४३	३६९	१, २२३	४२५	१, ३६६
८.	साठवणूक व वखार	१६	२२	९६	२४७	११२	२६९
९.	दळणावळण	२१९	४५१	३६	५६०	२५५	१, ०११
१०.	अर्थ पुरवठा, विमा, मालमत्ता व धंदीकियक सेवा	३३४	९२३	६५९	२, ८१७	९९३	३, ७४०
११.	सामूहिक, सामाजिक व व्यक्तीगत सेवा	५, ६५६	१४, ६४७	२, ९३९	२८, ६८६	८, ५९५	४३, ३३३
१२.	इतर	—	—	—	—	—	—
१३.	सर्व प्रमुख उद्योग गट	३२, ७४५	५५, ८२७	१७, ७३३	७६, ५९१	५०, ४७८	१, ३२, ४१८

टीप: जालना जिल्ह्याची माहिती स्वतंत्रपणे उपलब्ध नसल्यामुळे जालना औरंगाबाद जिल्ह्याचीच माहिती देण्यात आली आहे.

आधार: आर्थिक गणना १९८०

[७९]

तक्ता क्रमांक: ५.१३

१९८० च्या आर्थिक गणनेनुसार औरंगाबाद जिल्ह्यातील महत्त्वाच्या उद्योगगटानुसार बिगर कृषि आस्थापनांची संख्या

क्र.	उद्योग गट	उद्योग गट संकेतांक	ग्रामीण	नागरी	एकूण
३.	३.	३.	५.	५.	६.
१.	खीच पदार्थांचे उत्पादन	०५	२,७३५	८८२	३,६१७
२.	इतर वस्त्रे तयार करणे	२७	३,७२०	१,०६३	४,७८३
३.	लाकूड व लाकूडचे उत्पादन	२९	३,६५२	३१०	३,९६२
४.	चामडी व चामड्याच्या वस्तू तयार करणे	३२	८४९	९१	९४०
५.	धातू उद्योग व त्यांचे भाग यंत्र सामुग्री व सामुग्री वगळता	४०	१,०१३	४०२	१,४१५
६.	दुरुस्ती सेवा	४८	१,५३८	१,००२	२,५४०
७.	किरकोळ व्यापार	५९	९,८१५	७,१३०	१६,९४५
८.	उपहारगृहे व कॅफे	६०	१,१३७	८६५	२,००२
९.	सार्वजनिक प्रशासन	८८	१,०१६	७२८	१,७४४
१०.	शैक्षणिक सेवा	९०	१,४३०	४३७	१,८६७
११.	वैद्यकीय व आरोग्य सेवा	९२	५६६	४२५	१,०९१
१२.	खाजगी व प्रकारच्या सेवा	९८	१,८९३	८१९	२,७१२
एकूण			२९,३६४	१४,२५४	४३,६१८

टीप: जालना जिल्ह्याची माहिती स्वतंत्रपणे उपलब्ध नसल्यामुळे जुन्या औरंगाबाद जिल्ह्याचीच माहिती देण्यात आली आहे.

आधार: आर्थिक गणना १९८०

[८०]

तक्ता क्रमांक: ५. १४

१८० च्या आर्थिक गणनेनुसार औरंगाबाद जिल्ह्यातील महत्वाच्या उद्योगगटानुसार
बिगर कृषि आस्थापनांतील कामगारांची संख्या

अ. क्र.	उद्योग गट	उद्योगगट संकितांक	ग्रामीण	नागरी	एकूण
१.	खाद्य पदार्थांचे उत्पादन	०५	६, १६८	२, ५६३	८, ७३१
२.	तंबाखू व तंबाखूचे उत्पादन	०७	- ४	१, ८७८	१, ८८२
३.	इतर वस्त्रे निर्माण उद्योग	२७	४, ७२२	१, ८६३	६, ५८५
४.	लाकड व लाकडाचे उत्पादन	२९	५, ८१४	९७४	६, ७८८
५.	घाऊडे व घामड्याच्या वस्तू तयार करणे	३२	१, १२४	२९५	१, ४१९
६.	रसायन व रासायनिक पदार्थांचे उत्पादन	३५	- ७	१, २९८	१, ३०५
७.	अधातूजन्य पदार्थांचे उत्पादन इतरत्र वर्गीकृत न केलेले	४०	२, ००५	४४३	२, ४४८
८.	मूळ धातू व समिश्र धातू उद्योग	४१	- १२	२, ००८	२, ०२०
९.	धातू उद्योग आश्रित्यांचे भाग यंत्र सामुग्री व सामुग्री कळता	४३	१, ५४८	२, ६८९	४, २३७
१०.	यंत्र व यंत्र सामुग्री	४४	- १७	३, ३२३	३, ३४०
११.	वाहतूक साधन सामुग्री उद्योग	४६	-	१, २०२	१, २०२
१२.	दुरुस्ती सेवा	४८	१, २२१	१, २७०	२, ४९१
१३.	घाऊक व्यापार	५८	- ३७९	- ७२२	१, १०१
१४.	किरकोळ व्यापार	५९	११, ५५२	१०, ४१९	२१, ९७१
१५.	उपहारगृहे व कॅफे	६०	१, ७७८	२, ९१६	४, ६९४
१६.	बँकींग	७४	- ३९८	१, ५६६	१, १६८
१७.	सार्वजनिक प्रशासन	८८	५, १८२	१७, ८०८	२२, ९९०
१८.	शैक्षणिक सेवा	९०	४, ८३७	६, १४५	१०, ९८२
१९.	वैद्यकीय व आरोग्य सेवा	९२	- ९४४	२, १८०	३, १२४
२०.	खाजकी प्रकारच्या सेवा	९८	२, ४१९	१, ३६७	३, ७८६
एकूण		५०	५०, ८३१	६४, ३३६	१, १५, १६७

टिप: जालना जिल्ह्याची माहिती स्वतंत्रपणे उपलब्ध नसल्यामुळे जुन्या
औरंगाबाद जिल्ह्याचीच माहिती देण्यात आली आहे.

आधार: आर्थिक गणना १९८०

तक्ता क्रमांक: ५.१५

१९८० च्या आर्थिक गणनेनुसार औरंगाबाद जिल्ह्यातील बिगर कृषि सहकारी आस्थापना [सर्व उद्योग गट एकत्र]

अ. क्र.	बाब	ग्रामीण	नागरी	एकूण
१.	सहकारी औद्योगिक संस्थांची संख्या	३६७	२२०	५८७
२.	क्विवर चालणा-या संस्थांची एकूण संख्येची टक्केवारी	२.७२	११.८२	६.१३
३.	सहकारी औद्योगिक आस्थापनात सर्व साधारणपणे काम करणारे कामगार			
अ]	एकूण संख्या	२,२८८	३,०५६	५,३४४
ब]	प्रती आस्थापना कामगारांची संख्या	६	१४	९

टीप: १] सहकारी उद्योग या गटात सहकारी संस्था आहेत कारण सहकार प्रकाराखाली स्वयंकार्यरत उद्योग नाहीत.

२] जालना जिल्ह्याची माहिती स्वतंत्रपणे उपलब्ध नसल्यामुळे जुन्या औरंगाबाद जिल्ह्याचीच माहिती देण्यात आली आहे.

आधार: आर्थिक गणना १९८०

तक्ता क्रमांक: ५.१६

१९८० च्या आर्थिक गणनेनुसार औरंगाबाद जिल्ह्यातील प्रमुख उद्योगांनुसार
सहकारी औद्योगिक संस्था व रोजगार यांची संख्या

अ. क्र.	उद्योग गट	ग्रामीण		नागरी		एकूण	
		आस्था- पना	रोजगार	आस्था- पना	रोजगार	आस्था- पना	रोजगार
१.	२.	३.	४.	५.	६.	७.	८.
१.	खाणाकाम व दगडकाम	—	—	—	—	—	—
२.	उत्पन्न व दुस्तती सेवा	९	६८५	३८	१,५४२	४७	२,२२७
३.	वीज, गॅस, पाणी पुरवठा	—	—	—	—	—	—
४.	बांधकामाशी संबंधी उद्योग	—	—	१	१५०	१	१५०
५.	घाऊक व किरकोळ व्यापार	५९	९४	४७	९६	१०६	१९०
६.	उपहारगृहे व हॉटेल	२	२	१३	७०	१५	७४
७.	वाहतूक	—	—	—	—	—	—
८.	साठवणूक व छेद वखार	३	४	६	६	९	१०
९.	दळणावळण	८	१७	१	२	९	१९
१०.	वित्त व्यवस्था इत्यादी सेवा	१६९	५१३	६६	७३०	२३५	१,२४३
११.	सामुहिक, सामाजिक व खाजगी सेवा	११७	९७३	४८	४६०	१६५	१,४३३
१२.	इतर	—	—	—	—	—	—
बेरीज		३६७	२,२८८	२२०	३,०५६	५८७	५,३४४

टीप: १] सहकारी उद्योग या सहकारी संस्था आहेत. कारण सहकारी प्रकाराखाली स्वयंकार्यरत उद्योग नाहीत.

२] जालना जिल्ह्याची माहिती स्वतंत्रपणे उपलब्ध नसल्यामुळे जुन्या औरंगाबाद जिल्ह्याचीच माहिती देण्यात आली आहे.

आधार: आर्थिक गणना १९८०

तक्ता क्रमांक: ५.१७

१९८० च्या आर्थिक गणनेनुसार औरंगाबाद जिल्ह्यातील उत्पादन व वस्तुसेवा या गटातील संस्थांची एकूण संख्या व
नेहमी काम करणा-या कामगारांची आकारमान गटानुसार संख्या

रोजगारांचा आकारमान गट [संख्या]	ग्रामीण		नागरी		एकूण	
	आस्थापनांची एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तींची संख्या	आस्थापनांची एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तींची संख्या	आस्थापनांची एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तींची संख्या
१-२	७१८	१, १९१	६५५	१, १६६	१, ३७३	२, ३५७
३	९८	२९४	२९४	८८२	३९२	१, १७६
४	६२	२४८	१९४	७७६	२५६	१, ०२४
५	४६	२३०	१२५	६२५	१७१	८५५
६-९	१६४	१, २०९	२३१	१, ६५९	३९५	२, ८६८
१०-१९	१२०	१, ५२०	१२७	१, ६३४	२४७	३, १५४
२०-४९	२८	७१२	९३	२, ८९३	१२१	३, ६०५
५०-त्यापेक्षा जास्त	८	१, ४९९	८८	१५, १३५	९६	१६, ६३४
सर्व आकारमान गट	१, २४४	६, ९०३	१, ८०७	२४, ७७०	३, ०५१	३१, ६७३

टीप: जालना जिल्ह्याची माहिती स्वतंत्रपणे उपलब्ध नसल्यामुळे जुन्या औरंगाबाद जिल्ह्याचीच माहिती देण्यात आली आहे.

आधार: आर्थिक गणना १९८०

तक्ता क्रमांक: ५.१८

१९८० च्या आर्थिक गणनेनुसार औरंगाबाद जिल्ह्याची घाऊक किरकोळ संस्थांची एकूण संख्या व नेहमी काम करणा-या कामगारांची आकारमान गटानुसार संख्या

रोजगारांची आकारमान गट [संख्या]	ग्रामीण		नागरी		एकूण	
	आस्थापनांची एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तींची संख्या	आस्थापनांची एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तींची संख्या	आस्थापनांची एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तींची संख्या
१-२	४५९	७६०	८३४	१,५६७	१,२९३	२,३२७
३	८६	२५८	४६२	१,३८६	५४८	१,६४४
४	३०	१२०	२५२	१,००८	२८२	१,१२८
५	१४	७०	११५	५७५	१२९	६४५
६-९	२१	१४४	१७१	१,१६१	१९२	१,३९५
१०-१९	५	५८	४३	५४०	४८	५९८
२०-४९	---	---	८	२०५	८	२०५
५० त्यापेक्षा जास्त	---	---	१	६१	१	६१
सर्व आकारमान गट	६१५	१,४१०	१,८८६	६,५०३	२,५०१	७,९१३

टीप: जालना जिल्ह्याची माहिती स्वतंत्रपणे उपलब्ध नसल्यामुळे जुन्या जिल्ह्याचीच माहिती देण्यात आली आहे.

आधार: आर्थिक गणना १९८०

तक्ता क्रमांक: ५, ३९

१९८० च्या आर्थिक गणनेनुसार औरंगाबाद जिल्ह्यातील सामुहिक, सामाजिक व व्यक्तीगत संस्थांची एकूण संख्या व नेहमी काम करणा-या कामगारांची आकारमानानुसार संख्या

रौजगारांचा आकारमान गट [संख्या]	ग्रामीण		नागरी		एकूण	
	आस्थापनांची एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तींची संख्या	आस्थापनांची एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तींची संख्या	आस्थापनांची एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तींची संख्या
१-२	२,०८८	२,८३३	५४९	८५५	२,६३७	३,६८८
३	२०४	६१२	१७०	५१०	३७४	१,१२२
४	१२६	५०४	८०	३२०	२०६	८२४
५	१०६	५३०	८२	४१०	१८८	९४०
६-९	२५९	१,८६०	२१३	१,५७२	४७२	३,४३२
१०-१९	१४८	१,९६१	२६२	३,७७३	४१०	५,७३४
२०-४९	७२	२,०३७	२१८	६,७२८	२९०	८,७६५
५० त्यापेक्षा जास्त	१०	१,१९२	११५	१३,६०४	१२५	१४,७९६
सर्व आकारमान गट	३,०१३	११,५२९	१,६८९	२७,४७२	४,७०२	३९,००१

टीप: जालना जिल्ह्याची माहिती स्वतंत्रपणे उपलब्ध नसल्यामुळे जुन्या औरंगाबाद जिल्ह्याचीच माहिती देण्यात आली आहे.
आधार: आर्थिक गणना १९८०

तक्ता क्रमांक: ५.३०

१९८० च्या आर्थिक गणनेनुसार औरंगाबाद जिल्ह्यातील सर्व उद्योग गट मिळून एकत्र सस्थांची एकूण संख्या व नेहमी काम करणा-या कामगारांची आकारमान गटानुसार संख्या

रोजगारांची आकारमान गट [संख्या]	ग्रामीण		नागरी		एकूण	
	आस्थापनांची एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तींची संख्या	आस्थापनांची एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तींची संख्या	आस्थापनांची एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तींची संख्या
१.	२.	३.	४.	५.	६.	७.
१-२	३,८५८	५,७०६	२,४१२	४,२६५	६,२७०	९,९७१
३	५०७	१,५२१	१,१४७	२,४४१	१,६५४	४,९६२
४	३०३	१,२१२	६७८	२,७१२	१,२८१	३,९२४
५	२०८	१,०४०	४२५	२,१२५	६३३	३,१६५
६-९	५०७	३,६४८	८०८	५,७७३	१,३१५	९,४२१
१०-१९	२९४	३,८२३	५७३	४,४६६	८६७	११,२८९
२०-४९	१०५	२,८६८	३५६	१०,८८६	४६१	१३,७५४
५० त्यापेक्षा जास्त	१९	२,७८१	२२६	३०,८५२	२४५	३३,६३३
सर्व आकारमान गट	५,८०१	२२,५९९	६,६२५	६७,५२०	१२,४२६	९०,११९

[३२]

टीप: जालना जिल्ह्याची माहिती स्वतंत्रपणे उपलब्ध नसल्यामुळे जुन्या औरंगाबाद जिल्ह्याचीच माहिती देण्यात आली आहे.

आधार: आर्थिक गणना १९८०

[८७]

तक्ता क्रमांक: ६.१

जालना जिल्हयातील विविध प्रकारच्या संस्था ३०.६.१९९० अखेर

क्र.	संस्था प्रकार	संस्थेची संख्या
१]	<u>सहकारी पत संस्था</u>	[५७५]
१.१	जिल्हा मध्यवर्ती सहकारी बँक	१
१.२	प्राथमिक कृषी सहकारी संस्था	५७२
१.३	शेतकरी सेवा संस्था [कृषक सेवा संस्था]	१
१.४	लॅम्पस सहकारी संस्था	-
१.५	धान्य बँका	-
१.६	इतर	-
२]	<u>बिगर शेती पत संस्था</u>	[६५]
२.१	प्राथमिक सहकारी	
	अ] नागरी बँका	२
	ब] कर्मचारी पत संस्था	-
२.२	अ] कर्मचारी संस्था	५५
	ब] नागरी पत पुरवठा संस्था	८
	क] इतर	-
३]	<u>पणान संस्था</u>	
३.१	जिल्हा पणान संस्था	[७]
	अ] सर्व ताधारणा उद्योग	-
	ब] विशेष उद्योग	-
३.२	प्राथमिक पणान संस्था	
	अ] सर्व सामान्य [तालुका खारेदी विक्री संघ]	५
	ब] फळे भाजीपाला पणान	१
३.३	इतर	
	अ] जिल्हा कृषि सर्व सेवा औद्योगिक सहकारी संस्था	१
४]	<u>उत्पादन संस्था</u>	[३०४]
४.१	साखर कारखाने	३
४.२	इतर कृषी प्रक्रिया संस्था	२१
४.३	विणकर सहकारी संस्था [हातमाग व यंत्रमाग]	१७
४.४	सुत गिरणी	१
४.५	इतर औद्योगिक संस्था	९८
४.६	दुग्ध संस्था	१२१
४.७	दुग्ध संघ	-
४.८	मत्स्य व्यवसाय संस्था	१६

[पुढे चालू.....]

तक्ता क्रमांक: ६.३

जालना जिल्ह्यातील सर्व प्रकारच्या संस्थांची संख्या ३०.६.१९९० अखेर

[रुपये आणि सभासद संख्या हजारात]

क्र.	अ. क्र.	बाब	संख्या
१.		संस्था	१,२१९
२.		एकूण सभासद	३,२९०
३.		भरणात झालेले भाग भांडवल	२६,१०,९८
४.		वरील पैकी सरकारी भाग भांडवल	७,९९,७८
५.		स्वतःचा निधी	१८,२९,७३
६.		ठेवी	३९,००,९२
७.		खोळते भांडवल	७,७८,१६,४१
८.		निष्कट दिलेली कर्जे	१,३६,२२,९८
९.		खारेदीची किंमत	३३,४१
१०.		विक्रीची किंमत	१०,७३,५५
११.		नफा मिळालेला	
		अ) संस्था	२८९
		ब) रक्कम	१,९३,३६
१२.		तोट्यातील	
		अ) संस्था	८७७
		ब) रक्कम	९,७२,८१

आधार: १] जिल्हा उपनिबंधक, सहकारी संस्था, जालना

२] जिल्हा दुग्ध व्यवसाय विकास अधिकारी, जालना.

तक्ता क्रमांक: ६.३

जालना जिल्ह्यातील सर्व प्रकारच्या सहकारी संस्थांची लेखा परिक्षा काप्रमाणे वर्गवारी ३०.६.१९९० अखेर

अ.क्र.	जिल्हा/तालुका	लेखा परिक्षा वर्ग	वर्गीकरण केलेल्या न झालेल्या	लेखापरिक्षा झालेल्या	एकूण सहकारी संस्थांची संख्या			
१.	२.	अ. ३.	ब. ४.	क. ५.	६.			
१.०	एकूण जिल्हा क्षेत्रीय तालुके	२९	७५	५९१	३५	—	४८९	१, २१९
१.१	भोकरदन	३	११	१०५	४	—	६०	१८३
१.२	जाफ्राबाद	२	१०	७१	३	—	३१	११७
१.३	जालना	१०	२९	१८८	१२	—	१७०	४०९
१.४	अंबड	६	१६	१०२	११	—	१७२	३०७
१.५	परतूर	८	९	१२५	५	—	५६	२०३

आधार: जिल्हा उपनिबंधक, सहकारी संस्था, जालना.

तक्ता क्रमांक : ६४

जालना जिल्ह्यातील राज्य आणि जिल्हा पातळीवरील सहकारी बँकांचे कार्य ३०.६.१९९० अखेर. [रुपये हजारोंत]

अ.क्र.	बँकाचा प्रकार	बँकाच्या शाखा	सभासदर		भागभांडवल	राखीव व इतर निधी	ठेवी	खोळते भांडवल	अल्पमुदतीचे कर्जे.		
			संस्था सभासद	वैयक्तिक सभासद.					रोखात कर्जाकडील	देयकातील	कर्ज
१.	२.	३.	४.	५.	६.	७.	८.	९.	१०.	११.	१२
१]	महाराष्ट्र राज्यसहकारीबँक	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
२]	जिल्हा मध्यवर्ती सहकारी बँक	६७	९६१	३	३,१७,६१	२,३०,४०	२०,९७,०८	६६,१२,१३	४१,९१,६५	१११५२०२	१९,२३
३]	जिल्हा औद्योगिक स.बँक	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
४]	महाराष्ट्र राज्य सहकारी कृषी व ग्रामीण विकास बँक	६	४३	३१,८१५	१,०७,६८	-	-	-	-	-	-

मुद्रा घालू.....

१९

त ता क्रमांक: ६४ पुढे जात.

अ. क्र.	बँकेचा प्रकार	शोतीच्या हंगामी साठवणे कामासाठी	मध्यम मुदतीचे कर्जे	दिर्घ मुदतीचे कर्जे	घणो कर्जे			टाकलेले कर्जे		
					अल्पमुदतीचे	मध्यम मुदतीचे	दिर्घ मुदतीचे	अल्प मुदतीचे	मध्यम मुदतीचे	दिर्घ मुदतीचे
१.	२.	१३.	१४.	१५.	१६.	१७.	१८.	१९.	२०.	२१.
१]	महाराष्ट्र राज्य सहकारी बँक	-	-	-	-	-	-	-	-	-
२]	जिल्हा मध्यवर्ती सहकारी बँक	१४, ५३, ९२	४, १९, ३३	३५, १६	३५, ४६, ५६	-	१, २९, ९०	२३, ३६, ९०	-	२, ९०
						१२, ६७१९		४, ७३, ७३		
३]	जिल्हा औद्योगिक सहकारी बँक	-	-	-	-	-	-	-	-	-
४]	महाराष्ट्र राज्य सहकारी कृषी व ग्रामीण विकास बँक	-	-	१३, १४, ४०	-	-	१३, १४, ४०	-	-	१, ३८, २४

आधार:- जिल्हा उपनिबंधक, सहकारी संस्था, जालना.

जाता क्र. ६५

जालना जिल्ह्यातील प्राथमिक कृषि सहकारी संस्थांचे कार्य ३०.६.१९९०. अखेर

[रुपये हजारत]

अ. क्र.	जिल्हा/तालुका	संस्थांची संख्या	संस्थांची संख्या	सभासद			भाग भांडवल	रिजर्व फंडाची सरकारी भागभांडवल	राखीव आणि इतर निधी	एतिले संक	
				संस्थांची संख्या	लहान सभेचे सभासद	सोठे सभेचे सभासद					इतर सभासद
१.	२.	३.	४.	५.	६.	७.	८.	९.	१०.	११.	१२.
१]	जिल्हा बेरीज:	५७२	२,०९,७८७	२,०९,३८६	१२,५७९	९०,५७९	२०,३२८	५,०५,९०	५,३६	१६,९०	१६,९५,६०
	तालुके:										
१]	भांकरदन.	१०९	४२,६८१	३९,१२३	२१,३५४	१२,८५४	४,९१५	९६,७१	२,४१	८,८५	३,१७,६२
२]	जाफाबाद.	६५	२३,३११	१९,८००	९,३४३	९,६५७	६,७००	५७,८३	१,१३	५०	१,८९,५८
३]	जालना.	१२०	४८,३३८	५१,६५५	१८,२७५	२४,६८६	८,७४४	८३,०८	७०	२,०७	२,९०,८७
४]	अवंड.	१५९	५३,३६४	५१,६७४	२४,२२१	२४,९००	२,५५३	१,४४,११	७६	२,११	५,३१,०५
५]	परतूर.	११९	४२,०९३	४१,१३४	१९,३३६	१८,३८२	३,४१६	१,२४,१७	३६	३,३८	३,६६,५२

..... २ वर.

[तक्ता क्रमांक ६.५ पुढे चालू.....]

अ. क्र.	जिल्हा/तालुका	खोबले भांडवल	एकूण दिलेली कर्जे [अल्प, मध्यम, व दीर्घ] मुदतीची		घणी कर्जे [अल्प, मध्यम, व दीर्घ] मुदतीची		एकूण कर्जाची धाकबाकी [अल्प, मध्यम, व दीर्घ मुदतीची]	
			कर्जदार	कर्जाची रक्कम.	बाकी दिलेली मभांडवल रकमा	रक्कम	धाकबाकीदार.	रक्कम.
१.	२.	१३.	१४	१५.	१६.	१७.	१८.	१९.
जिल्हा बेरीज:-		३८, ३५, ६१	२२, ६५४	१७, २०, ४८	१, ६३, ०८१	३३, ४२, २२	२२, ७२३	१७, ५६, ३१
तालुके:-								
१]	आोकरदन.	८, ५५, ०९	१२, २६३	८, ५५, १६	२५, ५७७	७, २२, ७७	२२, ३३२	३, ६४, ६७
२]	जाफ्राबाद.	४, ५६, ३६	११, ३६०	१, २७, ८२	१२, २१०	४, ०९, ५९	७, ८५०	१, ८१, ४०
३]	जालना.	३, ४७, ६६	१५, ३६०	२, ७५, २७	३८, ३२०	२, ६०, १८	२२, ९६०	१, ०५, ६०
४]	अबड.	१२, ६६, २४	२८, ७२६	५, ७८, ६४	४६, २२८	११, ७१, ५३	२२, २५२	६, २७, ११
५]	परतूर.	९, ०९, ९६	३४, २४५	३, ८३, ५२	३२, २७६	७, ७८, २२	१६, ३९२	४, ७७, ५३

.....३ वर.

तक्ता क्रमांक ६.५ पुढे चालू.....]

अ. क्र.	जिल्हा/तालुका	तीन व्यापिका कमी कर्जाची धाकबाकी		तीन व्यापिका अधिक धाकबाकी.	
		धाकबाकीदारांची संख्या	रक्कम	धाकबाकीदार.	रक्कम.
१.	२.	२०.	२१.	२२.	२३.
	<u>जिल्हा बेरीज.</u>	६७, ६९९	११, २३, ९९	२४, ७९४	६, ३२, ३२
	<u>तालुके:-</u>				
१]	भाोकरदन.	२०, ९०७	३, ३६, ०२	१, ४२५	२८, ६५
२]	जाफ्राबाद.	३, ९९४	१, १२, ६१	३, ८५६	६८, ७९
३]	जालना.	१७, ६४८	७२, ८५	५, ३१२	३२, ७५
४]	अंबड.	९, २६०	१, ९३, १४	१३, ६९९	४, ३३, ९४
५]	परतूर	१५, ८९०	४, ०९, ३७	५०२	६८, १६

आधार:- जिल्हा उपनिबंधक सहकारी संस्था, जालना.

तक्ता क्रमांक: ६. ६.

जालना जिल्ह्यातील शेतकरी सेवा संस्थानचे कार्य ३०. ६. १९९० अखारे.

[रुपये हजारांत]

अ. क्र.	जिल्हा/तालुका	सहकारी संस्थांची संख्या.	एकूण		सभासद			भाग भांडवल	त्यापैकी शासकीय	राखीव व इतरनिधी	संस्थान घोषिलेली एकूण रुज.	खर्च भांड वल
			खातेदा रांची संख्या	एकूण	लहान	मोठा	इतर.					
१.	२.	३.	४.	५.	६.	७.	८.	९.	१०.	११.	१२.	१३.
जिल्हा बेरीज:-		१	३,३५२	३,३५२	१,५७३	१,२१२	५७७	२१,४५	१,७२	८,०६	१,२२,७२	१,७३,६३
तालुके:-												
१] भोकरदन.		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
२] जाफ्राबंद.		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
३] जालना.		१	३,३५२	३,३५२	१,५७३	१,२१२	५७७	२१,४५	१,७२	८,०६	१,२२,७२	१,७३,६३
४] अंबड		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
५] परतूर.		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

पुढे चालू.....]

तक्ता क्रमांक ६. ६ पुटे चालू.....]

अ. क्र.	जिल्हा/तालुका.	दिलेली एकूण कर्जे.		येणी कर्जे.		कर्जाची एकूण धाकबाकी		धाकबाकी पैकी.			
		[अल्प, मध्यम, दीर्घ]	[अल्प, मध्यम, दीर्घ]	[अल्प, मध्यम, दीर्घ]	[अल्प, मध्यम, दीर्घ]	तीन वटापिछा कमी.	तीन वटापिछा जास्त.				
		अर्जाची संख्या.	रक्कम	रक्कम येणी असलेल्या सभासदांची संख्या.	रक्कम.	धाकबाकी दाराची संख्या	रक्कम.	धाकबाकी दाराची संख्या.	रक्कम.	धाकबाकी दाराची संख्या	रक्कम
१.	२.	१३.	१४.	१६.	१७.	१८.	१९.	२०.	२१.	२२.	२३.
	जिल्हा बेरीज:	१, २१२	६७, ६७	२, ६८५	१, ४४, ६०	१, २८२	७५, १२	१, ५११	३५, ८७	७७८	२, ३२
	तालुके:-										
१]	भोकरदन.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
२]	जाफ्राबाद.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
३]	जालना.	१, २१२	६७, ६७	२, ६८५	१, ४४, ६०	१, २८२	७५, १२	१, ५११	३५, ८७	७७८	२, ३२
४]	अर्बड.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
५]	परतूर.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

आधार:- जिल्हा उपनिबंधक सहकारी संस्था, जालना.

संपत्ति क्रमिक: ६.७

जालना जिल्ह्यातील लेम्पस संस्थेचे कार्य ३०.६.१९९० अखेर संपणारे व्हाकरिता [रुपये हजारात]

अ. क्र.	जिल्हा/ तालुका	सहकारी संस्थांची संख्या	सकाळी खातेदारांची संख्या	सभा सदस्य संख्या	भाग-स्तंभ खातेदार	भांडवल	त्यापकी शासकीय इतर निधी	राखीव संस्थेचे व घेतलेले निधी	खेबते भांडवल
१.									

जिल्हा बेरीज

तालुके

१. कोरदन
२. जाफाबाद
३. जालना
४. अबड
५. परतूर

निरंक

अ. क्र.	जिल्हा/ तालुका	दिलेली रकम	कर्जे	थेणे	कर्जाची रकम	थकबाकी	थकबाकी पेकी
१.							

जिल्हा बेरीज

तालुके

१. कोरदन
२. जाफाबाद
३. जालना

निरंक

जिल्हा उपनिबंधक, जालना.

[२२]

तारीख: ६.८

जालना जिल्ह्यातील प्राथमिक कृषी सहकारी संस्थांनी दिलेली पीक कर्जे [३०.६.१९९० अखेर]

अ.क्र.	जिल्हा/ तालुका	एकूण स्तंभ [४ ते १३]	ह्या घ पि के					अ ह्या घ पि के				
			गहू	भात	ज्वार [ज्वारी, बाजरी, मुका इ.]	डाळी	इतर	कापूस	गळीताची धान्ये	ऊस	ताग व मेढा	इतर
१.	२.	३.	४.	५.	६.	७.	८.	९.	१०.	११.	१२.	१३.
	जिल्हा बेरीज	१५,३३,८८	२७,७८	—	१,८५,२७	१४,४२	१,२५,३०	५,०४,२७	६३,०७	५,९५,५४	—	१८,२३
	तालुके											
१.	भोकरदन	३,२५,२२	—	—	७४,५०	—	—	८६,७५	३७,२५	१,२६,७२	—	—
२.	जाफाबाद	१,८९,३७	—	—	२२,०५	—	२०,१०	६४,७०	—	८२,३२	—	—
३.	जालना	२,३१,९८	५,९१	—	२,४०	२,१७	—	१,२०,८७	५,१२	७७,२८	—	१८,२३
४.	अंबड	४,८३,४३	१८,७२	—	६५,१४	१२,१५	८८,०८	२५,७१	१५,९५	१,८७,६८	—	—
५.	परतूर	३,०३,८८	३,१५	—	२१,१८	—	१७,१२	१,३६,२४	४,६५	१,२१,५४	—	—

आधार: जिल्हा उपनिबंधक, सहकारी संस्था, जालना.

[२१]

तक्ता क्रमांक: ६.९

जालना जिल्हयातील शेतकरी सेवा संस्थांनी दिलेली पीक कर्जे ३०.६.१९९० अखेर

[रुपये हजारात]

अ. क्र.	जिल्हा/ तालुका [स्तंभ क्र. ४ ते १३]	अन्नधान्ये										
		खाद्य पिके					अखाद्य पिके					
१.	३.	३.	४.	५.	६.	७.	८.	९.	१०.	११.	१२.	१३.
		गहू	भात	ज्वार	कापूस	डाळी	इतर	कापूस	गळीताची	ऊस	ताणव	इतर
				[ज्वारी, बाजरी मका, इ.]					धान्ये		मेढटा	
<u>एकूण जिल्हा बेरीज</u>												
		५१,४८	९६	--	५,७५	१,९०	४,९०	२१,८४	१,०४	१५,०९	--	--
<u>तालुके</u>												
१.	भोकरदन	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--
२.	जाफाबाद	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--
३.	जालना	५१,४८	९६	--	५,७५	१,९०	४,९०	२१,८४	१,०४	१५,०९	--	--
४.	परतूर	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

आधार: जिल्हा उपनिबंधक, सहकारी संस्था, जालना.

तक्ता क्रमांक: ६.१०

जालना जिल्हयातील आदिवासी शेतकरी संस्थांनी दिलेली पीक कर्जे ३०.६.१९९० अखेर

[रुपये हजारात]

अ. क्र.	जिल्हा/ तालुका	एकूण [स्तंभ क्रमांक ४ ते १३]	अन्न धान्ये										
			खाद्य पिके					अखाद्य पिके					
			गहू	भात	ज्वार	कर्णिक धान्ये [ज्वारी, बाजरी, मका इ.]	डाळी	इतर	कापूस	गळीताची धान्ये	अस	ताग व मेढटा	इतर
१.	२.	३.	४.	५.	६.	७.	८.	९.	१०.	११.	१२.	१३.	

एकूण जिल्हा बेरीज
तालुके

१. भोकरदन
२. जाफ्राबाद
३. जालना
४. अंबड
५. परतूर

नि रंक

आधार: जिल्हा उपनिबंधक, सहकारी संस्था, जालना.

तक्ता क्रमांक: ६.११

जालना जिल्हयातील बिगर कृषी पत संस्थांचे कार्ये ३०.६.१९९० अखेर

[रुपये हजारात]

अ. क्र.	प्रकार	संस्था संख्या	सभासद भाग मांडवल	राखीव व इतर निधी	ठेवी	खेडते भांडवल	अग्रिम	वसूल झालेले	येणी	थकीत	
१.	३.	३.	४.	५.	६.	७.	८.	९.	१०.	११.	
प्राथमिक सहकारी बँका											
१.	नागरी बँका	२	१०, २३०	६६, २५	१, ५२, ९०	९, ५३, ६३	१८, ०५, ०४	५, ६६, १४	४, १२, ९६	६, ३५, ३३	१, १३, ६२
२.	कर्मचारी पत पेढी आणि इतर इतर बिगर शेती	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
१.	नागरी बँका	-	-	-	-	-	-	२, ८८, ०९	-	-	-
२.	कर्मचारी पतपेढी	५५	१०, ३४१	१, ७१, ३०	१३, १८	१६, ६७	६, ८०, ०८	३०, ६०, ५२	५, ७२, ४३	१५, १५	
३.	इतर [नागरी पतपेढी]	८	१, ७९३	९५	१०	१	२, ६५	५८	८४	१, ७५	५६

आधार: जिल्हा उपनिबंधक, सहकारी संस्था, जालना.

[१०२]

तक्ता क्रमांक: ६.१२

जिल्हा जिल्ह्यातील जिल्हा आणि प्राथमिक पणान संस्थांचे कार्य ३०.६.१९९० ला संपणा-या व्हायि कार्य

[स्मये हजारात]

अ. क्र.	जिल्हा / तालुका	संस्थांची संख्या	सभासदांची संख्या	खेळते भांडवल	खरेदीची किंमत			विक्रीची किंमत		
					कृषी उत्पादन	शेत्या वस्तू	गरजेच्या उपभोग्य वस्तू	स्वतःच्या मालकीचे	अडत्या म्हणून	एकूण
१.	२.	३.	४.	५.	६.	७.	८.	९.	१०.	११.
	जिल्हा वेरीज	७	२१, ७५२	२, ६२, २०	--	४, ३७, ४३	५, ३२, १७	--	८, ८३, ३३	८, ८३, ३३
	तालुके									
१.	भोकरदन	१	३, ३६२	१२, ६३	--	२९, ६८	१४, ५६	--	५४, १५	५४, १५
२.	जाफाबाद	२	९५२	७९, ५७	--	२८, ९१	१९, ००	--	१, १४, ९२	१, १४, ९२
३.	जालना	२	१९२	६४, ८४	--	१, ५३, ८३	४, ०६, ७६	--	२, ९६, ३६	२, ९६, ३६
४.	अंबड	१	१२, ४३३	८९, १७	--	१, ०७, ०१	५६, ३३	--	३, ३३, ८४	३, ३३, ८४
५.	परतूर	१	४, ०१३	३८, ९९	--	४८, ००	३५, ५२	--	९०, ८६	९०, ८६

[१०३]

[पुढे चालू.....]

[तक्ता क्रमांक: ६.१२ पुढे चालू.....]

अ. क्र.	जिल्हा/ तालुका	कृषी उत्पन्नाची विक्री [अडते व मालक म्हणून]							शेतीला आवश्यक वस्तूंची विक्री [अडते व मालक म्हणून]				उपभोग्य वस्तूंची एकूण विक्री		
		भात व तांदूळ	गहू अन्न- धान्य	इतर धान्य	कापूस	गळीतांची डाळी	इतर एकूण	खते	बियाणी	कृषी अवजारे	इतर	एकूण			
१.	२.	१३.	१३.	१३.	१५.	१६.	१७.	१८.	१९.	२०.	२१.	२२.	२३.	२४.	२५.
जिल्हा	बेरीज	-	-	-	-	-	-	-	-	४, २१, ३६	८, ०७	२३, ५८	७, ९०	४, ६०, ९१	३, ९३, ४९
तालुके															
१.	भोकरदन	-	-	-	-	-	-	-	-	३१, १३	१०	४०	-	३१, ६३	१६, ५२
२.	जाफ्राबाद	-	-	-	-	-	-	-	-	८८, ५६	२६	१ ५, ८५	-	९४, ६८	१९, ४४
३.	जालना	-	-	-	-	-	-	-	-	१, ५१, ७५	७३	९, १३	६ १, ६१, ६७	१, ०५, ७६	
४.	अंबड	-	-	-	-	-	-	-	-	९९, ९३	३, ७०	१२, २२	१, ९९	१, १७, ८४	२, १६, ००
५.	परतूर	-	-	-	-	-	-	-	-	४९, ९९	३, २८	१, ८२	-	५५, ०९	३५, ७७

आधार: जिल्हा उपनिबंधक, सहकारी संस्था, जालना.

[१०५]

तकता क्रमांक: ६.१३

जालना जिल्हयातील उत्पादक संस्था आणि सामाजिक सेवा संस्थांचे कार्य
(३०.६.१९९०-अखेर)

[रु. हजारत]

अ. क्र.	संस्था प्रकार	संस्थांची संख्या	सभासदांची संख्या	भाग भांडवल	राखीव व इतर निधी	खेळते भांडवल
१.	२.	३.	४.	५.	६.	७.
१. उत्पादक संस्था						
१.१	साखर कारखाने	३	१४,८३७	८,९५,२८	११,७०,३७	६,७८,८०
१.२	इतर शोती प्रक्रिया संस्था	२१	१७,६८६	५३,२२	४,९९	३,०५,६३
१.३	विष्णकर संस्था	१७	८१५	३९,११	४६,२४	२,१२,५५
१.४	सुत गिरण्या	१	५,३३२	३,९३,८७	३,३३	४,७७,१०
१.५	इतर औद्योगिक संस्था	२८	९,५२१	३३,५५	३,२८	१,१६,४८
१.६	दुग्ध व्यवसाय संस्था	१२१	९,२२७	१,९९	१,५१	९,०९
१.७	दुग्ध व्यवसाय संघटना	-	-	-	-	-
१.८	मत्स्य व्यवसाय संस्था	१६	७३२	४५	१७	२,००
१.९	शोती संस्था	-	-	-	-	-
१.१०	उपसा पजलसिंचन संस्था	७	४८६	७४	८	२,८७
१.११	वन कामगार संस्था	-	-	-	-	-
१.१२	इतर	२०	१,२९८	१३,१६	२,६३	४९,८३
२. सामाजिक सेवा संस्था						
२.१	ग्राहक भांडार	२०	१०,४१५	५,३३	२,४३	१६,६१
२.२	गृह निर्माण संस्था	१४६	२,९९६	१२,५३	२०,८९	२,८८,७४
२.३	कामगार कॅम्प संस्था	९०	१,९८६	१,३३	८	४४,५८
२.४	इतर परिवहन संस्था	१	१६	४	१	२०
२.५	इतर	१२	४६२	४०	३	१,६५

आधार: १] जिल्हा उपनिबंधक, सहकारी संस्था, जालना.

२] जिल्हा दुग्ध व्यवसाय विकास अधिकारी, जालना.

[१०६]

तक्ता क्रमांक ६. १४

जालना जिल्ह्यातील उत्पादक संस्था आणि सामाजिक सेवा यांचे महत्वाचे कार्य

[३०. ६. १९९० अखेर]

अ. क्र.	संस्थेचा प्रकार.	बाब.	परिमाण	साध्य.
२.	३.	४.	५.	
	साखार कारखाने	अ) गाबलेल्या उसाचे वजन	हजार मे. टन	४५५. ७७७
		ब) गाबलेल्या उसाची किंमत	लाखा मे. टन	१५४३. ७३
		क) उत्पादीत साखारेचे	ह. मे. टन	४५. २५१
		ड) उत्पादीत साखारेची	लाखारू	३२४४. ८८
२.	प्राथमिक हातमाग विणकर सहकारी संस्था	अ) चालू माग	संख्या	९
		ब) सुत खारेदी	लाखा रुपये	०. ७०
		क) उत्पादन	लाखा रुपये	०. ८०
		ड) विक्री.	लाखा रुपये	०. ८०
३.	सुत शिरण्या.	अ) घोट्याची संख्या	संख्या शाभारात	—
		ब) उत्पादीत सुत	हजार टन	—
४.	इतर औद्योगिक संस्था.	अ) कच्चा माल खारेदी	लाखा रुपये	२. ६७
		ब) उत्पादन	लाखा रुपये	४. ८१
		क) विक्री	लाखा रुपये	३. ८६
५.	दुग्धा व्यवसाय संस्था	अ) खारेदीची किंमत	लाखा रुपये	५९. ३९
		ब) विक्रीची किंमत	लाखा रुपये	६४. ५१
६.	दुग्धा व्यवसाय संघटना	अ) खारेदीची किंमत	लाखा रुपये	—
		ब) विक्रीची किंमत	लाखा रुपये	—
७.	मस्त्य व्यवसाय संस्था	अ) पकडलेल्या माशांची	किंमत	०. ५०
		ब) विक्रीची किंमत	लाखा रुपये	१. १६
८.	मस्त्य व्यवसाय केंद्रीय संघटना	अ) पकडलेल्या माशांची किंमत	लाखा रुपये	—
		ब) विक्रीची किंमत	लाखा रुपये	—
९.	शोती संस्था	अ) फसलेले क्षोत्र	शांभार हेक्टर	—
	उपसा.	ब) उत्पादन	लाखा हेक्टर	—
१०.	जलसिंचन	भिजलेले क्षोत्र	शांभार टक्के	—
११.	वन कामगार संस्था	अ) दिलेली कुपे	संख्या	—
		ब) वन उत्पादनाची किंमत	लाखा रुपये	—

पुढे चालू.....

[१०७]

तक्ता क्रमांक ६.१४ घुटे चालू.

१.	२.	३.	४.	५.
१२.	घाऊक ग्राहक भांडार	अ] खारेदीची किंमत लाखा स्मये ब] विक्रीची किंमत लाखा स्मये		०.१० ०.२१
१३.	प्राथमिक ग्राहक भांडारे	अ] खारेदीची किंमत ला. स्मये ब] विक्रीची किंमत ला. स्मये		१६.२१ १६.२७
१४.	गृह निर्माण संस्था	अ] बाधालेल्या घारांची किंवा गाळ्याची संख्या संख्या शमारात		१.२८
१५.	कामगार कंत्राटदारसंस्था	अ] वर्तमानहाती घेतलेली संख्या. कामे.		३८८
		ब] हाती घेतलेल्या कामाची अदाजीत किंमत लाखा स्मये		१८३.०९
		क] दिलेली मंजूरी	ला. स्मये	उ.ना.

आधार:- १] जिल्हा उपनिबंधक, सहकारी संस्था, जालना

२] जिल्हा दुग्धा व्यवसाय विकास अधिकारी, जालना.

तक्ता क्रमांक: ६.१५

जालना जिल्ह्यातील नियमित बाजारपेठांची तालुका निहाय माहिती ३०.६.१९९० या अखेर संपणारे वर्ष
[परिमाणु टनामध्ये, मुल्य हजार रुपयांत]

क्र.सं.	बाजारपेठेचे नाव	तालुका	बाजारपेठेचा प्रकार	उपबाजारपेठांची संख्या	वार्षिक आकडे					परिमाणु मुल्य	परिमाणु मुल्य	परिमाणु मुल्य	परिमाणु मुल्य	परिमाणु मुल्य
					१] गहू	२] ज्वारी	३] बाजरा	४] मका	५] हरभरा					
१.	कृषि उत्पन्न बाजार समिती, जालना	जालना		५	५६०९	१८१५३	१५०७४	३६८	६०६६	१११९२	३२३७	५८३३	७२९	५११०
२.	कृषि उत्पन्न बाजार समिती, भोकरदन	भोकरदन		७	१५३५	३६१४	३१९०	४३७६	११९६	९७०	५२७	७१०	८१	४७८
३.	कृषि उत्पन्न बाजार समिती, अंबड	अंबड		७	५१७	१५९०	१६७५	४३९४	४९१	९०२	--	--	१०७	७१७
४.	कृषि उत्पन्न बाजार समिती, परतूर	परतूर		३	७१४	२०१५	९४१	२६०९	१६४	२७३	--	--	६८	४४२
५.	कृषि उत्पन्न बाजार समिती, मठा	परतूर		१	९७२	३०५०	१४७५	३६९३	७१	१७९	३९	५८	१	७
रकूण				२३	९३४७	२८४२२	२२३५५	५१९०१	७९८८	१३५१६	३८०३	६६०१	९८६	६७५४

[२०६]

[पुढे चालू.....]

[तक्ता क्रमांक: ६.१५ पुढे चालू.....]

अ. क्र.	बाजारपेठेचे नाव	तालुका	बाजार पेठेचा प्रकार	वार्षिक भावक									
				६] तूर	७] मूग	८] उडीद	९] कुलथी	१०] मठ					
१.	२.	३.	४.	परिमाणु ११.	मूल्य १२.	परिमाणु १३.	मूल्य १४.	परिमाणु १५.	मूल्य १६.	परिमाणु १७.	मूल्य १८.	परिमाणु १९.	मूल्य २०.
१.	कृषि उत्पन्न बाजार समिती, जालना	जालना		११, ३५०	७, ५३, ७१	८, ३६१	३, ३४, २७	३२१	१९, ४५	१४५	४८९	६६	३४७
२.	कृषि उत्पन्न बाजार समिती, भोकरदन	भोकरदन		३२५	१०, २५	३३	१, ९३	१३७	३, ९४	२	४	२	७
३.	कृषि उत्पन्न बाजार समिती, अंबड	अंबड		१, ३७७	८५, ४७	६३६	३९, ०६	—	—	११	६३	१५	७२
४.	कृषि उत्पन्न बाजार समिती, परतूर	परतूर		१, ८९७	१, २०, ४३	९२१	५५, ९६	३५	२, ०५	८	२२	—	—
५.	कृषि उत्पन्न बाजार समिती, मठा	परतूर		६३२	४०, २२	७०७	३५, २४	४६	२, ६६	७६	२, ३४	—	—
एकूण				१५, ५७१	१०, १०, ०८	१०, ६५८	४, ३६, ४५	५३९	२८, १०	२४२	८, ११	८३	४२६

[१०६]

[पुढे चालू.....]

[तक्ता क्रमांक: ६.१५ पुढे चालू.....]

अ. क्र.	बाजारपेठेचे नाव	तालुका	बाजार पेठेचा प्रकार	वार्षिक आवक										
				११] गुळ	१२] कापूस	१३] भुईमूग	१४] सुर्यफुल	१५] जवस	परिमाण	मूल्य	परिमाण	मूल्य	परिमाण	मूल्य
१.	२.	३.	४.	५.	६.	७.	८.	९.	१०.	११.	१२.	१३.	१४.	१५.
१.	कृषि उत्पन्न बाजार समिती, जालना	जालना		१८,३८२	७६,००५	१२५९३	९९२९०	११२०	५१९३	१०४५	७४२४	९	६२	
२.	कृषि उत्पन्न बाजार समिती, भोकरदन	भोकरदन	बाजार	--	--	७१४५	५३७६०	४७	२४७	४५	२९४	--	--	
३.	कृषि उत्पन्न बाजार समिती, अंबड	अंबड	बाजार	१८८	६५०	--	--	१०	३८	१९०	१३१९	४	३१	
४.	कृषि उत्पन्न बाजार समिती, परतूर	परतूर	बाजार	११२४	३९११	८२१८	५६५७७	३७	२०३	६२	४३१	५	३३	
५.	कृषि उत्पन्न बाजार समिती, मठा	परतूर	बाजार	२६६	१३७३	--	--	--	--	४१०	३९९५	*	२	
एकूण				१९,९८७	८१९३९	२७९५६	२०९६२७	१२१४	५६८१	१७५२	१३४६३	१८	१२८	

१०६६७

[पुढे चालू.....]

[तक्ता क्रमांक: ६.१५ पुढे चालू.....]

अ.क्र.	बाजारपेठेचे नाव	तालुका	बाजार पेठेचा प्रकार	वार्षिक आवक						एकूण वार्षिक आवक	
				१६] सरडी		१७] तीळ		१८] इतर		परिमाण	मूल्य
				परिमाण	मूल्य	परिमाण	मूल्य	परिमाण	मूल्य		
१.	कृषि उत्पन्न बाजार समिती, जालना	जालना		७२	४२८	१२	१११	२८३२२	५६०२३	११२५१५	४३३२३२
२.	कृषि उत्पन्न बाजार समिती, भोकरदन	भोकरदन	कृषि उत्पन्न बाजार समिती	५२	२४४	३	२७	६	२४	१४३३३	६६३६६
३.	कृषि उत्पन्न बाजार समिती, अंबड	अंबड		--	--	--	--	--	--	५२२१	२२२२८
४.	कृषि उत्पन्न बाजार समिती, परतूर	परतूर		१	५	१	४	७७५	२३६०	१४२७१	८६७२२
५.	कृषि उत्पन्न बाजार समिती, मंठा	परतूर		--	--	५	४०	२४२	१७३७	४२६२	२१२८०
एकूण				१३२	६७७	२१	१८२	२९३५२	५२९४४	१५२०११	६३०५३५

टीप: * = अध्याटनापेक्षा कमी

आधार: सर्व कृषि उत्पन्न बाजार समिती, जालना.

[१११]

तक्ता क्रमांक: ६.१६

जालना जिल्हयातील नोंदणी केलेले सावकार व त्यांनी दिलेली कर्जे ३०.६.१९९० ला संपणा-या व्हाकिरिता
[रुपये हजारात]

अ. क्र.	जिल्हा/तालुका	सावकारांची संख्या	व्यापा-याची दिलेली कर्जे	व्यापा-या व्यतिरिक्त दिलेली कर्जे	एकूण
१.	जिल्हा बेरीज	३५	६, २५	—	६, २५
	तालुके				
१.	भोकरदन	२	—	—	—
२.	जाफ्राबाद	१	—	—	—
३.	जालना	२२	६, २५	—	६, २५
४.	अंबड	१	—	—	—
५.	परतूर	९	—	—	—

आधार: जिल्हा उपनिबंधक सहकारी संस्था, जालना.

[११२]

तक्ता क्रमांक: ७.१

१९८२ व्षात जालना जिल्ह्यात सार्वजनिक सहाय्यित संस्थामार्फत उपलब्ध असलेल्या वैद्यकीय सुविधांची तालुकानिहाय माहिती

अ. क्र.	जिल्हा / तालुका	संख्या					खाटांची संख्या			उपचार केलेले आंतररक्षण			उपचार केलेले बाह्यरक्षण			
		रुग्णा-लये	दवा-खाने	प्रसूती-गृहे	प्राथमिक आरोग्य केंद्रे	डॉक्टर परिषदे	स्कूला-सोठी	स्त्रिया-सोठी	मुला-सोठी	पुष्प	स्त्रिया	मुले	पुष्प	स्त्रिया	मुले	
१.	२.	३.	४.	५.	६.	७.	८.	९.	१०.	११.	१२.	१३.	१४.	१५.	१६.	१७.
जिल्हा बेरीज		६	१७	-	३३	९९	३५६	४६०	१९२	५०	४७	६०	३९	१९८	२२९	२०८
तालुके						१६										
१.	भोकरदन	१	३	-	६	१६	५२	६४	३२	७	*	२	१	२४	३७	४१
२.	जाफ्राबाद	१	१	-	३	८	३५	५२	२४	७	१	२	१	२२	१७	१६
३.	जालना	१	६	-	८	३७	१२१	१६०	४८	१५	४५	४९	३६	८६	९५	६७
४.	अंबड	१	२	-	९	१८	७५	८४	४४	७	*	३	*	२८	३३	४०
५.	परतूर	२	५	-	७	२०	७३	१००	४४	१४	*	५	*	३९	४७	४५

[११३]

टीप: १] आंकडे: पूर्णांकित केल्याने बेरजा कदाचित जुळणार नाहीत. २] * = पाचशे पेक्षा कमी

आधार: १] जिल्हा आरोग्य अधिकारी, जिल्हा परिषद, जालना २] जिल्हा प्रमुख चिकित्सक, सामान्य रुग्णालय, जालना

३] रुग्णाधिकारी, नगर परिषद, जालना ४] जिल्हा क्षयरोग अधिकारी, जिल्हा क्षयरोग केंद्र, जालना.

तक्ता क्रमांक ७.२

जालना जिल्ह्यातील १९८८ वर्षात तालुकानिहाय नोंदणी केलेल्या जन्ममृत्यूची संख्या.

अ.क्र.	जिल्हा तालुका	एकूण गांभीर्ण नागरी	नोंदलेल्या जन्माची संख्या			नोंदलेल्या मृत्यूची संख्या			बाल मृत्यूची संख्या.		
			पुरुषा	स्त्रिया	एकूण	पुरुषा	स्त्रिया	एकूण	पुरुषा	स्त्रिया	एकूण.
१.	२.	३.	४.	५.	६.	७.	८.	९.	१०.	११.	१२.
जिल्हा बेरीज:		एकूण	१०,०५८	८,५१८	१८,५७६	२,६४६	२,०२२	४,६६८	२६२	२३८	५००
		गांभीर्ण	७,६९७	६,४५०	१४,१४७	२,२७४	१,७९३	४,०६७	२४३	१९६	४३९
		नागरी	२,३६१	२,०६८	४,४२९	३७२	२३६	६०८	१९	४२	६१
तालुके:		एकूण	२,१५८	१,७७७	३,९३५	५३५	४३२	९६७	५७	५८	११५
१.	भांकरदन.	गांभीर्ण	२,०३८	१,६७९	३,७१७	५०३	४१४	९१७	५५	५७	११२
		नागरी	१२०	९८	२१८	३३२	१६	५०	२	१	३
२.	जाफ्राबाद.	एकूण	१,००८	९५१	१,९५९	२११	१६५	३७६	२७	२०	४७
		गांभीर्ण	१,००८	९५१	१,९५९	२११	१६५	३७६	२७	२०	४७
		नागरी	-	-	-	-	-	-	-	-	-
३.	जालना	एकूण	३,६४९	३,०९८	६,७४७	८७४	६१८	१,४९२	८४	७४	१५८
		गांभीर्ण	१,६५७	१,३२६	२,९८३	५९३	४२४	१,०१७	६७	३६	१०३
		नागरी	१,९९२	१,७७२	३,७६४	२८१	१९४	४७५	१७	३८	५५
४.	अंबड	एकूण	१,६१८	१,३५०	२,९६८	५६९	४४२	१,०११	५०	३९	८९
		गांभीर्ण	१,५३८	१,२६४	२,८०२	५४४	४३२	९७६	५०	३९	८६
		नागरी	१००	८६	१८६	२५	१०	३५	-	३	३
५.	परतूर.	एकूण	१,६२५	१,३४२	२,९६७	४५७	३७२	८२९	४४	४७	९१
		गांभीर्ण	१,४७६	१,२३०	२,७०६	४२३	३५८	७८१	४४	४७	९१
		नागरी	१४९	११२	२६१	३४	१४	४८	-	-	-

[१९८८]

आधार:- उपसंचालक, आरोग्य सेवा, पुणे.

तक्ता क्रमांक ७.३

जालना जिल्ह्यातील १९८८ वर्षासाठी विविध कारणानुसार मृत्यूची संख्या.

अ.क्र.	हिवताप	पटकी	देवी	क्षय	न्युमोनिया	अमांशव अतिसार व गॅस्ट्रो	हृदय विकार	विषाम ज्वर	कर्करोग	हृवसन कियेसबंधी रोग	आत्म हत्या	अप. घातकारणे	इतर	स्कृणा
१.	२.	३.	४.	५.	६.	७.	८.	९.	१०.	११.	१२.	१३.	१४.	१५.
१.	-	-	-	८२	१५	१८	६७	१६	३९	१५१	१५	१५१	४, १२१	४, ६७५

[५६४]

आधार:- उपसंचालक, आरोग्य सेवो. पुणे.

तवता क्रमांक: ७.४

जिल्हा: जालना

माता बाल सौषण कार्यक्रमांतर्गत लस टोचणी वर्ष १९८९-९०

अ.क्र.	जिल्हा/तालुका	ग्रामीण नागरी एकूण	त्रिगुणी लस [तिसरा डोज] [डी.पी.टी.]	पोलीओ [तिसरा डोज]	बी.सी.जी. गोवर	द्विगुणी [डी.टी.] [दुसरा डोज]	विषम वर्ष	१०वर्षी	१६ वर्षी	गरीबर टिसिया
१.	३.	३.	४.	५.	६.	७.	८.	९.	१०.	११.
	जिल्हा बेरीज	ग्रामीण नागरी एकूण	२४,८६५ ३,७७२ २८,६४७	२७,३५१ ३,९८७ २९,३३८	२१,९८१ ६,८७२ २८,८५३	२१,२४० ३,६७२ २४,९१२	२५,५६० ७,५८६ ३३,१४६	१९,५१५ ३,६०२ २३,११७	१४,८८२ ३,०९६ १७,९७८	२०,५१८ ५,३६३ २५,८८१
	तालुके									
१.	मोकरदन	ग्रामीण नागरी एकूण	४,७६६ ५,१७३ ४,७६६	५,१७३ ५,१७३ ५,१७३	४,१०६ ४,१०६ ४,१०६	४,३०८ ४,३०८ ४,३०८	३,९५६ ३,९५६ ३,९५६	२,७८२ २,७८२ २,७८२	२,५२२ २,५२२ २,५२२	३,६३६ ३,६३६ ३,६३६
२.	जाफाबाद	ग्रामीण नागरी एकूण	१,९९६ १,९९६ १,९९६	२,३९३ २,३९३ २,३९३	२,०९५ २,०९५ २,०९५	२,०१७ २,०१७ २,०१७	१,८४२ १,८४२ १,८४२	१,६६१ १,६६१ १,६६१	१,७७३ १,७७३ १,७७३	१,८५५ १,८५५ १,८५५
३.	जालना	ग्रामीण नागरी एकूण	६,४१० ३,७७२ १०,१८२	७,०७४ ३,९८७ ११,०६१	५,२२३ ६,८७२ १२,०९५	५,४६३ ३,६७२ ९,१३५	६,५७७ ७,५८६ १४,१६३	४,८२१ ३,६०२ ८,४२३	३,५५० ३,०९६ ६,६४६	५,५०० ५,३६३ १०,८६३
४.	अंबड	ग्रामीण नागरी एकूण	६,५३० ६,५३० ६,५३०	७,२२१ ७,२२१ ७,२२१	६,३४१ ६,३४१ ६,३४१	५,८३० ५,८३० ५,८३०	६,५९२ ६,५९२ ६,५९२	६,५६५ ६,५६५ ६,५६५	६,०६५ ६,०६५ ६,०६५	५,२२२ ५,२२२ ५,२२२
५.	परतूर	ग्रामीण नागरी एकूण	५,१७३ ५,१७३ ५,१७३	५,४९० ५,४९० ५,४९०	४,३१६ ४,३१६ ४,३१६	३,७२२ ३,७२२ ३,७२२	६,५७९ ६,५७९ ६,५७९	३,५१६ ३,५१६ ३,५१६	२,९७२ २,९७२ २,९७२	४,२०५ ४,२०५ ४,२०५

[३६६]

आधार: जिल्हा आरोग्य अधिकारी, जिल्हा परिषद, जालना.

पृष्ठ सं. ५

जालना जिल्ह्यातील तालुका निहाय कुटुंब नियोजन केंद्राची संख्या ३१.३.१९९० या वर्षा अखेरची

जिल्हा/ तालुका	सकण गामीण नागरी	३१ मार्च १९९० रोजी असलेली केंद्राची संख्या	निर्बीजीकरण केल्याची संख्या		सकण [आय. य. डी] संख्या	लप पध्दती जननक्षम जोडण्याची संख्या
			पुरुष नसबंदी	स्त्रियांची नसबंदी		
१.	२.	३.	४.	५.	६.	७.
जिल्हा बेरीज	सकण	३५	६२	८०६२	८१३८	८५०५
	गामीण	३१	६२	६,९८२	६,२५१	६,४५१
	नागरी	४	७	१,८८०	१,८८७	१,०५४
ता. बेरीज	सकण	५	१२	११०	१२२	१,२६३
	गामीण	५	१२	११०	१२२	१,२६३
	नागरी	—	—	—	—	—
ता. अंबड	सकण	४	१७	४४२	४५२	४१०
	गामीण	४	१७	४४२	४५२	४१०
	नागरी	—	—	—	—	—
३. जालना	सकण	१०	१३	२,९१२	२,९३२	२,६६०
	गामीण	७	६	१,९६२	१,९७५	१,६५८
	नागरी	३	७	९५०	९५७	९०२
४. अंबड	सकण	२	१५	२,३२२	२,३३७	२,१५५
	गामीण	२	१५	२,३२२	२,३३७	२,१५५
	नागरी	—	—	—	—	—
५. परतूर	सकण	७	५	१,४७६	१,४८१	१,७१७
	गामीण	६	५	१,३४६	१,३५१	१,६५५
	नागरी	१	—	१३०	१३०	६२

आधार: जिल्हा आरोग्य अधिकारी, जिल्हापरिषद, जालना.

[६१६]

तक्ता क्रमांक ८२

१९८१ च्या जनगणनेनुसार जालना जिल्ह्यातील तालुकानिहाय साक्षरता.

अ. क्र.	जिल्हा तालुका	एकूण गांभीण नागरी	साक्षरांची संख्या [हजारात]			साक्षरतेची टक्केवारी.		
			पुरुषा	स्त्रिया	एकूण	पुरुषा	स्त्रिया	एकूण
१.	२.	३.	४.	५.	६.	७.	८.	९.
<u>एकूण जिल्हा</u>		एकूण गांभीण नागरी	२३८	७६	३१४	४५.५४	१४.९८	३०.४९
			१८८	६	२३७	४२.७१	११.२७	२७.१९
			५०	२८	७७	२०.७९	३५.५१	४८.४९
<u>तालुके:-</u>								
१.	भोकरदन.	एकूण गांभीण नागरी	३६	९	४४	४३.१९	१०.५३	२७.११
			३३	७	४०	४२.४९	९.४५	२६.२१
			३	१	४	५४.२५	२७.९०	४१.३७
२.	जाफ्राबाद.	एकूण गांभीण नागरी	२०	६	२६	४७.३६	१३.४६	३०.५६
			२०	६	२६	४७.३६	१३.४६	३०.५६
			-	-	-	-	-	-
३.	जालना	एकूण गांभीण नागरी	८५	३२	११७	४८.९९	१९.५६	३४.५८
			४६	११	५६	५१.४८	९.९४	२५.९७
			३९	२१	६१	६२.१६	३६.८०	४२.८०
४.	अंबड	एकूण गांभीण नागरी	५६	१७	७३	४३.२०	१३.२१	२८.३८
			५३	१५	६८	४२.५३	१२.२९	२७.५७
			३	२	५	५७.५३	३३.८६	४६.११
५.	परतूर.	एकूण गांभीण नागरी	४१	१३	५४	४३.७१	१३.७६	२८.९४
			३७	१०	४७	४२.४५	१२.०६	२७.४५
			४	३	७	५६.६४	३१.५५	४४.३४

[२६४]

टिप:- आकडे पूर्णांकित केल्याने बेरजा कदाचित जुळणार नाहीत.
आधार:- १९८१ जनगणना प्रकाशन.

तक्ता क्रमांक ८.३

जालना जिल्ह्यातील शैक्षणिक संस्था, शिक्षकांची व विद्यार्थ्यांची संख्या

वर्ष: १९८८-८९

अ. क्र.	शैक्षणिक संस्था प्रकार	संस्थांची संख्या	शिक्षक		विद्यार्थी
			एकूण	प्रशिक्षित	
१.	२.	३.	४.	५.	६.
अ]	पुर्व प्राथमिक शाळा	६	१३ [१३]	२ [२]	७१३
ब]	प्राथमिक शाळा				
	१] एक शिक्षकी शाळा	४४०	४४४ [५]	३५१ [५]	२३,१७९
	२] कनिष्ठ प्राथमिक	३६१	१,१२६ [२९५]	२४६ [२४९]	६४,२२८
	३] उच्च प्राथमिक शाळा	२७९	१,७४० [३४५]	१,५०२ [२९८]	७६,६६४
	एकूण १ ते ३	१,०८०	३,३१० [६४५]	२,७९९ [५५२]	१,६४,०७१
क]	माध्यमिक शाळा	१००	१,२९६ [१९१]	१,२१२ [१८३]	३९,३०८
ड]	उच्च माध्यमिक शाळा	८	२२४ [५५]	२२१ [५४]	८,४६०
इ]	सामान्य शिक्षणाचे महाविद्यालय [कला, शास्त्र, वाणिज्य]	५	१५७ [१७]	—	४,२९६
	एकूण	१,१९९	५,००० [९२१]	४,२४१ [७९८]	२,१६,८४८

टीप: कॅम्पातील आर्केड, शिक्षकांची संख्या दर्शविताने.

आधार: शिक्षण संचालनालय, महाराष्ट्र शासन, पुणे.

[२६९]

तक्ता क्रमांक ८.३

जातना जिल्ह्यातील पूर्व प्राथमिक, प्राथमिक, माध्यमिक व महाविद्यालयातील विद्यार्थ्यांची इयत्ताप्रमाणे संख्या आणि
मागासवर्गीय विद्यार्थ्यांची वर्णवारी [दिनांक ३०.९.१९८८ रोजीची]

अ.क्र.	शैक्षणिक स्तर	संस्थेतील विद्यार्थ्यांची संख्या								एकूण	
		पूर्व प्राथमिक		प्राथमिक		माध्यमिक		सामान्य शिक्षणाची महाविद्यालये		एकूण	मुली
		एकूण	मुली	एकूण	मुली	एकूण	मुली	एकूण	मुली	एकूण	मुली
१.	पूर्व प्राथमिक	७१३	२७६	८२८	२७३	---	---	---	---	१,५४१	५४९
२.	इयत्ता १ ते ४	---	---	१,४०,०४२	५६,३७३	---	---	---	---	१,४०,०४२	५६,३७३
३.	इयत्ता ५ ते ७	---	---	२३,२०१	६,५६२	२१,८३१	६,२८७	---	---	४५,०३२	१२,८४९
४.	इयत्ता ८ ते १०	---	---	---	---	२४,१९०	४,९९५	---	---	२४,१९०	४,९९५
५.	इयत्ता ११ ते १२	---	---	---	---	१,७४७	४६७	२,२४१	४१७	३,९८८	८८४
६.	उच्च माध्यमिक नंतर	---	---	---	---	---	---	२,०५५	४६५	२,०५५	४६५
	एकूण	७१३	२७६	१,६४,०७१	६३,२०८	४७,७६८	११,७४९	४,२९६	८८२	२,१६,८४८	७६,११५

[१२०]

[....पुढे चालू....]

[तुक्ता क्रमांक: ८३ पुढे चालू.....]

अ.क्र. शैक्षणिक स्तर

संस्थेतील विद्यार्थ्यांची संख्या

अ.क्र.	शैक्षणिक स्तर	मागासवर्गीय जाती		मागासवर्गीय जमाती		इतर मागासवर्गीय		एकूण मागासवर्गीय	
		एकूण	मुली	एकूण	मुली	एकूण	मुली	एकूण	मुली
१.	पूर्व प्राथमिक	१२२	५६	१०	—	१९५	७६	२२७	१३२
२.	इयत्ता १ ते ४	२२,९५८	८,९६०	४,९६१	१,४७६	३३,९९८	१३,७१२	६१,९१७	२४,९४८
३.	इयत्ता ५ ते ७	५,९६९	१,३४८	८७३	१७९	१०,९८९	२,७१४	१४,०३१	४,२४१
४.	इयत्ता ८ ते १०	३,३६५	४९७	३०५	३९	५,९११	८५६	८,७८१	१,३९२
५.	इयत्ता ११ ते १२	४४०	८१	१०	—	७८९	८४	१,२३९	१६५
६.	इयत्ता माध्यमिक नंतर	१७३	१८	८	१	४०१	३०	५८२	४९
एकूण		३३,०२७	१०,९६०	५,३६७	१,६९५	५०,६८३	१४,४७२	८९,०७७	३०,९२७

आधार: शिक्षण संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे.

[१९९१]

क्रमांक: ८७

जालना जिल्ह्यात १९८८-८९ वर्षातील इतर प्रकारच्या शैक्षणिक संस्था बाबत माहिती.

वर्ष: १९८८-८९ [३०.९.१९८८ अखेर]

संस्थांचे प्रकार	संस्थांची संख्या	विद्यार्थ्यांची संख्या												एकूण शिक्षक	
		मागास- वर्गीय जाती		मागास- वर्गीय जमाती		इतर मागास- वर्गीय जाती		इतर मागास- वर्गीय जमाती		बिगर मागास- वर्गीय जाती		एकूण	स्त्री		
१.	२.	३.	४.	५.	६.	७.	८.	९.	१०.	११.	१२.	१३.	१४.	१५.	१६.
१] शिक्षण नियंत्रक पदवी महाविद्यालय	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
२] विधी महाविद्यालय	१	१२	१	१	-	१०	-	२४	१	४८	४	७२	५	७	-
३] वैद्यकीय महाविद्यालय	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
४] आयुर्वेदिक महाविद्यालय	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
५] अभियांत्रिकी महाविद्यालय	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
६] इतर															
अ] तंत्रिकेत्तन*	१	१८	-	-	-	२९	-	४७	-	७७	५	१२२	५	१५	-
ब] औद्योगिक शिक्षण संस्था	२	५७	३	८	-	८२	१	१४७	४	२०१	११	३४८	१५	३६	-
क] अध्यापक विद्यालय	१	२०	८	३	-	३०	३	५३	११	२४७	७३	३००	८४	१२	६
ड] जी.सी.डी.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	७	-	-	-	-	-

[१२२]

टीप: * १९८८-८९ वर्षातील तंत्रिक शिक्षण देणा-या संस्थांची माहिती उपलब्ध नसल्याने ती १९८७-८८ वर्षाची देण्यात आली आहे.

आधार: शिक्षण संचालनालय, महाराष्ट्र शासन, पुणे.

तक्ता क्रमांक: ८.५

जालना जिल्ह्यातील आर्थिक ब्रुश्टया मागासलेल्यांना मिळणारी मं.प. शिक्षणाची सवलत

वर्ष १९८८-८९ कारकिर्दीत

अ. क्र.	ता.भा.धीची संख्या							पुस्तक खर्च	
	माध्यमिक	कनिष्ठ	उच्च	अभियांत्रिकी	वैद्यकीय	इतर	इतर	एकूण	[रुपये हजारात]
	महाविद्यालये	महाविद्यालये	शिक्षण			महाविद्यालये	संस्था		
	११वी	१२वी							
१.	१४,१३५	१,९१०	१,०२५	--	--	--	--	१७,०७०	१६३

[१३३]

आधार: शिक्षण संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे.

तक्ता क्रमांक: ८.६

जालना जिल्ह्यात १९८९-९० वर्षातील प्राथमिक शिक्षणावरील खर्च

[समये हजारात]

योजना	योजनेतर			योजनांतर्गत			एकूण			
	आवर्ती	बांधकाम अनुदाना-विरहीत अनावर्ती खर्च	बांधकाम	आवर्ती	बांधकाम अनुदाना-विरहीत खर्च	बांधकाम	आवर्ती	बांधकाम अनुदाना-विरहीत खर्च	बांधकाम	एकूण खर्च
१.	२.	३.	४.	५.	६.	७.	८.	९.	१०.	११.
१. जिल्हा बेरीज	८,४०,३८	---	---	१,१४,७९	४८	---	९,५५,१७	५८	---	९,५५,६५
२. नगरपरिषद	---	३७,२६	---	---	---	---	---	३७,२६	---	३७,२६
३. कटक मंडळ	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---
४. महानगर-पालिका	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---
५. इतर खर्च [बांधकाम अनुदाना-व्यतिरिक्त]	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---
एकूण	उ.ना.	उ.ना.	---	उ.ना.	---	---	उ.ना.	उ.ना.	---	९,९२,९१

टीप: १] उ.ना. = उपलब्ध नाही २] ज्या ठिकाणी आवर्ती व अनावर्ती अशी स्वतंत्र माहिती उपलब्ध नाही तेथे माहिती दोन्ही स्तंभांच्या मध्यभागी देण्यात आली आहे.

आधार: शिक्षण संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे.

तक्ता क्रमांक: ८.७

जालना जिल्ह्यात १९८९-९० वर्सातील व्यवसाय मार्गदर्शन [कनिष्ठ विद्यालये] व तांत्रिक शाळा

[आठवी ते बारावी]

अ.क्र.	बाब	परिमाण	वर्ष १९८९-९०
१.	शाळांची संख्या	संख्या	३
२.	<u>पटावरील संख्या</u>		
	अ] मुले	संख्या	६२८
	ब] मुली	संख्या	३३
	एकूण [अ+ब]	संख्या	६६१
३.	एकूण खर्च [रुपयांत]	रुपये	१०,०५,०६६

[५८६]

आधार: १] प्राचार्य, जे.ई.एस.आर.जी. ^{बगडीया} आर्ट्स, एस.बी.लाखोटिया कॉमर्स अँड बेसनजी सायन्स कॉलेज, जालना

२] जिल्हा व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण अधिकारी, जालना.

[१२६३]

तक्ता क्रमांक: ८.८

जालना जिल्ह्यात १९८९-९० वर्षातील प्रौढ शिक्षण केंद्रे

अ. क्र.	जिल्हा/तालुका	प्रौढ शिक्षण केंद्राची संख्या
१.	जिल्हा बेरीज	८००
	तालुके	
१.	भोकरदन	१८०
२.	जाफ्राबाद	६२०
३.	जालना	---
४.	अंबड	---
५.	परतूर	---

आधार: जिल्हा प्रौढ शिक्षणाधिकारी, जालना.

[१२७]

तक्ता क्रमांक: ८.९

जालना जिल्ह्यातील शिक्षणाकरिता प्रशिक्षण संस्था ३०.९.१९८८ अखेर

क्र.	बाब	परिमाण	वर्ष ३०.९.१९८८ अखेर
------	-----	--------	---------------------

१. शिक्षणाकरिता प्रशिक्षण संस्थांची संख्या

अ) पदवी स्तर	संख्या	---
ब) पदवीपूर्व स्तर	"	१
क) शाळा स्तर	"	---

२. पटावरील संख्या

अ) पदवी स्तर	संख्या	---
ब) पदवी पूर्व स्तर	"	३००
क) शाळा स्तर	"	---

एकूण खर्च

वर्ष ३१.३.१९८७ अखेर

अ) पदवी स्तर	रुपये	---
ब) पदवी पूर्व स्तर	"	४,८३,०००
क) शाळा स्तर	"	---

आधार: शिक्षण संचालनालय, महाराष्ट्र शासन, पुणे.

[१२८]

तक्ता क्रमांक: ९. ५

३१ मार्च १९९० रोजी जालना जिल्ह्यातील रेल्वे मार्गाची लांबी

अ. क्र. रेल्वे मार्ग लांबी कि. मी. मध्ये
३१.३.१९९०

१] ब्रॉड गेज	
१] स्केरी	निरंक
२] दुहेरी	-"-
३] तिहेरी व अधिक	-"-
२] मीटर गेज	१ ८८
३] नॅरो गेज	निरंक

एकूण रेल्वे मार्ग १ ८८

आधार: स्थानक प्रमुखा, दक्षिण मध्य रेल्वे, जालना

तक्ता क्रमांक: ९.३

जालना जिल्ह्यातील प्रकार व पृष्ठभाग यानुसार ३१ मार्च १९९० वर असलेली रस्त्यांची लांबी

[लांबी: कि.मी.]

अ.क्र.	वर्गीकरण	बिगर नगरपालिका रस्ते		नगरपालिका रस्त्यातील रस्ते	
		सार्वजनिक बांधकाम व घरबांधणी	जिल्हापरिषद	एकूण	एकूण
१.	२.	३.	४.	५.	६.
प्रकारानुसार					
१.	राष्ट्रीय महामार्ग	-	-	-	-
२.	अ) प्रमुख राज्य महामार्ग	१२९.००	-	१२९.००	-
	ब) इतर राज्य महामार्ग	५१८.८०	७८८.८६	५९७.६६	-
३.	प्रमुख जिल्हा रस्ते	२७३.१३	६७७.७५	९५०.८८	-
४.	इतर जिल्हा रस्ते	१०९.१४	६९५.८७	८०५.०१	-
५.	छोडयातील रस्ते [योजनांतर्गत]	१४२.३३	५३४.२८	६७६.६०	-
६.	इतर [योजनांतर्गत]	-	-	-	१६९.९९
एकूण		११७३.३९	१९८३.७६	३१५६.९५	१६९.९९
पृष्ठभागानुसार					
१.	सिमेंट कॉक्रीट	-	-	-	१२.१५
२.	डांबरी	६०९.२०	६४८.८०	६७४.००	८४.०१
३.	खडीपा/पक्का रस्ता	४८५.५०	१२५७.४३	१७४२.९३	३६.१२
४.	इतर प्राल वापरून केलेले [वाहन चालण्यास योग्य]	७७.६९	६२५.०३	७०२.७२	३१.६३
५.	इतर [वाहन चालण्यास अयोग्य]	-	३६.५०	३६.५०	६.००
एकूण		११७२.३९	१९८३.७६	३१५६.९५	१६९.९९

928

आधार: १) कार्यकारी अभियंता सार्वजनिक बांधकाम विभाग, जालना २) कार्यकारी अभियंता नगरपालिका परिषद, जालना

[१३०]

तक्ता क्रमांक: ९.३

३१ मार्च १९९० रोजी जालना जिल्ह्यातील वापरात असलेल्या मोटार वाहनांची संख्या

अ. क्र.	बाब	संख्या
१.	मोटार सायकली, स्कूटरी, मोपेड इत्यादी	१०, ३४३
२.	मोटारी, जिप्स व स्टेशन वॅगन	८८१
३.	टॅक्सी कॅबज	४३
४.	<u>स्वयंचालित रिक्शा</u>	
	१] खाजगी	१२९
	२] सार्वजनिक [टॅक्सी]	३९५
५.	<u>स्टेज कॅरिजेस</u>	
	१] डिझेलवर चालणाऱ्या	३०४
	२] पेट्रोलवर चालणाऱ्या	---
	३] डिझेलवर चालणाऱ्या कॉन्टेन्ट कॅरिजेस	---
६.	<u>मालमोटारी</u>	
	अ] <u>खाजगी वाहने</u>	
	१] डिझेलवर चालणाऱ्या	२३
	२] पेट्रोलवर चालणाऱ्या	---
	ब] <u>सार्वजनिक वाहने</u>	
	१] डिझेलवर चालणाऱ्या	७००
	२] पेट्रोलवर चालणाऱ्या	---
७.	रुग्णावाहिका	२
८.	शाळ्या बसेस	१
९.	खाजगी सेवा देणारी वाहने [अनुयान]	१
१०.	जोड वाहने [ट्रेलर]	१, ०१४
११.	ट्रॅक्टर	८६०
१२.	इतर	९
	एकूण	१४, ६०५

आधार: प्रादेशिक परिवहन अधिकारी, औरंगाबाद.

[१९९३]

तक्ता क्रमांक: ९४

जालना जिल्ह्यातील महाराष्ट्र राज्य मार्ग परिवहन मंडळाची १९८९-९० वर्षाची पूवासी वाहतूक आंकडेवारी

अ. क्र.	उपक्रमाचे नांव	वर्षा अखेरीस मार्गाची संख्या	मार्गाची एकूण लांबी [कि. मी]	मार्गाची सरासरी लांबी [कि. मी.]	व्याप्तिकाल रस्त्यावर अस्तित्वात धावणा-या बसगाड्यांची दैनिक संख्या	पूवाशांची दैनिक सरासरी संख्या	वाहतूकीमुळे व्याप्ति मिळालेले उत्पन्न [लाखात]	दर पूवाशांमार्गे मिळालेले सरासरी उत्पन्न [पैशांमध्ये]	
१.	महाराष्ट्र राज्य मार्ग परिवहन महामंडळ, जालना, अंबड-व परतूर डेपो.	२०५	१६,४४०	८०.२०	१९२	१७३	०.६९	९,२०,७१	३६६

आधार: विभाग नियंत्रक, महाराष्ट्र राज्य मार्ग परिवहन महामंडळ, जालना.

जालना जिल्ह्यातील महत्वाच्या रस्त्यांवरील वाहतूक गणना मे १९८९ या वर्षाकरीता .

अ.क्र. बस स्थानकाचे ठिकाणः		पुढठ भा- रस्त्याची	जलद गती वाहने.				मंद गती वाहने.						
लाबी किमी.	जवळपासचे शहर/छोडे	गांधी प्र- कार.	मोटर बस जिप्त व्हॅन्स	माल गाड्या.	मोटर सायकल	एकूण.	जनावरा कडन ओढले जाणारे	सासकली इतर एकूण (रिक्षा)					
१.	२.	३.	४.	५.	६.	७.	८.	९.	१०.	११.	१२.	१३.	१४.
सोलापूर-औरंगाबाद-धुळे-बडोदा. मुख्य राज्य महामार्ग क्र. १													
१]	६५/०	वाडीगोरी.	डांबरी	३.७०	४९३	२२८	१०४९	४२०	२१९०	०	२६६	३३९	१२१६
औरंगाबाद-नादिड-हैद्राबाद- मुख्या राज्य महामार्ग क्र. ६													
१]	७/२००	रोहीना.	डांबरी	३.७०	१०२	६०	१३०	८६	३७८	१३१	१२९	१८	२७८
२]	८/०	तटोनाजवळ	"	"	१५६	२२	११५	७२	३६५	१०८	४१	०	१४९
अहमदनगर-पैठण-अंबड-पाथी-कोला-चारठाणा. राज्य महामार्ग क्र. १४८													
१]	०/०	अंबड	डांबरी	३.७०	२०७	३३	२३८	२८१	७५९	३२२	३५४	२५७	९३३
२]	११२/४००	आष्टी	"	"	१५२	४६	१६५	१२२	४८५	३०८	२२३	१२३	६५४

[११२]

२.	३.	४.	५.	६.	७.	८.	९.	१०.	११.	१२.	१३.	१४.
----	----	----	----	----	----	----	----	-----	-----	-----	-----	-----

खामगाव-भेहकर-मंठा-पाथी-शारमाळा राज्य महामार्ग क्रमांक १७१.

१. ६३/०	मंठा	डाबरो	३७०	१३९	५१	१३०	८६	४०६	३७४	१६१	५३	५८८
---------	------	-------	-----	-----	----	-----	----	-----	-----	-----	----	-----

जालना-योगाव-खामगाव-आ. मडापूर-हृत्तरबिड -शिवनी-रजानी-कुमारपीपळगाव-गोळेगाव-शिबळनेर राज्यमहामार्ग क्र. १७३

१. ७/०	नेर	डाबरो	३७०	१७	१९	५३	५९	१४८	८७	७८	६	१७१
२. ०/०	कुमारपीपळगाव	खाडी	३७०	११३	४	८४	११६	३१७	२२६	१०४		३३०

वडीगोद्री-कुमारपीपळगाव-परतूर-राज्य महामार्ग क्र. १७४.

१. २३/२००	जामसेमर्धा	खाडी	३७०	६८	११	८५	६१	२२५	९९	६७	५१	२१७
२. ६/८००	दहीळण	डाबरो	३७०	७४	६	१०९	८५	२७४	२८१	५७	१२४	४६२

मलकापूर-बुलढाणा-जालना-वडीगोद्री-राज्य महामार्ग क्र. १७६.

१. २०१/६००	वडीगोद्री	डग.	३७०	३६७	२२६	४०३	२०९	१२०५	१८०	१७५	२७७	६३२
------------	-----------	-----	-----	-----	-----	-----	-----	------	-----	-----	-----	-----

जालना-सिंदखोडराज रस्ता राज्य महामार्ग क्र. १७७.

१. ०/०	जालना	डाबरो	३७०	२६६	२०	२६६	२३६	७८८	४१४	६०३	०	१०१७
--------	-------	-------	-----	-----	----	-----	-----	-----	-----	-----	---	------

भांकरदन-करमाड-पीपळगाव रस्ता राज्य महामार्ग, क्र १७८.

१. ४७/२००	राज्यमहामार्गाचे			१२	-८	२३	२१	६४	२१	२२	८	५१
	जखान, डाबरो											
	आणि खाडी											

[१३३]

१.	२.	३.	४.	५.	६.	७.	८.	९.	१०.	११.	१२.	१३.	१४.
----	----	----	----	----	----	----	----	----	-----	-----	-----	-----	-----

खुलताबाद-फुलंडी-राजूर-अकोला-रास्ता महामार्ग क्र. १८०

१.	२१/८	तळेगाव	डाडी	३५०	१९२	१३	१९२	१६७	५६१	२३८	११७	१५५	५१०
२.	०/०	राजूर	डांबरी	३५०	५८	२७	६२	६८	२१५	३४१	१२७	-	४६८

भाोकरदन-जालना-परतूर- रास्ता महामार्ग क्र. १८१

१.	५०/०	भाोकरदन	डांबरी	५५०	७१६	१२६	१३८०	१२१९	३४३१	३४५	१११०	-	१५५५
----	------	---------	--------	-----	-----	-----	------	------	------	-----	------	---	------

कन्नड-सिल्लोड-देऊगावराजा-लोणार-वाशीम-पुसद-मह गाव-सारकीणी- मांडवी-ते जिल्हा हद्द पार्यन्त.
राज्य महामार्ग क्रमांक १८३.

१.	०/०	भाोकरदन	डांबरी	३५०	५५२	१६८	५८१	६८५	१६८५	३४४	१७४	-	५१८
----	-----	---------	--------	-----	-----	-----	-----	-----	------	-----	-----	---	-----

वातूर-अधापूर-समसा-निर्मल-रास्ता राज्य महामार्ग क्र. २२०

१.	३१६/०	देवगाव	डांबरी	५५०	३५५	१२४	८२७	१७६	१४८२	१६३	९६	४५४	७१३
----	-------	--------	--------	-----	-----	-----	-----	-----	------	-----	----	-----	-----

२: राष्ट्रीय महामार्ग.

आधार:- संशोधन अधिकारी, [सांख्यिकी] बांधकाम विभाग, मुंबई.

तक्ता क्रमांक: ९६

जालना जिल्ह्यात १९८९-९० वर्सातील पोस्ट, तारघरे, व दूरध्वनी संघ यांची आंकडेवारी

अ.क्र.	पोस्टांची संख्या	तारघरांची संख्या	पत्रपेट्यांची संख्या	पोस्टमनांची संख्या	दूरध्वनींची संख्या	पोस्टांची सुविधा असिल्या गावांची संख्या	शासनाने वाढ केलेल्या दूरदर्शन संघांची संख्या
१	१८१	१४	५५९	१४९	२,४६५	१४४	३०

[९३५]

आधार: १] प्रवर अधीक्षक डाकघर, औरंगाबाद विभाग, औरंगाबाद २] विभागीय अभियंता, ग्रामीण ध्वनीक्षेपण, औरंगाबाद
३] उपविभागीय अधिकारी [तार] जालना.

तक्ता क्रमांक: १०.१

जालना जिल्हयातील १९८९-९० वर्षातील स्थानिक संस्थांचे उत्पन्न व खर्च

[रुपये लाखात]

अ. क्र.	ग्रामपंचायत		जिल्हा परिषद			नगरपालिका		
	संख्या	समाविष्ट असलेल्या खोड्यांची संख्या	एकूण उत्पन्न	एकूण खर्च	एकूण उत्पन्न	एकूण खर्च	एकूण उत्पन्न	एकूण खर्च
१	२	३	४	५	६	७	८	९
१	६६७	९००	६८.०७	६९.५६	२०३०.५८	२०३९.१०	४८६.३६	४७३.०६

आधार: १] जिल्हा परिषद [वित्त विभाग] जालना २] जिल्हा परिषद [पंचायत विभाग] जालना.
३] सर्व नगरपालिका जालना जिल्हा

[१३६]

तकसी मा. १०.२

जालना जिल्ह्यात १९८९-९० वर्षातील ग्रामपंचायतीचे उत्पन्न व खर्च

[समये हजारात]

अ. क्र.	पंचायत समिती	ग्रामपंचायती व गट ग्रामपंचायतीची संख्या	उत्पन्न					इतर	एकूण
			साहाय्यक अनुदाने	अंदादने	द्वेषणी	कर	शुल्क		
			शासकीय	इतर				[स्तंभ क्र. १०]	
			₹	₹	₹	₹	₹	₹	
<u>एकूण जालना जिल्हा</u>			६६७	१७,६२	—	१,९६	७१,२४	७,१५	६८,०७
<u>पंचायत समिती</u>									
१.	भोकरदन	१०५	३,८१	—	७६	७,९१	—	२,०९	१४,५७
२.	जाफाबाद	६९	१,४७	—	१०	४,५३	—	१,६०	७,७०
३.	जालना	१५०	४,२५	—	९८	१०,१६	—	८२	१६,२२
४.	अंबड	१७२	४,८५	—	१२	१०,८४	—	२,४१	१८,२२
५.	परतूर	१६९	३,१४	—	—	७,९०	—	२२	११,२६

[.....पुटे घालू....]

[तक्ता क्रमांक: १०.२ पुढे चालू:.....]

अ.क्र.	पंचायत समिती	खाते									एकूण [सुम. क्र. १२११]
		आरोग्य सेवा	सांख्यिक बांधकाम	सामाजिक नैतिक वृध्दी	आणि	प्रशासन	समाज कल्याण	पशुधनाथे संवर्धन	जमीन वसुली	महसुलाची व देखभाल	
१.	२.	३.	४.	५.	६.	७.	८.	९.	१०.	११.	
<u>एकूण जालना जिल्हा</u>		२०,८१	१३,३७	१६,८६		१२,३७	५,६४	---	---	५३	६९,५६
<u>पंचायत समिती</u>											
१.	भोकरदन	३,१२	४,८१	३,६७		२,४१	१,३३	---	---	११	१५,४५
२.	जाफाबाद	३,२१	१,४५	१,२४		१,२१	५८	---	---	८	७,७७
३.	जालना	४,०६	२,६२	३,३०		२,६५	१,४५	---	---	२७	१४,३५
४.	अंबड	७,५३	१,७८	५,९५		२,९५	१,१०	---	---	७	१९,३८
५.	परतूर	२,८९	२,६९	२,७०		३,१५	१,१८	---	---	---	१२,६१

आधार: मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद, जालना.

[१३९]

तस्ता क्रमांक: १०.३

१९८९-९० कार्यातील जालना जिल्हा परिषदेचे बांधवारे उत्पन्न व खर्च
[समय ह्यासाठी]

अ. क्र.	लेखा शिर्षक	प्रत्यक्ष १९८८-८९	सुधारित १९८९-९०	अवधि १९९०-९१
१.	<u>अ) जमा</u>			
	<u>स्वनिर्मित उत्पन्न</u>			
	अ) स्थानिक उपकर मुद्रांक भुलकासह	२३, २४	५, ६४	२२, ५४
	ब) शिक्षण	६४	८१	१
	क) कृषी	२०	१	—
	ड) इमारत व दळणावळणा [-]	१	—	३३
	इ) इतर	४४, ७५	२७, ६४	१२, १४
	<u>एकूण</u>	<u>६८, ८३</u>	<u>३४, १३</u>	<u>३५, ०१</u>
२.	<u>शासकीय अनुदाने</u>			
	अ) सहितक अनुदान	१०, २६, ०६	१२, ८९, २५	४, ६३, ०९
	ब) आस्थापना अनुदान	३, ०४, ८४	३, ०६, ८६	९३, ४९
	क) योजनांतर्गत योजनासाठी अनुदान	३, ७८, ०४	४, ०८, ६५	७५, ८१
	ड) वजा परत भरणा [-]	२४, ५२ [-]	२५, ७९	—
	इ) इतर	२४, ०२	१७, ४८	९, ५०
	<u>एकूण शासकीय अनुदाने</u>	<u>१७, ०८, ४८</u>	<u>१९, २६, ४५</u>	<u>६, ४०, ८८</u>
३.	<u>कर्जे</u>			
	अ) कर्जे व अग्रीम	५३, ८० [-]	१५, ७८	२, ५०
	ब) ठेवी व अग्रीम	१, ४४, ५६	१, ४७, ९९	१, २०, ५०
	क) वित्तप्रेषणा	११, ४३, २२	१४, ०६, ०५	—
	ड) इतर	—	—	—
	<u>एकूण</u>	<u>१३, ४१, ५८</u>	<u>१५, ३८, २६</u>	<u>१, २३, ००</u>
	<u>आरंभीची शिल्लक</u>	<u>२०, ५१</u>	<u>२९, ७८</u>	<u>८५, ६८</u>
	<u>एकंदर एकूण जमा</u>	<u>३१, ३९, ३०</u>	<u>३६, ६८, ६२</u>	<u>८, ८४, ५४</u>

[पुढे चालू.....]

[१४०]

[१४०]

[तक्ता क्रमांक: १०.३ पुढे चालू....]

अ. क्र.	लेखा शिर्षक	प्रत्यक्ष १९८८-८९	सुधारित १९८९-९०	अंदाज १९९०-९१
१.	ब) खर्च			
	अ) सामान्य प्रशासन	१,९०,१२	२,२२,०८	२,६८,१८
	ब) शिक्षण	९,१०,१५	११,३७,३८	३,९६,६३
	क) कृषी	२,६०	५,४५	४,७५
	ड) वैद्यकीय	३,२६	४,३४	१,३६
	इ) पशुसंवर्धन	३२,७८	४१,०८	१२,३५
	ग) इमारती व दळणावळण	१,५७,०५	२,१५,३३	४९,३८
	ह) समाज कल्याण	३०,८७	१६,०४	१२,९३
	म) सिंचन	१,५४,०७	१,४४,२१	४०,७०
	न) इतर	२,१९,४६	२,५०,२०	९०,१९
	[सकूण अ ते न]	१७,३०,३५	२०,२९,१०	६,७६,७७
२.	कर्जे			
	अ) कर्जे	६४,०६	१,०७	२,५०
	ब) ठेवी व अग्रिम	१,५५,६२	१,३७,९२	१,२०,५०
	क) वित्तप्रेषणा	११,०९,५०	१३,९९,५०	---
	ड) इतर	---	---	---
	[सकूण अ ते ड]	१३,०९,१७	१५,३८,४९	१,२३,००
	अखेरची शिल्लक	९९,७८	९९,०२	८५,११
	एकंदर सकूण	३१,३९,३०	३६,६८,६२	८,८४,५७
	[खर्च-अखेरची शिल्लक]			

टीप: आकडे पूर्णांकित केल्याने खरजा कदापीत जुळणार नाहीत.

आधार: मुख्य लेखा व वित्त अधिकारी, जिल्हापरिषद, जालना.

तक्ता क्रमांक: १०.४

जालना जिल्ह्यातील नगरपालिकांचा १९८९-९० वर्षाचा उत्पन्न व खर्च

[रुपये हजारत]

नगरपालिकाचे नाव	उत्पन्न						नगरपालिकेच्या मालमत्तेपासन मिळालेला महसूल	इतर	एकूण
	अनुदान व कर्जाची शासकीय		नगरपालिकांचे दर व कर						
	इतर	जकात	घरे व जमीन यावरील कर	कर	एकूण				
१.	२.	३.	४.	५.	६.	७.	८.	९.	
एकूण सर्व नगरपालिका	१,४७,३४	-	१,७५,६४	२४,०९	२४,८०	२,२४,५३	२७,६४	८६,८५	४,८६,३६
नगरपालिका									
१. भोकरदन	६,९५	-	४,९१	१,०१	१६	६,०८	१,४७	३५	९४,८५
२. जालना	१,०९,५५	-	१,५९,२९	१९,७८	२१,७३	२,००,८०	२१,३०	७६,८७	४,०८,४२
३. अंबड	१२,७०	-	१७	१,७८	७२	२,६७	२,७७	८,७९	२६,९३
४. परतूर	१८,१४	-	११,२७	१,५२	२,१९	१४,९८	२,२०	८४	३६,१६

[पुढे चालू.....]

१४७

[तज्ञा क्रमांक: १०.४ पुढे चालू.....]

नगरपालिकाचे नाव	खा र्चे							
	सामान्य प्रशासन	कर वसुलीचा खर्च	सार्वजनिक सुरक्षा	सार्वजनिक आरोग्य व सोयी	सार्वजनिक बांधकाम	शिक्षण	इतर	एकूण
₹.	₹.	₹.	₹.	₹.	₹.	₹.	₹.	₹.
<u>एकूण सर्व नगरपालिका</u>	२५, २०	६३, ३२	३८, ५५	१, ३०, ०५	६७, १३	३७, ४६	१, ११, २८	४, ७३, ०६
<u>नगरपालिका</u>								
१. भोकरदन	१५, ३१	१५, ६५	५, २८	४५, ०५	३५, २२	२	४५, ९३	१, ५५, ४५
२. जालना	१८, ९२	४९, ६८	३४, ७६	१, ०८, ८९	५३, ६२	३६, ५३	९५, ९५	३, ९८, ३५
३. अंबड	१५, ५२	४५, ५१	१५, ११	६५, ८७	८५, ८७	४०	३५, २०	२, ६५, ४८
४. परतूर	३५, ४५	७, ५५	२, ४०	१०, २४	१, ४२	५१	७५, २१	३२, ७८

आधार: सर्व नगरपालिका जालना जिल्हा

[२५२]

[१४३]

तक्ता क्रमांक: १०-५

जालना जिल्ह्यातील १९८३-८४ साली नगरपरिषद क्षेत्रातील इमारतींची वापरा-
नुसार संख्या व त्यापैकी निवासितर उपयोगी असणाऱ्या इमारती अगर त्यांच्या
भागामध्ये चालणाऱ्या उद्योग/व्यवसायासंबंधी माहिती

अ. क्र.	तपशील	भोकरदन	जालना	अंबड	परतूर	रकूणा
१.	२.	३.	४.	५.	६.	७.

इमारतींच्या वापरानुसार संख्या

१. निवासी	१,४३१	१०,७२४	१,५४८	१,९४३	१५,६४६
२. निवासितर	४००	२,४३४	८९०	५०९	४,२३३
३. मिश्र	२०	१,४२१	७७	१३७	१,७५५
४. रकूणा	१,९२१	१४,५७९	२,५१५	२,५८९	२१,६०४

निवासितर इमारतीमध्ये

चालणारे महत्वाचे उद्योग

व्यवसाय

१. पिठाची ब गिरणी	७	९८	३	१७	१२५
२. बैकरी	२	१८	१	२	२३
३. बर्फाचा कारखाना	—	२	—	—	२
४. शिवाणकाम	२२	१४९	३२	२०	२२३
५. घोंगड्या तयारकरणे	—	—	—	—	—
६. बुरड काम	—	—	—	—	—
७. पिटींग पेस, ब्रुकबाइंडींग इरोक्स सेंटर, टायपींग करणे	१	३०	२	२	३५
८. साबणा व धुलाई पावडर कारखाचा	—	२	—	—	२
९. टाईल्स व सिमेंट किंवा दगडी जाती बनविणे	—	६	१	—	७
१०. लेथ काम	—	—	—	—	—
११. सोनार काम	—	५७	१०	५	७२
१२. गेस विक्री	—	—	—	—	१
१३. डेअरी	—	—	३	—	३
१४. मानपदटी दुकान	२०	५७	१०	२३	११०
१५. धान्य व किराणादुकान	५०	४४९	६७	६९	६३५
१६. दाखे दुकान	—	३१	२३	२	३६

[पुढे चालू.....]

[१४४]

[तक्ता क्रमांक: १०.५ पुटे वगल.....]

१.	२.	३.	४.	५.	६.	७.
१७.	फळे व भाजीपाला दुकान	-	१९	१	१	२१
१८.	कापड दुकान	१२	९८	९	२४	१४३
१९.	जनरल स्टोअर्स [कटलरी दुकान]	६	१२१	११	१४	१५२
२०.	ओष्धी दुकान	४	१७	५	५	३१
२१.	पेट्रोल पंप	-	८	१	-	९
२२.	फले व हार तसेच इतर सस सामान विक्री	-	९	-	-	९
२३.	मोटारी व मोटार सायकल विक्री	-	-	-	-	-
२४.	हॉटेल व लॉज	२४	१९८	६०	५०	३३२
२५.	वसतीगृहे	-	६	-	-	६
२६.	गोदाम	५	१५६	५९	५२	२७२
२७.	सायकली व गॅसबत्त्या भाड्याने देणे	-	१०३	९	१७	१२९
२८.	वैद्यकीय सेवा	-	-	-	-	-
२९.	गुराघा दवाखाना	१	१	१	१	४
३०.	दवाखाचा	१२	१३०	१२	१७	१७१
३१.	सिनिमा, नाट्यगृहे वगैरे	१	१२	१	१	१५
३२.	वाचनालय, व्यायामशाळा इतर खेळांची केंद्रे [बॅडपार्टी वगैरे]	-	९	१	१	११
३३.	फोटो स्टुडिओ	१	९	२	१	१३
३४.	सलून	५	५३	११	१५	८५
३५.	लॉड्जी	५	४१	६	७	५९
३६.	इलेक्ट्रीशियन	-	-	-	-	-
एकूण		१७८	१,८९०	३२०	३४७	२,७३५

आधार:- अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, मुंबई.

तक्ता क्रमांक: ११.१

जालना जिल्ह्यात १९८९-९० वर्षातील विविध विकास शीर्षाखाली झालेला योजनांतर्गत खर्च

अ.क्र.	मुख्य विकास शीर्ष	उपलब्ध झालेली आर्थिक तरतूद [रु. हजारत]	झालेला खर्च [रु. हजारत]
गट-१	कृषि व सैलग्न सेवा	८५,४३	७६,८२
गट-२	ग्रामीण विकास	२,५८,४४	२,५७,४९
गट-३	लघु पाटबंधारे	१,२७,५६	१,३०,१७
गट-४	विद्युत विकास	६८,००	६९,७९
गट-५	उद्योग व खाणाकाम	२४,९४	२२,४९
गट-६	वाहतूक व दळणावळण	२०,२५	२४,७९
गट-८	सामाजिक व सामूहिक सेवा	३,४३,१७	३,४९,४१
एकूण गट १ ते ८		९,३७,७९	९,४०,८८

आधार: जिल्हा नियोजन अधिकारी, जालना.

तक्ता क्रमांक: ११.३

जालना जिल्ह्यातील १९८९-९० व्षात योजनाखालील महत्वाची भौतिक साधे

योजना क्रमांक	मुख्य शिर्ष/उपशिर्ष व योजनेचे नाव	बाब	परिमाण	भौतिक साधे १९८९-९०
गट-१	<u>कृषि व संलग्न सेवा</u>			
२	१] पीक संवर्धन तिर्मातीक व अल्प भू-धरक शेतक-यांसाठी अनुदानाचा भरीव कार्यक्रम	१] तुणाधान्य २] कडधान्य ३] गळीत धान्य	संख्या संख्या संख्या	१०,९५० ७,१०० ६,०९३
११	मागासकर्णिय आणि नवबोध यासाठी दारिद्र्य रेडिअर आणण्यासाठी विशेष सहाय्य योजना [विशेष घटक योजना]	१] निविडा संघ २] लघु सिंचन	लाभधारक संख्या लाभधारक संख्या	३५० ८४
१४	तेलबीया उत्पादन कार्यक्रम	१] ग्राम. बिजोत्पादन २] बिज प्रक्रिया ३] तुषार संघ ४] फवारणी संघ अ] संधारित अक्षरे ब] दुधाकी पाभर क] सपातरीत पाभर ड] दुधाकी पाभर [लाकडी] इ] जिप्सम पुरवठा	किवटल किलो संख्या संख्या संख्या संख्या संख्या संख्या संख्या म. टन	७५४ २५० ५२ ३० ४० २५० १४० १,८७७ ५१२

[११६]

[पुढे चालू.....]

[तक्ता क्रमांक: ११.२ पुढे चालू....]

क्र.	विवरण	एकक	मूल्य
१. तेलबिया उत्पादन कार्यक्रमात			
६] पीक संरक्षण			
३३	अ) भुईगुळावरील पान गुंडागारी अळी	हेक्टर	२,५५४
३४	ब) भुईगुळावरील टिका	हेक्टर	१,१९५
३५	क) भुईगुळावरील माठा	हेक्टर	—
	ड) सूर्यपुलावरील केसाळ अळी	हेक्टर	३,४७३
	इ) करडी वरील मावा	हेक्टर	१,१२२
२. फलोत्पादन			
३६	ब्राह्मपती रोपसंख्यांचे बळकटीकरण	फलोत्पादन	हेक्टर ६०,८९२
३७	भाजीपाला विकासाकरिता उत्तेजन मिनीकीट	हेक्टर	३०९
३८	निरनिराळ्या फळ पिकांचे पुनरुज्जीवन लाभार्थी	हेक्टर	७८
३९	गावठी बोर व आंब्याच्या झाडांच्या नतनीकरणासाठी पोत्साहन तंत्रिका	हेक्टर	५,३७९
४०	अल्प मधुकर व विमातीक शेतकऱ्यांना लाभार्थी फलोत्पादन व कोकण जिल्ह्यात/विकासासाठी भांडवली अनुदान	हेक्टर	३१५
	अ) क्वेशिो निगडीत अनुदान	हेक्टर	४०.३०
४१	फलोत्पादन विकासाच्या घरकल लाभार्थी	लाभागत	१९१.१००
४२	गावठी बोर भांडवली अनुदान	हेक्टर	१,०९५
४३	पुष्प संवर्धन विकासा कार्यक्रमात	हेक्टर	५,४५५
		हेक्टर	४८०

[१९६६]

[पुढे चालू.....]

पुस्तकें		पुस्तकें	
१.	शेतकरी-याना प्रशिक्षण दणो	शेतकरी-याना प्रशिक्षण संस्था	५७
२.	विद्यमान पशुवैद्यकीय संस्थांना ओखडी पुरविणे	ओखडी पुरवठा संस्था	७२
३.	पशुवैद्यकीय दवाखाना व पशु-प्रथमोपचार केंद्र बांधणे	बांधणी केंद्र संस्था	३
४.	प्रथमोपचार केंद्राची स्थापना	केंद्र संस्था	१
५.	जिल्हा कृत्रिम रेतन केंद्राची स्थापना व वाढ करणे	केंद्र संस्था	१
६.	आणि वेळसाठी गाठे व इमारती बांधणे		
७.	पशु-वायू वेष्टना विकाससाठी पायाभूत बांधणे	वेष्टना विकास	१००
८.	चंभेकटीकरण		
९.	दुग्धा व्यवसाय विकास		
१०.	दुग्धा उत्पादक/दुग्धा व्यवसाय विकास संस्था/संव	लाभार्थी	१६
११.	महासंघ याना व्यवसाय स्थापण्यासाठी आर्थिक सहाय्य [अ] व्यवस्थापनासाठी अर्थ सहाय्य दुग्ध		
१२.	भाकड गाभण म्हाणीसाठी पुरवठा	लाभार्थी	२५
१३.	भाकड गाभण म्हाणीसाठी वाहतूक अनुदान	लाभार्थी	२५
१४.	भाकड म्हाणीसाठी खावटी अनुदान	लाभार्थी	२५

[२६३]

[तक्ता क्रमांक: ११.२ पुढे चालू....]

क्र.	विवरण	एकक	मात्रा
६]	<u>मत्स्य व्यवसाय विकास</u>		
१]	मत्स्य बीज उत्पादन क्षेत्राची स्थापना	लाखात	१२.१०
५.	अवसृष्ट पाण्यातील मत्स्य संवर्धन	मे. टन	८६०
		लाखा	४३.०२
७]	<u>वने</u>		
	निकुट वनाचे पुनर्विकीर्ण	१] तृतीय वर्ग	हेक्टर १००
		२] द्वितीय कामे	हेक्टर ११
		३] प्रथम कामे	हेक्टर १७
	<u>सहकार</u>		
३.	लहान शेतकऱ्यांना व्याजाकरिता अर्थ सहाय्य	१] लाभार्थी	संख्या ५२१
४.	मागासवर्गीय व नववर्धनांना व्याजाकरिता अर्थ सहाय्य	१] लाभार्थी	संख्या ३६
२०.	हरिजन वस्त्यामध्ये प्राथमिक मध्यवर्ती शाहक भांडाराच्या शाखा उघडण्यासाठी व्यवस्थापकीय अर्थ सहाय्य	१] संख्या	संख्या १
	<u>बट-३ ग्रामीण विकास</u>		
११]	एकात्मिक ग्रामीण विकास कार्यक्रम	१] लाभधारक	संख्या ४,६४१
	अवकाश प्रवण व राष्ट्रीय ग्रामीण रोजगार कार्यक्रम	१] मुख्य दिवस	संख्या लाखात २,८१
	२] राष्ट्रीय ग्रामीण रोजगार कार्यक्रम [जवाहर रोजगार योजना]		
१४.	<u>जमीन सुधारणा</u>		
	१] अतिरिक्त जमीनी विलेत्या अभिलेखिकिताना अर्थ सहाय्य देणे	१] लाभार्थी	संख्या ---

[१४१]

[पुढे चालू...]

[तक्ता क्रमांक: ११.२ पुढे चालू...]

१.	२.	३.	४.	५.
गट-३	<u>पाटबंधारे व पूरनियंत्रण</u>			
१७.	१] लघु पाटबंधारे [स्थानिक क्षेत्र]	१] सिंचन क्षमता	हेक्टर	२००
	२] लघु पाटबंधारे कामे [राज्य क्षेत्र]	२] सिंचन क्षमता	हेक्टर	१८५
१९.	आयाक्त विकास	१] जमीन संपाटीकरण	हेक्टर	२६१
गट-४	<u>क्युत विकास</u>			
२]	साधन्य विकास	१] आय अँड पी क्युत पंप	संख्या	७५
	ओटीएस			
३]	हरिजन वस्त्याचे प्रकृतीकरण	१] रस्त्यावरील दिवे	संख्या	४७
गट-५	<u>उद्योग व खाणकाम</u>			
५.	सुशिक्षित बेरोजगारासाठी बीन भांडवल अर्थ सहाय्य	१] लाभार्थी	संख्या	६४
६.	सुशिक्षित बेरोजगारासाठी प्रशिक्षण कार्यक्रम	१] प्रशिक्षणार्थी	संख्या	१०
७.	उद्योजकता प्रशिक्षण कार्यक्रम	१] प्रशिक्षणार्थी	संख्या	१३८
११.	गट पातळीवरील ग्रामीण कारागीरांच्या बहुउद्देशीय सहकारी संस्थांना अर्थ सहाय्य	१] लाभार्थी	संख्या	५
२०.	जिल्हा उद्योग केंद्र- छोट्या उद्योग धंद्याकरिता कर्ज योजना	१] लघु उद्योग घटक	संख्या	—
गट-६	<u>वाहतूक व दळणावळण</u>			
७.	केंद्रीय राखीव निधीतून घ्यावयाचे रस्ते	१] पूल	संख्या	११

[०५६]

[पुढे चालू...]

[तक्ता क्रमांक: ११.२ पुटे चालू....]

गट-८	सामाजिक व सामुहिक सेवा			
१३.	प्राथमिक माध्यमिक शाळांचा विकास व विस्तार जाहीर तुकड्या	१] तुकड्या	संख्या	६५
१७.	प्राथमिक शाळातून पुस्तक पेट्या उघडणे	१] पुस्तक पेट्या उघडणे	संख्या	१, ६०७
४१.	शाळा नसलेल्या छोट्यात नवीन शाळा उघडणे व या शिक्षकांच्या नेमणूका करण्यासाठी जिल्हा परिषदांना अनुदान	१] शिक्षक	संख्या	२
४१९.	शिक्षकी शाळेंपे दुशिक्षकी शाळेत रूपांतर करणे	१] शिक्षक	संख्या	१३
५२.	प्राथमिक माध्यमिक शाळेत प्रयोगशाळा सहाय्यकांच्या नेमणूका करणे	१] प्रयोग शाळा	संख्या	१०
३७.	<u>नगरविकास</u> २. गलिच्छ वस्ती सुधारणा	१] लोकसंख्या	संख्या	
३८.	<u>मागासकर्ग्यांचे कल्याण</u> २. मागासकर्ग्यांच्या विद्यार्थ्यांना शिक्षण शुल्क/परिक्षा शुल्क देणे	१] शिक्ष्यवृत्ती [लाभार्थी]	संख्या	१, ६७६
९.	मागासकर्ग्यांच्या वस्तीगृहांना सहाय्यक अनुदान	१] वस्तीगृह	संख्या	८
१६.	बालवाड्यांसाठी सहाय्यक अनुदान देणे	१] बालवाड्या	संख्या	४
२२.	मागासकर्ग्यांना मॅगलोरी कॉले जी आय फिटस व गवणी उपरे यदाविण्यासाठी व्यक्तीगत आर्थिक सहाय्य देणे	१] लाभार्थी	संख्या	५०

[१५१]

[पुटे चालू.....]

[नक्का क्रमांक: १६.२ पुढे चालू....]

१.	२.	३.	४.	५.
२६.	अंतरजातीय विकास प्रोत्साहन	१३ जोडपे	संख्या	३
४०.	कागजार व कागजार कल्याण	१] लाभार्थी	संख्या	१२५
१८.	संताप बांधी स्वावलंबन योजना	१] लाभार्थी	संख्या	१२५
२१.	सुराज कल्याण			
२.	स्त्रियांसाठी पुरस्कृत योजना आणि निराश्रित महिलांसाठी विविध व्यवसायातील व्यावसायिक प्रशिक्षण	१] लाभार्थी	संख्या	५
	<u>पोषण</u>			
१.	शालेय आहार कार्यक्रम [दुपारचे जेवण]	१] लाभार्थी [दुध आहार]	संख्या	३९७

[१२]

आधार: जिल्हा नियोजन अधिकारी, जालना.

तक्ता क्रमांक: ११.३

जालना जिल्ह्यातील रोजगार हमी योजनेबाबतची आंकडेवारी १९८९-९० या वर्षाकरिता

[रुपये हजारात]

अ. क्र.	कामाचा प्रकार	नियोजित कामांची संख्या	मंजूर केलेल्या कामांची संख्या	सुरु केलेल्या कामांची संख्या	पुर्ण केलेल्या कामांची संख्या	मध्येच बंद केलेल्या कामांची संख्या	कामासाठी केलेली तरतूद	कामावर झालेला रकूण	रोजगार निर्मिती [मनुष्य दिवस]
१.	२.	३.	४.	५.	६.	७.	८.	९.	
१.	शिवा	९३	३२	२३	—	७५	१,६८,३३	१,६८,३३	३,८२,३०६
२.	सांख्यिक कामे [रस्ते]	—	—	६२	३	१०६	१,६४,४४	१,६४,४४	७,०३,५३०
३.	कृषि [सुदसंधारणा]	२१३	११३	९२	२१	१०७	६४,१३	६४,१३	३,३५,८९१
४.	वनीकरण	३९	३४	६०	६	—	३३,१६	३३,१६	१,३२,३११
जिल्हा बे रीज		३४५	१६९	२३५	३०	२८८	४,५०,०६	४,५०,०६	१५,५४,०३८

आधार: जिल्हाधिकारी कार्यालय, जालना.

[१५४]

तक्ता क्रमांक: ११.४

जालना जिल्ह्यात १९८९-९० वर्षातील रोजगार हमी योजनेखाली घेतलेली कामे व त्यावरील रोजगार व खर्च

अ.क्र.	महिना	खर्च [रु. लाखात]		मनुष्य दिवस	रोजगार हमी योजनेखालील कामांची संख्या
		प्रत्यक्ष	संचित		
१.	२.	३.	४.	५.	६.
१.	एप्रिल १९८९	५.२३	५.२३	३४,९४२	४८३
२.	मे १९८९	५२.३६	५७.५९	१,८८,३७०	५६६
३.	जून १९८९	६५.१५	१२२.७४	१,९५,०००	५४८
४.	जुलै १९८९	७.००	१३९.७४	६२,९९४	५४९
५.	ऑगस्ट १९८९	३१.५३	१६१.२७	१,१९,९२१	६१०
६.	सप्टेंबर १९८९	३५.२९	१९६.५६	१,३८,२००	५५६
७.	ऑक्टोबर १९८९	१४.६७	२११.२३	३८,९००	६११
८.	नोव्हेंबर १९८९	२४.६४	२३५.८७	९१,७००	५५३
९.	डिसेंबर १९८९	५२.३२	२८८.१९	१,७१,४३८	६०८
१०.	जानेवारी १९९०	४.१८	२९२.३७	३५,५०२	६१८
११.	फेब्रुवारी १९९०	४८.७६	३४१.१३	१,२३,५००	६०७
१२.	मार्च १९९०	१०८.९३	३३२.३३	३,५३,५७१	६५७
१३.			४५०.०६		
एकूण		४५०.०६		१५,५७,०३८	

आधार: जिल्हाधिकारी, जिल्हाधिकारी कार्यालय, जालना.

तक्ता क्रमांक: ११. ५

पिण्याच्या पाण्याची सोयी व टंचाईसंबंधी केलेल्या उपाय योजना १९८९-९० या कार्याकरिता

जिल्हा: जालना

अ. क्र.	जिल्हा/तालुका	एकूण गावांची संख्या [१९८१च्या जनगणनेनुसार]	गावांखालील वाड्या व वस्त्यांची संख्या	बाराही महिने पुरेसे पाणी उपलब्ध असलेल्या गावांची संख्या	त्यांखालील वाड्या/ वस्त्यांची संख्या
१.	२.	३.	४.	५.	६.
	जिल्हा बेरीज	९००	३२८	९००	३२८
	तालुके				
१.	भोकरदन	१४९	३५	१४९	३५
२.	जाफ्राबाद	१००	२५	१००	२५
३.	जालना	२२१	९९	२२१	९९
४.	अंबड	२३५	१०३	२३५	१०३
५.	परतूर	१९५	६६	१९५	६६

[१५५]

[पुढे चालू.....]

[तक्ता क्रमांक: २१.५ पुढे चालू.....]

अ. क्र.	जिल्हा/ तालुका	पिण्याच्या पाण्याची टंचाई असलेली गावे व त्यासाठी केलेली उपाय योजना								
		टँकरने पुरवठा होणा-या			बैलगाड्याने पुरवठा होणा-या			इतर साधनांनी पुरवठा होणा		
		गावांची संख्या	गावातील वाड्या/ वस्त्यांची संख्या	टँकरची संख्या	गावांची संख्या	त्यातील वाड्या वस्त्यांची संख्या	बैलगाडीची संख्या	गावांची संख्या	गावातील वाड्या/ वस्त्यांची संख्या	साधने
१.	२.	३.	४.	५.	६.	७.	८.	९.	१०.	११.
	जिल्हा बेरीज	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	तालुके									
१.	भोकरदन	-	-	-	-	-	-	-	-	-
२.	जाफ्राबाद	-	-	-	-	-	-	-	-	-
३.	जालना	-	-	-	-	-	-	-	-	-
४.	अंबड	-	-	-	-	-	-	-	-	-
५.	वरतूर	-	-	-	-	-	-	-	-	-

आधार: कार्यकारी अभियंता [सियन], जिल्हा परिषद, जालना.

तक्ता क्रमांक: ११.६

जालना जिल्ह्यात १९८९-९० वर्षातील संकरीत व अधिक उत्पादन देणा-या पिकांच्या जाती व त्याखालील क्षेत्र
[क्षेत्र हेक्टरमध्ये]

अ. क्र.	अधिक उत्पादन देणाऱ्या पिके	संकरीत पिके	सुधारित पिके			
१.	पिकाचे नाव	क्षेत्र	पिकाचे नाव	क्षेत्र	पिकाचे नाव	क्षेत्र
१]	गहू	३७,१००	१] खरीप ज्वारी	६८,१००	१] तूर	३,९००
२]	तांदूळ	२,४००	२] बाजरी	७९,०००	२] हरभरा	१२,४००
३]	रब्बी ज्वारी	१,५५,५००	३] सुर्यफुल [खरीप]	१,६००	३] भुईमूग	७,१००
४]	मका [रब्बी]	६००	४] कापूस	४९,८००	४] करडई	६१,५००
५]	मका [खरीप]	२,५००			५] सुर्यफुल [रब्बी]	५,२००
					६] सुर्यफुल [खरीप]	२,३००

आधार: कृषि विकास अधिकारी, जिल्हा परिषद, जालना.

[१५६]

तक्ता क्रमांक: ११.७

जालना जिल्ह्यात १९८९-९० वर्षातील रासायनिक खताचे वाटप

रासायनिक खताचे वाटप [मे. टनात]

निर्यातित संस्थांकडून	खाजगी संस्थांकडून	एकूण	शेरा
१७, २४९	२६, ४००	४३, ६४९	

आधार: कृषि विकास अधिकारी, जिल्हा परिषद, जालना.

[२५४]

सक्ता क्रमांक: ११.८

जालना जिल्ह्यातील साखर कारखान्यांची आंकडेवारी [३०.९.१९९० अखेर]

अ. क्र.	तालुका	साखर कारखान्याचे नाव	सहकारी/खाजगी	गळीत क्षमता [मि. टन] [प्रति दिवस]	पत्यक्षा झालेले गाळप [मि. टन]	साखरेचे उत्पादन [मि. टन]
१.	जालना	जालना सहकारी साखर कारखाना लि. रामनगर	सहकारी	१, २५०	२, ८२, ८८३	२७, ६४७
२.	अंबड	समर्थ सहकारी साखर कारखाना लि. अंकुशानगर	सहकारी	१, २५०	१, ७२, ८९४	१७, ६०४

टीप: जालना जिल्ह्यात परतूर तालुक्यातील बागेश्वरी सहकारी साखर कारखान्याचे नोंदणी झाले असून ते सुरु झालेले नाही.

आधार: जिल्हा उपनिबंधक, सहकारी संस्था, जालना.

[१५२]

तक्ता क्रमांक: ११.९

जालना जिल्ह्यातील दुग्ध संस्थांची माहिती [३०.६.१९९० अखेर संपणारे पत्रांकितता]

अ. क्र.	जिल्हा/तालुका	दुग्ध संस्थांची संख्या	सभासदांची संख्या	गोळा केलेले स्क्रूण दुधा [हजार लिटर]	सरासरी प्रतिदिन [लिटर]	शीत गूढांची संख्या
१.	३.	३.	४.	५.	६.	७.
	<u>जिल्हा बेरीज</u>	१२१	९, २२७	२, ५१६	६, ८९२	---
	<u>तालुके</u>					
१.	भोकरदन	२८	२, १३५	५८२	१, ५९७	---
२.	जाफ्राबाद	१७	१, २९६	३५३	२६८	---
३.	जालना	२९	२, २१२	६०३	१, ६५१	---
४.	अंबड	३७	२, ८२२	७६९	२, १०७	---
५.	परतूर	१०	७६२	२०९	५७२	---

टीप: जालना जिल्ह्यात जालना येथे एक शासकीय शीतकरण केंद्र असून क्षमता दहा हजार लिटर आहे.

आधार: जिल्हा दुग्ध व्यवसाय विकास अधिकारी, जालना.

[०३६]

तक्ता क्रमांक: ११.१०

जालना जिल्ह्यातील अर्चना प्रवण कार्यक्रमाची प्रगती १९८९-९० या वर्षाकरिता जिल्ह्यातील कार्यक्रमांतर्गत निवडलेल्या तालुक्याची संख्या

१] केंद्र परस्कृत = १
२] राज्य परस्कृत = १
३] एकूण = २

अ. क्र.	प्रमुख विकास विभाग	उपलब्ध झालेली आर्थिक तरतूद [रु. लाखात]	झालेला खर्च [रु. लाखात]	आर्चाची टक्केवारी	भौतिक साध्याचा तपशील बाब	परिमाणू	लक्ष साध्य साध्या- शेरा	टक्केवारी
१.	२.	३.	४.	५.	६.	७.	८.	९.
१.	शेती							
	१] मृदसंधारण	१०.७५	६.९५	६४.६५	१] नाला बंदीग	संख्या	१८	५
								२७.७७
२.	सामाजिक वनीकरण	४.५३	४.५३	१००	अ] पूर्ण पावसाळी लागवडीचे कामे	हेक्टर	२५	२५
					ब] प्रथम वर्गीय कामे	"	५०	५०
					क] द्वितीय वर्गीय कामे	"	४०	४०
					ड] तृतीय वर्गीय कामे	"	७५	७५
								१००
३.	पशु संवर्धन				अ] दुग्ध धरण विकास प्रकल्प	संख्या	३	-
	१] धरण विकास	१.८५	१.००	५४	ब] नवीन धरण विकास प्रकल्प	"	१	-
								पगती पथावर
								पगती पथावर
४.	मत्स्य व्यवसाय	०.३१	०.३१	१००	अ] मत्स्यबीज संवर्धन	लाखात	३.१५	३.००
५]	आस्थापना	१.०६	१.०१	९५				९५
	एकूण	१८.५०	१२.८०	७४.५९				

आधार: प्रकल्प संचालक, जिल्हा ग्रामीण विकास संस्था, जिल्हापरिषद, जालना.

तक्ता क्रमांक: ११.११

जालना जिल्ह्यात १९८९-९० वर्षातील एकात्मिक ग्राम आदिवासी विकास कार्यक्रमाची प्रगती, त्यावरील तरतूद व खर्च
कार्यक्रमाखाली असणा-या

- १] तालुक्याची संख्या
- २] गावांची संख्या
- ३] एकूण लोकसंख्या [१९८१ जनगणनेप्रमाणे]
- ४] अनुसूचित जमातीची लोकसंख्या [१९८१ जनगणनेप्रमाणे]

अ. क्र. विकास शिर्षक

१९८९-९०

खर्चाची तरतूदीशी टक्केवारी

तरतूद खर्च

१.

३.

- अ. १] कृषि व संलग्न सेवा
- २] ग्रामीण विकास
- ३] पाटबंधारे व पूरनियंत्रण
- ४] विद्युत विकास
- ५] उद्योग व खाणाकाम
- ६] वाहतूक व दळणवळण
- ७] शिक्षण क्रीडा, कला व संस्कृती
- ८] आरोग्य सेवा
- ९] पाणी पुरवठा, गृहनिर्माण व नगरविकास
- १०] माहिती व प्रसिध्दी
- ११] मागासवर्गीय कल्याण
- १२] कामगार व कामगार कल्याण
- १३] समाज कल्याण व पोषण

एकूण

ब. मांडा योजनेखालील तरतूद

क. व्यक्तीअस बजेट

आधार: जिल्हा नियोजन अधिकारी, जालना.

[१११]

निरंक

तक्ता क्रमांक: ११.१३

वीस कलगी कार्यक्रम १९८९-९० या वर्षाकरिता

जिल्हा: जालना

कलम क्रमांक	वाव	परिमाण	उद्दिष्ट	साध्य
१.	२.	३.	४.	५.
१.	अ) सकार्त्मिक ग्रामीण विकास कार्यक्रम	लाभधारक कुटुंबे [संख्या]	४,५७०	४,५९७
	ब) जमाहर योजना	मनुष्य दिवस [लाखात]	१३.४७	१४.०७
	क) लघु उद्योग स्थापन करणी	संख्या	१५०	१६१
५.	<u>जमीन सधारणा</u>			
	अ) अतिरिक्त जमीनीचे वाटप	हेक्टर	३५	६९.३४
	ब) लाभधारक			
	१) सकुण	संख्या	३९	६२
	२) अनुसूचित जाती	"	१९	२३
	३) अनुसूचित जमाती	"	--	--
	४) इतर	"	२०	३९
६.	<u>ग्रामीण मजुरांसाठी विशेष कार्यक्रम</u>			
	घेठ बिगाराचे पुनर्वसन	संख्या	--	--
७.	<u>पिण्यासाठी स्वच्छ पाणी</u>			
	अ) छोडी	संख्या	--	--
	ब) लोकसंख्या			
	१) सकुण	संख्या	--	--
	२) अनुसूचित जाती	"	--	--
	३) अनुसूचित जमाती	"	--	--

[पुढे चालू.....]

[तक्ता क्रमांक: ११,१२ पुढे चालू....]

८.	अ] प्राथमिक आरोग्य केंद्राची स्थापना	संख्या	--	--
	ब] उपकेंद्राची स्थापना	--	३	३
	क] मुलांची रोग प्रतिकार क्षमता वाढविणे			
	१] डी.पी.टी.	संख्या	२२,६००	२८,७४४
	२] पोलिओ	--	२२,६००	३१,३३८
	३] बी.सी.जी.	--	२२,६००	२८,८५३
९.	अ] कुटुंब नियोजन शास्त्रक्रिया	संख्या		
	ब] संमूल्य शास्त्रक्रिया [अन-बन-क]			
	अ] आय.यु.डी. [तांबी]	संख्या	२८,९००	३५,१०२
	ब] सी.सी.युझर्स	संख्या	८,५००	८,५०१
	क]ओ.पी.युझर्स	संख्या	१४,४५०	२०,६५०
	क] रकार्त्मिक बाल विकास सेवा गट स्थापने करणे	--	--	--जिल्ह्यासाठी लागू नाही.
	ड] अंगणवाडी	--	--	--
११.	अनुसूचित जाती/जमातींना न्याय			
	अ] अनुसूचित जातींच्या कुटुंबांना सहाय्य	संख्या	२,८१५	२,८५९
	ब] अनुसूचित जमातींच्या कुटुंबांना सहाय्य	संख्या	५६३	६८९
१४.	सर्व सामान्यांसाठी गृहनिर्माण			
	अ] घरासाठी जागा देणे	संख्या प्लॉट	४६३	२३६
	ब] घरबांधणीसाठी अर्थ सहाय्य	संख्या प्लॉट	४३३	४३३
	क] इंदिरा आवास योजना	संख्या	१९७	१९७
	ड] आर्थिक दृष्ट्या बर्बल घटकांसाठी घरबांधणी	भूखंड वाटप	१३२	१३२
	इ] जमी उत्पन्न गटांसाठी घरबांधणी	"	३७९	१५९

[३३३]

[पुढे चालू.....]

[तक्ता क्रमांक: ११.१२ पुढे चालू....]

१.	३.	३.	४.	५.
१५.	गलिच्छ वस्त्यांची सुधारणा			
	गलिच्छ वस्त्यांची सुधारणा	लोकसंख्या	१,२००	१,२००
१६.	वनीकरणासाठी नवीन धोरण			
	भाडे लावणे			
	१) सामाजिक वनीकरण विभाग	संख्या लाखात	६०.४५	४६.५८
	२) वन विभाग	संख्या लाखात	१०.७	६.८८
१८.	ग्राहकांचे हितरक्षण			
	अ) रास्त भावाची दुकाने उघडणे	संख्या	१९	१९
१९.	ग्रामीण वीज पुरवठा			
	अ) खेड्यांचे विद्युतीकरण	संख्या	—	— १००% विद्युतीकरण
	ब) पंप संचांचे विद्युतीकरण	संख्या	२,५००	४,१७४
	क) सुधारित चुली	संख्या	२,६००	२,६००
	ड) बायोगॅस संच बसविणे	संख्या	१,०००	१,००२

[५३४]

आधार: जिल्हा नियोजन अधिकारी, जालना.

तक्ता क्रमांक: ११-१३

जिल्हा: जालना

विशेष घटक योजना १९८९-९० या वर्गाकरिता

अ.क्र. क्षेत्र [सेक्टर]	उपलब्ध झालेली अधिक तरतूद [रु. लाखात]	झालेला खर्च [रु. लाखात]	खर्चाची टक्केवारी
१. कृषि व सैलग्न सेवा	१७.०१५	२५.५०९	१५०
२. ग्रामीण विकास विशेष कार्यक्रम	३९.७३०	३८.७६३	९८
३. पाटबंधारे व पूरनियंत्रण	०.२४०	०.३००	१२५
४. विदुत विकास	२०.४००	२०.८९०	१०२
५. उद्योग व खाणकाम	१.२१०	१.३५८	११२
६. वाहतूक व दळणवळण	७.०००	४.९९०	७१
७. सामाजिक व सामुहिक सेवा	४.२४०	३.९९०	९४
८. ग्रामीण बाणी पुरवठा व गृह निर्माणा	२०.९००	२३.२८९	१११
९. मागासवर्गीयांचे कल्याण	१२.९५०	१५.६२६	१२१
एकूण [१ ते ९]	१२३.६८५	१३४.७१५	१०९
१०. विशेष केंद्रीय सहाय्य	२२.४३०	१८.३६८	८२

आधार: जिल्हा नियोजन अधिकारी, जालना.

तकता क्रमांक १२१
जालना जिल्ह्यातील १९८९ कार्यातील शेतमालाच्या सरासरी घाटक किंमत. [प्रति किलो मुल्य रुपया मध्ये]

अ.क्र.	धान्याचे प्रकार नाव.	जाने	फेब्रु	मार्च	एप्रिल	मे	जून	जुलै	ऑगस्ट	सप्टे	ऑक्टो	नोव्हें	डिसे.	कार्यावरील सरासरी
१.	२.	३.	४.	५.	६.	७.	८.	९.	१०.	११.	१२.	१३.	१४.	१६.
१]	तांदूळ गावरान	४०२	४०२	३६०	३५०	३९१	३५५	३७५	-	३५३	४००	३८१	२८६	३६७
२]	गहू. सुधारित	३६०	३२५	२९७	२९७	३०३	३०१	२८७	२९७	२७५	२७३	२७७	२९४	२९९
३]	गहू. पेशाी	४३५	४१२	४००	५१२	४५०	४२५	३८४	३७८	३५५	३३५	३४०	३४१	३९६
४]	ज्वारी. पांढरी	३५५	३३३	३०८	३३२	३२६	३२८	३२४	३१५	३२४	३०७	२८१	३०६	३२०
५]	बाजरी. संकरीत	१७०	१६२	१७१	१७७	१८८	२४५	१५६	१५२	१७९	११५	१७३	१७१	१७२
६]	सका. गावरान.	१९०	२२५	३२०	२५०	२५०	२४०	२१९	२२६	१७२	१५०	१७७	१७६	२०७
७]	सका. लाल	१७५	१८०	१८१	२८२	१९६	२४२	-	-	-	-	-	-	-
८]	हरभारा. गावरान	६१४	६५५	६५०	६५१	६३६	६५९	६२८	६७१	६८६	६५१	६०५	६०६	६५१
९]	तुर. स्थानिक	५१९	५२६	५५६	५९२	६२७	६६८	६२२	६६१	६७७	६७५	६३५	६०६	६१५
१०]	सुग. गावरान	५०३	४२१	४८१	५६३	४५७	५५५	४५०	५६६	६२६	६३५	६०३	५८२	६५३६
११]	उडीद. काळा.	४२५	४१५	४३२	४५७	४६९	४६१	४८२	५००	६००	५२६	५५२	४९४	४८३
१२]	कुलथी गावरान	२४५	२२७	२३०	२६२	२५३	२९५	२५८	२८०	२५२	३०३	२९१	२७३	२६३
१३]	मठ स्थानिक	४७७	४८९	४८५	५०८	५७६	४७५	४७६	५००	-	५००	५१७	४६६	४९७
१४]	गुळ. स्थानिक	३९२	३९५	४३९	५१०	५०५	५५८	५७३	६०८	५६२	५२७	४५१	३७७	४९१
१५]	भुईमुग. धुंगरु	४६०	४००	-	४३४	४५०	४५०	५८५	४६७	३९१	४९२	५३५	५७६	४७६
१६]	भुईमुग. डोवळा.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
१७]	सुर्यफूल संकरीत	४९१	४९६	५०३	५५५	५२५	५८२	६२८	६६३	५८९	६३९	७१७	६२३	५८५
१८]	तीळ पांढरा	६८०	६७९	७५५	८१५	७८२	७६०	७६५	९५०	६६०	८८३	८०८	११३२	८०६
१९]	जवस. स्थानिक	६३६	६५०	६५०	६५३	६८६	६३९	६६२	७००	६९०	६२७	७५०	-	६५८

[१६१]

अध्यापक:- सर्व कृषि उपयुक्त बाजार समिती, जालना, जिल्हा.

तक्ता क्रमांक: १३.३

जालना जिल्ह्यात १९८९ वर्षातील मुख्यालयाच्या ठिकाणचे महत्त्वाच्या वस्तूंच्या सरासरी किरकोळ किंमती

[सुलभ रुपयांत]

अ.क्र.	मालाचे नाव	गुणावत्ता प्रकार	परिणाम	जानेवारी	फेब्रुवारी	मार्च	एप्रिल	मे	जून	जुलै	ऑगस्ट	सप्टेंबर	ऑक्टोबर	नोव्हेंबर	डिसेंबर	सरासरी
१.	तांदूळ	उत्तम	कि.ग्रे.	६.००	६.७५	७.००	७.००	७.००	७.००	७.००	७.००	७.००	७.००	७.००	७.००	६.९०
२.	तांदूळ	दुय्यम	"	५.५०	६.२५	६.५०	६.५०	६.५०	६.५०	६.५०	६.५०	६.५०	६.५०	६.५०	६.५०	६.५०
३.	तांदूळ	हलका	"	५.००	५.००	५.००	५.००	५.००	५.००	५.००	५.००	५.००	५.००	५.००	५.००	५.००
४.	गहू	लाल	"	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	४.१७	४.१७	४.००	४.००	४.००	४.००
५.	गहू	पिवळा	"	४.२०	४.००	३.३६	३.१०	३.५५	३.५४	३.६५	३.८०	३.५५	३.६०	३.३६	३.६०	३.६०
६.	ज्वारी	पांढरी	"	३.७५	३.६०	३.३०	३.५८	३.६५	३.८०	३.६५	३.७७	३.६८	३.५५	३.६०	३.३२	३.५१
७.	ज्वारी	पिवळी	"	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.
८.	बाजरी	संक्रोत	"	२.७०	२.५०	२.३३	१.७५	१.८८	२.२८	२.७६	२.७०	२.३८	२.२०	२.००	२.००	२.२५
९.	तूरडाळ	स्थानिक	"	१०.००	९.००	९.१०	९.००	९.००	११.६०	१२.००	११.८०	११.२०	१२.००	१२.००	१२.००	१०.७२
		गावसान	"						१२.००							
१०.	चनाडाळ	"	"	१०.१०	१०.१२	९.६०	८.५०	९.००	९.६०	९.६२	१०.२५	११.००	११.००	१०.२०	१०.००	१०.१०
११.	मुगाडाळ	"	"	१०.६०	११.८६	१२.००	१२.२०	१३.००	१२.४०	१२.२५	११.२०	१२.००	१२.००	११.८०	११.९६	१२.२५
१२.	उडिद डाळ	"	"	१२.००	११.००	११.००	११.२०	१२.००	१२.००	१२.००	१२.२०	१२.८०	१२.००	११.८०	११.८०	१२.००

[पुढे पाल.....]

तक्ता क्रमांक १२.२..... पुढे चालू.

१.	२.	३.	४.	५.	६.	७.	८.	९.	१०.	११.	१२.	१३.	१४.	१५.
१३] मसूर ऊर्ध्व स्था.गा कि.गॅ	१०.००	९.००	९.००	९.००	९.००	९.००	९.००	९.००	१०.००	१०.००	१०.००	१०.००	१०.००	१०.००
१४] तुप[शुद्ध] --	७०.००	७०.००	७०.००	८७.५०	८०.००	८०.००	८०.००	८०.००	८०.००	८०.००	८०.००	८०.००	८०.००	८०.००
१५] गोडतेल शुद्धसुगंधी	२४.१०	२१.००	२०.००	२०.००	२०.००	२१.००	२२.२५	२३.००	२६.५५	२५.६०	२८.००	२४.८०	२३.०९	२३.०९
१६] पामोलीन तेल. आयातीत शुद्ध	१५.००	१६.२५	१६.००	१६.००	१६.२०	१५.००	१५.००	१६.२०	१६.००	१६.००	१६.००	१६.००	१६.००	१६.३०
१७] वनस्पतीतुप सुर्वपुले	२६.००	२४.२५	२४.४०	२४.५०	२८.००	२५.२०	२५.००	२८.५०	३३.००	३०.००	३३.५५	३३.००	३३.५५	३३.५५
१८] दुधा म्हशी-- लिटर	७.००	७.००	७.००	७.००	७.००	७.००	७.००	७.००	७.००	७.००	७.००	७.००	७.००	७.१७
१९] बोकडाचेमास कि.गॅ	३२.००	३२.५०	३४.८०	३२.००	३२.००	३२.००	३२.००	३२.००	३४.५०	३५.३०	३६.००	३६.००	३६.००	३६.००
२०] मासे --	२८.००	२८.००	२८.००	२८.००	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	२८.५१	२८.००	२८.००	२५.३०	२५.२५	२५.२५
२१] अंडी[बोकडाचे] केणी डजन	१५.००	१३.५०	१२.००	१२.००	१२.००	१२.००	१२.००	१०.६५	१०.२०	१०.०५	९.६०	९.६५	११.५७	११.५७
२२] बटाटे स्थान क कि.गॅ	२.५०	२.००	१.३०	१.७५	२.५०	२.९०	३.५०	२.३८	३.५०	२.८८	३.३७	२.००	२.३८	२.३८
२३] कांदे --	२.२५	२.००	१.६०	१.००	१.००	०.८७	०.८१	१.२५	१.०६	२.००	२.००	१.६०	१.७५	१.७५
२४] केळी --	३.००	३.१२	३.५०	३.५०	३.५०	उ.ना.	उ.ना.	४.२५	३.६०	३.००	३.००	३.००	३.२५	३.२५
२५] गोगदाने --	१०.००	१०.००	१०.००	१०.५०	१२.००	१२.००	१२.००	१२.२५	१३.५०	१४.००	१४.२५	१२.३०	१२.९०	१२.९०
२६] मोठ पाठिराखाडा --	०.७५	०.७५	०.७५	०.७५	०.७५	०.७५	०.७५	०.७५	१.००	१.००	१.००	०.९५	०.६१	०.६१
२७] हळकुड निहाणामाबाद	१५.५०	१३.००	१३.००	१३.००	१४.००	१४.००	१४.००	१४.००	१४.००	१४.००	१४.००	१४.००	१४.००	१४.१३
२८] मिरचीसुकी सकेवरी	उ.ना.	२१.००	२०.००	२२.००	२८.००	२७.५०	२०.००	२०.५०	२०.००	१५.५०	१३.५०	१३.८०	१२.८८	१२.८८
२९] साखार डी-३०खुबा	६.३५	६.३५	६.६०	७.०५	७.८५	७.६०	८.१८	९.१०	९.३५	८.८०	८.८३	७.९०	७.८५	७.८५
३०] साखार स्वधातु	५.२५	५.२५	५.२५	५.२५	५.२५	५.२५	५.२५	५.२५	५.२५	५.२५	५.२५	५.२५	५.२५	५.२५

तक्ता क्रमांक १२३.....पुढे चालू.

१.	२.	३.	४.	५.	६.	७.	८.	९.	१०.	११.	१२.	१३.	१४.	१५.	१६.
३६] प्रसाधानसावन लक्ष्मण	३.२५	३.२५	३.२५	३.२५	३.२५	३.२५	३.२५	३.२५	३.२५	३.२५	३.२५	३.२५	३.२५	३.२५	३.२५
३७] केशतेल[टाटा] म.बा.	उ.ना	१०.७०	१०.५०	१०.५०	१०.५०	१०.५०	१०.५०	१०.५०	१०.५०	१०.५०	१०.५०	१०.५०	१०.५०	१०.५०	१०.५२
३८] धुण्याघासाबुन५०शबार	४.००	३.००	३.००	३.००	३.००	३.००	३.००	३.००	३.००	३.००	३.००	३.००	३.००	३.००	३.००
३९] स्टिलपी झाडी कि.गें	७५.००	७७.५०	८२.००	९०.००	९०.००	९०.००	९०.००	९०.००	९०.००	९०.००	९०.००	९०.००	९०.००	९०.००	८७.०४
४०] पितळीची झाडी--	७०.००	७२.५०	७६.००	८०.००	८०.००	८०.००	८०.००	८०.००	८०.००	८०.००	८०.००	८०.००	८५.००	८५.००	७९.०४

आधार: जिल्हा सांख्यिकी कार्यालय, जालना [साप्ताहिक बाजार भाव पत्रक]

तक्ता क्रमांक: १३३

१९८९-९० वर्षात औरंगाबाद केंद्रातील कामगारांचे ग्राहक किंमतीचे निर्देशांक

अ. क्र.	महिना/वर्ष	अन्न	पान, सपारी तंबाखी इत्यादी	इंधन व दिव्यावृत्ती	घरे	कापड बिछाना व पादत्राणे	सकीर्ण	सर्वसाधारण	पायाभूत वर्ष १९८३ = १०० निर्देशांक
१.	एप्रिल १९८९	१०६१	---	८७०	३२३	७०८	७४५	९०७	
२.	मे १९८९	१८९	२०४	१४८	१२४	१५६	१८२	१७७	
३.	जून १९८९	१९०	२०४	१४८	१२४	१५७	१८२	१७७	
४.	जुलै १९८९	१९१	२०२	१४८	१३८	१५७	१८२	१७८	
५.	ऑगस्ट १९८९	१९५	२०३	१५२	१३८	१५७	१८९	१८०	
६.	सप्टेंबर १९८९	२००	२२१	१६२	१३८	१६३	१८४	१८४	
७.	ऑक्टोबर १९८९	१९५	२३१	१५२	१३८	१७९	१८४	१८३	
८.	नोव्हेंबर १९८९	१९८	२३०	१५३	१३८	१७८	१८४	१८४	
९.	डिसेंबर १९८९	१९६	२३०	१५२	१३८	१७८	१९४	१८५	
१०.	जानेवारी १९९०	१९५	२३५	१५२	१४२	१७९	१९४	१८५	
११.	फेब्रुवारी १९९०	१८९	२४०	१४७	१४२	१९१	१९५	१८३	
१२.	मार्च १९९०	१८६	२४०	१४७	१४२	१९१	१९५	१८२	
वार्षिक सरासरी		२६५	२२२	२१०	१५४	२१६	२३३	२४२	

[१४१]

टीप: एप्रिल १९८९ या महिन्याची मर्यादती ही १९६१ = १०० या पायाभूत वर्षाप्रमाणे आहे.

आधार: अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, मुंबई.

तक्ता क्रमांक: १३१ [१७३]

जालना जिल्ह्यात १९८९-९० वर्षातील पोलीसदलाची एकूण संख्या

अ. क्र.

वर्ग

वर्ष १९८९-९०

१. पोलीस दलाची संख्या

अ) पोलीस उपमहानिरीक्षक [का-१]

ब) अधिकांक

१

क) सहाय्यक अधिकांक

ड) उपअधिकांक

३

इ) निरीक्षक

७

ई) उपनिरीक्षक

४०

प) जमादार

४४

फ) हवालदार

१९१

ग) शिपाई

७७१

एकूण पोलीस दलाची संख्या

१,०५७

२. पोलीस ठाणी

१६

३. आऊट पोस्ट

९

४. सब पोस्ट

६

५. लोक अप्स

१५

६. पोलीस ठाणी, आऊट पोस्ट व सब पोस्ट आदींची
साय. असलेली गांवि व शाहे

२४

७. पोलीस दलाचा एकूण खर्च [रु. लाखात]

१९८.९७

आधार: जिल्हा पोलीस अधिकांक, जालना.

तक्ता क्रमांक: १३.३

जालना जिल्ह्यात १९८९ कार्तीय गुन्ह्यासंबंधी आर्किव्हारी

अ. क्र.	गुन्ह्याचे प्रकार	प्रकरणांची संख्या	चौकशी चालू असलेली प्रकरणे	मागिल वर्षाची कोर्टात चालू असलेली प्रकरणे	न्यायालयात चौकशी करण्यासाठी प्रवीण केलेली प्रकरणे	न्यायालयाने काढून टाकलेली शिक्षा दिलेली व जामीन दिल्यासह काढलेली प्रकरणे	निर्दोषी म्हणून सोडलेली प्रकरणे	दोषी असलेली प्रकरणे	कार्याची शीवटी न्यायालयाने पलंबीत प्रकरणे
१.	२.	३.	४.	५.	६.	७.	८.	९.	१०.
१.	दखलपात्र गुन्ह्यात मदत करणे	---	---	१	---	---	---	---	१
२.	दखलपात्र गुन्ह्याबाबत कट करणे	---	---	---	---	---	---	---	---
३.	सार्वजनिक शांतता सुरक्षितता व न्याय याबाबत गुन्हे	२०७	२३	८७४	१७७	१८८	८९	६३	८३३
४.	व्यक्ती विषयक गंभीर गुन्हे	१९५	१२८	२,३६४	७६१	६१४	२५९	४८	२,५११
५.	व्यक्ती आणि मालमत्ता विषयक गंभीर गुन्हे	५६९	८४	७१७	१६२	११३	८०	१७	७७३
६.	व्यक्ती विषयक फिरकोळ गुन्हे	१,२३७	१९	३१७	१०१	८५	३२	५	३४३
७.	मालमत्ता विषयक फिरकोळ गुन्हे	१,३६५	१९२	१,३८९	४७५	३२८	१७१	६३	१,५३६
८.	वन नोंदलेले इंडियन पिनल कोड खालील इतर गुन्हे	४०५	४३	७८२	३२९	१६४	११३	३६	९४७
एकूण १ ते ८		३,६६८	४८९	६,४२४	२,०१२	१,४९२	७४४	२३२	६,९४४
९.	वन नमद न केलेले इतर गुन्हे	---	---	---	---	---	---	---	---
	अ) विधीय किंवा स्थानिक कायद्या- खालील दखलपात्र ठरलेले गुन्हे	२,५४०	९३८	४,०९४	१,४५६	७१४	३५१	३११	४,८३६
	ब) वी.एच.ओ.आर. कायद्याखालील गुन्हे	---	---	---	---	---	---	---	---
एकूण		३,२०८	१,४३७	१०,५१८	३,४६८	२,२०६	१,०९५	५४३	११,७८०

टीप: स्तंभ क्रमांक ७ मध्ये स्तंभ क्रमांक ८ व ९ च्या आर्किव्हारीचा समावेश आहे.

आधार: जिल्हा पोलीस अधिकांक, जालना.

तक्ता क्रमांक: १३.३ [१७५]

जालना जिल्ह्यात १९८९-९० कारकिर्दीत तुरुंगात दाखल केलेले गुन्हेगार

अ.क्र.	वाव	वर्ष १९८९-९०		
		पुरुष	स्त्रिया	एकूण
१.	रेल्वे अधिनियम	---	---	---
२.	मुंबई पोलीस अधिनियम	---	---	---
३.	मुंबई स्टास्वंदी अधिनियम	१९१	---	१९१
४.	क्रिमीनल प्रोसिजर कोड अधिनियम	---	---	---
५.	घरफोडी आणि चोरी	८५	---	८५
६.	छांटे दस्त शस्त्र व फसवणूक	६	---	६
७.	छान	८	---	८
८.	डाके व दरोडे	---	---	---
९.	हल्ला व दुखापत करणे	९	---	९
१०.	फूस लावून पळविणे व बलात्कार	१	---	१
११.	लष्करी गुन्हे	---	---	---
१२.	इतर	---	---	---
एकूण		३००	---	३००

टीप: जालना जिल्ह्यात तुरुंगा [कारागृह] नसल्यामुळे जिल्ह्यातील अटक केलेले आरोपींची अटकदवारी तक्त्यात दिलेली असेन आरोपींना नजीकच्या औरंगाबाद जिल्ह्यातील मध्यवर्ती कारागृहात पाठविले जाते.

आधार: जिल्हा पोलीस अधिकाक, जालना.

तक्ता क्रमांक: १३.४

[१७६]

जालना जिल्ह्यात १९८९-९० वर्षात तुरुंगात दाखल झालेल्या गुन्हेगारांचे वयोगटानुसार व शिक्षणिक पात्रतेनुसार वर्गीकरण

अ. क्र.		वर्ग	वर्ष १९८९-९०		
१.	२.		पुरुष	स्त्रिया	एकूण
			३.	४.	५.
१.	<u>१८ वर्षाखालील</u>				
	१.१	अशिक्षित	१६२	—	१६२
	१.२	अशिक्षित फक्त वाचता येणारे	—	—	—
	१.३	वाचता व लिहीता येणारे	२८५	—	२८५
२.	<u>१८ ते २१ वर्षे</u>				
	२.१	अशिक्षित	८२	११	९३
	२.२	अशिक्षित फक्त वाचता येणारे	—	—	—
	२.३	वाचता व लिहीता येणारे	१६२	९	१७१
३.	<u>२२ ते ३० वर्षे</u>				
	३.१	अशिक्षित	८२३	१७	८४०
	३.२	अशिक्षित फक्त वाचता येणारे	—	—	—
	३.३	वाचता व लिहीता येणारे	१,३७०	१८	१,३८८
४.	<u>३१ ते ४० वर्षे</u>				
	४.१	अशिक्षित	६९८	८	७०६
	४.२	अशिक्षित फक्त वाचता येणारे	—	—	—
	४.३	वाचता व लिहीता येणारे	१,१९७	१४	१,२११
५.	<u>४१ ते ६० वर्षे</u>				
	५.१	अशिक्षित	२७५	७	२८२
	५.२	अशिक्षित फक्त वाचता येणारे	—	—	—
	५.३	वाचता व लिहीता येणारे	४२५	१२	४३७
६.	<u>६१ वर्षावरील</u>				
	६.१	अशिक्षित	—	—	—
	६.२	अशिक्षित फक्त वाचता येणारे	—	—	—
	६.३	वाचता व लिहीता येणारे	—	—	—
७.	<u>एकूण</u>				
	७.१	अशिक्षित	२,९४६	४३	२,९८९
	७.२	अशिक्षित फक्त वाचता येणारे	—	—	—
	७.३	वाचता व लिहीता येणारे	३,४३२	५३	३,४८५

टीप: जालना जिल्ह्यात तुरुंगात [कारागृह नसल्यामुळे जिल्ह्यातील अटक केलेले आरोपींची अफडेवारी तक्त्यात दिलेली असून आरोपींना नजीकच्या औरंगाबाद जिल्ह्यातील मध्यवर्ती कारागृहात पाठविले जाते.

आधार: जिल्हा पोलीस अधिकांक, जालना.

तक्ता क्रमांक: १३.५

जालना जिल्ह्यात १९८९ वर्सात दिवाणी व फौजदारी न्यायालयात निकालित काढलेली कामे

दिवाणी				फौजदारी			
अपील		अपील		मुळ		अपील	
नियमित	संकीर्ण	नियमित	संकीर्ण	नियमित	संकीर्ण	नियमित	संकीर्ण
१	२	३	४	५	६	७	८
१,६९४	६८९	२८६	१३८	१२,०१२	१,३७२	७३	१३१

टीप: कार्यकारी बंडाधिकारी यांना ज्या प्रकरणांवर नियमित दिला आहे अशा प्रकरणांचा समावेश आहे.
आधार: जिल्हा व सत्र न्यायाधीश, जालना.

तक्ता क्रमांक: १५/९

जालना जिल्ह्यात १९८९ वार्षिक बँक कार्यालय, वर्गीकृत बँका यांची संख्या व त्यांच्या ठेवी व कर्ज

अ.क्र.	जिल्हा/तालुका	बँकांची कार्यालये खाली येत असलेली गावे व	खाली येत असलेली लोकसंख्या [१९८१ जनगणना]	वर्गीकृत बँका	वर्गीकृत बँकांची शाखा कार्यालये	वर्गीकृत बँकांची ठेवी [लाख रु.]	वर्गीकृत बँकांच्या अणू रकमा [लाख रु.]	सहकारी बँका व त्यांच्या शाखा
१.	२.	३.	४.	५.	६.	७.	८.	९.
	जिल्हा बेरीज	६४	१०,३०,१७८	१३	६७	५१३५.५४	५८२८.९५	७४
	तालुके							
१.	भोकरदन	११	१,६४,०५९	३	१०	उ.ना.	उ.ना.	१६
२.	जाफाबाद	६	८४,१६८	२	४	उ.ना.	उ.ना.	<
३.	जालना	१६	३,३८,९०९	१३	२७	उ.ना.	उ.ना.	२२
४.	अंबड	२०	२,५६,२७४	६	१५	उ.ना.	उ.ना.	२०
५.	परतूर	११	१,८६,७६८	३	११	उ.ना.	उ.ना.	<

टीप: उ.ना. उपलब्ध नाही.

आधार: अग्रणी बँक अधिकारी, बँक ऑफ महाराष्ट्र, जालना.

[१९८१]

तक्ता क्रमांक: १४.२

जालना जिल्ह्यातील ३१ मार्च १९९० रोजी चालू असलेल्या संयुक्त भांडवल संस्था

भाग भांडवल असलेल्या कंपन्या

हमीने मर्यादित असलेल्या व नफ्यासाठी रकूण
काम न करणाऱ्या कंपन्या

सांख्यिक

खाजगी

सांख्यिक

खाजगी

१७

१७

[१७९]

आधार: कंपनी व्यवहार कांति, उद्योग मंत्रालय, भारत सरकार, नवी दिल्ली.

तक्ता क्रमांक: १४.३

जालना जिल्ह्यातील १९८९-९० वर्सात उत्तरविलेल्या विमापत्रांची संख्या व विम्याची रक्कम

अ. क्र.	बाब	परिमाण	वर्ष १९८९-९०
१.	शाखा	संख्या	१
२.	उत्तरविलेली विमापत्रे	"	६,३६६
३.	व्यपगत विमापत्रे	"	५०९
४.	विम्याची रक्कम	हजार रुपये	१,९९,४८९

आधार: शाखाधिकारी, भारतीय जीवन बिमा निगम, जालना.

तक्ता क्रमांक १५

जालना जिल्ह्यातील १९८९-९० वर्षातील तालुका निहाय चित्रपटगृहाचे विषयी आंकडेवारी

अ.क्र.	जिल्हा/तालुका	कायम स्वस्वायी चित्रपटगृहे		फिरती चित्रपटगृहे		वसूल केलेला करमणूक कर [स्पष्ट]
		संख्या	प्रत्येक खोळासाठी असलेली आसन क्षमता	संख्या	प्रत्येक खोळासाठी असलेली आसन क्षमता	
एकूण जिल्हा बेरीज		६	४,०४३	१२	२,४००	२३,१२,३४३
तालुके						
१.	भोकरदन	--	--	३	६००	५४,२५२
२.	जाफाबाद	--	--	२	४००	४६,७६४
३.	जालना	५	३,६७२	२	४००	२०,२१,८०९
४.	अंबड	१ [अस्वायी]	३७१	१	२००	४५,०५९
५.	परतूर	--	--	४	८००	१,४४,४३९

टीप: तालुका निहाय वसूल करण्यात आलेल्या करमणूक करामध्ये व्हिडीओ गृहांदारे मिळालेल्या करमणूक कराचा समावेश आहे.

आधार: जिल्हाधिकारी, जिल्हाधिकारी कार्यालय, जालना.

तक्ता क्रमांक: १५३ [१८२]

जालना जिल्हयातील गोळा केलेली अल्पबचत गुंतवणूक व खातिदारांची संख्या
[रुपये लाखात]

अ.क्र.	योजना	१९८९-९० अखिरील एकूण	१९८८-८९ मधील गुंतवणूक	१९८९-९० मधील गुंतवणूक		
		खातिदारांची संख्या	ढोबळ नक्ता	ढोबळ नक्ता		
१.	टपाल कार्यालय बचतखाते	७,५९८	१९०.८६ [-] ३२.२५	२२८.६३ [+]	७२.२९	
२.	संघीत मुदत ठेव	---	८.०१ [-] २.४४	६.०० [-]	१.२४	
३.	पुनरावर्ती ठेव	७५,५१४	२६०.४२ [+]	२४२.२२ [+]	१०४.७६	
४.	समयबद्ध ठेव [१, २, ३ व ५ वर्षीय]	७३	४४.९९ [+]	३४.०१ [+]	५८.६१ [+]	३१.००
५.	सार्वजनिक भविष्य निवाह निधी [टपाल खाते]	४५१	०.२१ [-]	०.२१	०.६१ [-]	०.०८
६.	सार्वजनिक भविष्य निवाह निधी [स्टेट बँक]	---	७.५१ [+]	७.५१	१४.४७ [+]	११.४७
७.	राष्ट्रीय बचत प्रमाणपत्रे	---	---	---	---	---
१ ते ७ मालिका	---	---	११९.४९ [+]	७२.८८	९७.६२ [+]	९७.६२
८वी मालिका	---	---	२.८० [-]	१०.५१	०.०३ [-]	५३.९१
८. इंदिरा विकास पत्रे	---	---	१२३.९६ [+]	१२३.९६	९१.२० [+]	९१.२०
९. किसान विकास पत्रे	---	---	६८.९५ [+]	६६.९५	११८.५८ [+]	११८.५८
१०. मासिक प्राप्त योजना	१३२	---	८.८० [+]	८.८०	१७.२६ [+]	१७.२६
११. राष्ट्रीय बचत योजना १९८७	७०४	---	२७.८० [+]	२७.८०	६४.६२ [+]	६४.६२
१२. सामाजिक सुरक्षा पत्रे	---	---	---	---	---	०.०३
१३. इतर सर्व योजना	---	---	---	०.०१ [-]	---	०.०२
एकूण योजना		---	८६३.८० [+]	४२३.१३	१००७.७२	५५३.५२

जिल्हयातील १९८८-८९ व १९८९-९० वर्षातील अल्पबचतीचे लक्ष्य [उध्दित] रुपये
अनुक्रमे ३७५.०० व ४१०.०० लाखात

आधार: सहाय्यक संचालक, अल्पबचत, जालना.

तक्ता क्रमांक: १५.३

जालना जिल्हापालिका-१९८२-९० वर्षातील ताल्लुका निहाय गौळा केलेला जमीन महसूल

जिल्हा/ ताल्लुका	घाल वसाही जमीन महसुलाची एकत्रित मागणी [पुर्वीच्या वसाही जमा रक्कम सोडून]	एकत्रित जमीन महसुलाची थकबाकी [अधिकृत व अनधिकृत]	एकत्रित जमीन महसुलाची एकूण मागणी	सुट	निलंबित वसुली	वसुलीपात्र	प्रत्यक्ष वसुली	एकूण खातेदारांची संख्या
जिल्हा बेरीज	१२,१०	२४,१९	३६,२९	--	--	३६,२९	२३,५१	२,१२,५५३
ताल्लुके								
१. भीकरदा	१,६६	४,७५	६,४१	--	--	६,४१	३,९०	५१,३००
२. जाफाबाद	१,१९	४,४६	५,६५	--	--	५,६५	२,३०	३१,५०५
३. जालना	३,५४	५,०५	८,५९	--	--	८,५९	४,३३	२३,०१८
४. अंबड	३,४१	७,१४	१०,५५	--	--	१०,५५	८,७८	६२,३००
५. परतूर	२,३०	२,७९	५,०९	--	--	५,०९	४,२०	४४,५३०

आधार: जिल्हाधिकारी कार्यालय, जालना.

[६२]

तक्ता क्रमांक: १५.१

जालना जिल्ह्यातील ३१ मार्च १९९० या दिवशी छापखाने आणि छापलेली व प्रकाशित केलेली वर्तमानपत्रे आणि नियतकालिके

अ. क्र.	जिल्हा / तालुका	सुवर्णालयाची संख्या	छापलेली व प्रकाशित केलेली वर्तमानपत्रे आणि नियतकालिके																				
			दैनिक				साप्ताहिके				पाक्षिके				मासिके								
१.	२.	३.	म. रा. ४.	हिंदी ५.	इतर ६.	सूचना ७.	म. रा. ८.	हिंदी ९.	इतर १०.	सूचना ११.	म. रा. १२.	हिंदी १३.	इतर १४.	सूचना १५.	म. रा. १६.	हिंदी १७.	इतर १८.	सूचना १९.	म. रा. २०.	हिंदी २१.	इतर २२.	सूचना २३.	
	जिल्हा बेरीज	४९	७	-	-	७	२२	१	-	४	३७	-	-	-	-	२	-	-	-	-	-	-	२
	तालुके																						
१.	भोकरदन	२	-	-	-	-	२	-	-	-	२	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
२.	जाफाबाद	-	-	-	-	-	२	-	-	-	२	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
३.	जालना	३७	७	-	-	७	२५	१	-	४	३०	-	-	-	-	२	-	-	-	-	-	-	२
४.	अंबड	३	-	-	-	-	३	-	-	-	३	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
५.	परतूर	७	-	-	-	-	१	-	-	-	१	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

आधार: जिल्हाधिकारी, जिल्हाधिकारी कार्यालय, जालना.

तक्ता क्रमांक: १५५

जालना जिल्ह्यातील १९८९ व्षात स्वस्त धान्य दुकानांना पुरविलेले तांदूळ, गहू व साह्यार

[अंकडे शंभर टनामध्ये]

तांदूळ			गहू			साह्यार			नियमित/स्वस्त धान्य वाटप दुकाने [संख्या]
जिल्हा मुख्यालय	जिल्ह्यातील इतर ठिकाणे	एकूण सं.क.	जिल्हा मुख्यालय	जिल्ह्यातील इतर ठिकाणे	एकूण सं.क.	जिल्हा मुख्यालय	जिल्ह्यातील इतर ठिकाणे	एकूण सं.क.	
१२	१८	२९	४७	७०	११७	२६	४०	६६	१,१२१

टीप: अंकडे पूर्णांकित केल्याने बैरजा कदाचित जुळणार नाहीत.

आधार: जिल्हा पुरवठा अधिकारी, जालना.

तक्ता क्रमांक १५.७

जालना जिल्ह्यातील १९८९ मधील लोकसभे व १९९० मधील विधानसभे निवडणूक खर्चाची माहिती.

अ. क्र.	मतदाराचे नांव	एकूण मतदारांची संख्या	मतदान केलेल्या मतदारांची संख्या			एकूण मतदारांच्या संख्याची झालेल्या मतदानाची टक्केवारी	पक्षा निहाय मते झालेल्याची संख्या			
			पुरुष	स्त्रिया	एकूण		काँग्रेस [आय]	भारतीय जनता पार्टी	शिवाय	
१.	२.	३.	४.	५.	६.	७.	८.	९.	१०.	
१] जालना-३२ लोकसभा निवडणूक-१९८९.			९,८९,७५८	३,३४,७८२	२,६८,२१८	६,०३,०००	६०.९२	२,५४,६७६	३,१०,६९४	-
२] विधानसभा १९९०.										[७२६]
१]	भोकरदन.	१,७३,४५७	६६,११३	५४,५९४	१,२०,७०७	६०.५२	३७,१७४	६२,६८४	-	
२]	जालना.	१,९८,३७१	६२,१९७	५५,५३६	१,१७,७३३	५९.३५	३०,५६६	-	५७,२२६	
३]	वदनापूर.	१,६५,८१०	५०,८८०	५३,५९९	१,०४,४७९	६३.०९	१४,९४५	-	२९,६९६	
४]	अंबड	१,६४,०२८	५७,६२३	५०,१६९	१,०७,७९२	६५.७२	५५,९५७	-	२५,७३५	
५]	परतूर	१,५५,१६६	५३,९३९	४५,६७४	९९,६१३	६४.१९	३४,२८९	२८,२९६	-	
विधानसभा एकूण:			८,५६,८३२	२,९०,७५४	२,५९,५७२	५५,०३१६	६४.२३	१,७२,९३९	९०,९८०	१,१२,६५७

तक्ता क्रमांक: १५.७

अ. क्र.	मतदार नाव	पक्षा	पक्षा निहाय	विकालेल्या संख्या	महाराष्ट्र	मराठा	अलि	अखिल	महाराष्ट्र	महाराष्ट्र	महाराष्ट्र	महाराष्ट्र
१.	२.	३.	४.	५.	६.	७.	८.	९.	१०.	११.	१२.	१३.
१]	जालना-३२ लोकसभा निवडणूक १९८९.											
		६,०७४	१५,२६२	-	-	-	-	-	-	-	-	-
२]	विधानसभा १९९०.											
१]	भोकरदन	११४	७,८८८	-	५५२९	-	३२९	२,४८७	-	६२३	-	-
२]	जालना.	२०९	४,३१३	६,४७०	११,९२०	-	-	३५६	-	-	१८१	१,८०९
३]	बदनापूर	४६८	३३,७२५	१०,०८७	८,२२८	२९०	३२६	-	५,३४८	-	-	-
४]	अवड.	२६१	३,२७७	-	१९,३७३	-	-	-	-	-	-	-
५]	परतूर.	१,१९५	२१,६०२	-	७,३८१	४,२३४	-	-	-	-	-	-
विधानसभासंख्या:		३,०४७	७०,८७४	१६,५५७	५२,४३१	४,५२४	६५५	२,८४३	५,३४४	६२३	१८१	१,८०९

[२२४]

टिप:- जालना लोकसभा मतदार संघात भोकरदन, जालना, बदनापूरअवड, [जिल्हाजालना] सिल्लोड, [जिल्हाऔरंगाबाद] व गेवराई [जिल्हा बीड] या विधानसभा मतदार संघाचा समावेश होतो.

आधार:- जिल्हा निवडणूक अधिकारी, जिल्हाधिकारी कार्यालय, जालना.

तक्ता क्रमांक: १५८ [१८९]

जालना जिल्ह्यातील ३१.३.१९९० या दिवशीची अधिकारी व प्रवासी याचिसाठी असलेल्या बंगल्याची तालुका निहाय यादी

ज.क्र. तालुका बंगल्याचे नाव व पत्ता

१. भोकरदन
- १] विश्रालीगृह, सा.बा. विभाग, भोकरदन
 - २] तपासणी बंगला, जि.प. [बांध]राजूर
 - ३] प्रवासी बंगला, जि.प. [बांध]भोकरदन
 - ४] तपासणी बंगला, जुई प्रकल्प, दाणगापुर
 - ५] तपासणी बंगला, धामणा प्रकल्प, तेलुद
२. जाफ्राबाद
- १] विश्रालीगृह, सा.बा. विभाग, टेम्णारी
 - २] प्रवासी बंगला, जि.प. [बांध]जाफ्राबाद
 - ३] तपासणी बंगला, जीवरेडा प्रकल्प, अकोला
३. जालना
- १] विश्रालीगृह, सा.बा. विभाग, जालना
 - २] विश्रालीगृह, न.पम. जालना
 - ३] तपासणी बंगला, अप्पर दुधना प्रकल्प, जालना
 - ४] विश्रालीगृह म.ओ. वि. मं. जालना
 - ५] तपासणी बंगला, सिंघन विभाग, जालना
४. अंबड
- १] विश्रालीगृह, सा.बा. विभाग, अंबड
 - २] विश्रालीगृह, सा.बा. विभाग, महागड
 - ३] प्रवासी/तपासणी बंगला, ला.क्ष. वि. प्रा. वेडीगोत्री
 - ४] प्रवासी/तपासणी बंगला, ला.क्ष. वि. प्रा. तीर्थपरी
 - ५] प्रवासी/तपासणी बंगला, ला.क्ष. वि. प्रा. कुंभारपिंपळगाव
५. परतूर
- १] विश्रालीगृह, सा.बा. विभाग, परतूर
 - २] विश्रालीगृह, सा.बा. विभाग, मठा
 - ३] प्रवासी/तपासणी बंगला, ला.क्ष. वि. प्रा. आष्टी

- आधार: १] जालना लघु पाटबंधारे विभाग, तांत्रिक बांधकाम विभाग, सांकेतिक बांधकाम विभाग [जि.प. जालना]
- २] सर्व नगरपरिषद, जालना जिल्हा
- ३] महाराष्ट्र राज्य औद्योगिक विकास महामंडळ, जालना
- ४] लाभक्षेत्र विकास प्राधिकरण, गारखोडा, परतूर, औरंगाबाद.

तक्ता क्रमांक: १५, ९

जालना जिल्ह्यातील ३१.३.१९९० या दिवसाची रेल्वे स्थानकांची तालुका निहाय यादी ३.११.१९०

अ.क्र.	तालुका	रेल्वे स्थानकाचे नांव	रेल्वेचा प्रकार	रेल्वेचे क्षेत्राचे भाग
१.	जालना	गेवराई		गेवराई
२.	जालना	बदनापूर		बदनापूर
३.	जालना	दिनेगांव		दिनेगांव
४.	जालना	जालना		जालना
५.	जालना	तारवाडी		तारवाडी
६.	जालना	कोडी		कोडी
७.	अंबड	राजगाँव		राजगाँव
८.	अंबड	पारडगाँव		पारडगाँव
९.	परतूर	परतूर		परतूर
१०.	परतूर	उस्मानपूर		उस्मानपूर
११.	परतूर	सातोना		सातोना

मी ट र ने ज
द क्षि ण म ध्य र से

[०६४]

अधार: भारतीय रेल्वे वेळापत्रक, जालना

तक्ता क्रमांक १५.१०
जालना जिल्ह्यातील निवडक निर्देशांकाने कल.

अ.क्र.	बाब.	परिमाण.	संदर्भ वर्ष									
			१९५०-५१	६०-६१	७०-७१	८०-८१	८२-८३	८३-८४	८४-८५	८६-८७	८८-८९	९०-
१.	३.	३.	४.	५.	६.	७.	८.	९.	१०.	११.	१२.	१३.
१] क्षेत्रात आणि लोकसंख्या:			[१९५१, १९६१, १९७१, व १९८१ जनगणने प्रमाणे]									
१.	क्षेत्र.	चौ. कि. मी.	७, ३०३	७, ३०३	७, ३०३	७, ७१८	—	—	—	—	—	—
२.	एकूण लोकसंख्या.	संख्या.	५, ७५	७, २८	८, २७	१०, ३८	—	—	—	—	—	—
३.	दर चौ. कि. मी. मागे	लोकसंख्या	७९	१००	१२३	१३५	—	—	—	—	—	—
४.	शेतकरी व शेतमजुराची	एकूण कामगारांची	टक्केवारी.	उ. ना	८३	६३	७६	—	—	—	—	—
२] शेती आणि सिंचन:			"०००"									
१.	जंगलाखालील क्षेत्र.	हेक्टर	उ. ना	६	६	५८	५	५	५	उ. ना	उ. ना	उ. ना.
२.	लागवडीलायक क्षेत्र.	"—"	उ. ना	७, १४	७, ००	६, ९९	६, ९०	७, ००	७, ००	उ. ना	उ. ना	उ. ना.
३.	शेतमजुराचे निव्वळ	लागवडी क्षेत्र.	हेक्टर	उ. ना	२, १९	२, ४१	३, ८१	३, ६३	३, ७१	३, ८६	उ. ना	उ. ना.
४.	एकूण पिकाखालील	क्षेत्र.	हेक्टर	उ. ना	६, २८	७, ०९	७, ११	६, ३४	६, ७६	७, ०५	उ. ना	उ. ना.
५.	निव्वळ पिकाखालील	क्षेत्र.	हेक्टर	उ. ना	६, ०६	६, ५७	६, ३५	६, ०१	६, १३	६, ३८	उ. ना	उ. ना.
अ]	अन्नधान्य खालील	"—"	उ. ना	३, ९८	४, ४९	४, ८२	४, ४६	४, ५७	४, ८४	उ. ना	उ. ना.	
ब]	उसाखालील	"—"	उ. ना	२	२	४	९	६	७	उ. ना	उ. ना.	
क]	भाईमगा खालील	"—"	उ. ना	३३	१०	१०	१२	११	११	उ. ना	उ. ना.	
ड]	कापसाखालील	"—"	उ. ना	१, २५	१, ५८	१, २९	१, ४३	१, १२	१, १२	उ. ना	उ. ना.	
६.	प्रत्येक शेतीकामकरणा-या	मागे पिकाखालील क्षेत्र	हेक्टर	—	१, ८६	२, २४	—	१, ७५	१, ७८	१, ८६	उ. ना	उ. ना.
			१९६१, १९७१, १९८१.									

[१९९१]

तक्ता क्रमांक १५.१० पुढे चालू....

१.	२.	३.	४.	५.	६.	७.	८.	९.	१०.	११.	१२.	१३.
७] दुबार पेरलेल्या क्षेत्राचे निव्वळ पेरलेल्या क्षेत्राशी टक्केवारी.	शोकडा.	—	३.७०	७.९१	१२.०८	१०.६०	१०.१४	१०.५२	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	
८] ओलीताखालील एकूण निव्वळ क्षेत्र.	"०००" हेक्टर	—	२१	४१	५५	६९	७५	७५	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	
९] एकूण ओलीताच्या क्षेत्रांशी एकूण पिकाखालील क्षेत्राशी टक्केवारी.	शोकडा	—	३.४१	५.७८	१०.१९	१०.३४	११.१३	१०.७०	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	
१०] ओलीताखालील "०००" निव्वळ क्षेत्र.	हेक्टर	उ.ना.	१६	३७	५३	४८	५६	५६	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	
११] कालव्याव्हारे पृष्ठभागीय झालेले ओलीत	"—"	उ.ना.	निरंक	५	११	१७	१९	१४	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	
१२] विहीरीव्दारे झालेले ओलीत	"०००" हेक्टर	उ.ना.	१६	३१	४३	३१	३७	४२	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	
१३] इतर साधनानी झालेले ओलीत	"—"	उ.ना.	[x]	१	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	
१४] ओलीताखालील क्षेत्र:-												
अ] अन्नधान्ये	"०००" हेक्टर	उ.ना.	१६	२९	५८	४७	४९	४८	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	
ब] उंस.	"—"	उ.ना.	२	२	४	९	६	७	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	
क] माईमग.	"—"	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	xx	२	२	१	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	
ड] फळे व भाजीपाला	"—"	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	२	२	२	२	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	
इ] कापूस.	"—"	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	५	६	१३	१३	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	

[१९१]

तक्ता क्रमांक १५.१० पुढे चालू.....

१.	२.	३.	४.	५.	६.	७.	८.	९.	१०.	११.	१२.
३] मृदुसंधारणा कामे:		"०००" हेक्टर									
अ] बाधावंदीस्त क्षेत्रा.		"०००" हेक्टर	उ. ना	उ. ना	उ. ना	उ. ना	उ. ना	उ. ना	उ. ना	उ. ना	उ. ना
ब] सरिया हेड.		"-	उ. ना	उ. ना	उ. ना	उ. ना	उ. ना	उ. ना	उ. ना	उ. ना	उ. ना
क] नवीन क्षेत्रा:											
लाणवडी खालील आणलेले क्षेत्रा.		"-	उ. ना	उ. ना	उ. ना	उ. ना	उ. ना	उ. ना	उ. ना	उ. ना	उ. ना
४] कृषि विषयक अवजारे:											
१. नांगर.				१९६१	१९७२		१९८३				
अ] लाकडी.		संख्या.	उ. ना	३, २७७	३, १५९		५, ५५७	--	--	--	--
ब] लोखंडी.		संख्या.	उ. ना	१८, २२९	२०, ७७८		२२, २५२	--	--	--	--
२. ओलीतासाठी तैलावर चालणारे पंप.		संख्या.	उ. ना	१, ११५	३, २९६		३, ६५७	--	--	--	--
३. ओलीतासाठी विद्युत पंप		"-	"-	२४	२, २२९		७, ५७७	--	--	--	--
४. उसाचे चरक:											
अ] शक्तिवर चालणारे		"-	"-	२९८	२५२		४२५	--	--	--	--
अ] बैलांच्या मदतीने चालणारे.		"-	"-	४५७	१४९		२९	--	--	--	--
५] पशुधन:-				१९६१	१९७१		१९८२			१९८७	
१. एकूण पशुधन.		संख्या हजारात	उ. ना	६६६	५७५		७१२	--	--	८२२	--
२. प्रत्येक बैलजोडी मागे उपलब्ध लागवड केलेली जमीन.		हेक्टर	उ. ना.	५. ७४	७. ४२		६. ११	--	--	६. ०५	--
३] कोबड्या.		संख्या हजारात	उ. ना	उ. ना	२, ७२		१३५	--	--	१९८	--

तक्ता क्रमांक १५.१० पुढे चालू....

१.	२.	३.	४.	५.	६.	७.	८.	९.	१०.	११.	१२.	१३.
उ]द्वार पेरलेल्या क्षेत्राचे निव्वळ पेरलेल्या क्षेत्राशी टक्केवारी.	शोकडा.	—	३.७०	७.९१	१२.०८	१०.६०	१०.१४	१०.५२	उ.ना	उ.ना.	उ.ना.	
८] ओलीताखालीलस्कूण निव्वळ क्षेत्र.	"०००" हेक्टर	--	२१	४१	५५	६९	७५	७५	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	
९] स्कूण ओलीताच्या क्षेत्राशी स्कूण पिकाखालील क्षेत्राशी टक्केवारी.	शोकडा	--	३.४१	५.७८	१०.१९	१०.३४	११.१३	१०.७०	उ.ना	उ.ना.	उ.ना.	
१०] ओलीताखालील "०००" निव्वळ क्षेत्र.	हेक्टर	उ.ना.	१६	३७	५३	४८	५६	५६	उ.ना	उ.ना.	उ.ना.	
११] कालव्याचारे पुढठभागीय झालेले ओलीत	"--"	उ.ना.	निरंक	५	११	१७	१९	१४	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	
१२] विहीरीचारे झालेले ओलीत	"०००" हेक्टर	उ.ना.	१६	३१	४३	३१	३७	४२	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	
१३] इतर साधनानी झालेले ओलीत	"--"	उ.ना.	[x]	१	उ.ना	उ.ना	उ.ना	उ.ना	उ.ना	उ.ना	उ.ना	
१४] ओलीताखालील क्षेत्र:-												
अ] अन्नधान्ये	"०००" हेक्टर	उ.ना	१६	२९	५८	४७	४९	४८	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	
ब] जस.	"--"	उ.ना	२	२	४	९	६	७	उ.ना	उ.ना.	उ.ना.	
क] माईसुग.	"--"	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना	xx	२	२	१	उ.ना	उ.ना	उ.ना.	
ड] फळ व भाजीपाला	"--"	उ.ना	उ.ना	उ.ना	२	२	२	२	उ.ना	उ.ना	उ.ना	
इ] कापूस.	"--"	उ.ना	उ.ना	उ.ना	५	६	१३	१३	उ.ना	उ.ना	उ.ना	

[१९१]

तक्ता क्रमांक १५.१० पुढे चालू.....

१.	२.	३.	४.	५.	६.	७.	८.	९.	१०.	११.	१२.	१३.
३] मृदुसंधारणा कामे:		"०००" हेक्टर										
अ] बाधाबंदीस्त क्षेत्रा.	"०००" हेक्टर	उ. ना	उ. ना	उ. ना	उ. ना	उ. ना	उ. ना	उ. ना	उ. ना	उ. ना	उ. ना	उ. ना
ब] एरिया ट्रेड.	"-	उ. ना	उ. ना	उ. ना	उ. ना	उ. ना	उ. ना	उ. ना	उ. ना	उ. ना	उ. ना	उ. ना
क] नवीन क्षेत्रा:												
लाणवडी खालील आणलेले क्षेत्रा.	"-	उ. ना	उ. ना	उ. ना	उ. ना	उ. ना	उ. ना	उ. ना	उ. ना	उ. ना	उ. ना	उ. ना
४] कृषि विज्ञानक अवजारे:												
१. नांगर.			१९६१	१९७२		१९८३						
अ] लाकडी.	संख्या.	उ. ना	३, २७७	३, १५९		५, ५५७	--	--	--	--	--	--
ब] लोखंडी.	संख्या	उ. ना	१८, २२९	२०, ७७८		२२, २५२	--	--	--	--	--	--
२. ओलीतासाठी तेलार चालणारे पंप.	संख्या.	उ. ना	१, ११५	३, ३९६		३, ६५७	--	--	--	--	--	--
३. ओलीतासाठी विद्युत पंप	"-	"-	२४	२, २२९		७, ५७७	--	--	--	--	--	--
४. उसाचे चरक:												
अ] शक्तिवर चालणारे	"-	"-	२९८	२५२		४२५	--	--	--	--	--	--
अ] बैलांच्या मदतीने चालणारे.	"-	"-	४५७	१४९		२९	--	--	--	--	--	--
५] पशुधान:-			१९६१	१९७१		१९८२			१९८७			
१. एकूण पशुधान.	संख्या हजारात	उ. ना	६६६	५७५		७१२	--	--	८२२	--	--	--
२. प्रत्येक बैलजोडी मागे उपलब्ध लागवड केलेली जमीन.	हेक्टर	उ. ना.	५. ७४	७. ४२		६. ११	--	--	६. ०५	--	--	--
३] कोबड्या.	संख्या हजारात	उ. ना	उ. ना	२०९		१३५	--	--	१९८	--	--	--

[१९३]

[पुढे चालू...]

क्र.	विवरण	संख्या	१९५१	१९६१	१९७०	१९८२	१९८३	१९८४	१९८५	१९८८	१९८९
१]	कारखान्यातील संख्या		१९५१	१९६१	१९७०	१९८२	१९८३	१९८४	१९८५	१९८८	१९८९
२]	गालू कारखाने संख्या	३	२९	११४		८५	२८	११०	१२८	१२९	१३१
३]	कामगारांची दैर्घ्यक सहासरी	उ. ना.	५, ६५०	५, ४८२		५, १९३	३, ६३८	३, ८७७	५, ७४५	५, ६३४	५, ७६३
४]	दर लाखा लोकसंख्ये मागे नोंदणीकृत कारखान्यातील कामगारांची संख्या	उ. ना.	३६९	२८०		४०३	३५०	३७६	५५७	५४६	५५९
५]	विद्युत		१९५०-५१	१९६०-६१	१९७०-७१	१९८०-८१	१९८२-८३	१९८३-८४	१९८४-८५	१९८८-८९	१९८९-९०
१.	विद्युत निर्मिती	कि. वॅट	निरंक	निरंक	निरंक	निरंक	निरंक	निरंक	निरंक	निरंक	निरंक
२.	कापरेलेली वीज	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	२२	३९	४३	८२	९०	९४
३.	विद्युतीकरण झालेली संख्या	उ. ना.	४	४	४	४	४	४	४	४	४
४.	विद्युतीकरण झालेली संख्या	उ. ना.	११	१२३	७७०	८६१	८८२	८९४	९०९	९११	९११
			३०. ६. ७१	३०. ६. ८१	३०. ६. ८३	३०. ६. ८४	३०. ६. ८५	३०. ६. ८८	३०. ६. ८९	३०. ६. ९०	
६]	सहकार										
१.	कृषि पत संस्था	संख्या	उ. ना.	उ. ना.	५८२	६७६	५७२	५७३	५७४	५७३	५७३
२.	कृषि बिगड पत संस्था	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	१२२	१३८	१६८	१६७	१८६	१९७
३.	बिगर पत संस्था	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	५६६	१६०	२१६	२६३	२९५	३३२	३४२

[पुढे चालू...]

तक्ता क्रमांक १५.१० पुढे चालू...

१.	२.	३.	४.	५.	६.	७.	८.	९.	१०.	११.	१२.	१३.
१] सभासद:-			३०/६/५१	३०/६/६१	३०/६/७१	३०/६/८१	३०/६/८३	३०/६/८४	३०/६/८५	३०/६/८८	३०/६/८९	३०/६/९०
२. कृषि पतसंस्था	संख्या.		उ.ना	उ.ना	६०१३०	३२३७७३	१५२४०८	१५८१५८	१५८८००	१८६३९०	१९१६९२२०७७०९	
३. कृषि बीगर पतसंस्था	"	उ.ना	उ.ना	उ.ना	७९४६७	२५२१७	२७१५७	३१२०५	५७३३५	६२६६१	६५८७६	
४. बीगर कृषिसंस्था	"	उ.ना	उ.ना	उ.ना	८५७५३	३२३९९	४०६१८	४५८३५	५४८६	३००२५	३१४५४	
<u>होळते सभासदः:-</u>												
१. कृषि पतसंस्था	स्थाने	हजारात	उ.ना	उ.ना	४०८७२	६५२१३५	३८७१६१	४४७७५५	५४५३६१	७३९४३४	१०१९१६९,१०६२१३७	
२. कृषि बीगर पतसंस्था	"	उ.ना	उ.ना	उ.ना	२१०४६०	१४८५७	१६८४४	१८४०५	२७१२३६	१५०५७४	१३७७१६	
३. बीगर कृषि बीगर पतसंस्था	"	उ.ना	उ.ना	उ.ना	१७५६१०	५६७२९	७५६००	१३५३३८	१७७६५८	२०४९२१	११६५८४	
<u>दिलेले कर्जे:-</u>												
१. कृषि पतसंस्था	"	उ.ना	उ.ना	उ.ना	२२५३८	२१८४२९	१३४७४५	१६०३५७	१९१७५४	१५१६४०६	१०३०६९१	७९७७४४
२. कृषि पतसंस्था	"	उ.ना	उ.ना	उ.ना	उ.ना	उ.ना	उ.ना	५२				
३. बीगर कृषि पतसंस्था	"	उ.ना	उ.ना	उ.ना	८४२९	उ.ना	उ.ना	उ.ना	उ.ना	उ.ना	उ.ना	उ.ना

[१९१]

तक्ता क्रमांक १५-१० पुढे

१.	२.	३	४	५.	६.	७.	८.	९.	१०.	११.	१२.	१३.
१] शिक्षण:-							८२-८३	८३-८४	८४-८५	८५-८६	८६-८७	८७-८८
अ] संस्था.	संख्या.	उ. ना	उ. ना	उ. ना			१०४१	१०४१	१०५९	१०७६	१०८०	---
ब] विद्यार्थी.	संख्या.											
	हजारात	उ. ना	उ. ना	उ. ना			११२	११५	१२४	१५७	१६४	---
क] शिक्षक.	संख्या.	उ. ना	उ. ना	उ. ना			२,८४७	२,९०३	३,०००	३,०८३	३,३१०	---
२] माध्यमिक व उच्च माध्यमिक :-												
अ] संस्था	संख्या.	उ. ना	उ. ना	उ. ना			७६	८३	९७	१०१	१०८	---
ब] विद्यार्थी.	संख्या.											
	हजारात	उ. ना	उ. ना	उ. ना			३१	३२	३४	४४	४८	---
क] शिक्षक.	---	उ. ना	उ. ना	उ. ना			१,११९	१,१६३	१,२३४	१,४३३	१,५२०	---
३] महाविद्यालयीन:-												
अ] संस्था.	संख्या.	उ. ना	उ. ना	उ. ना	उ. ना		२	३	४	५	५	---
ब] विद्यार्थी.	संख्या											
	हजारात	उ. ना	उ. ना	उ. ना	उ. ना		२	३	३	४	४	---
क] शिक्षक.	संख्या.	उ. ना	उ. ना	उ. ना	उ. ना		९४	११३	१२६	१६४	१५७	---
४] साक्षर लोकसंख्येची टक्केवारी.												
			१९६१	१९७१	१९८१							
अ] पुरुषा.	शेकडा		२५.८६	३७.९८	४५.५४							
ब] स्त्रिया.	शेकडा		५.३०	११.७०	१४.९८							
क] एकूण.	शेकडा		१५.७४	२५.११	३०.४९							

[३३६]

[तक्ता क्रमांक १५.१० पुढे चालू.....]

१.	२.	३.	४.	५.	६.	७.	८.	९.	१०.	११.	१२.	१३.
१०] वैद्यकीय व आरोग्य सेवा.				१९६१	१९७१	१९८०	१९८२	१९८३	१९८४	१९८७	१९८८	१९८९.
१.	दवाखाने.	संख्या	उ. ना.	६	१३	२२	२६	२६	२२	१७	१७	१७
२.	इस्पितळे.	संख्या	उ. ना.	१	१	१	२	२	२	६	६	६
३.	पा. आ. केंद्र	संख्या	उ. ना.	४	८	१३	९	९	१३	३०	३०	३३
४.	छाटा.	संख्या	उ. ना.	७२	१०२	१३३	२०३	२५३	२७३	४५७	४५७	४६०
५.	दर लाखांलोक संख्येमागे छाटा.	संख्या	उ. ना.	१०	११	१३	२०	२४	२६	४४	४४	४४
६. उपचार केलेले रुग्ण:-												
अ]	बाह्य रुग्ण	संख्या.	उ. ना.	१३४	२५१	४५१	५६२	५५०	६४१	५९०	६२५	६२५
ब]	आंतररुग्ण	उ. ना.	१	४	३	११	११	१४	५७	६२	१४६	
	जन्मादर.	दरहजारी उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	१७.३	१४.८	१५.२	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	
	मृत्यूदर	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	४.०	४.३	४.०	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	
११] दळणावळणा व वाहतूक				३१.३.५१	३१.३.६१	३१.३.७१	३१.३.८१	३१.३.८३	३१.३.८४	३१.३.८५	३१.३.८८	३१.३.८९
१.	बीगर न. पा. रस्तेलाबी	कि. मी.	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	२,९४६	२,४४९	२,४६४	२,७३२	२,८३७	३,१५६
२.	दर शक्यते कि. मी.	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	३४,१७	३१,७३	३१,९२	३५	३७	४१	
३.	दर लाखां लोकसंख्येमागे	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	२८३.८१	२३५.९३	२३७.३७	२६५.२०	२७५	३०६	
४.	रस्तेलाबी	कि. मी.	उ. ना.	८८	८८	८८	८८	८८	८८	८८	८८	८८
५.	डाक कार्यालये	संख्या	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	२३०	१६६	१६६	१६६	१६३	१८१	१८१
६.	तार कार्यालये	संख्या	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	१५	१३	१४	१४	१५	१४	१४

[६२३]

तक्ता क्रमांक १५.१० पुटे यालू.....]

१.	२.	३.	४.	५.	६.	७.	८.	९.	१०.	११.	१२.	१३.
१२] स्थानीक संस्था संख्या	१९५०-५१	६०-६१	७०-७१	८०-८१	८२-८३	८३-८४	८४-८५	८५-८६	८६-८७	८७-८८	८८-८९	८९-९०
१. पंचायत समिती. संख्या.	—	—	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५
२. ग्रामपंचायत संख्या	—	—	उ. ना	५५५	५५६	५५६	५५६	५५६	५५६	५५६	५५६	५५६
३. नवखानगरपालीका—	—	—	४	४	४	४	४	४	४	४	४	४
४. कटक मंडळे संख्या	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
१३] बँक कार्यालये: - संख्या	१९५१	१९६०	१९७०	१९७९	१९८३	१९८४	१९८५	१९८६	१९८७	१९८८	१९८९	१९९०
"- उ. ना	—	४	१३	३२	८५	९६	४०	११८	१३१	१४१	१४१	१४१

- टिप:- १] आकडेवारी पुष्कांत केल्याने बेरजा कदापीत जुळणार नाहीत.
- २] सन १९८०-८१ पर्यंतची माहिती जिल्ह्याच्या पुनर्रचनेच्या तालुक्यांची आहे. त्यानंतरची माहिती पुनर्रचना झाल्यानंतर च्या तालुक्यांची आहे.
- ३] १९८३-८४ कार्याची प्रती व सिधनाखालील बाबीची माहिती पुर्ण सुधारीत असून १९८४-८५ कार्याची माहिती अद्याई स्वल्पाची आहे.
- ४] सहकारी संस्था संबंधी ३०. ६. १९८१ वर असलेली ही जिल्हा पुनर्रचनेच्या नवीन औरंगाबाद जिल्ह्याची आहे.
- ५] x=२०० हेक्टर पेक्षा कमी.
- ६] १९८३-८४ व १९८४-८५ कार्यात रस्त्याची लाबीमध्ये अंगीकृत रस्त्याच्या लाबीचा समावेश नाही.
- ७] xx= दिलेल्या प्रमाणाच्या निम्त्यापेक्षा कमी.
- ८] उ. ना. = उपलब्ध नाही.